

Catalunya Cristiana

Dijous, 25 de juliol de 1991

Edita: Fundació Catalunya Cristiana

Director: Joan E. Jarque i Jutglar

Número 618 150 ptes.

Bisbes auxiliars

L'ordenació el 22 de setembre

Barcelona. Mons. Joan Carrera i Mons. Carles Soler, els dos nous bisbes auxiliars de Barcelona, seran ordenats a la basílica de Santa Maria del Mar el diumenge abans de la solemnitat de la Mare de Déu de la Mercè, patrona de l'Arxidiòcesi. La que ha estat anomenada "la Catedral dels pescadors i els mariners" fou ja el dia 14 de desembre del 1968 el marc de l'ordenació de quatre bisbes auxiliars: Mons. Guix, Mons. Daumal, Mons. Campmany i Mons. Torrella. El 27 de maig del 1990, Mons. Ricard Maria Carles hi va presidir per primera vegada l'Eucaristia poc després d'haver pres possessió de l'Arxidiòcesi a la Catedral.

El passat 22 de juliol, al palau episcopal, l'Arquebisbe Ricard Maria Carles va convocar els membres dels Consells Episcopal i Presbiteral i del Col·legi de Consultors per tal de comunicar-los personalment el nomenament dels seus dos nous auxiliars. L'Arquebisbe va anunciar que als dos nous prelats se'ls assignarien funcions tant a nivell territorial com dels sectors de pastoral. Així, Mons. Carrera tindria cura de l'Apostolat Seglar, Caritas, Pastoral de la Marginació... i Mons. Soler Perdigó s'ocuparia d'Ensenyament, Catequesi, Litúrgia, etc. L'Arquebisbe digué que de primer ell havia pensat reservar-se un sector territorial per ocupar-se'n més directament però que després va abandonar la idea perquè això representaria, potser, descurar els altres. Mons. Carles digué també que ara caldrà procedir a nomenar tres nous vicaris episcopals de zona, perquè a banda de les encomanades a Mn. Carrera (zona 6) i a Mn. Soler (zones 5, 11 i 12), hi ha també vacant la vicaria de Barcelona Centre, de la qual s'ocupava Mons. Martínez i Sistach, nomenat bisbe de Tortosa.

Mons. Joan Carrera donà les gràcies pel bon acolliment que havia rebut el seu nomenament i tot citant la carta de Sant Pau als de Corint digué: "confio que ja em coneixeu". I afegí: "mantindrem un gran amor a la diòcesi per la qual hem treballat". Demanà també als preveres presents que no deixessin d'exercir amb ell la correcció fraterna.

Mons. Soler Perdigó digué: "som membres d'aquest presbiteri i estem al servei d'aquest bisbat. L'ordenació episcopal ens vincularà més estretament a Jesucrist i a l'Església i, per tant, ens farà més vostres".

XI Escola d'Estiu"

Trobada de 500 catequistes d'arreu de Catalunya

Més de 500 catequistes d'arreu de Catalunya s'han aplegat durant aquesta setmana passada —del 15 al 20 de juliol— a la "Salle Bonanova" de Barcelona, amb motiu de l'"XI Escola d'Estiu" que organitza any rera any el SIC (Secretariat Interdiocesà de Catequesi de Catalunya i les Illes).

Un sol tema, exposat per mossèn Teodor Suau, biblista, ha estat estudiat i dialogat per tots els assistents a l'assemblea: "Espiritualitat: crisi d'una paraula o d'una experiència".

A la cloenda de la setmana hi assistí l'arquebisbe de Barcelona,

Dr. Ricard M. Carles, que en l'homilia de la celebració eucarística presentà les actituds del catequista per tal que esdevingui un testimoni fiable.

Per la seva part, el Dr. Antoni Deig, bisbe de Solsona, anuncià la celebració del "I Congrés de Catequesi de Catalunya i les Illes", que probablement tindrà lloc l'any vinent.

En el proper número donarem una informació més àmplia d'aquesta Escola de Catequistes que impulsa i organitza el SIC.

AFINANT...

Ens ha tocat de viure uns temps ben extraordinaris. L'altre dia, mentre vèiem el president de Rússia rebent la benedicció del patriarca de Moscou, ens assabentàvem que pel president del govern espanyol l'Església ara no era prou neutral. Hi ha qui ha trobat que el president d'aquí hi encertava; hi ha qui ha trobat que desbarrava. Han plogut matisacions. Però el bosc resta sec, propici a qualsevol incendi casual. La imatge que ens ha ofert la, fins ara, pàtria de l'ateisme militant ens hauria de fer veure la causa profunda del malestar entre l'Església i l'Estat en la, fins no fa gaire, pàtria del catolicisme nacional. El problema no rau en si l'Església és més o

Felipe Ieltsin i Boris González

menys neutral. (Més aviat li pertoca, militant com és —encertant-la a vegades, històricament, d'altres errant-la ja que la seva infal·libilitat s'exerceix a un altre nivell—, ser bel·ligerant, i així ho és i ho ha estat ací i allà). El malestar esdevé endèmic i irremeiable no quan es discuteix o es polemitzava, sinó quan es falsegen els

termes del diàleg, quan no es vol veure la realitat d'una història, d'una cultura, d'un fet social, i es pretén encabir-los en apriorismes o projectes de partit. Com quan, per posar uns exemples menors però no insignificants, els mitjans de comunicació no s'assebenten de la designació d'uns bisbes auxiliars, ignoren un fet cultural com el Festival David, o s'entesten —després de dos mil anys!— a fer passar Sant Joan pel Solstici d'Estiu.

■ Joan E. Jarque

AVÍS IMPORTANT

**Durant el mes d'agost
les nostres oficines
romanen obertes
només de 9 a 1 del matí**

**L'ASSOCIACIÓ D'AMICS
DE CATALUNYA CRISTIANA
us desitja
que passeu un bon estiu.**

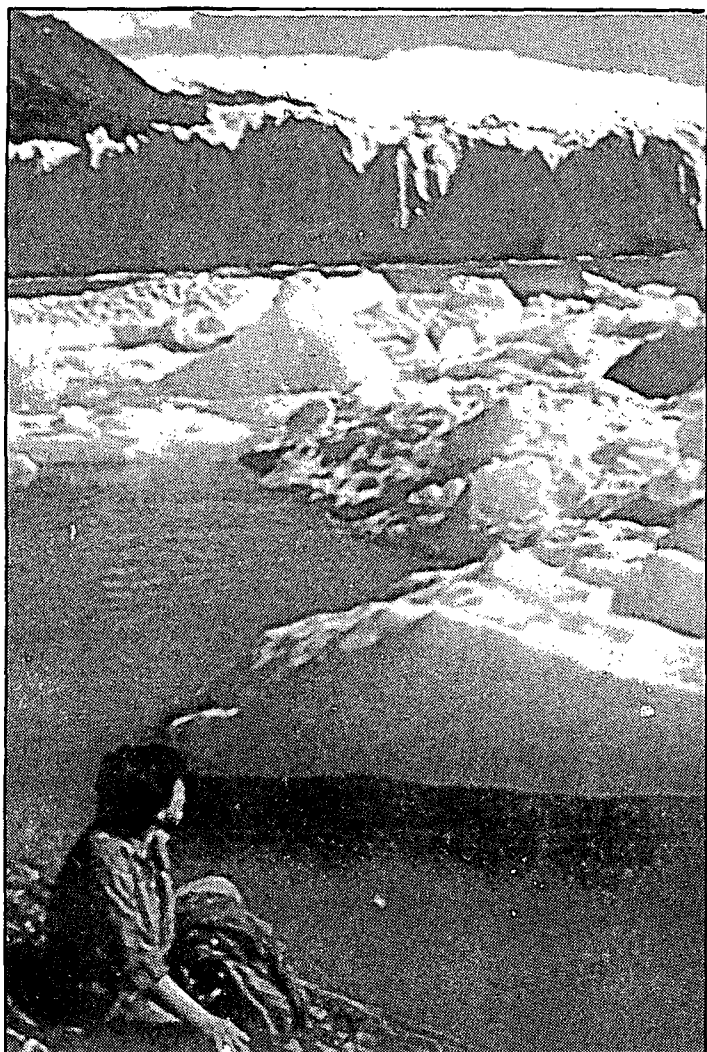
Del 19 al 27 de setembre

A LA DESCOBERTA D' EXTREMADURA

**Terra de frontera i de
conquistadors**

**Per Talavera de la Reina, des de Madrid, visitant
Arenas de San Pedro i Guisando.**

**Trujillo • Cáceres • Alcántara • Plasencia • Yuste •
Mérida • Zafra • Jerez de los Caballeros • Segura
de León • Almendralejo • Los Santos de Maimona •
Costuera • Medellín • Badajoz • Olivenza •
Alburquerque**

ARGENTINA i XILE

**21 dies
6 viatges en 1**

Del 2 al 21 de novembre

- * BUENOS AIRES i santuari de Luján.
- * SANTA CRUZ: Gelers Perito Moreno i del Lago Argentino.
- * PENÍNSULA VALDÉS: les balenes, els pingüins...
- * ELS BOSCOS I LLACS DE L'OEST. Bariloche.
- * PER TERRES DE XILE: Puerto Montt i illa de Chiloé.
Llac de Llanquihue. Santiago, Viña del Mar, Valparaíso...
- * LES CASCADES DE L'IGUAÇÚ (Argentina i Brasil). Itaipú.
- * SAN IGNACIO. Misions jesuítiques guaranís.

Pensió completa i totes les excursions compreses
Àpats i carn a la brasa, a "churrascaris" i restaurants,
i a la famosa Costanera, de Buenos Aires
Amb l'assistència tècnica de Thomas Travel, de Buenos Aires

*Demaneu més informació per telèfon, per correu o bé personalment
a l'associació AMICS DE "CATALUNYA CRISTIANA"*

PLACES LIMITADES

**LECTORS / SUBSCRIPTORS I AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA, UN ESFORÇ CONJUNT I NECESSARI
PEL MANTENIMENT DE "CATALUNYA CRISTIANA" COM A MITJÀ INFORMATIU DE LA NOSTRA ESGLÉSIA**

Compte per a aportacions: Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona, 2011 - 3040 - 5-249-76
Adreça de l'Associació d'Amics: Plaça d'Urquinaona, 11, 3r. 3a. A, 08010 Barcelona, tel.(93) 301 37 18

EDITORIAL

Diàleg interreligiós i anunci de l'Evangeli

Ara fa vint-i-cinc anys el Vaticà II proclamava la importància del diàleg entre les religions, tot recordant, al mateix temps, el deure de l'Església d'anunciar Jesucrist, l'únic en què els homes troben la seva plenitud. L'esperit de diàleg ha penetrat d'ençà d'aleshores en les comunitats cristianes i, més enllà de la temàtica estrictament interreligiosa, s'ha estès també a l'intercanvi d'idees amb els no creients i amb el conjunt de la cultura actual immanentista. Seria exagerat dir que, en la pràctica catòlica actual, el gust pel diàleg ha relegat a un segon terme la urgència de l'anunci?

El dia de Pentecostès d'aquest any ha aparegut un document del "Consell per al diàleg interreligiós", de la "Congregació per a l'evangelització dels pobles", que tracta amb extensió i profunditat aquest tema, sota el títol de "Diàleg i anunci".

El document constata que la pràctica del diàleg suscita alguns problemes en la mentalitat de molts. N'hi ha que pensen erròniament que avui el diàleg hauria de substituir l'anunci. A l'extrem oposat, alguns no volen reconèixer el valor del diàleg interreligiós. Altres se senten perplexos: l'anunci de l'Evangeli... ja no és tan urgent? L'esforç per menar les persones cap a la comunitat de l'Església, ha esdevingut secundari o, fins i tot, superflu?

Tots aquests interrogants han estat ja afrontats per Joan Pau II en la seva encíclica "Redemptoris missio", però el "Consell pontifici per al diàleg interreligiós" ha cregut convenient desenvolupar amb més detall l'ensenyament del Papa en el punt concret de la relació entre diàleg i anunci. Així ens recorda, d'una banda, que les grans tradicions religioses han de ser valorades positivament, que hi resplandeix un raig de la Veritat i hi bateja l'acció de l'Esperit Sant. I ens recorda també, de l'altra banda, que hi ha una història de la salvació de l'home que comença amb l'elecció del poble d'Israel i s'universalitza en Jesucrist que anuncia el Regne de Déu. L'Església és el sacrament universal de la salvació.

L'Església estimula el diàleg interreligiós perquè aquesta és una manera de realitzar la seva missió de "sacrament", és a dir, de "signe i instrument de l'intima unió amb Déu i de la unitat de tot el gènere humà". Aquest diàleg forma part del diàleg de salvació iniciat per Déu. Al mateix temps, l'anunci ha de portar les persones al coneixement explícit del que Déu ha fet per tots, homes i dones, en Jesucrist i a invitar-los a ser deixebles de Jesús, esdevenint membres de l'Església. Diàleg i anunci són com dues vies d'una mateixa missió i tots els cristians hem de transitar-les segons les circumstàncies i les possibilitats de cadascú.

Al capdavant tot és una qüestió d'amor. Per amor emprendem el diàleg i, en ell, com podríem deixar de sentir l'esperança i el desig de compartir amb els altres la pròpia joia de conèixer i de seguir Jesucrist, Senyor i Salvador?

Diàleg i anunci: heus aquí dues dimensions de la missió que no podem separar mai.

Boris Eltsin ha assolit l'objectiu que s'havia proposat. Ha anat fins al final (*). La seva victòria en el referèndum del 12 de juny estava tan assegurada que, fins i tot *IZVESTIA*, òrgan del Soviet Suprem, feia, tàcitament, campanya a favor seu. Com que per altra banda Eltsin també havia reeixit, un mes abans de les eleccions, en obtenir una televisió per a la República de Rússia que li era favorable, el seu èxit no oferia pas dubtes.

L'Església ortodoxa russa no s'ha compromès. No podia pas empenyorar les simpaties de Gorbato-

xov, que eren per Ryjkov, i sabia, de totes maneres, que no tenia res a temer d'un Eltsin president de Rússia. Eltsin havia expressat la seva actitud vers l'Església en el seu llibre. "Stalin —escriu Eltsin— va reeixir en crear l'únic Estat en el món capaç fins i tot de posar de genolls l'Església." Aquesta, amb immenses dificultats, re-

prèn poc a poc el seu esperit després de desenes d'anys de ser colpejada terriblement. Això que ara llegim als diaris concernent a un passat recent sobre els preveres, per exemple, denunciant llurs parroquians als òrgans del Partit o a la KGB, o el refús de registrar els fidels de ritus catòlic-grec, dona testimoni menys del fracàs de l'Església que del fet que, quan una societat està malalta, tots els seus membres es contaminen. "Temps vindrà —afegeix Eltsin— en què l'Església aportarà socors a la societat, gràcies als seus valors eterns, valors que són de tota la humanitat. Ja que les paraules 'No mataràs', o bé 'Estima el proïsme com a tu mateix', són igualment principis morals que ens ajudaran a sobrepassar les situacions més crítiques."

En una llarga entrevista apareguda a *IZVESTIA* el 23 de maig, Boris Eltsin analitza el seu estat d'ànim cara a Déu i a la Religió. El periodista li pregunta com cal interpretar la seva assistència a les cerimònies religioses, per Pasqua, per exemple, amb un ciri a la mà. "No estaveu allí per impressionar els cors ortodoxes?— Jo només parlaré per mi —respon Eltsin—. Abans de tot, sóc un batejat. El meu nom i la data de naixement (1 de febrer del 1931) estan inscrits en els registres de baptismes. Els meus avis eren creients; creients el meu pare i la meua mare fins el nostre trasllat a la ciutat (Sverdlovsk). Després, a l'escola i a l'institut, vaig ser sotmès a la pressió d'una educació ideològica (ateista). Vaig seguir aquestes lliçons i, ¿per què no dir-ho?, vaig impregnar-me'n i vaig participar en els judicis injuriosos sobre l'Església i la religió. Aquesta mena d'educació és una gran falta i una injustícia.

RESPIR

Eltsin, l'Església i el Partit

"El treball de l'ànima, un procés lent, no és gens fàcil"

Dit això, és amb profund respecte que considero l'Església ortodoxa, la seva història, la seva aportació a la vida espiritual, les seves tradicions de misericòrdia i beneficència. El nostre deure d'avui és restablir aquesta Església amb tots els seus drets. Força sovint ens reunim amb el patriarca de Moscou i altres bisbes."

Analitzant el seu estat d'ànim, Eltsin afegeix: "Quan vaig a l'Església, agafo un ciri i no m'enutja el curs d'un ofici que dura quatre hores; ni a mi ni a la meua dona. Sortint de l'Església, sento que alguna cosa nova i lluminosa ha penetrat en mi. Tanmateix, encara no puc fer el signe de la creu. Quelcom m'ho impedeix, sens dubte perquè no es pot creure a mitges. Aquí hi ha el treball de l'ànima, lent procés no gens fàcil, com en el seu temps no fou pas fàcil la revisió de la meua apreciació sobre el totalitarisme."

Passant naturalment al paper que Eltsin ha jugat fins fa poc al Partit, on fou secretari general a Sverdlovsk i després a Moscou i membre suplent del Politburó, el periodista li pregunta si se sent responsable del que ha passat. "Absolutament, respon Eltsin, però sobre aquest punt també he canviat. Com a secretari del Partit a Moscou, vaig succeir Grichin. Hi havia en el seu despatx una veritable iconostàsia de retrats, des dels fundadors del marxisme fins als caps de l'era Brejnev. A la primera ocasió vaig retirar-los, guardant-ne solament un de Lenin, que a més he canviat de lloc, ja que l'ànima respira millor sota un quadre que descansa la mirada."

President de la Federació russa, Eltsin es veurà obligat a entendre's amb Gorbatoxov per elaborar una nova Constitució de la Unió i les seves relacions amb les Repúbliques: nou de les quinze prenen part en la concertació. (En són absents les tres Repúbliques bàltiques, Lituània, Estònia i Letònia, que s'han proclamat independents, i les tres Repúbliques del Sud, Armènia, Geòrgia, Moldàvia)

Sobre les estructures de la República socialista federativa soviètica de Rússia, Eltsin preconitza les taules rodones per determinar els problemes més urgents: el lloc de les Repúbliques autònomes en el si de la Federació, els drets dels ciutadans russos en les altres Repúbliques.

■ Antoine Wenger
(De "la Croix")

(*) *Jusqu'au bout* (Fins al final), títol de la traducció francesa del llibre de Boris Eltsin, *Confession sur un thème donné, que explica la història de la seva trajectòria política*. Edition Calmann-Lévy, 1990.

L'experiència

S'han escrit molts llibres sobre l'experiència, sobre tot tipus d'experiències en camps molt diversos; tots els mots d'aquesta família lingüística tenen una llarga història i s'empren en contextos força diferents i provoquen reaccions molt diverses. No és estrany presenciar una discussió, que pot arribar a tons agudíssims, per la senzilla raó que els qui disputen no s'han aturat abans a posar-se d'acord amb el significat de les paraules que fan servir, sobretot amb el sentit que donen al mot **experiència**. No cal dir que, d'aquesta manera, podrien discutir setmanes i setmanes sense entendre's. Entre les descripcions de la paraula **experiència**, no n'he trobat cap de tan pintoresca com la que Bernanos posa en boca d'un dels personatges de la seva novel·la *La Joia*. Li fa dir el següent: "L'experiència és una invenció dels vells que posa fora de si els joves i que no és de cap utilitat ni per als uns ni per als altres". Ho trobarem una mica exagerat, però provem d'escoltar els consells dels vells i les reaccions dels joves, i veurem que no ho és tant com pot semblar.

■ Miquel Estradé

Director: Joan E. Jarque i Jutglar

Sots-directors: Francesc Malgosa Riera i Mons. Joan Carrera Planas.

Redacció i col·laboradors: Núria Albert; Montserrat Albert; Josep M. Aragonès; Joan d'Arquer; Jordi Bassas; Pilarín Bayés; Esteve Busquets; Pietat Campmajó; Oriol Camps; Pere Campàs; Salvador Cardús; Rosa Collé; Francesc Gamissans; Núria Giral; Pau López; Enric Graupera; Jaume Mora; Francesc Nicolau; Núria Oriol; Albert Pera; Antoni Plaça; Tomàs Puntí; Joan Salvador; David Vidal; Pere Vives; Manuel Valls; Miquel Estradé; Francesc d'A. Picas; Pere Saumell; Antoni Munné.

Corresponsals: Leonard Santacana, CERVERA; Carme Frigola, FIGUERES; M. Caballé, GIRONA; Josep Nadal, IGUALADA; Jaume Montaña, LLEIDA; Enric Badosa, ROSES; Dolores Viñas, SABADELL; Joan Boronat, TARRAGONA; Norbert Miracle,

TORREDEMBARRA; Antoni Mirabet, SEU D'URGELL; Antonio Gil, ANDALUSIA i SUD D'ESPANYA.

Disseny: Josep Samper.

Compaginació: Carlos Aguado

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal 7.800 Ptes.

Resta d'Europa: 11.960 Ptes. □ Amèrica, Àfrica i Filipines: 16.120 Ptes.
□ Àsia més oriental i Oceania: 22.360 Ptes.

Edita: FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA

Gerent: Jaume Roigé i Torrentgenerós

Redacció, administració, publicitat i autoedició.

Edifici de la Paròquia de la Mare de Déu dels Angels, c/. València, 244, 2º. Telèfons: 215 27 39 / 215 27 84.

Fax 215 28 05 - 08007 BARCELONA.

Impresora: Publiagraf, S. A. L. Passatge Valeri Serra, 30;

Tels. 454 16 30 / 17 77 BARCELONA.

D.L. B.14.387/79

Difusió controlada per O.J.D.

MEMBRE DE LA UCIP

ARA MATEIX

Els amics que se'n van: Mossèn Cortinas (3)

La de mossèn Cortinas no va ser mai una pastoral planificada, ni preocupada per la "línia", ni verbalista... El seu mètode de treball era simple: es posava al costat de la gent, assumia com a pròpies les seves necessitats i es llançava a resoldre-les com podia sense deixar mai de banda allò més essencial que l'home necessita: ser evangelitzat. L'acció social formava part per a ell de l'evangelització i era, alhora, l'espai pastoral on trobava la persona, hi connectava i li anunciava Jesucrist. Mantingué aquesta síntesi feliç fins a la mort, sense complicacions teòriques ni distraccions casuístiques.

Una de les necessitats més cruels de la llarga post-guerra va ser la manca d'habitatge per a les famílies immigrades. Als refugiats de guerra que havien arribat el 1939 s'hi afegí ben aviat una allau de treballadors del camp, de tot Espanya, que a Barcelona trobaven feina, però no un lloc on viure. Així va començar la trista història de les barraques. L'acció de mossèn Cortinas i altres capellans en aquells moments va ser molt elemental: "érem il·luny, encara, d'iniciatives com les cooperatives o les «vivendes del Congrés» que arribarien més tard". Aleshores el que calia era defensar la gent contra les mesures repressives amb què els governadors civils volien amagar el problema. Es va fer famosa l'actitud decidida de mossèn Josep Ricart Torrents, aleshores vicari de Can Tunis, que impedí materialment que hi fos enderrocat un grup de barraques. Un caporal de la Guàrdia Civil l'advertí: "Padre... que yo he hecho la guerra y lo mismo me da matar a uno que a cincuenta, aunque haya un cura en medio". Els barraquistes amb Mossèn Ricart van fer un rotlló al voltant de les barraques i es van posar a resar el rosari. A la posta de sol, els guàrdies es van retirar. "Jo em vaig convertir en un admirador entusiasta de mossèn Ricart", escriu a les seves "Memòries" mossèn Cortinas, i explica que el va imitar fent una acció semblant en unes barraques del carrer Consell de Cent, juntament amb mossèn Salvador Misser, el mateix mossèn Ricart i alguns capellans més que no recordava qui eren. El Vicari General cridà mossèn Cortinas, li va parlar amb unes brometes que a ell no li van fer cap gràcia, i va acabar recomanant-li: "No es compliqui la vida...". Mossèn Cortinas es va indignar i va replicar-li: "Si em fiquen a la presó, no em vindrà de nou perquè hi vaig sovint a visitar els presos..."

La idea de fer un dispensari se li acudí a mossèn Cortinas després d'una setmana d'estudis sobre l'Apostolat als Suburbis que se celebrà a Madrid el novembre de 1940. Visità la Parròquia de San Ramón del Puente de Vallecas, amb D. Francisco Navarrete: "Aquella estada em serví—escriu mossèn Cortinas—per a encaminar-me cap al futur". Poc després rebé la visita del doctor Alfons Balsells Gorina i un grup de companys seus, tots acabats de sortir de la Universitat, i es van posar a treballar en el projecte de dispensari ràpidament. Per Nadal, a la Missa del Gall, ja s'anuncià a la feligresia la creació del Dispensari Benèfic Parroquial, i van haver de desmuntar el pessebre abans d'hora per tal de fer-li lloc... Partien de zero, però aquell dispensari va arribar a reunir un esplet d'especialistes joves, molts dels quals han estat després figures destacades de la medicina catalana. El dispensari es mantingué actiu fins que es va obrir, molts anys després, un ambulatori de la seguretat social.

La creació de l'Escola parroquial del Bon Pastor donà lloc a una de les etapes més suggestives de la biografia de mossèn Cortinas. L'enfilall d'anècdotes pintoresques i significatives que s'hi succeïren fan pensar en unes "Flores de Sant Francesc" rebrotades al suburbi i entre publicans. La Comissió d'Urbanisme de Barcelona hi aportà el terreny. Però es veu que el seu president, el governador Acedo, no n'estava gaire content perquè, a la Notaria, a l'hora de signar la cessió, va dir, amb mal humor, al notari senyor Rocà Sastre: "Cargue los gastos de la escritura al cura". Però "el cura" no tenia ni cinc... Aleshores va intervenir el notari: "No caldrà aquesta feina... perquè ho pagaré jo. Serà el meu obsequi". I començà la campanya de recollida de diners per a l'edificació. Sorgí en aquell moment el nom de "pare Botella". La idea d'unes recollides massives d'ampolles de xampany buides va venir del capellà valencià mossèn Joaquim Sancho. Ell va ser anomenat primer "pare Botella". Mossèn Cortinas l'imità i va anar a demanar permís a l'arquebisbe per dir-se "pare Botella 2"... El doctor Modrego li va dir: "Hágase mendigo para las escuelas". Anaven al camp del Barça, de l'Espanyol i del Sant Andreu amb camionetes que posava la Coca Cola, la Pepsi, el Trinaranjus... Es va mobilitzar Ràdio Barcelona amb el popular senyor Viñas. Col·laboraren el conjunt "Rumba 3", del Bon Pastor, que després es faria famós, Josep Guardiola i la seva filla petita amb el "Di Papà", Franz Joham, Paço Martínez Soria, Ramon Calduch, el Capri, el Duo Dinámico, el Ballet de Joan Magriñà... i encara molts més. Finalment intervingueren en la campanya "Las chicas de Colsada", de l'Apolo, i mossèn Cortinas va sortir a la naixent televisió amb la vedette Ethel Rojo. Això va somoure algunes persones que el volien denunciar al Bisbat... Però no ho van fer. "Estaven equivocats—escriu mossèn Cortinas—: aquelles pobres noies desitjaven ajudar el nostre projecte. De la primera a l'última eren mereixedores de la nostra més profunda gratitud". Així s'aplegaren els primers diners per a l'escola parroquial.

■ **J. Carrera Planas**
Bisbe electe

Està clar que la jubilació és un problema no del tot resolt a la societat. Hi intervenen diferents factors que obeeixen a necessitats o conveniències diverses, àdhuc contraposades. És just que una persona, després d'anys de dedicació a una feina, més o menys dura, i d'haver cotitzat a les corresponents mutualitats el temps requerit, pugui retirar-se quan li ho permetin les reglamentacions vigents, per a cultivar una afeció, o per a descansar, i la nova situació sigui per a ell veritablement una jubilació, un motiu d'alegria, d'acord amb el que significa aquest bonic nom.

Però també hi cap pensar que és un malbaratament, que la societat prescindeixi, de manera obligada i sistemàtica, del cúmul de saber i d'experiència que certes persones han adquirit, prohibint-les d'aprofitar-lo en una activitat laboral, com si això hagués de perjudicar de debò els qui estan en actiu en la professió que fou la seva.

Per altra banda, seria molt bonic poder viure dignament de les pensions que es cobren, però és evident que aquestes van perdent poder adquisitiu per la inflació i d'altres causes, i no basten els recursos que es tenen.

No hi ha dubte que, amb una mica de bona voluntat per part de tots, s'hauria de trobar una solució satisfactòria per a integrar aquests i altres elements de la qüestió, en bé de les persones directament interessades i de l'entera societat, i sense perjudici de ningú.

El problema presenta unes característiques molt particulars quan afecta un col·lectiu qualificat: el dels capellans.

És cert que, com la majoria dels altres ciutadans, els clergues estan acollits al règim de la Seguretat Social, amb els mateixos beneficis i càrregues, i que en principi se'ls apliquen les mateixes lleis.

És just que el ministre eclesiàstic, en arribar a una certa edat, vulgui obtenir la jubilació, diguem-ne administrativa, amb el dret a demanar el cobrament de la pensió, i deixar de pagar en endavant les quotes corresponents.

Però seria desitjable que, no sempre, aquest teòric retir legal comportés necessàriament una completa inactivitat. A tothom ha de semblar bé que el qui ha estat tota la vida pastor d'ànimes, d'una manera o d'una altra no deixi de ser-ho mai, i que se li pugui assignar la cura d'un ramat més petit, on tingui la satisfacció d'exercir-hi una funció. Allò que es diu dels anys de vida activa, que el seu ministeri no té horaris, i que el seu servei és de vint-i-quatre hores, de cada vint-i-quatre, valdria per a la seva vida entera: tota ella seria un servei, que no s'acaba amb la jubilació, per bé que en la edat en què aquesta ve,

la feina s'hagi d'adaptar, de fet, a les forces de què es disposi, a part de tenir en compte el bé del conjunt dels fidels.

En les aptituds efectives d'un sacerdot s'haurien de considerar diversos aspectes. Són variades, en efecte, les característiques de les labors que cadascú ha desenvolupat, i en les quals ha adquirit més pràctica: n'hi ha que han fet de rectors, o han treballat més amb gent jove, o s'han dedicat als malalts, a la predicació, o a l'ensenyament. No sempre serà possible a tothom, a una edat avançada, continuar treballant amb intensitat en algun d'aquells camps, i la decisió que l'autoritat hagi de prendre a l'hora d'encomanar-li o de llevar-li una tasca, exigeix un coneixement suficient de les persones i un discerniment exquisit, que reclama també per part del sacerdot, una bona dosi de desèiximent i d'humilitat.

Però també és veritat que sovint no es té prou en compte una realitat molt consoladora: que en allò que és essencial en el prevere—la celebració de l'Eucaristia, i el perdó dels pecats, en el sagrament de la Reconciliació—, actua en la persona de Jesucrist, i té unes facultats, que deriven de l'ordenació, que conserva sempre, i que sempre pot exercir.

Hi ha molts antics rectors que en la seva ancianitat continuen essent capaços d'administrar, no sols vàlidament, sinó també amb tota la dignitat aquells sagraments, i que estan en les millors condicions de fer una breu homilia o dir unes paraules d'exhortació; que se sentien feliços si se'ls cridés per a atendre una petita clínica, o assegurar alguns serveis ministerials a una comunitat religiosa.

Amb un poc de bona voluntat i de generositat per part d'uns i d'altres, del sacerdot, per a estar disponible, i dels altres, per a acceptar amb agraïment allò en què el prevere és insubstituïble, i que sigui capaç de donar en les seves circumstàncies, es podria acabar amb el plany de molts fidels, que es queixen—sovint amb raó—que en alguns llocs no hi pugui haver mai missa exequial per manca de capellà, o amb el comentari—que de vegades és només una excusa—que a gran part de les esglésies no hi troben confessors.

Per una part, s'haurien d'estudiar les fórmules que en la societat civil es trobin per a humanitzar la situació dels jubilats, per a aplicar-les d'alguna manera al món eclesiàstic, i per altra, les solucions que sorgeixin en aquest—on se suposa que en les actuacions hi han d'estar més presents totes les virtuts, i en concret la caritat, la justícia i la pietat—haurien de ser model per a aquella.

■ **Ferran Blasi**

En defensa dels drets

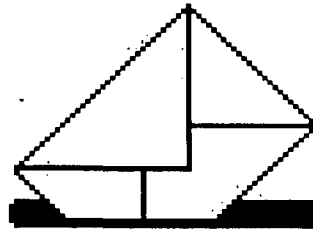
Sr. Director:

La "Coordinadora d'Usuaris de la Sanitat" agrupa els usuaris per a la defensa dels seus drets, en els vessants de la prevenció, la curació i la rehabilitació.

Va néixer l'any 1977, i al llarg del temps ha anat creixent en aquest camí. Posat que ens trobem amb casos greus, d'una urgència evident, hem aconseguit obrir una Caixa Solidària per a emergències concretes; us en posarem uns quants exemples:

—Un malalt a qui feren fora d'un hospital, sense mitjans ni cap pensió. Mentre se li arreglen les coses, se li ha pagat una pensió, durant dos mesos.

—Una senyora, malalta terminal. Mentre se li buscava una residència per a una filla disminuïda i s'arreglaven els papers per a demanar una treballadora familiar, se li ha pagat una persona per ajudar-la en les feines de la casa,

tenir cura de la filla, tramitar papers de metges i assistents socials, etc.

—Matrimoni gran, amb la senyora impossibilitada i el marit operat d'un càncer. Mentre es feien els tràmits burocràtics s'ha pagat una senyora que els ha ajudat en els afers globals necessaris: fer-los certes cures, netejar i endreçar la casa, cercar els papers per a l'ambulància, etc.

Cal dir que és la part humana de la C.U.S. que més il·lusió ens fa, sobretot quan es poden solucionar els problemes que normalment han estat sense resoldre per cap altra banda.

L'ajuda mútua, la solidaritat, cal que tots plegats les practiquem.

Avui per tu, demà per mi. Nosaltres lluitem perquè sigui així en el camp de la sanitat, alhora que denunciem els fets quan els estaments oficials o les persones no ho fan. Però amb la denúncia no n'hi ha prou; el que cal és l'acció positiva de les realitzacions.

C.U.S.
Barcelona

"No us atureu!"

Permeti'm felicitar-lo avostè per publicar-lo i a J.N.C. per escriure l'article "No us atureu!" (C.C. nº 615, 4.7.91).

Si els que tenim el futur de la història de l'Església en les nostres mans, mantinguem una bona entesa comuna amb els que posseeixen la història i la tradició de la mateixa història de l'Església, ja podem estar esperant que "no ens aturarem" davant de qualsevol entrebanc. D'aquesta manera els joves poden estar contents de recollir la torxa d'una tal herència i

S'ha publicat fa poc l'"Editio typica altera" del nou ritual de l'Ordenació (Editrice Vaticana, 1990), que representa una refosa, ampliació i millora del ritual publicat immediatament després del Vaticà II, el 1968. Heus ací els punts nous tal com els descriu el mateix decret introductori:

1- S'ha inclòs una Introducció o "Praenotanda" que resumeixen la doctrina del sagrament de l'Orde i l'estructura de la seva celebració. És un preciós resum teològic-catequètic que val la pena llegir amb atenció!

2- S'ha canviat l'ordre de les tres Ordenacions i es desplega ara més lògicament, en la línia de la "Lumen Gentium", començant pel Bisbe (en singular), que té la plenitud del sagrament, i segueixen després els Preveres (en plural), com a cooperadors seus, i s'acaba amb els Diaques (en plural), "ordenats no pel sacerdoti sinó pel ministeri" (LG 26).

3- La Pregària d'Ordenació dels Preveres és la que ha estat més refosa, ja que la del 1968 recollia fonamentalment l'anterior al Vaticà II. Heus ací els punts nous més rellevants:

- s'expliciten les funcions del ministeri presbiteral com a col·laborador del ministeri episcopal: es tracta de l'evangelització, de la celebració dels sacraments i de la pregària pel poble. Alhora es justifica més clarament la presència dels preveres com a element normal de l'estructura dels ordes ministerials (i no solament com a ajut a la feblesa del Bisbe).

- es precisa que el sacerdoti dels preveres es funda en una participació específica i personal del sacerdoti de Crist, com a Cap de l'Església en virtut de la imposició de mans del Bisbe. Així es fa una llarga referència

El nou ritual d'Ordenació de 1990: nova expressió de la "lex credendi" en la "lex orandi"

al sacerdoti de Crist, que era absent en els textos anteriors, encara que ja es subratllava en el prefaci propi de l'Ordenació. D'aquesta forma sorgeix amb naturalitat la invocació pel prevere del "sacerdoti apostòlic", seguint el qualificatiu de Pau a Rm 15,16.

- es resitua la tipologia de l'Antic Testament no quedant-se en la pura referència a Moisès i Aaró, sinó veient-la com a "ombra" del sacerdoti cristià que és la verdadera "figura" del ministeri sacerdotal (aquest punt també ha estat refós a la Pregària d'Ordenació dels Diaques que no es queda solament en els levites).

- finalment es dona més accent trinitari, eclesiològic i escatològic: especialment al parlar del Poble de Déu i del sacerdoti comú de tots els batejats al qual s'orienta el sacerdoti ministerial.

4- Els ordenands són preguntats més explícitament sobre el ministeri de la reconciliació i la celebració de l'Eucaristia.

5- El ritus d'acolliment del celibat s'insereix a l'Ordenació dels Diaques, i s'hi inclouen també els religiosos, encara que ja hagin realitzat la professió de vots.

6- Els religiosos a més són

també interrogats sobre la reverència i obediència al Bisbe diocesà de cara a afavorir la unitat de tots els preveres i diaques en cada Església.

Valguin aquestes breus anotacions per adonar-se de la importància d'aquesta nova edició típica. No es pot negar que estem davant d'un "llibre" que no és un mer ritual de cerimònies, sinó una vertadera expressió del sentit i valor litúrgic-teològic del sagrament de l'Orde a l'Església Catòlica. La seva aparició precisament l'any 1990, en el qual s'ha celebrat el Sinode dels Bisbes sobre la formació dels sacerdots, no és casual, i de segur que l'ajuda a emmarcar-lo eclesialment.

Recordem, per a fer més intel·ligible aquesta nova edició, les més importants modificacions de la primera edició típica postconciliar de l'any 1968 respecte del Pontifical Romà anterior, vigent a l'Església des de l'any 1596 (només amb algunes modificacions l'any 1950):

1- Al ritual del 1968 ja no es parla de "consagració" del Bisbe, sinó d'ordenació dels tres graus del Sagrament per a subratllar-ne la unitat. Alhora les tres ordenacions tenen la mateixa estructura; la Pregària

d'Ordenació ja no té la forma de Prefaci sinó de Gran Pregària d'Invocació de l'Esperit Sant, és a dir, Epiclesi, en una triple estructura: Anàmnisi, Invocació i Petició.

2- Quant al text de la Pregària d'Ordenació, la gran novetat fou la pròpia del Bisbe que recull la de "La Tradició Apostòlica d'Hipòlit", del s. III, el primer testimoni d'un ritual d'ordenacions amb els tres graus, d'aquí la famosa expressió del "Spiritus principalis" que rep el Bisbe. Aquesta fórmula és la versió llatina clàssica del grec "pneuma hegemonikon" d'Hipòlit que es pot traduir com "l'Esperit de sobirania" (text castellà oficial) o, millor, "l'Esperit que regeix i guia" (trad. italiana) i "l'Esperit que fa caps de l'Església" (trad. francesa), que és òbviament l'"Esperit Sant" (traducció oficial catalana, en vies de revisió), però que aquí ve matitzat amb aquest adjectiu, difícil de traduir, que vol subratllar la "missió de guiatge" ("hegemònic", si volguéssim ésser textuals!) que té el Bisbe com a cap de la pròpia Església particular.

3- Quant als textos de les Pregàries d'Ordenació dels Preveres i dels Diaques, el ritual de 1968 respecta el text anterior, tret del Sacramentari

Veronense, i hi afegeix tan sols una nova conclusió sobre el caràcter missioner del ministeri presbiteral, havent reduït notablement els ritus complementaris (que amb tot eren explicatius del ministeri!).

Es compren, doncs, que després de vint anys de la primera edició típica postconciliar, la nova edició típica de 1990 hagi volgut millorar especialment la Pregària d'Ordenació dels Preveres i, en part també, la dels Diaques, ja que com afirma el comentari de Mons. Pere Tena, "la recepció del text de la I edició típica de 1968 no ha sido totalmente satisfactoria" ("Notitiae" 1990, p. 127).

Mentre esperem la publicació en les nostres llengües, encara que sigui de forma senzilla de cara a no retardar la seva significativa implantació, val la pena aconsellar l'excel·lent presentació que en fa la revista oficial de la Congregació pel Culte Diví i els Sacraments, "Notitiae" 1990, pp. 65-133, que transcriu la introducció i un comentari general amb comparació sinòptica del text del 1968 i l'actual. Especialment cal aconsellar les magistrals línies sobre la Pregària d'Ordenació dels Preveres feta pel mateix subsecretari de la Congregació, Mons. Pere Tena. En efecte, en l'enfoc d'aquesta segona edició típica, els seus antics alumnes i companys hi podem descobrir un fidel reflex del seu perllongat magisteri teològic-litúrgic tan acadèmic com pastoral, sobre aquest sacrament sàviament arrelat en el preciós axioma medieval: "lex orandi statuat lex credendi" [Pròsper d'Aquitània, t.463].

■ Dr. Salvador Pié

Prof. d'eclesiologia i ministeri
Fac. de Teologia de Catalunya

els adults de confiar-la als joves. I tot plegat en el marc del "missatge evangèlic".

Joan d'Arquer i Terrasa
Barcelona

Platges netes

Sr. Director:

Hem passat el control sanitari; ja tenim "bandera blava". Però ha sorgit un tema important: Anys enrera, els nudistes tenien els seus apartaments totalment respectats, però amb la democràcia, s'han saltat les barreres i tothom va barrejat, sense platges lliures pels "tèxtils".

Quan podem banyar-nos al mar els que encara conservem la decència i el pudor, sense sentir constantment vergonya aliena? És que la meua llibertat acaba quan comença la del veí?

Ara que està de moda parlar d'ecologia, no cap en el país català l'ecologia de l'esperit?

La llibertat no s'incrementa suprimint normes, sinó respectant

els drets de tot ésser humà. I, de moment, encara no camina amb quatre potes.

Maria Teresa Lladó
Barcelona

El català i el 0.5%

Sr. Director:

Els bisbes ens han demanat que no ens descuidéssim de posar una creueta a una determinada casella de la liquidació de renda. Cal reconèixer que no es demanar molt. Tampoc, però, seria demanar molt que aquells que puguin haver estat responsables d'influir políticament per tal que el català fos omès en la llista de llengües de la felicitació papal nadalenca no se'n descuidessin enguany, no de fer-hi incloure el català, sinó de demanar que no hi sigui exclòs. Poden ben creure, que alguns que ens oblidem de posar la creueta, l'any que ve sí que no ens en descuidarem. I restaríem tots en pau.

Jordi Plana i Austrich
Barcelona

aldees infantils s.o.s. de Catalunya

Membre de l'Associació S.O.S. Kinderdorf (adherida a la UNESCO)

Vols donar una llar a infants que no en tinguin?

Desitjo fer-me AMIC D'ALDEES INFANTILS S.O.S. DE CATALUNYA
Passeig de Sant Gervasi, 24 - 08022 Barcelona - Tels. 417 75 39

1.- Amb la subscripció de:

_____ Ptes.

que faré efectives amb pagament: Trimestral ☐

Semestral ☐

Anual ☐

2.- Apadrinant a:

Un infant amb 2.500 ptes. al mes. ☐

Una casa amb 10.000 ptes. al mes. ☐

Nom i dos cognoms: _____

Adreça: _____

Població: _____

Banc o Caixa d'Estalvis: _____

Agència: _____

Direcció: _____

Compte corrent o Llibreta d'Estalvis núm.: _____

Senyali amb una X els requadres que li interessin.

L'emissora de Ràdio Vaticà celebra aquest any el seu 60è aniversari d'existència: el Papa Pius XI va inaugurar-la el 12 de febrer del 1931, adreçant al món el seu primer radiomissatge. Per commemorar aquest esdeveniment, Joan Pau II visità el dissabte 15 de juny les instal·lacions de la Ràdio a Santa Maria di Galeria —a 30 km de Roma—. Els pobles que desitjaven escoltar la paraula del Papa augmentaven i, per això, Joan XXIII inaugurà el 27 d'octubre de 1962 un poderós transmissor, donat pels catòlics d'Àustràlia i Nova Zelanda. La ràdio del Papa ha continuat creixent i actualment el centre que visità Joan Pau II està format per 9 transmissors per a ona curta amb una potència total de 2.000 kw, 3 per a ona mitjana

amb una potència de 1.000 kw, 26 antenes fixes per a ona curta i dues antenes rotatòries per a ona curta. El Pontífex arribà en helicòpter. La trobada del Papa amb la família de Ràdio Vaticà, els dependents dels proveïdors de material i els encarregats de la manutenció tingué lloc a l'esplanada que hi ha al costat de l'edifici. Revestí la forma d'una celebració de la Paraula. En començar l'acte, el P. Pasquale Borgomeo, s.j., director general de la Ràdio del Papa, pronuncià unes paraules en les quals manifestà l'alegria i gratitud de tots els presents per la visita del Sant Pare i per poder pregar juntament amb ell. Joan Pau II pronuncià el discurs que oferim a continuació.

Joan Pau II en el 60è aniversari de l'emissora de la Santa Seu

Ràdio Vaticà, una veu lliure de l'Església per a tot el món

Estimats germans i germanes: Us saludo cordialment a tots vosaltres que participeu en aquesta visita del Papa al Centre transmissor de Santa Maria di Galeria, amb motiu del 60è aniversari de l'activitat de Ràdio Vaticà. Em plau trobar aquí, avui, amb alguns membres dels dicasteris de la Santa Seu, tots els qui per diversos títols ofereixen les seves competències i col·laboració preciosa per al bon funcionament d'aquest Centre. Saludo, primerament, el director general de Ràdio Vaticà, el pare Pasquale Borgomeo, a qui dono el meu més viu agraïment pels sentiments expressats amb les paraules de salutació que acaba d'adreçar-me. Saludo, a més, i dono les gràcies als pares jesuïtes, a l'obra intel·ligent i diligent dels quals tant deu Ràdio Vaticà.

Saludo, també, el personal que treballa aquí i els representants dels organismes que s'ocupen dels diferents aspectes tècnico-organitzatius d'aquesta emissora. Adreço, a més, el meu pensament a tots aquells que, a diverses parts de la terra, estan units amb nosaltres a través de les ones de Ràdio Vaticà.

Els instruments de comunicació, cada dia més potents

Em plau recordar en aquest moment les paraules solemnes del primer radiomissatge, transmès el 12 de febrer del 1931 pel Papa Pius XI. ¡Escolteu tots! Des d'aleshores la invitació a escoltar no ha deixat de ressonar a les oïdes de tots i cada un dels pobles, portant-los la viva veu del Papa i de l'Església.

¡Glòria a Déu que ha donat als homes d'avui un poder tan meravellós!

El desenvolupament dels instruments de comunicació social són cada vegada més potents, capaços de reduir les distàncies en

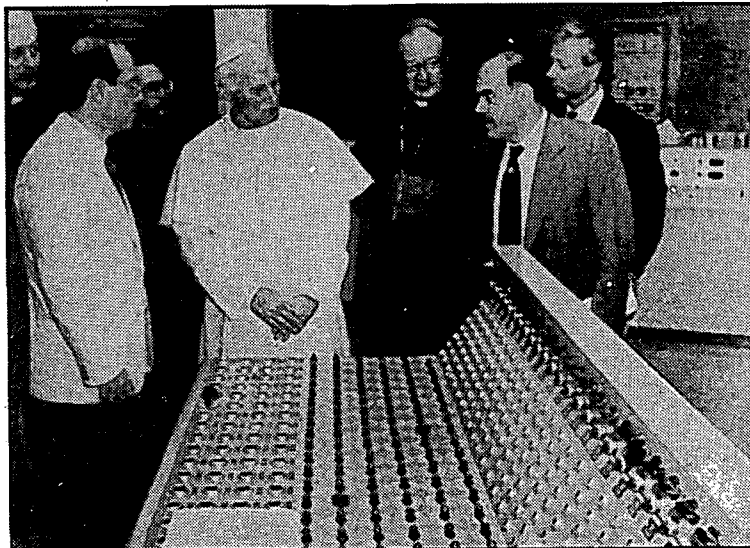
el temps i l'espai de manera tan sorprenent, és motiu d'admiració constant i d'esperança. El cel i la terra, el dia i la nit, els homes i les coses estan cridats a la unitat de l'escolta i de la lloança, nou signe d'aquella comunió en l'ésser que envolta tota la creació i tota la història.

Durant aquests 60 anys, Ràdio Vaticà, nascuda també com a expressió de la sobirania i de la independència de la Santa Seu, ha continuat fent cada cop més perceptible—en les diferents llengües de la terra— la veu lliure dels Summes Pontífex i l'Església, per a l'anunci de l'Evangeli i la defensa dels pobles i dels drets humans.

Des dels seus primers passos, a la seva història del turó vaticà, fins el naixement d'aquest Centre de Santa Maria di Galeria, ha fet un llarg camí de creixement i maduració. Sota la direcció clarivident dels pares de la Companyia de Jesús, la Ràdio del Papa ha sabut parlar al cor de molta gent amb el llenguatge de la fe humil, quotidiana, que suscita consol i saviesa cristians. Alhora, Ràdio Vaticà ha seguit esdeveniments culturals i socials, suggerint una avaluació equilibrada a la llum de la fe.

Ràdio Vaticà, intèrpret de la Santa Seu

Ara, davant dels nous reptes del present, es fa necessari que tots els qui treballen en l'emissora vaticana, juntament amb la indispensable competència i professionalitat, s'esforcin per aprofundir les seves conviccions cristianes. La fe en Jesús Ressuscitat, que "per a ser lliures ens alliberà" (Ga 5,1), ha d'impulsar-nos a utilitzar els mitjans de comunicació social per transmetre la "Bona Nova" en un radi d'acció cada vegada més ampli i oferir una traducció clara i incisiva, que afavoreixi la acollida i els fruits en la vida de cadascú. Per assolir eficaçment aquest fi, és

El Papa davant de les noves instal·lacions

imprescindible que Ràdio Vaticà, juntament amb les informacions sobre l'Església escampada arreu del món, intensifiqui l'elaboració de programes específics que comprenguin catequesis apropiades i il·lustracions dels documents conciliaris, així com també del Magisteri pontifici i de l'ensenyament dels Pares de l'Església. En aquest esperit podran trobar un espai adequat als cursos d'exegesi, de teologia i d'història de l'Església.

A més, la riquesa cultural que aporten a l'emissora vaticana els treballadors procedents de les diverses nacions de la terra farà que la difusió de la fe arreu del món es realitzi mitjançant una unió cada vegada més forta amb les diferents cultures, valorant els elements positius i estimulants, alhora, l'avanç vers síntesis noves i més àmplies.

Al final del segon mil·lenni, es presenten a la nostra ment noves

esperances i noves tasques. El fi específic de Ràdio Vaticà —l'evangelització a través de la difusió radiofònica del missatge cristià— ha compromès lloablement l'emissora de la Santa Seu durant tots aquests anys. El present la compromet encara més, com a intèrpret original d'aquesta sol·licitud missionera que, des del principi del meu pontificat, m'ha dut a viatjar vers els confins de la terra. La Ràdio afavoreix el desenvolupament i la saó dels fruits de veritat i bonesa, de renovació i donació que es revelen a cada una de les Esglésies locals en els diversos països amb motiu de l'encontre amb el Successor de Pere. D'aquesta manera fent-se pelegrina amb el Papa pelegrí, l'emissora vaticana és instrument del ministeri petri: amb mitjans certament pobres i un estil veritablement essencial, es fa memòria viva i estimuladora de les llavors escampades en cada trobada del Papa amb el poble cristià.

A tots els que esteu aquí presents i als vostres éssers estimats, així com a tots aquells que ens segueixen a través de la Ràdio, especialment a les persones soles o malaltes, imparteixo de cor la meua benedicció.

FILTRANT LA NOTÍCIA

Concebre un fill per salvar-ne un altre

Anissa Ayala, una noia de 19 anys malalta de leucèmia, ha estat sotmesa, el 5 de juny, a un trasplantament de medul·la òssia procedent de la seva germaneta, de 13 mesos, que ha estat concebuda pels seus pares per poder dur a terme aquesta operació delicada. Segons informa un portaveu mèdic del "City of Hope National Medical Center", de Duarte (Califòrnia), "el trasplantament ha estat efectuat i no hi ha complicacions", tot i que s'haurà d'esperar l'evolució de la pacient, que sofreix un dels tipus de leucèmia més mortífers.

Aquest cas ha originat una polèmica als Estats Units davant la pràctica d'alguns pares de concebre un fill amb l'objectiu específic d'utilitzar un dels òrgans per salvar la vida de germans o parents greument malalts.

El matrimoni Mary i Abel Ayala es determinaren a concebre un fill amb l'única finalitat de salvar la vida de la seva filla Anissa, de 19 anys, que pateix una leucèmia de la que solament sobreviuen d'un 10 a un 20 per cent dels malalts, informa l'agència EFE.

El 72 per cent dels pacients que ha rebut un trasplantament del mateix tipus al que fou sotmesa

la jove Anissa ha aconseguit recuperar-se. Això fa que els metges esperin que aquest cas tingui també èxit.

Els metges californians han afirmat, segons la mateixa agència, que el matrimoni Ayala ha estat el primer a admetre públicament que conceberen la seva filla Anissa amb l'objectiu únic d'utilitzar-la per a un trasplantament de medul·la i salvar la seva filla gran. El matrimoni es va decidir per aquesta operació quirúrgica després que fracassessin tots els intents de trobar una medul·la òssia adient i compatible amb la de la seva filla malalta, Anissa. La decisió de Mary Ayala de concebre un altre fill per salvar la seva primogènita ha aixecat una gran polseguera de crítiques i lloances. També a l'Església de Califòrnia. Per altra banda el fet que Mary Ayala es quedés embarassada als 43 anys, va crear tot tipus de problemes mèdics i ètics a l'equip ginecològic que l'atenia.

Concebre un fill amb l'única finalitat d'extreure-li un òrgan per salvar un germà, heus aquí una qüestió moral que no s'havia plantejat mai fins ara.

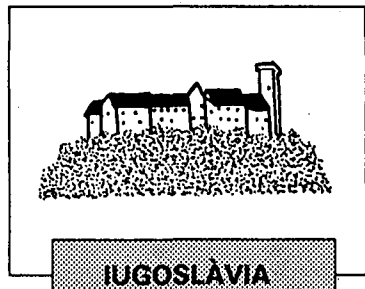
MATARÓ - CENTRE

Entresol de 154 m2 per llogar com a despatx, moblat i amb departaments interiors. Molt lluminós amb grans finestres exteriors. Dues entrades independents: Lavabo. Servei de porteria. Ascensors automàtics. Plaça d'aparcament al soterrani del mateix edifici (opcional). Aire condicionat i calefacció a totes les dependències. Llum. Aigua i Telèfon. (Ideal per empresa de serveis, advocat, administracions, consultori per metge o dentista, agències d'assegurances, etc.).

Tel. 317 67 23 (nits).

■ Francesc Gamissans

L'ESGLÉSIA EN EL MÓN

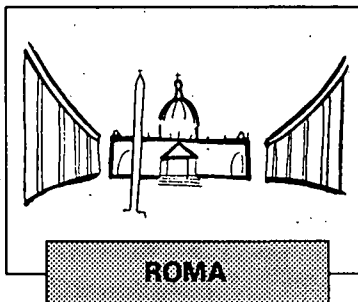

IUGOSLÀVIA

Medjugorje.- Els pelegrins van haver de fugir

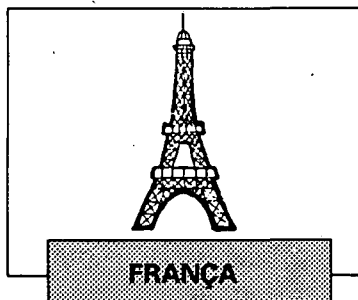
A causa de la guerra civil que amenaça d'estendre's, els pelegrins catòlics van haver de fugir de Iugoslàvia. Vinguts de tota Europa i dels Estats Units, el 25 de juny passat eren més de 100.000 a Medjugorje, a Bòsnia-Herzegovina, per celebrar el desè aniversari de les pressumptes aparicions marianes.

Aquests dies, segons el diari catòlic "Avvenire", per primera vegada després de 10 anys Medjugorje sembla una ciutat morta. S'han anul·lat totes les reserves d'hotel i només els franciscans que tenen cura del "santuari marian" es mantenen al seu lloc. (APIC)

Vaticà.- Joan Pau II viatjarà al Senegal el 1992

ROMA

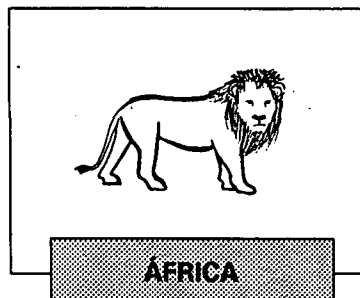
Joan Pau II visitarà el Senegal el proper 25 de febrer de 1992, segons ha anunciat recentment l'arquebisbe de Dakar, Hyacinthe Thiandoum. El 95% de la població d'aquest país és musulmana. Només un 4,7 % és catòlica, o sigui, uns 290.000 habitants. A més de visitar el Senegal, és possible que el Papa viatgi també a Guinea, Níger i Gàmbia. (OFIM)

FRANÇA

París.- Monsenyor Duval lliura al Papa el "Catecisme per a adults"

El Papa Joan Pau II ha rebut durant el matí del 8 de juliol monsenyor Joseph Duval, president

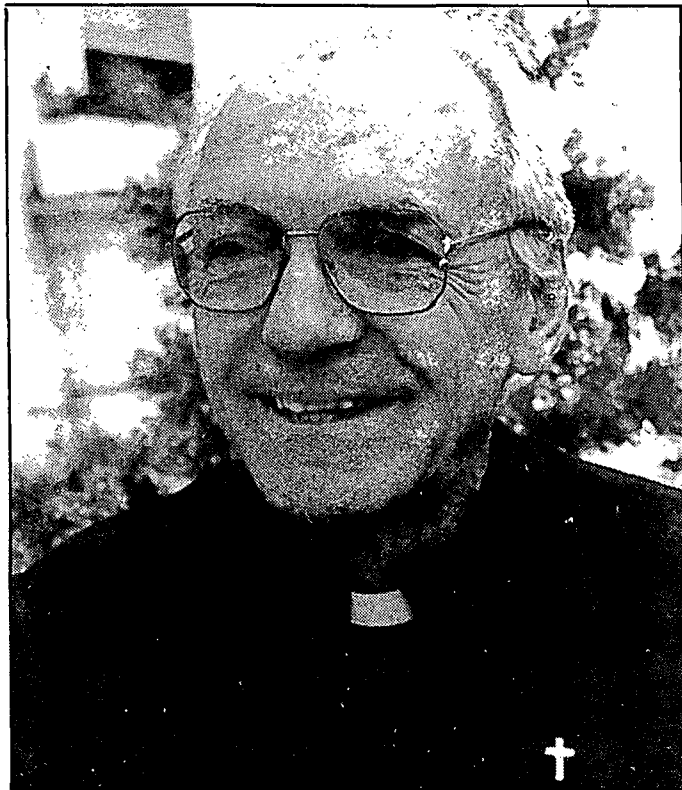
de la Conferència episcopal de França i arquebisbe de Rouen, monsenyor Pierre Plateau, president de la Comissió episcopal de l'ensenyament religiós i arquebisbe de Bourges, i el pare Stanislas Lalanne, secretari de la mateixa Comissió. Durant el curs de l'audiència va ser lliurat al Papa un exemplar del "Catecisme per a adults". (APIC)

ÀFRICA

Pretòria.- Els bisbes contra la violència

El clima de continuats enfrontaments ètnics i l'aparició de grups de civils blancs armats a Sud-Àfrica constitueix un motiu de preocupació i de repulsa pels bisbes d'aquest país. Així ho han fet saber en una recent carta pastoral on manifesten la seva més rotunda condemna a la violència que "segueix sembrant la mort, el terror i la destrucció entre les famílies i les comunitats". Els bisbes critiquen de manera especial l'actitud de determinats líders que instiguen a la violència, i demanen que siguin identificats i jutjats. Sostenen la necessitat de la prohibició

Un nou president al capdavant de Caritas Internacional

Monsenyor Affonso Felipe Gregory, un brasiler de 61 anys, acaba de ser nomenat President de Caritas Internacional, succeint el cardenal do Nascimento. President de Caritas Brasil des de 1983, membre del Consell Pontifici Cor Unum des de 1989, ex-bisbe auxiliar de Rio de Janeiro, és actualment bisbe d'Imperatriz, membre de la Conferència internacional de sociologia religiosa i ha treballat en diverses comissions del Consell episcopal d'Amèrica Llatina. (CELAM)

de tot tipus d'armes i fan una crida als sud-africans per tal que la cultura de la violència que s'ha engendrat a l'apartheid sigui substituïda per una cultura de pau. Amb aquesta finalitat inviten tothom a "promoure un esperit de tolerància i cooperació" que faci possible el diàleg, la llibertat d'expressió i la unió per defensar la dignitat de cada persona. (OFIM)

Roma.- A Àfrica hi ha 131 congregacions religioses

Les 131 congregacions religioses de dret diocesà i les tres seculars de dret pontifici radicades a

Àfrica donen fe de la vitalitat de l'Església en aquest continent, segons ha indicat el pare F. Rizzoli, missioner combonià i secretari de la Comissió per a la Revisió de les Constitucions i Reglaments dels Instituts Religiosos i dels Seminàries depenents de la Congregació per a l'Evangelització dels Pobles. Dels instituts esmentats, 110 són femenins i 21 masculins. Per països, el Zaire, amb 34 congregacions, és el país africà més florent; el segueixen Tanzània i Sud-Àfrica, amb 34 instituts tots dos. Al capdavant de la llista hi ha, amb només un institut, països com Costa d'Ivori, Guinea Equatorial, Mali o Togo. (OFIM)

Moscou, 10 de juliol.- El Patriarca de tots les esglésies ortodoxes de Rússia, Alexis II, beneeix Boris Ieltsin, nou president de la Federació Russa, amb el signe de la Creu, abans que Ieltsin vagi al Kremlin.

Els 22 nous cardenals creats pel Papa

Roma.- El Papa Joan Pau II amb els nous cardenals durant la celebració del 28 de juny al Vaticà. Primera fila des de la dreta: Angelo Sodano (Itàlia), Alexandru Todea (Romania), Pio Laghi (Itàlia), Edward Idris Cassidy (Austràlia), Robert Coffy (França), Frederic Etsou-Nzabi-Bamunqwabi (Zaire), Nicolás de Jesús López Rodríguez (República Dominicana), i José T. Sánchez (Filipinas). Segona fila des de la dreta: Virgilio Noe (Itàlia), Antonio Carracino (Argentina), Fiorenzo Angelini (Itàlia), Roger Michael Mahony (USA), Juan Jesús Posadas Ocampo (Mèxic), Anthony J. Bevilacqua (USA), Giovanni Saldarini (Itàlia), i Chal Brendan Daly (Irlanda). Tercera fila des de la dreta: Camillo Ruini (Itàlia), Jan Chryzostom Korec (Txecoslovàquia), Henri Schwery (Suïssa), Georg Maximilian Sterzinsky (Alemanya), Guido del Mestri (Itàlia), Paolo Dezza (Itàlia) i Ignatius Gong Pinmei (Xina).

JOAN PAU II.

■ **Antoni Mª Serrallonga sj.**

Roger de Llúria, 4 - Tel. 318 18 96
08010 Barcelona

Quan la veritat s'obre camí

■ Marian Trenchs

Petits annonces

VARIS

VENDES

TEAS

**Taller escola d'Arts
Sumptuàries
Centre d'Educació especial
Dedicat a disminuïts
psíquics
A partir dels setze anys
Taller especialitzat
Esmalt sobre metall-ceràmica
Tapis i estora
Cultura General
Recuperació Física-Logopèdia
"CLUB-ESPLAI"
Assessorament psiquiàtric
i psicologia
Informació: 215 69 77
de 12 a 14 hores**

HIMNARI LITÚRGIC CATALÀ

Mallorca, 87 - 89 - 08029 Barcelona

FETS I CRITERIS

No perdem el bon humor

Viatjar en tren dona peu a fer conversa amb les persones del compartiment. Això ho vaig experimentar, fa pocs dies, en tornar de Lourdes. En un cert moment els comentaris van derivar cap al tema de la crispació i de l'agressivitat que avui dia moltes persones manifesten per un tres i no res.

Coincidem bastant en el fet que a molta gent els pugen els fums al cap, són molt hipersensibles, a l'hora de fer valer els seus drets volen que se'ls tinguin totes les consideracions.

Sobre aquest tema he continuat la reflexió pel meu compte i penso que hi ha molts altres factors que influeixen en aquest estat d'ànim. En primer lloc la nostra societat porta un ritme accelerat. Es desitgen resultats immediats. No se sap perdre el temps. Es viu la temptació del perfeccionisme i això suposa plantejar les màximes exigències.

Hi ha també una tendència a considerar-se superior als altres. Cadascú se sent molt segur de la pròpia opinió. Instintivament no es vol cedir en res. El llistó de les pròpies idees es manté molt alt i són els altres els qui s'han d'ajupir.

Tot això m'ha dut a pensar que falla un xic la nostra salut mental. Crec que ens manca bon humor. El bon humor és part integrant de l'equilibri de les persones i de la mateixa societat. No és pas un fet casual que durant les dictadures hi hagi algunes publicacions de bon humor. Així, a Espanya, durant la dictadura franquista hi havia "La codorniz", i a la Unió Soviètica "El cocodrill".

El bon humor ens permet respirar l'oxigen de l'alegria, l'aire del to festiu i un cert clima d'optimisme. Estar de bon humor no vol dir pas estar de broma, sinó tenir un cert grau de finesa i evitar el to aspre o càustic. Els anglesos parlen de tenir "un bon sentit de l'humor", és a dir, tampoc no massa.

Ja fa anys, vaig visitar un especialista de l'aparell digestiu. Em va receptar no prendre excitants com el cafè, la tònica, el te, les "cafis", etc., i va afegir: "no empipar-se mai amb un mateix".

Potser la condició bàsica per tenir bon humor és començar per acceptar-nos tal com som. Es deia de Joan XXIII que no tenia por de fer el ridícul. És ben possible que darrera de l'agressivitat hi hagi el mecanisme de defensar-nos dels nostres defectes i de la nostra poca cosa.

El bon humor és fruit d'unes actituds espirituals: senzillesa de cor, confiança en les persones, bondat interior, mirada d'infant.

En darrer terme la veritable arrel del bon humor és la confiança en Déu, que sap millor que nosaltres allò que necessitem (Mt 6,31-32). Alimentar el bon humor podria ser un objectiu útil per a tot aquest mes d'agost.

■ **† Ramon Torrella i Cascante**
Arquebisbe de Tarragona i Primat

La Vall Ferrera i la Vall del Cardós conflueixen a Llavorsí

Rafael Orri, ordenat prevere

URGELL

LLAVORSÍ.— L'escalf humà i la tendresa van definir la diada de l'ordenació sacerdotal de Rafael Orri a Llavorsí. El diaca va ser consagrat prevere el dia 6 de juliol, en una cerimònia presidida pel Bisbe Joan, acompanyat de vint preveres.

"He anat a fer un petó a mossèn Rafael": expressió d'un infant a la seva mare glossa el caràcter familiar i la tendresa que van presidir la diada. Els feligresos de Llavorsí i algunes de les parròquies veïnes van omplir l'església. Tothom seguia i participava en la litúrgia de forma exemplar. Al cor, la coral "El Pallars canta" solemnitzava la litúrgia.

Acabada la cerimònia, a la plaça de l'església el novell prevere va rebre un obsequi ofert per l'alcalde del poble i les felicitacions de familiars i amics. Els mesos que el diaca ha servit els poblets del Pallars Sobirà han estat suficients per a guanyar-se l'amistat dels feligresos. Les expressions de felicitació i joia acompanyaven el refresc compartit pel poble. La coral "El Pallars canta", dirigida per Joan Escades, oferí un concert amb la interpretació de composicions catalanes i del folklore pirinenc.

Rafael Orri, de 44 anys d'edat, ingressà als caputxins i va ser ordenat diaca. Sentí la crida de la pastoral parroquial i, amb la llicència del Bisbe Joan, el 1990

s'incorporà a la diòcesi d'Urgell. El darrer any ha fet un curs d'actualització teològica i ha col·laborat en la pastoral a Llavorsí. Ara podria ser nomenat rector d'aquesta parròquia i d'alguns poblets veïns. L'ambient viscut a Llavorsí el dia de la seva ordenació sacerdotal palesa la comunió del prevere amb el poble que agraeix el seu servei i el privilegi

d'haver estat testimoni privilegiat de "l'ordenació sacerdotal del nostre mossèn", segons l'expressió dels pallaresos. L'esdeveniment eclesial convertí el poble de Llavorsí, aiguabarreig dels rius Cardós i Ferrera, en punt de confluència dels cristians de la contrada.

■ **Antoni Mirabet**

Nou segles arrelat a la fe en Jesucrist

BELLCAIRE D'URGELL.—

S'ha celebrat brillantment amb diversos actes la commemoració del XI centenari de la vila, segons la primera referència documental històrica. (Aquest document fou trobat pel professor d'història medieval de la Universitat de Barcelona, Prim Bertran Roigé en el Cartoral de Tabèrnoles, que cita el temple de "Sta. Maria de Bellcaire, el 1901").

En primer terme fou concelebrada una Missa per diversos sacerdots —la majoria antics rectors de la localitat—, presidida pel senyor bisbe d'Urgell, monsenyor Joan Martí Alanis, el qual, a més, va impartir el sagrament de la Confirmació a un grup d'adolescents d'ambdós sexes. El prelat, abans de l'Eucaristia, va beneir una làpida adossada a un lateral del interior del temple, amb aquesta inscripció: "POBLE DE DÉU FA CAMÍ, ARRELAT EN LA FE DE JESUCRIST, ABANS, ARA I SEMPRE. IX CENTENARI FUNDACIÓ DEL POBLE I TEMPLE DESANTA MARIA. BELLCAIRE,

1091-1991".

Acompanyaren la cerimònia litúrgica els bells cants de la "Coral Bona Nova del Casal d'Avis", de Tàrraga, mentre el temple resultava insuficient per acollir a tants feligresos que acudiren a la solemnitat.

Fidelitat i fraternitat d'un poble

En l'homília, el bisbe Joan digué que "val la pena i és bo celebrar aquests esdeveniments, en els quals es manifesta la fidelitat i fraternitat d'un poble".

Foren presents a l'acte reli-

giós el delegat del govern de la Generalitat a Lleida, Ramon Companys, el president del Parlament de Catalunya, Joaquim Xicoy, l'alcalde la vila, senyor Torres, i també el president del Consell Comarcal de La Noguera, Josep Borràs.

Un cop acabat l'acte es procedí a la inauguració oficial del monument commemoratiu del IX Centenari, ubicat a la placeta contigua al carrer de Sant Pere Celestí, patró de la vila, amb la presència de nombrosos públics que no volgué perdre's el moment culminant de la festa.

■ **A.M.**

CENTRE DE RELACIÓ SOCIAL I MATRIMONIAL

Si esteu basolats o sol, cerqueu la seva parella seriosament. Servei de psicologia, ordinador i vídeo, dirigit per psicòloga col·legiada.
COSM. Balmes, 64, 3^a, 2^a.
Tels. 317 41 44 - 302 59 83
Pref. Concertar entrevista.

Residència Geriàtrica BON VIURE

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, control sanitari i teràpia humana. Estades per sempre, i per convalescències. Poques places. Tel. 427 44 53.

Editorial Claret

Roger de Llúria, 5 - 08010 Barcelona
Tel. (93) 301 08 87 - Fax 317 48 30

Comitè Episcopal per a la Defensa de la Vida L'AVORTAMENT

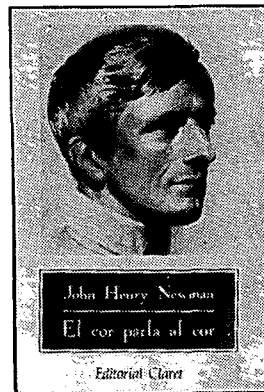
Col·lecció "Documents del Magisteri" 15, 75 pàg.
PVP. 350 ptes.

100 qüestions i respostes sobre la defensa de la vida humana i l'actitud dels catòlics. Aquest treball vol oferir al lector una panoràmica ampla i uns criteris sòlids sobre la realitat biològica, el tractament legal, la consideració social i els aspectes ètico-morals de l'avortament provocat.

John Henry Newman EL COR PARLA AL COR

Col·lecció "El Bri" 37, 128 pàg.
PVP. 400 ptes.

Aquesta antologia, que té una finalitat primordialment catequètica, es proposa donar una visió ordenada i global del missatge jolós de l'Evangell, així com de les exigències que comporta. I ho fa des de la

Intuïció fonamental del cardenal Newman: **solament serveix per a la vida allò que la fa nova a cada instant; només hom es fa jove a mida que s'encamina vers la gran i definitiva novetat de la vida total, en una vida plena de Déu.**

Restauracions d'esglésies al bisbat de Girona

L'abadia romànica de Sant Pere Cercada

SANT PERE CERCADA.—L'Associació Amics dels Monuments Colomencs ha gastat uns deu milions de pessetes en els últims sis anys per a pagar les obres de restauració de diferents esglésies antigues que hi ha pels voltants de Santa Coloma de Farners. La més important és l'església romànica del monestir de Sant Pere Cercada, que es trobava en un procés de ruïna després que la part annexa al campanar amenaçés amb caure sobre la teulada i hagués estat objecte d'alguns robatoris.

També es va treure la sacristia que estava en mal estat i enlletgia la paret sud, i es van substituir les columnes i els capitells de la façana que havien estat descalçats, a punt per emportar-se'ls. La substitució es va fer amb unes peces de pedra molt similars. Per últim, es va treure el cementiri que hi havia al costat de l'església, que havia estat profanat, i s'ha col·locat a l'interior del temple una reproducció del retaule de Sant Pere del segle XIV que es guarda al museu d'art de Girona.

Per altra banda, l'Associació compta amb sis milions per restaurar l'església romànica de Santa Victòria i Sant Iscle. A més, ha col·laborat en la restauració de les ermites de Sant Marçal, de la Santa Creu d'Horta i de Sant Miquel de Cladells.

A més de les aportacions dels socis, es compta amb ajudes de les institucions públiques i amb donatius d'algunes persones particulars, interessades per la conservació dels monuments.

■ M. Caballé

L'església del Mercadal

GIRONA.—Una empresa privada de productes químics que s'ha instal·lat al polígon industrial de Celrà ha signat un contracte amb el bisbat i l'ajuntament de Girona per pagar una part de les obres de restauració de l'església parroquial del Mercadal, que va ser destruïda durant la guerra civil. L'empresa aportarà un total de sis milions de pessetes en dos terminis, corresponents als anys 1991 i principis del 1992.

Les obres consistiran en acabar la façana, a la qual li manquen algunes fileres de pedres a la part superior i deixen veure

els rajols de la paret. Posteriorment, es completarà la torre del campanar, que es va quedar a mig reedificar després de la guerra.

Per solucionar-ho, l'arquitecte de la parròquia, Jordi Masgran, ha previst la col·locació a sobre la torre d'un dau quadrat de quatre metres d'alçada, metàl·lic i amb forma de mallà. Damunt d'aquest dau s'hi instal·larà una cúpula també metàl·lica en forma de trípode que permetrà la col·locació de campanes.

L'església del Mercadal és un edifici gòtic que va ser cons-

truit els segles XIV i XV pel capítol de la catedral en un lloc de la ciutat situat al marge esquerre del riu Onyar, que gairebé era un descampat. Durant la guerra civil del 1936 es va intentar desmantellar-la del tot per convertir el solar en una gran plaça, però el projecte es va quedar a mig fer per manca de temps. Es conta que entre els treballadors forçats per aquesta feina s'hi trobaven alguns capellans que havien estat fets presoners pel comitè revolucionari de Girona.

■ M. Caballé

MARIA EN EL NOU TESTAMENT

Jornades de Reflexió i Pregària.

Del 5 al 11 d'agost. Comença i acaba a la tarda
Director: P. Alcuí Serras, monjo
Lloc: EL MIRACLE. Telf. (973) 48 00 45

Del 19 al 25 d'agost. Comença i acaba a la tarda
Director: P. Ramon Ribera, monjo
Lloc: ST. MIQUEL DE CUIXÀ. Telf. 07/33 68 960240

Del 21 al 26 de setembre. Comença al matí i acaba a la tarda
Director: P. Ramon Ribera, monjo
Lloc: EL MIRACLE. Telf. (973) 48 00 45

Una vetlla d'amor i oració

La nit del 15 al 16 de juny propassat se celebrà la VETLLA d'ESPIGUES de l'Adoració Nocturna, Femenina i Masculina, que tingué lloc a l'església de Santa Maria de la Geltrú a Vilanova i la Geltrú.

Fou una nit plena d'esplendor, de gran alegria i entranyable amor a l'Eucaristia. Ens reunírem uns 250 adoradors i adoradores de les diòcesis de Catalunya (Barcelona, Tarragona, Tortosa, Tàrraga, Solsona i Vic-Manresa) juntament amb 17 Banderes i els seus respectius sacerdots i presidents i presidentes dels Consells. Un cop aplegats, es feu la processó de Banderes fins l'església on se celebrà la Santa Missa, en la que pronuncià l'homilia el Dr. Francesc Muñoz, consiliari de Barcelona.

En acabar la celebració de l'Eucaristia i abans de començar els torns de vetlla davant del Santíssim, el sacerdot celebrant, en nom de la Secció d'Hospitalet, va fer lliurament d'una petita placa commemorativa a un matrimoni, adoradors tots dos, que s'havien casat el mateix dia a l'Hospitalet i van anar a oferir la seva nit de nocces

al Senyor en aquesta nit d'oració. Va ser un acte tan emotiu que tots els assistents van fer una gran ovació. També Crist present i Maria vetllant es van omplir de joia en els seus Sagrats Cors.

Com és costum, vam fer els Torns de Vetlla durant la nit i, un cop acabats i resats els Laudes, es va fer una processó amb Benedicció del Santíssim, pels carrers propers a la Parròquia.

Acabada la Vetlla, tothom va tornar al seu punt de procedència, alegres i agraïts al Senyor per haver passat una nit amb Ell.

No és espectacular per a molts? A quants cristians els sembla que perdem el temps? Només Déu ho sap. El que sí que és cert és que nosaltres ens sentim "plens de Déu" en les nits de Vetlla d'Adoració. Humilment em permeto invitar-los, des d'aquestes línies, a que intentin gaudir d'UNA NIT AMB EL SENYOR EN EL SILENCI, NOMÉS AMB ELL.

■ Antero Muñoz

Adorador

Entrevista amb Mons. Carles Soler i Perdigó, nomenat bisbe auxiliar de Barcelona

Immediatament després de conèixer la notícia del seu nomenament com a bisbe auxiliar de Barcelona, visitarem Mons. Carles Soler i Perdigó a la parròquia de Sant Pius X, al barri del Congrés Eucarístic, de la que és rector, per saludar-lo i demanar-li que respongués algunes preguntes per als nostres lectors.
Mons. Carles Soler ha fet una llarga trajectòria sacerdotal abans que el Sant Pare l'hagi nomenat bisbe.

BARCELONA

—Quan va entrar al Seminari?

—Vaig ingressar al Seminari quan tenia dinou anys. Jo era perit mercantil i estudiava el professorat mercantil. Malgrat l'edat vaig haver d'estudiar dos anys al Seminari menor per tal d'aprendre llatí i grec, ja que en els meus estudis no n'havia fet. Després vaig estudiar filosofia i teologia durant quatre anys al Seminari major, però va ser a la Universitat Gregoriana de Roma, dels jesuïtes, on vaig acabar d'estudiar teologia i vaig obtenir-ne la llicenciatura.

—De retorn a Barcelona, quin va ser el seu primer treball pastoral?

—Deixant a banda un parell d'estius de vicari, la primera tasca que m'encomanaren va ser la de superior del Seminari menor de la Conreria, del 1961 al 1963. El curs 63/64 vaig ser-ho al Seminari major. Del 64 al 67 vaig tornar a La Conreria com a vice-rector i del 67 al 70 com a rector.

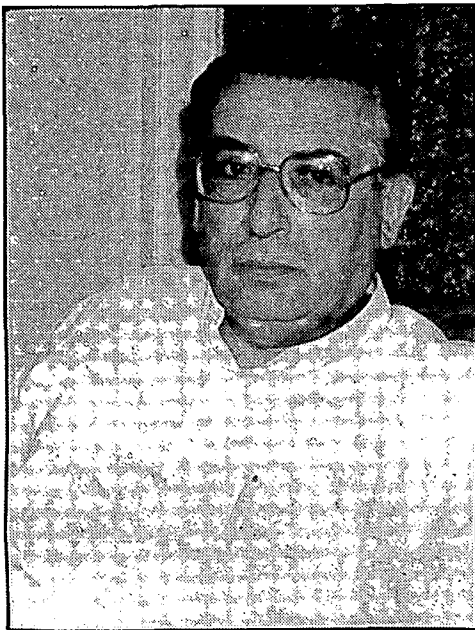
—I després de l'experiència com a formador?

—Vaig anar un any a la Universitat de Lovaina, i vaig tornar durant dos anys a la Gregoriana per estudiar la llicenciatura de Dret canònic. I de retorn a Barcelona

vaig començar a treballar a la cúria.

—El seu nomenament com a bisbe auxiliar, juntament amb el del sots-director del nostre setmanari, són un pas previ per a la divisió de la diòcesi?

—No hi ha dubte que Barcelo-

na és una diòcesi gran, però la decisió de dividir-la encara s'ha de madurar. No és la divisió d'un territori sinó la d'una realitat viva.

—El sector pastoral del qual s'encarregaran els nous bisbes serà geogràfic?

—Per una part serà geogràfic, d'unes zones pastorals concretes, però també és desig del senyor Arquebisbe que tinguem responsabilitat en unes matèries concretes. Per això tots tres

residirem a Barcelona i tindrem despatx a l'Arquebisbat.

—Quines seran les seves prioritats com a bisbe?

—Seran aquelles que em siguin encomanades, però considero especialment prioritàries l'atenció als sacerdots, la promoció del laic i l'atenció als marginats.

—I els mitjans de comunicació social?

—També. Considero que duen a terme una missió imprescindible. "Catalunya Cristiana" té una funció molt important.

—Com jutja el problema de l'educació i de la LOGSE?

—Per una part crec que s'han de superar les polèmiques, però cal protegir els drets dels fidels. Els fidels tenen el dret que els seus fills rebuin l'educació que desitgen.

—Observa cansament i desil·lusió entre els cristians de la nostra societat?

—Crec que la gent té necessitat de nous impulsos per superar les rutines. I també el clergat.

—El preocupa la falta de pràctica religiosa?

—Em preocupa més el desconeixement de Déu i del seu Enviat, Jesucrist.

—Finalment, quina creu que ha de ser l'activitat de l'Església en ocasió dels Jocs Olímpics?

—Crec que més que moment d'evangelització serà moment de donar testimoniatge.

—Moltes gràcies, senyor bisbe, per la seva amabilitat.

■ C.C.

CARTA DOMINICAL

La freqüent i falsa sinceritat

Quan naixem som un projecte d'home. En cristià diríem que un projecte de fill de Déu. Això vol dir que hem d'anar assolint uns nivells de recta intel·ligència i de bondat en la manera d'obrar, ja que, en cas de no arribar-hi, ens titllaran d'inhumans, és a dir, de no homes. Moltes actuacions són qualificades, amb raó, d'inhumanes. El fet trágic és que són realitzades per éssers humans. D'ací la necessitat de l'autorealització. L'animal no té aquest problema, no pot deixar de ser el que és. L'home té la noblesa de poder arribar a ser cada cop millor, superant-se a si mateix, i el risc de no assolir-ho i de romandre en un nivell infrahumà o inhumà.

Entre creients aquest esforç d'autodomini s'anomena asceti. És obrir les portes a la gràcia de Déu, per tal que elimini en nosaltres tot el que no és recte i ens faci néixer a aquelles bondats que encara no han estat realitzades en nosaltres. És una forma de viure el misteri de la mort-resurrecció.

La tensió per la lluita contra el mal és una condició necessària per al creixement moral. No és hipocresia, fingiment de qualitats o sentiments contraris als que veritablement hom té, sinó que és un esforç per a dur a terme el pla de Déu en nosaltres, com la nostra consciència ens dicta.

És bastant estès el criteri equivocat que solament hom és sincer, si diu o fa el que li brolla espontàniament. I en nom d'aquesta sinceritat són comesos mil abusos: hom es comporta indegudament, ofèn el proïsme, hi ha capteniments innobles... L'explicació —i fins i tot la lloança— és ben trista: "És sincer. Fa el que sent".

La sinceritat és una virtut, per tant no pot produir aquestes conseqüències negatives. L'errada consisteix a anomenar sinceritat el que és una espontaneïtat biològica, temperamental o instintiva. No és sincer el fet de deixar-se portar pel geni, per la comoditat, per les passions, per l'egoisme: tot això és espontaneïtat, és a dir quelcom que es produeix sense cura o sense conreu de l'home.

Quan algú, sentint una primera reacció a una inclinació no acceptable, hi lluita per no deixar que aflori el que creu que hi ha en ell de dolent, no és insincer, perquè el sentiment que realment té és de refús a aquestes realitats interiors. I així es manifesta. El que esdevé és que no vol deixar-se portar per una espontaneïtat que no respon a la seva racionalitat o al seu sentit moral.

Un animal farà tot el que necessiti davant de qualsevol persona o animal, i no serà sincer, només espontani. Un home evita les espontaneïtats amb les quals no està d'acord i filtra tot el que diu o fa a través d'una consciència ben formada. Comportant-se d'aquesta manera no és hipòcrita sinó sincer, perquè va deixant transparentar una personalitat que és la que veritablement desitja assolir, si encara no la posseeix, tot i que hi ha mil coses en el seu interior que continuen rebel·lant-se, la manifestació de les quals no seria sinceritat, sinó la més radical manca de fermesa i de caràcter.

■ † Ricard M.,
arquebisbe de Barcelona

IMPROMPTU

Una mena de sadisme

La televisió és una fàbrica de concursos a l'empara de la publicitat, que compleix el seu deure d'introduir productes i de crear-ne la necessitat.

Un d'aquests concursos recorda pel seu nom aquelles antigues botigues on les mestresses de casa adquirien vetes, fils, agulles, botons i altres estris i menudències que feien falta per brodats, cosits de nou i sargits de vell, que finament se'n deien merceries i més normalment a can vetes i fils. Cal dir que aquest concurs té un èxit considerable, sigui per la qualitat dels premis, sigui perquè el públic assistent s'ho passa "pipa" exercint de jurat.

Els vídeos concursants, en un noranta per cent, són d'una vulgaritat total, sense cap interès si no fos per les còmiques violències i petits desastres o ridiculitzacions força rebuscats. I alguns vídeos s'enduen una bonica quantitat de diners que enllamineix per continuar exercint de repòrter de desastres, i fins i tot muntar desastres per poder reportar i concursar novament...

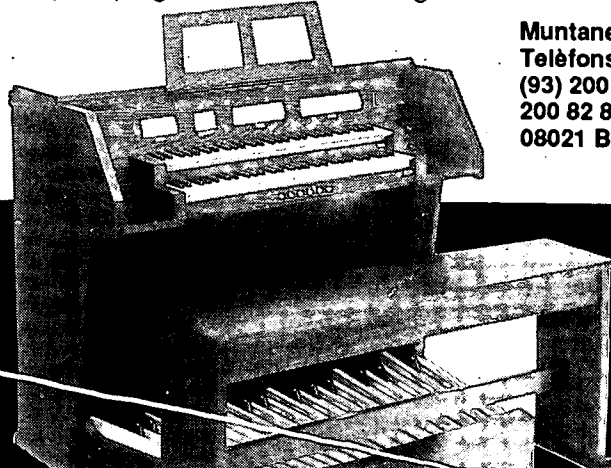
Quan li arriba el torn d'actuar, el "jurat" gairebé sempre es decanta pel desastre més desastre i per la ridícula més ridícula. El pobre que ha presentat un vídeo amb cara i ulls, amb ironia... es queda a l'escapça.

I la decisió del "jurat" demostra com plau la violència, i és amb cert sadisme que s'atorguen els premis d'aquest concurs que, per altra banda, és distret i optimista.

■ Oriol Camps

Orgues Litúrgics

Des de 80.000.- ptes. fins la nota més alta
 Finançament segons necessitats
 Preus nets especials
 Servei Tècnic propi
 Exemptes pagament IVA Inst. Religioses.

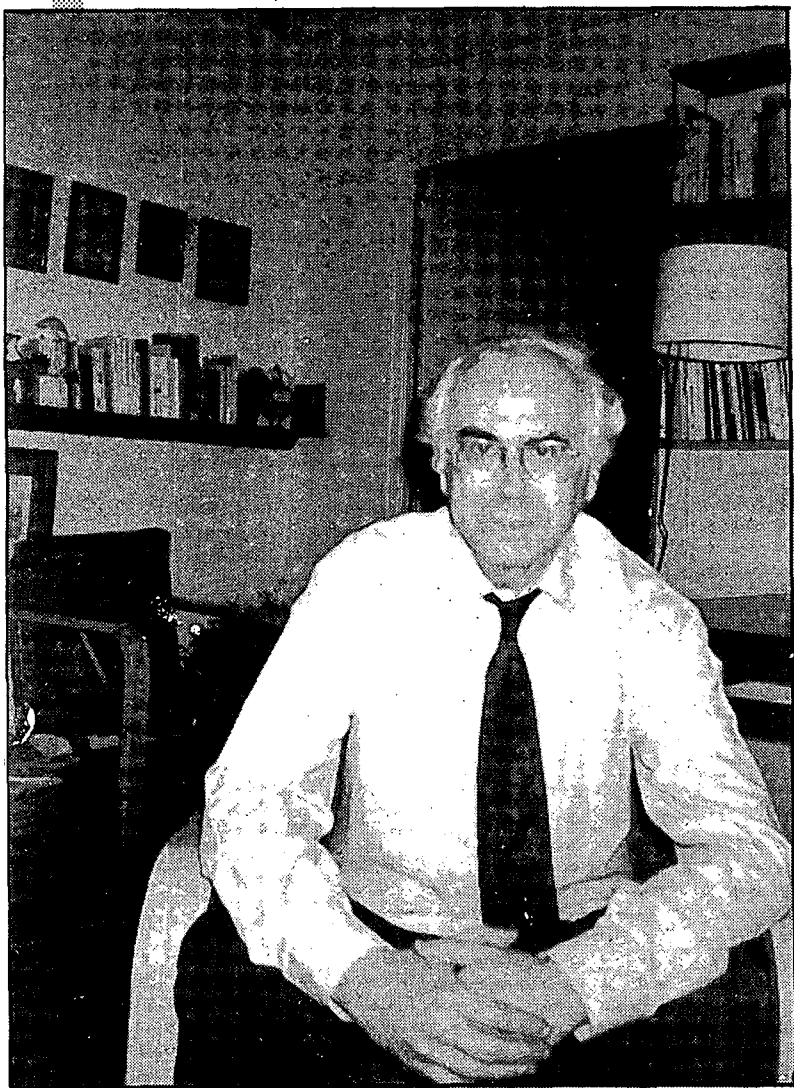
Muntaner, 300
 Telèfons
 (93) 200 81 00
 200 82 89
 08021 BARCELONA

Curs
 d'aprenentatge
 gratuït.

Josep M. Espinàs, escriptor

“Tothom té la seva

Probablement l'haureu vist presentant el seu programa d'entrevistes a la televisió. O, potser, haureu fullejat algun dels seus darrers llibres de viatges a peu. Sinó, segur que almenys algun cop heu llegit els seus articles publicats diàriament des de fa 15 anys pel diari “AVUI”, o heu sentit dir allò de “Ponche con hielo, Ponchelo”, que ell va concebre en la seva etapa de publicista. Qui pot fer bé tot això i, alhora, ser igual de popular entre la jovenalla i entre el col·lectiu de tietes de l'Eixample? En aquest país, Josep M. Espinàs.

L'escriptor en un moment de l'entrevista. “Si la gent té amb mi una bona relació afectiva és perquè he demostrat que la gent m'interessa”

Josep M. Espinàs i Massip (Barcelona, 1927), és l'amabilitat encarnada. I és alt, alt i una mica escaradenc però amb la robustesa de qui sap caminar amb disciplina per la vida i pels camins polsosos de la Terra Alta, la Llitera o l'Alt Maestrat. Té un parlar meditat i calmos, emès amb veu feble però segura. Del rostre, un pèl eixut, li sobresurt la lluisor dels ulls obscurs, profunds i nobles. Uns ulls que es fan petits i grossos amb el moviment de les celles rotundes i negres, inquietes i expressives, que s'arquegen i s'allarguen quan parla. En contrast amb aquests dos accents col·locats, en negreta cursiva, so-

bre els seus ulls, un tou de cabell impol·lutament blanc li acaba de donar, juntament amb les seves ulleres, aquesta perfecta imatge d'assenyat-escriptor-madur. I si dic escriptor és per esmentar només un dels seus aspectes professionals. La complexa dedicació laboral de Josep M. Espinàs es divideix en altres tasques. Ell també es divideix en d'altres Espinàs?

—Jo no m'he sentit mai gens dividit. Jo ja fa anys que penso que sóc d'una manera determinada, faci el que faci en distints camps. Per a mi, fer un programa de televisió, escriure un article cada dia, etc., són tot manifestacions bastant coherents amb la meua manera de ser i amb les coses que a mi m'interessen, i no

suposen un canvi tan radical com des de fora pot semblar. Cap d'aquestes coses no les he fet per obligació, mai no ho he fet oblidant-me de mi mateix, sinó amb molt de gust. I, per tant, tot això és per mi coherent, encara que sé que aparentment dona la imatge que faig moltes coses diferents.

—Com s'ho fa per escriure un article cada dia?

—És qüestió de disciplina. Comences plantejant-te que ho has de fer, i cada dia et poses davant de la màquina i del paper i el vas fent. I no te n'adones que van passant els dies i els anys i s'incorpora tant a la teua manera de viure que ja no t'ho plantejes com un esforç premeditat. Hi ha gent que fa el mateix, no amb un article cada dia durant 15 anys però sí amb d'altres activitats. Els hàbits arriba un moment que s'incorporen a la persona. Jo ja no penso que faig un article cada dia, em limito a fer-lo.

La vocació

—Quan es va adonar que escriure era la seva vocació?

—Ben bé no ho sé, perquè de ben jovenet que ja escrivia versos i als setze anys vaig escriure una novel·la molt dolenta. Jo, per tant, he escrit sempre, no hi ha un moment que hagi dit, “mira, ara decideixo ser escriptor”. A més, crec que això no es decideix mai. La persona que decideix que serà escriptor o serà pintor es pot enganyar.

—Per què?

—Perquè aquesta vocació que pots tenir pot estar mal aplicada, en un camp on tu no tinguis les aptituds necessàries, i llavors això et portarà conseqüències negatives. Més aviat crec més interessant descobrir la pròpia vocació a través de les pròpies aptituds. I llavors, aprofundir aquesta aptitud per fer-ho el millor possible. Això et dona més satisfaccions que no entossudir-te a fer una cosa per a la que no serveixes.

—I vostè, quan se'n va adonar que tenia aptituds per a escriure?

—Quan la gent et reconeix que tu ets allò. És el que et deia abans, una persona és escriptor quan els altres se'l llegeixen i li compren els llibres, no quan ella decideix ser escriptor.

—En el seu darrer llibre, “A peu per l'Alt Maestrat”, comenta que en iniciar aquest recorregut per contrades rurals cal retrobar-se amb la pràctica de l'espera, de la paciència. A la vida quotidiana no ho és de pacient?

—Jo penso que sí, que sóc un home pacient. No sóc un home que viu crispat ni excessivament nerviós. Això no vol dir que en un moment concret, com tothom, no tingui una precipitació per fer les coses, però és més un atabaïment de feina que no pas un atabalament psíquic. Jo em considero bastant tranquil. Els meus viatges a peu són com una mena de cures periòdiques per anar alimentant aquesta capacitat de ser pacient. Suposo que això també és una qüestió d'entrenament.

—D'entrenament?

—Sí, jo crec que l'entrenament serveix per a moltes coses en aquesta vida. Estic bastant en contra d'aquesta tendència tan natural de dir “és que jo sóc així”.

“També”

—Així, els seus viatges a peu són, més que una activitat literària, una teràpia personal?

—No, “més que” no. Perquè si jo no fos escriptor aquests llibres i aquests viatges no els faria. I la prova és que la gent no els fa. Crec que és una activitat literària perquè el que m'interessa és fer un llibre.

—Un llibre basat en la realitat de la seva experiència?

—Jo faig una traducció, a través de la literatura, d'experiències personals, de contactes amb la gent... Hi ha gent que explica personatges i problemes humans a través d'una novel·la. A mi em passa el mateix però en comptes d'agafar un argument inventat, agafo un argument viscut, el viat-

ge a peu. Potser per temperament m'agrada més el fet d'obrir-me una realitat que desconec que no tancar-me per inventar-me la literatura.

—Així prefereix més la realitat que la ficció a l'hora d'escriure?

—No, “més que” no. Mira, a m'em costa molt fer afirmacions d'aquesta mena, “això més que” “allò menys que”. Jo no ho dic així. Jo dic també. Perquè cadascú és com és, oi?

—No ho entenc.

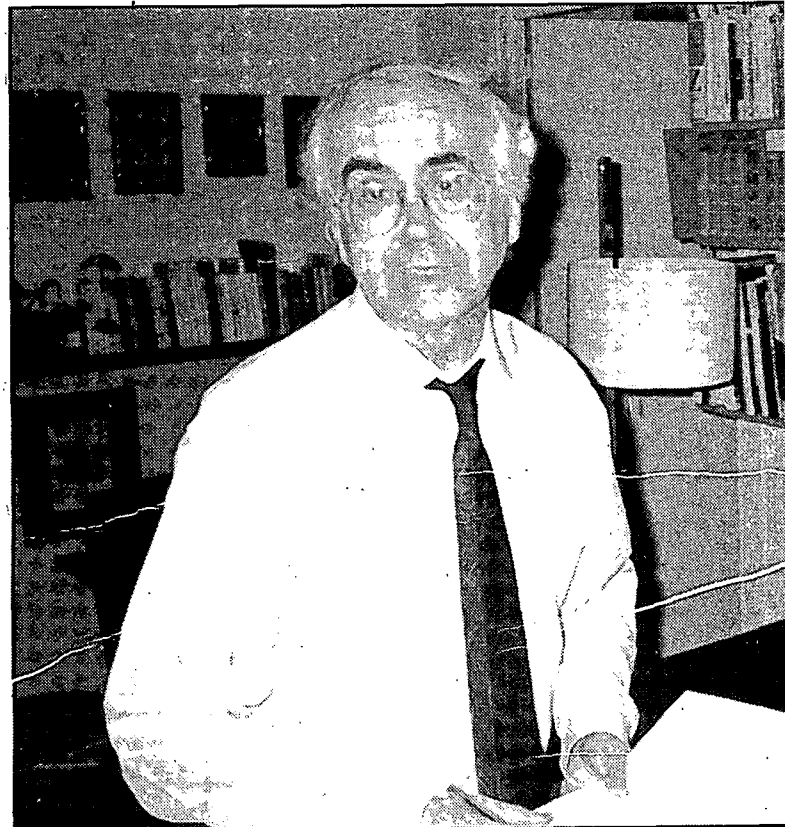
—Hi ha persones que a través d'una novel·la poden descobrir i intuir moltes coses i que les pose davant de la gent molt bé. A mi el canvi m'estimula més la realitat per pensar que no pas el que jo pugui pensar tot sol pel meu compte.

—Ja sabrà que la gent, e públic en general, se l'estima d'una manera peculiar...

—Si la gent té amb mi una bona relació és perquè he demostrat que la gent m'interessa. Quan veus que hi ha una persona que s'interessa per tu, tu també t'interesses per ell i es crea una relació afectiva.

—Com hem dit abans parlant de l'observació, vostè també és sensible especialment a la gent del seu voltant...

—Sí, jo crec que sí. Això no t'res a veure amb la cortesia tradicional. Jo el que vull dir és que descobrir què hi ha darrera de cada persona. I descobrir, amb això, que hi ha gent molt diferent i que ningú no té tota la veritat. Tothom té la seva veritat. Això és

Josep M. Espinàs amb un exemplar del seu darrer llibre, “A peu per l'Alt Maestrat”, capdamunt de les llistes de venda.

veritat"

"Crec més interessant descobrir la pròpia vocació a través de les pròpies aptituds que entossudir-te a fer una cosa per a la que no serveixes".

"Crec que l'entrenament serveix per a moltes coses en aquesta vida. Estic en contra d'aquesta tendència tan natural de dir «és que jo sóc així»".

"Si la gent té amb mi una bona relació afectiva és perquè he demostrat que la gent m'interessa".

"Ningú no té tota la veritat. Això és un alligament important i t'evita d'etiquetar les persones".

un alligament important i t'evita d'etiquetar les persones.

—També diu, per tant, un "també" amb la ideologia de les persones que l'envolten?

—Sí, sí. I això no pot ser inventat i tampoc es pot premeditar. És que tinc, fatalment, alguna tendència, alguna curiositat i alguns interessos que coincideixen amb una part dels interessos i curiositats de la gent. I això per a mi és un privilegi.

—Per què?

—Perquè és el que justifica que

Maestrat", que ja s'ha enfilat al

sigui acceptat per la meua societat.

—I mai no s'enfada amb ningú, amb cap posició?

—Cap en especial. Però potser amb la gent quan es tanca tant tant en la seva posició, en la seva manera de veure el món, en el seu plantejament de la vida, que et vol condicionar i no respecta la teua independència.

—Religiosament com es definiria?

—Sóc un catòlic per formació, he estat educat en la religió cristiana, tot i que de fa un temps no la practico. Respecto molt, però, els que la segueixen practicant.

—Hi ha gent que creu veure en vostè valors cristians.

—Quan vaig començar a fer cançons en vaig fer una que es deia "Germà", que va ser publicada, la mateixa cançó, en un full parroquial i en una publicació comunista. A mi això em va donar a entendre que potser tenia unes sensibilitats que no estaven massa encasellades en cap camp i que tampoc eren massa adverses a cap camp.

—I aquest eclecticisme, és bo o dolent?

—No és bo ni dolent...

—Perfecte...

—No, no és que sigui bo o dolent. És que en el meu cas és inevitable. Vull dir que no és una solució per ser amic de tots. És un fet: jo sóc així. I els fets s'han d'acceptar.

—O entrenar-se per superar-los.

■ David Vidal i Castell

El "boom" dels vídeos especialitzats

El 70 per cent de les llars nord-americanes disposen de vídeo i el mercat de pel·lícules segueix augmentant any rera any. Però no és l'únic que està creixent, encara que sigui el més important.

Des de fa uns anys, s'està obrint pas, progressivament i imparablement, un nou mercat: el dels vídeos especialitzats. Programes distribuïts en vídeos, com el curs d'aerobic de Jane Fonda, amb dues edicions que ja han venut 1.250.000 còpies (la del 1986) i 1.200.000 (la del 1985) s'han convertit en un "boom" al què les grans productores s'hi estan apuntant ara.

Aquest nou mercat, al qual els experts es refereixen com el segment d'"interès especial", inclou programes de tot tipus, des d'artístics a musicals, passant per documentals, programes d'exercicis físics, cursos d'aviació, programes educatius, etc., fins completar una llista que ja compta amb més de 2.000 títols, segon dades que publica "The Wall Street Journal".

En els darrers cinc anys, aquest emergent mercat ha crescut en un 600 per cent. Els ingressos procedents d'aquesta font foren, el 1990, de 625 milions de dòlars, segons dades de la consultora especialitzada Cambridge Associates Inc.

Prova del potencial creixement d'aquest sector és la irrupció en el mateix de les grans productores, úniques capaces de posar en el marcat productes d'aquests tipus a un preu assequible. Alguns dels programes més sol·licitats, per exemple, són sèries de la televisió pública nord-americana (PBS), que l'any passat creà una marca especialitzada per aquest tipus de productes, la PBS Home Video.

Els èxits d'aquests programes han animat la cadena de televisió per cable Arts

Entertainment a la venda en vídeo d'alguns dels seus programes de més èxit. Per a la Reader's Digest Association Inc., que el 1986 començà a oferir vídeos als 50 milions de persones que integren les seves llistes de subscriptors, aquest negoci suposa ja uns ingressos de 36 milions de dòlars.

Time Warner també ha entrat al mercat d'una manera agressiva, a través de la seva divisió Time Life and Television. L'any 1990 llançà al mercat una sèrie sobre la guerra civil nord-americana, abans que fos emesa per la PBS. Fins ara ja ha venut més d'un milió de còpies.

Alguns pensen que el sector vídeo-edició acabarà convertint-se en quelcom semblant al de l'edició bibliogràfica, on es manté la diversitat de títols de consum minoritari gràcies a l'existència d'uns pocs llibres que es converteixen en best-seller.

Sheldon Rochlin seria, en aquest sentit, un pioner. El 1985 creà Mystic Fire Vídeo Inc. per comercialitzar tres documentals que havia realitzat sobre el budisme tibetà i que venia inicialment enviant targetes als grups budistes del país.

Posteriorment afegí nous títols a aquesta petita col·lecció i l'any 1988 aconseguí els drets per comercialitzar en vídeo un obscur programa que s'havia d'emetre per la PBS amb el títol: "Joseph Campbell i el poder del mite".

Aquesta sèrie, de sis capítols, tractava sobre la recerca de sentit espiritual de l'home a través dels temps, i per una o altra raó, assolí tocar la fibra dels seus telespectadors. En tres anys, Mystic Fire n'ha venut 250.000 còpies i les vendes suposen en aquests moments uns ingressos de tres milions de dòlars anuals.

L'entrenador del Golden State Warriors, Don Nelson, aixeca el dit gros en senyal d'èxit durant la cerimònia del seu casament amb Joy Wolfgram en la pista de bàsquet d'Oakland Coliseum Arena

Una Revista mèdica alerta sobre la higiene de platges i piscines, les malalties de pell, la conjuntivitis i otitis en les piscines i els trastorns d'una possible insolació. "Mullar-se amb salut"

Anvers i revers de la moneda de 500 forints emesa pel Banc Nacional d'Hongria amb motiu de la visita del Papa el proper mes d'agost

17, dimecres

Londres: cimera del G-7. Declaració política

El Grup dels 7 països més rics i industrialitzats del món varen fer pública ahir una declaració política, els punts més importants de la qual són: envigorir el paper de l'ONU com a garant de la pau mundial i fòrum internacional de diàleg diplomàtic i en recerca de resposta ràpida a situacions d'emergència; mantenir les sancions contra l'Iraq mentre aquest país no compleixi plenament les resolucions de l'ONU; suport a una conferència internacional de pau per a l'Orient Mitjà, i concretament en relació a la problemàtica d'Israel amb els palestins i els Estats àrabs, que inclou el cessament dels assentaments israelians en els territoris ocupats i del boicot àrab a Israel; suport a la perestroika i al procés de canvi polític i econòmic a l'URSS i a l'Europa de l'Est; crida a la pacificació a Iugoslàvia, tot respectant els drets humans i el dret dels pobles a l'autodeterminació; suport a la política antiapartheid a Sud-àfrica i ajuda per a redreçar la seva economia i lluitar contra el terrorisme arreu del món. Avui arribarà a Londres Mikhaïl Gorbtxov per donar a conèixer als 7 els plans concrets de l'URSS de cara a la reforma política i econòmica.

La situació als Balcanes

Ahir fracassà novament la reunió de la presidència col·legiada de Iugoslàvia en negar-se el bloc "serbi" (Sèrbia, Montenegro i les províncies autònomes de Kosovo i Voivodina) a reunir-se a l'illa de Brioni per ser territori de Croàcia. El representant de Macedònia proposa traslladar la reunió a la ciutat d'Ohrid; sembla que Sèrbia estaria disposada a acceptar la nova ubicació, però Croàcia s'hi nega. Les cancelleries europees estan desconcertades per la facilitat amb què el bloc centralista serbi per un costat, i el bloc eslovè-croata, fan i desfan, afirmen i desmenteixen els seus compromisos i actituds.

Nous bisbes auxiliars a la diòcesi de Barcelona

Mons. Ricard M. Carles, arquebisbe de Barcelona, en una roda de premsa va fer públic ahir el nomenament per la Santa Seu dels dos nous bisbes auxiliars de la diòcesi de Barcelona: Mons. Joan Carrera, sots-director de "CATALUNYA CRISTIANA", i Mons. Carles Soler, rector de la Parròquia de Sant Pius X, de Barcelona.

18, dijous

Londres: el G-7 i Mikhaïl Gorbtxov, bones perspectives

L'exposició de Gorbtxov sobre el procés de reforma política i econòmica de l'URSS, en el seu encontre amb els representants dels set països més rics del món reunits a Londres, causà una forta impressió en tots ells. Gorbtxov qualificà d'irreversible l'obertura de l'URSS a una democràcia plena i a la incorporació a l'economia mundial de mercat. Els set han promès una ajuda incondicional en el terreny polític i tècnic, i han pactat amb Gorbtxov un acord de sis punts que, si bé no atorga una ajuda econòmica immediata, ajudarà l'URSS a incorporar-se gradualment a la política econòmica mundial de mercat: adhesió paulatina de l'URSS al FMI i al Banc Mundial, intensificar la cooperació amb l'OCDE i el BERD (Banc Europeu per a la Reconstrucció i el Desenvolupament dels països de l'Est), assessorament tècnic per a restablir plenament l'intercanvi comercial entre l'URSS i els seus veïns de l'Est i Occident, seguiment d'aquests acords i enviar els ministres de finances del G-7 a l'URSS per estudiar "in situ" la situació econòmica. Bush i Gorbtxov acordaren, finalment, la firma, en la propera cimera de Moscou, del Tractat START sobre reducció de l'armament estratègic. Un altre acord important és l'aplicació de mesures concretes per condonar o disminuir en bona part els deutes dels països en vies de desenvolupament i del Tercer Món.

Bagdad: Saddam Hussein, fa una crida a la unitat nacional

Haver perdut dues guerres i haver abocat el país a una profunda crisi econòmica no ha fet perdre les ínfulas a Saddam Hussein que ahir, durant 45 minuts, dirigí un discurs, per ràdio i televisió, a tot el país fent una crida a la unitat nacional i dient que el país està preparat per fer front a qualsevol agressió. Digué també que el Parlament ha aprovat ja la llei que instaura el multipartidisme, i que el govern vol donar estabilitat i seguretat a l'autonomia del Kurdistan. No va fer cap referència, però, al contenciós amb l'ONU sobre l'energia nuclear.

19, divendres

Guadalajara: cimera iberoamericana

Ahir fou oberta a la ciutat mexicana de Guadalajara la cimera que hi celebren els responsables polítics dels Estats de parla espanyola i portuguesa d'Europa i Amèrica. La finalitat principal és la d'unir esforços, des d'una perspectiva política democràtica i d'economia liberal, per aconseguir el benestar, la pau i la prosperitat dels pobles de Llatinoamèrica i ibèrics. Els assistents estudiaran una declaració política preparada per Mèxic, que acull aquesta trobada, i per Espanya i Brasil, organitzadors de les properes cimeres. Tots els assistents, llevat de Fidel Castro, com era d'esperar, comparteixen els ideals democràtics, i desitgen estructurar el projecte d'una Comunitat Iberoamericana de Nacions, deixant enrera sistemes dictatorials i violències guerrilleres. Els 23 caps d'Estat i de govern han establert múltiples contactes bilaterals i estudien a fons la problemàtica particular de cada país i de cada zona.

Londres: el G-7 promet ajudar Mikhail Gorbtxov

Gorbtxov no tornarà a l'URSS amb les mans buides. El G-7 ha assumit solidàriament el compromís d'assessorar i ajudar el desenvolupament de l'economia soviètica, i a més, cada país, individualment pot incrementar l'ajut a l'URSS oferint recursos i iniciatives, encetant una nova etapa de cooperació econòmica i política. Canadà, Alemanya, Anglaterra i Itàlia han mantingut contactes bilaterals amb Gorbtxov per endegar i concretar l'ajut, principalment en el terreny econòmic. John Major, primer ministre britànic, serà l'encarregat fins a finals d'any de controlar l'aplicació global dels acords presos.

Damasc: V periple de Baker pel Pròxim Orient

El secretari d'Estat nord-americà, James Baker, arribà ahir a Damasc per reunir-se amb el president sirí, Hafez el-Assad, que acceptant el pla de pau de Bush ha deixat l'última paraula a Israel. La missió de Baker d'aconseguir que àrabs i israelians s'asseguin a taula per celebrar una conferència de pau té el suport del G-7 i de l'URSS. El més difícil, però, és que Israel accepti deixar els alts del Golan i els territoris ocupats de Gaza i Cisjordània.

20, dissabte

Guadalajara (Mèxic): constituïda la Conferència Iberoamericana

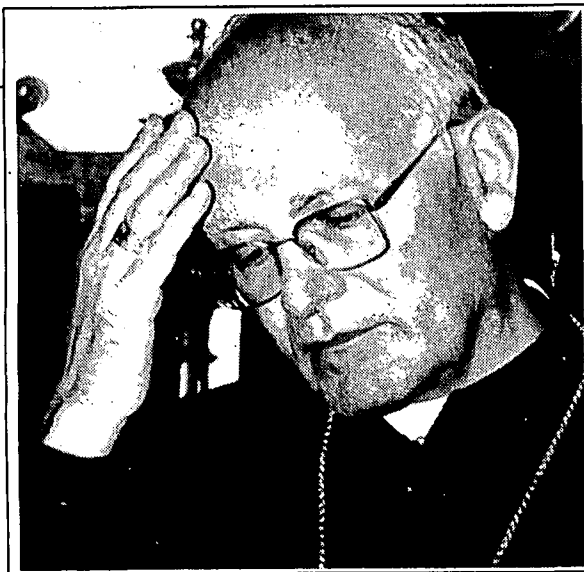
Els caps d'Estat i de govern de dinou països iberoamericans, més Espanya i Portugal, acordaren ahir constituir una entitat que serà coneguda amb el nom de Conferència Iberoamericana de Països, i que tindrà com a finalitat principal promoure el procés polític, econòmic i cultural i la seva projecció en l'àmbit internacional i mundial. Almenys es reunirà una vegada l'any per constatar i contrastar la feina feta i la que hi ha per fer. Els dos assumptes que queden encara pendents són: la guerra de guerrilles a El Salvador i la democratització del règim cubà. La declaració final que han signat els països participants en la Conferència consta de vint capítols i tres annexes. Allò que es pretén és introduir una sèrie de canvis quantitatius o qualitatius en la vida política, econòmica i social d'aquests països.

Alexandria (Egipte): entrevista Baker-Hosni Mubàrak

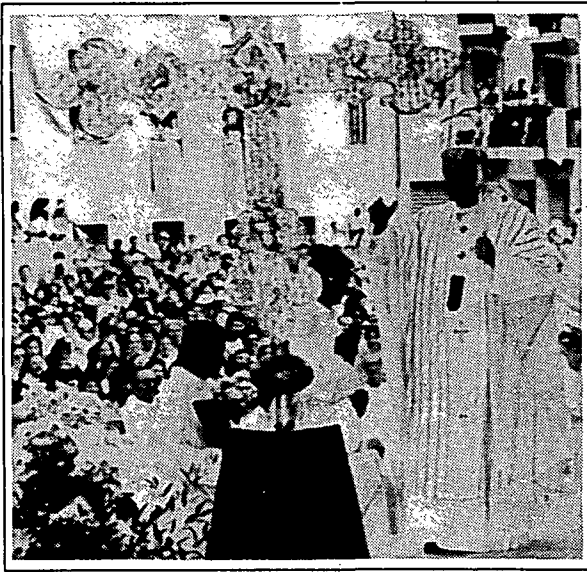
Ahir, a Alexandria, el secretari d'Estat nord-americà, James Baker, i el president egipci, Hosni Mubàrak, tingueren una entrevista per parlar de la problemàtica general de l'Orient Mitjà, i més concretament de la qüestió àrabo-israeliana. Mubàrak proposà el cessament del boicot econòmic àrab a Israel a canvi de la suspensió de nous assentaments en els territoris ocupats. Mubàrak dona suport a la decisió de Jafez el-Assad, president sirí, d'acceptar el pla de pau nord-americà, i espera una actitud més flexible d'Israel de cara a la possible negociació.

Una altra vegada el problema kurd

L'ONU informà ahir oficialment de nous enfrontaments al nord de l'Iraq, concretament a les ciutats kurdes de Suleimanyia i Erbil, entre les milícies kurdes i l'exèrcit iraquian, a rël, segons sembla, de la celebració de l'aniversari de l'arribada del partit Baas al poder a l'Iraq. Les víctimes kurdes poden ser unes cinc-centes entre morts i ferits. Sembla que les milícies s'han fet amb el control de la zona després de capturar presoners més de 2.500 soldats iraquians.

L'arquebisbe de Saragossa i vice-president de la Conferència Episcopal, Mons. Elías Yanes, ha dit que a Espanya s'afavoreixen associacions i entitats que tenen certa afinitat amb el partit governant

El Papa a Susa (Itàlia) beneix la multitud abans de la missa durant la qual beatificà mossèn Edoardo Giuseppe Rosez

La ciutat de Punta Umbria (Huelva) celebrà la festivitat de la Verge del Carme, Patrona dels mariners, amb una solemne processó

21, diumenge

Jerusalem: la difícil visita de James Baker

Després del seu periple per diverses nacions de l'Orient Mitjà, entrevistes i declaracions incloses de les parts interessades, avui el secretari d'Estat nord-americà iniciarà els seus contactes amb palestins i israelians a Jerusalem. És de gran importància l'entrevista amb una delegació de palestins de l'OAP, presidida per Feissal Husseini que, a partir de les seves pròpies reivindicacions, parlarà amb Baker del pla de pau de Bush per a l'Orient Mitjà. Mentrestant, l'Àrabia Saudita ha manifestat que dona el seu suport a la proposta de Hosni Mubàrak, president d'Egipte, de suspendre el boicot econòmic a Israel, si aquest suspèn els seus assentaments en els territoris ocupats. En els medis polítics israelians, si bé hi ha una certa disposició a estudiar amb detenció el pla de pau, és constatable una forta tensió política en relació al tema.

Moscou: nova doctrina de Defensa

L'URSS no vol cedir la davantera en la cursa cap a un desarmament real de l'armament nuclear. Ahir, el ministre d'Afers Estrangers, Alesksandr Beesmèrtnikh, sorprengué l'audiència política internacional amb una crida als cinc membres del club nuclear, EUA, França, Gran Bretanya, l'URSS i Xina, a acceptar una nova doctrina de defensa, basada en la dissuació nuclear mínima, que implica també la liquidació de les bases militars en territori estranger. La proposta es refereix també a les armes d'exterminació massiva, químiques i bacteriològiques.

Johannesburg: Mandela, que continuïn les sancions contra Sud-àfrica

En primer lloc, perquè les mesures anti-apartheid són legals però no tenen encara una aplicació real. Després perquè el govern de Pretòria ha ajudat fins ara l'Inkatha en els seus moviments violents entre la població negra per afeblir la influència del CNA, valent-se de grups paramilitars i de mercenaris.

22, dilluns

Jerusalem: el punt clau del V periple de Baker

Ahir al vespre, i seguint les etapes del seu V periple pel Pròxim Orient, James Baker, secretari d'Estat dels EUA, arribà a Israel. Hi ha dos assumptes importants: el pla de pau del president Bush, i la proposta de Hosni Mubàrak, president d'Egipte, d'aixecament del boicot econòmic àrab a Israel si aquest suspèn l'edificació de nous assentaments en els territoris ocupats. La situació d'Israel és compromesa després que Baker compti amb el suport d'Egipte, Síria, Àrabia Saudita i Jordània. Ariel Sharon, ministre israelià de la Vivenda, digué ahir que la política de nous assentaments en els territoris ocupats durarà centenars d'anys. L'actitud general a Israel és d'un cautelós escepticisme.

Ljubljana: els federals marxen, la independència arriba

Ahir, a Eslovènia, començà a fer-se efectiu l'acord de la presidència col·legiada iugoslava: que l'exèrcit federal es retirés totalment d'Eslovènia. L'abandó per part de l'exèrcit federal dels llocs fronterers amb Itàlia i Àustria, i l'inici de la retirada, és considerat com un reconeixement "de facto" de la independència d'Eslovènia. En canvi, a Croàcia continua molt tensa la situació entre les milícies sèrbies i els efectius de la Defensa Territorial croata. Ahir va haver-hi sis morts.

Istanbul: Bush acaba la visita a Turquia

El president dels EUA, George Bush, acaba avui la visita de dos dies que ha fet a Turquia com a mostra d'agraïment a aquest país pel seu comportament durant la guerra del Golf. A part del seu agraïment, Bush ha promès ajuda econòmica i militar, i el seu suport polític a la conferència sobre Xipre. Això últim no ha fet gens de gràcia ni a Atenes ni a Nicòsia.

23, dimarts

La situació a Iugoslàvia

La reunió dels màxims responsables iugoslavs a la ciutat d'Ohrid (Macedònia), que aplega la presidència col·legiada, els sis presidents de les Repúbliques, el govern de Belgrad i comandaments de l'exèrcit per aconseguir els acords de transició cap a una estructuració política de Iugoslàvia, el primer dels quals hauria de ser un pacte de no-agressió entre les Repúbliques, s'ha vist greument afectada pels sagnants esdeveniments ocorreguts ahir a Eslavònia, regió croata de majoria sèrbia, que causaren més de vint morts. Per altra part hi ha un cert escepticisme sobre la retirada "real" de l'exèrcit federal d'Eslovènia, el temor a la divisió existent entre els comandaments de l'exèrcit, la dificultat d'assolir una posició comuna referent a la independència d'Eslovènia i Croàcia. A última hora del vespre s'arribà a l'acord per controlar la situació a Croàcia: desarmament de les forces paramilitars il·legals, reducció de la policia croata i retirada de l'exèrcit federal a les casernes. L'exèrcit intervingué a Eslavònia per fer cessar els combats entre serbis i croates.

Jerusalem: el futur de la conferència de pau

Es contempla per primera vegada amb un cert optimisme. A Israel li satisfà l'actitud de Síria i la regionalització progressiva de la conferència que facilita el diàleg directe entre Israel i els Estats àrabs. Les dificultats més significatives continuen sent: la composició de la delegació palestina, el cessament dels assentaments en els territoris ocupats i la cessió de territoris a canvi de la pau. El govern israelià ha promès una primera resposta en qüestió de dies, i es veu possible poder convocar la conferència a primers d'octubre.

Managua: congrés del FSLN

Durant tres dies, els 580 delegats de tots els departaments de Nicaragua del Front Sandinista d'Alliberament Nacional han discutit els principis, els estatuts i el programa del partit, reafirmant la seva línia revolucionària i confirmant l'ex-president, Daniel Ortega, com a secretari general.

Vacances plenes, vacances buides

Si tradicionalment les fites que assenyalaven el curs de l'any anaven lligades a les formes i els temps de treball i al sentit religiós que se'ls donava, la nostra societat només les conserva com a ombres confuses i sovint malinterpretades d'un passat més aviat incomprensible.

En lloc d'aquelles fites, els nous punts de referència són els períodes de lleure: caps de setmana, ponts i vacances. L'any comença formalment l'u de gener, per convenció, però, en realitat, en l'experiència quotidiana ho fa després de les vacances d'estiu. Les vacances d'estiu són la culminació de tot un any de treball, són un element de ruptura fonamental amb la quotidianitat, temps "sagrat" —en un sentit antropològic— per excel·lència on tot és transgressió, excés, sorpresa i novetat.

Hauria de ser possible una reflexió ètica sobre les vacances com a tals. I, és clar, una reflexió pròpiament cristiana, i fins si es vol, religiosa en general. Perquè si la cristianització del món pagà es va fer no en contra, sinó a partir de l'experiència profana —cristianitzant els temps i les festes que ja existien—, com pot encarnar-se avui una dimensió cristiana de la vida sense tenir en compte aquesta nova periodització?

La reflexió ètica sobre les vacances com a experiència forta de l'individu modern hauria de començar per qüestionar críticament les expectatives que se'n tenen. Perquè, a la pràctica, totes aquelles esperances que es tenen en les vacances, sovint són font de frustració perquè són bastides sobre l'engany. Però això no justificaria una posició poruga davant les vacances que les fes culpables de tots els mals. Una posició valenta invitaria a la crítica i a la presa de consciència sobre les virtuts i els perills de les vacances, i llavors donaria llibertat per a una gran pluralitat de formes personals i col·lectives d'omplir aquest temps buit per excel·lència (vacances és una paraula derivada del llatí, que significava buidar, desocupar, quedar desert).

Aquesta és la qüestió de les vacances: amb què les omplim? Quin sentit podem trobar a aquest temps de lleure que no ens acabi de prendre el poc que tenim i ens doni alguna cosa que no s'esvaeixi just el mateix dia que en tornem?

■ Salvador Cardús

Els astres i l'astrofísica

*El cel parla de la glòria de Déu,
l'estelada anuncia el que han fet
les seves mans.*

(Salm 18)

8. Paisatges i clima de Mercuri

Després del que vam explicar la setmana passada del primer dels planetes, hom es pot preguntar: quina impressió tindran els astronautes que en un futur posin els peus a Mercuri per primera vegada, si és que això arriba mai a produir-se? Amb les dades que ara tenim del planeta podem fer una descripció molt aproximada d'aquesta possible realitat com si ja hi fóssim. Podem traslladar-nos-hi amb l'esperit i aquest seria el resultat:

El relleu i el sòl

En primer lloc ens trobaríem que els nostres peus s'enfonzarien un xic en una catifa de pols que recobreix tot el planeta. Hi deixariem unes marques molt semblants a les que deixaren a la Lluna les petjades d'Armstrong i Aldrin quan hi arribaren els primers el 20 de juliol de 1969. I tindríem també una impressió semblant a la d'ells quan aixecaríem els ulls per guaitar el paisatge: un escampall de pedres i roques aquí i allà, i les roques clivellades, esvorancades o trencades pels fortíssims canvis de temperatura; petits pujols arrodonits per l'erosió dels micrometeorits que encara hi plouen, i fins on ens allargués la vista tot de cràters o circs, grans, mitjans, petits i petitíssims, produïts pels impactes de meteorits, com també ho són els del nostre satèl·lit natural. Les fotografies que el Mariner 10 ens va enviar mostren des de circs de diàmetre de 240 km fins a uns de 200 m, però podem pensar fundadament que, com a la Lluna, n'hi ha de dimensions més reduïdes.

Quan el nostre sistema solar s'estructura el bombardejament dels astres que es formaven per asteroides o meteorits havia de ser molt

intens. De fet ha arribat fins al moment present minvant la intensitat. Entremig de les òrbites de Mart i Júpiter encara hi ha un gran nombre de petits planetes i roques errants. Ara bé, els astrònoms creien en general que aquesta pluja de roques còsmiques hauria estat amb més intensitat lluny del Sol que no pas a prop; però amb les fotos de Mercuri del Mariner 10 veiem que estaven equivocats: aquest planeta es veu tan esquitxat de cràters com la Lluna. Les petites diferències, que fèiem notar la setmana passada que s'hi observen, no afecten al nombre de cràters; són degudes a la gravetat més alta del planeta: els meteorits en caure no podien engegar els materials que aixecaven tan lluny com a la Lluna, ni podien enfonsar-se tant perquè es trobaven amb un terreny més dens. I la densitat que té Mercuri demostra una altra particularitat interessant: que té un nucli metàl·lic molt gros, en proporció més que el nostre habitatacle: d'un 80% de la massa del planeta (un 40% del seu volum) mentre que el nucli de la Terra és d'un 30% de la seva massa (15% del volum).

Resseguint la superfície de Mercuri ens trobaríem amb un dels cràters més curiosos: el que ha estat batejat amb el nom de Kuiper (en honor de l'astrònom Gerard P. Kuiper, que és qui planejà les fotografies de Mercuri que havia de prendre el Mariner 10). És un circ de 40 km de diàmetre, relativament "jove" (vol dir que només té pocs milions d'anys), format a cavall d'un altre cràter més vell i de doble diàmetre. El circ Kuiper té el fons més blanc que els altres i es veuen unes ratlles que el rodegen, no gaire llargues,

dibuixades pels materials que ejectà l'impacte meteorític que el formà.

Seguint caminant trobaríem esquerdes o falles de centenars de quilòmetres. N'hi ha una de 550 km per 6 km d'amplada. També veuríem escarpaments com formidables penyasegats de fins 3.000 m d'alçada, i unes serralades semblants a arrugues provocades sens dubte per la contracció del sòl quan el nucli metàl·lic es va refredar. De "mars" o planures com a la Lluna deguts a caigudes d'asteroides també n'hi veuríem, però no tants ni tan grans. Els tres més notables són el "Mare (o Planitia) caloris" de 1.300 km de diàmetre, el Mar boreal (350 km) i el Mar del sud (600 km). El "Mare caloris", planura de la calor, recorda el "Mare orientale" de la Lluna. Es troba de cara al Sol quan Mercuri passa pel seu periheli i per força la seva temperatura ha d'arribar aleshores a uns 400°C. És una depressió rodejada d'una triple anella muntanyosa d'una alçada de 2.000 m, que té a l'interior un gran nombre d'esquerdes que hi dibuixen una xarxa de figures poligonals. Tot això fa pensar que l'impacte que l'originà havia de ser un asteroide d'uns 100 km de diàmetre i d'uns mil bilions de tones. A les antípodes del Mare caloris s'hi veu una vasta zona arrugada i caòtica, produïda sens dubte per les fortíssimes ones sísmiques causades per l'impacte.

Condicions climatològiques

Del que no hauríem de tenir por caminant per Mercuri és de pluja. No hi ha gens de vapor d'aigua, com tampoc no hi ha atmosfera: l'enorme calor solar que hi arriba se l'ha

d'haver emportat, si és que originàriament n'hi hagués hagut. Bé, el Mariner 10 detectà una certa pressió atmosfèrica de dues mil·lionèsimes de milibar (a la Terra és d'uns 1.000 milibars), però això tan tènue no es pot dir atmosfera. Segurament no és més que un petit flux de gasos lleugers (hidrogen i heli), aportats i renovats constantment pel vent solar.

No havent-hi atmosfera tampoc no hi ha pràcticament ionosfera: la detectada per la sonda era mil vegades menys densa que la de la Terra. A Mercuri res no ens protegiria dels mortífers raigs ultravioletes del Sol!

La temperatura també ens faria patir i molt. Amb un "dia" que dura 176 dels nostres tindríem 88 dies sol i 88 ombra, i com que no hi ha atmosfera que reguli, de dia podríem arribar a 400°C i de nit baixariem a 200°C sota zero. No hi ha cap altre més del sistema solar que arribi a tenir 600° de diferència de temperatura! Ja es veu que hauríem de fer el viatge per arribar-hi poc després de l'albada i romandre-hi poc temps.

Però la visió del cel seria fantàstica: un Sol esclatant, enorme, d'un diàmetre tres vegades més gran de com es veu des de la Terra, amb un fons negre estrellat, perquè l'absència d'atmosfera no permetria la dispersió de la llum solar, i destacant d'entre els estels un de molt brillant, de color blau, la Terra. Del Sol veuríem l'aurèola de la corona i tota la seva atmosfera. No us agradaria poder veure al natural aquest meravellós espectacle?

■ **Francesc Nicolau**

Professor de la Facultat de Filosofia de Catalunya

LE DODO

DANSA RITUAL DE BURKINA FASO

MEDICUS MUNDI

ACTE DE CLOENDA DE LA CAMPANYA DE BURKINA FASO

BADALONA

DIJOUS, 1 D'AGOST DE 1991, 22 HORES
PLATJA (CARPA)

Col·laboren:

**AJUNTAMENT DE
BADALONA**
Àrea de Cultura, Joventut i Esports

Artcelona

AGNÈS BLOT

Fagot

VI Certamen del Multifestival David

"Pau i justícia. Compromisos de l'artista cristià"

Fins a altes hores de la nit la gent anava arribant el dijous 11 de juliol, al recinte del Patronat "Flor de Maig", que està prop de Cerdanyola, per participar en el Multifestival DAVID '91, que va cloure's el dilluns 15 de juliol. Les tendes de campanya a poc a poc varen anar cobrint les esplanades. Es varen inscriure 1.500 persones, però en els concerts de la nit, amb grups internacionals i nacionals consolidats, es podien veure 3.000 persones de diverses edats, preferentment joves.

Les jornades començaven molt d'hora, a les 7:30 del matí amb diversos exercicis gimnàstics, per aprofitar al màxim el temps disponible, i s'acabaven a la 1:30 de la matinada. En aquest dia tan llarg es desenvolupaven els seminaris, els tallers, els espais de silenci, els concerts de la gent que s'inicia en el món artístic i els concerts d'artistes més consagrats.

Els organitzadors del Multifestival han valorat positivament aquest sisè certamen, encara que la infraestructura i el contingut general obrien les possibilitats de participació de moltes persones més. Amb tot, la il·lusió continua i l'any vinent se celebrarà el Multifestival a Barcelona, del 9 al 13 de juliol.

D'altra banda, Lluís Alfredo Díaz, que ha dirigit l'encontre, ha afirmat que es treballa en la creació d'una associació internacional que

coordini els diversos festivals que es celebren a Europa, en la línia de transmetre la Bona Nova a partir del llenguatge de l'art i de la comunicació de masses, com: el festival de Greenbelt (Anglaterra), que reuneix cada any 25.000 persones, el festival Kirchentag (Alemanya), el festival Magnificat (França) i el mateix Multifestival David.

Un espai per pensar paral·lel al Multifestival

El Simposi David 91 ha estat un lloc d'encontre que perseguia tres objectius: sensibilitzar els participants sobre la necessitat d'una fe inculturitzada i allò que el Multifestival pot aportar-hi, recollir opinions i crítiques sobre aquest projecte de cara al futur i publicar les aportacions que s'hagin fet en el Simposi per què siguin un

(Fotos Joan d'Arquer i Terrassa)

Alborada (València). vuit anys cantant i sis de "DAVID"

material d'ajut i difusió d'aquesta inquietud eclesial.

Aquest acte va culminar amb l'Eucaristia del diumenge, a les 10 del matí, que va ser presidida pel bisbe d'Urgell i president de la Comissió Episcopal de Mitjans de Comunicació Social, Joan Martí Alanís. Els participants en el Simposi van ser persones molt vinculades a l'Església, a les arts i al periodisme, en concret.

Intercanvi de fe, de vida, de cultura...

El Multifestival DAVID 91 ha afavorit novament que gent de

diversos àmbits s'interrelacionessin, es trobessin, i poguessin escriure nous camins de creació i de comunicació de la Bona Nova del Crist Ressuscitat. Tot es va fer amb una visió veritablement universal, ja que en tot moment es va tenir present i es va compartir la realitat de tantes persones que pateixen a casa nostra o en altres països, sobretot a l'Amèrica Llatina, els kurds, els palestins o a Sud-Àfrica. El Multifestival va teixint la consciència d'ecumenisme, de mostrat tot allò que uneix els creients i no allò que els separa. També es va parlar de la

necessitat d'una Europa que cerqui el sentit veritable per continuar amb la seva història de llibertat i de solidaritat.

Certament, el Multifestival aporta a la nostra societat un cant d'esperança, una dansa de joia, un art que és explosió d'amor i un llenguatge de la comunicació obert, actual i positiu que obre camins de justícia i de pau i que transmet un cor jove capaç de sorprendre's, d'admirar i d'inventar sempre sota l'alè de l'Esperit.

■ Núria Oriol Palarea

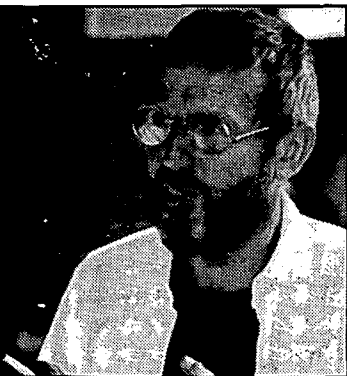
Peter Janssens, cantautor al "David"

Peter Janssens és un cantautor i compositor nascut a Holanda, però que viu i treballa a Westfàlia, al nord d'Alemanya, prop de la frontera amb Holanda. Compromès en la defensa dels drets dels menys afavorits, Peter Janssens ha enregistrat vint discs, ha musicat poemes d'Ernesto Cardenal i d'altres poetes llatinoamericans i prepara una cantata per a l'any vinent sobre el Cinquè Centenari del Descobriment d'Amèrica.

CATALUNYA CRISTIANA va mantenir una entrevista amb Peter Janssens. Va començar dient que no estava lligat a cap comunitat i que treballava amb plena llibertat per a les Esglésies catòlica i protestant. "Però sóc un crític de l'Església i per això estic molt en contacte amb la joventut i se'm convida a tots els encontres que es fan a Alemanya". I va esmentar l'encontre de Kirchentag (protestant), que dura 15 dies, i enguany va aplegar 1.100 persones amb 500 grups musicals i el Katholikentag (catòlics), "en el qual es posa de manifest la dicotomia entre l'Església oficial i la de base".

Amèrica Llatina i el "Quinto Centenario"

Des de 1964, Peter Janssens ha estat 14 vegades a Amèrica Llatina: "La situació dels cristians compromesos és molt difícil. A Guatemala es tracta d'una vertadera persecució, amb cristians desapareguts i assassinats per grups paramilitars. Nosaltres sabem en realitat molt poc del que succeeix allí, i des d'Europa,

Peter Janssens, cantautor alemany i organitzador del Festival "Kirchentag"

Alemanya i Espanya podem fer més pressió als nostres governs per tal que no ajudin els d'aquells països".

A més d'Amèrica Llatina, altres temes de les seves cançons són la conservació de la natura, "perquè al món no hi ha d'haver només pau i justícia, sinó que jo crec que la creació és obra de Déu i per això l'hem de conservar, perquè si la destruïm, destruïm una part de l'obra de Déu", i la unificació d'Alemanya, "Perquè és la unificació complexa de dos països en un de sol, i, sobretot, perquè ha de ser integració, no una nova 'conquesta' a tots els nivells, inclòs l'eclesial".

Ens explicà també la situació de

Mèxic D.F. "on, amb 22 milions d'habitants, els nens s'ofeguen i fins i tot moren a causa de la gran pol·lució, i la de l'Amazònia, on moren homes i boscos per interessos econòmics".

El "David" i l'"Eurosong"

Va afegir que el multifestival David li semblava molt positiu i que calia "més cooperació internacional, que siguem ecumènics de veritat". I continuà parlant d'Amèrica Llatina: "els llatinoamericans m'han dit que cal donar a conèixer tot el que Europa va fer equivocadament en la conquesta del Nou Món, amb motiu ara del Quinto Centenario. Hi vàrem portar l'Evangeli, i el treball dels sants fou molt important, però no hem d'oblidar que hi va haver moltes injustícies. Hem de construir el futur més just i sobre la base de la solidaritat de tots els pobles europeus vers Amèrica Llatina i les generacions noves".

Va parlar molt de les relacions econòmiques entre Europa, Amèrica Llatina i Sudàfrica. "Els consumidors occidentals podem exercir pressió no comprant productes de països on no hi ha llibertat. Això no és protesta, això és responsabilitat".

"Hem de fer una mena d'"Eu-

rosong" o Encontre de la Cançó Cristiana Europea, i cantar junts un al·leluia o un glòria que no tenen problemes de llengua. Hem de reivindicar així l'Europa que va de l'Atlàntic als Urals. L'Esperit de Pentecosta ens uneix i per això desitjo que el multi-

festival David es dediqui l'any vinent a parlar més del "Quinto Centenario", no com a acusació, sinó com a interpel·lació, per tal de tenir una consciència tranquil·la. Desitjo també que la dona trobi en l'Església la seva justa valoració i acceptació en les tasques pastorals que ja fa ara i avui. I us agraeixo haver pogut parlar amb CATALUNYA CRISTIANA en la meua llengua alemanya".

■ Joan d'Arquer i Terrassa

Vols donar sentit a la teua vida?

T'ajudaria una trobada personal amb Déu

"El qui em troba, ha trobat la vida"

EXERCICIS ESPIRITUALS

DIRIGITS PER UN SACERDOT DE LA UNIÓ SACERDOTAL LUMEN DEI

INSPIRATS EN S. IGNASI EN RÈGIM D'INTERNAT I SILENCI

DATA: 3 i 4 de agost de 1991.

Informació: C/. Xuclà, 19
Telfs. 301 31 941 317 88 07
BARCELONA

PONTIFÍCIA I REIAL ACADEMIA BIBLIOGRÀFICA MARIANA DE LLEIDA (1862-1991)

CERTAMEN LITERARI EN HONOR DE LES VERGES DEL KREMLIN DE MOSCOU, L'ANUNCIACIÓ I LA DORMICIÓ MIL·LENARI DEL CRISTIANISME A RÚSSIA

PREMIS

PROSA

Premi 1.- De SM El Rei d'Espanya, D. Joan Carles I. Article periodístic, literari i gràfic, sobre els Reis d'Espanya a la URSS. En català.

POESIA

Premi 1.- De l'Excm. i Rvdm. Sr. Dr. Don Ramon Malla i Call, bisbe de Lleida. Flor Natural i cinquanta mil ptes. A la millor poesia que canti a la Verge Maria, Mare de tots els pobles. En català.

Premi 2.- De l'Excm. Ajuntament de Lleida. Cinquanta mil ptes. A la millor poesia sobre el tema mil anys de devoció mariana a Rússia. En català.

Premi 3.- De l'Excm. Diputació Provincial de Lleida. Cinquanta mil ptes. A la millor poesia sobre la Verge de Vladimir (Vladimirskaia), la icona de la Mare de Déu, en la devoció mariana del poble rus. En català.

Premi 4.- Dels Serveis Territorials de Cultura de la Generalitat de Catalunya a Lleida. Cinquanta mil ptes. A la millor poesia que canti les Verges del Kremlin de Moscou, l'Anunciació i la Dormició (Assumpció). En català.

Premi 5.- Del Consell Comarcal del Segrià. Cinquanta mil ptes. A la millor poesia que canti a la santa princesa Olga, "igual que els apòstols", promotora de la devoció a la Mare de Déu a Rússia (933-956). En català.

Premi 6.- De la Caixa d'Estalvis de Catalunya. Cinquanta mil ptes. A la millor poesia sobre el príncep san i Vladimir, promotor de la devoció mariana a Rússia (956-1015). En català.

Premi 7.- De la Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona "La Caixa". Cinquanta mil ptes. A la millor poesia sobre la icona de l'Anunciació de la Verge Maria, o el miracle de l'encarnació divina. En català.

Premi 8.- De Banca Catalana. Cinquanta mil ptes. A la millor poesia sobre la icona de la Dormició de la Verge Maria, o el pas de l'existència terrenal a la celestial. En català.

Premi 9.- De la Caixa d'Estalvis de Sabadell. Cinquanta mil ptes. A la millor poesia sobre la icona de la Verge de Vladimir (Vladimirskaia) present a tots els grans aconteixements de l'Estat (1395-1480-1521) i l'Església (1448-1589-1917-1919) a Rússia. En català.

Premi 10.- De la Caixa d'Estalvis Provincial de Tarragona. Cinquanta mil ptes. A la millor poesia sobre la Verge Maria, una noia del segle XX. (En aquest premi només hi poden accedir els menors de 21 anys). En català.

NOTA: Obra de consulta: "El gran libro de los Iconos Rusos", de Vladimir Ivanov. Ediciones Paulinas-Patriarcado de Moscú. Madrid-Milán. Venda en llibreries

PREMIOS

PROSA

Premio 1.- De SM el Rey de España, D. Juan Carlos I. Artículo periodístico, literario y gráfico, sobre los Reyes de España en la URSS. En castellano.

POESÍA

Premio 1.- Del Excmo. y Rvdmo. Sr. Dr. D. Ramon Malla Call, obispo de Lleida. Flor natural y cincuenta mil ptes. A la mejor poesia que cante a la Virgen Maria, Madre de todos los pueblos. En castellano.

Premio 2.- Del Instituto de Estudios Ilerdenses. Cincuenta mil ptes. A la mejor poesia sobre el tema mil años de devoción mariana en Rusia. En castellano.

Premio 3.- Del Banco Bilbao Vizcaya. Cincuenta mil ptes. A la mejor poesia que cante a la Virgen de Vladimir (Vladimirskaia), el icono de la Madre de Dios, en la devoción mariana del pueblo ruso. En castellano.

Premio 4.- Del Banco Español de Crédito. Cincuenta mil ptes. A la mejor poesia que cante a las Virgenes del Kremlin de Moscú, la Anunciación y la Dormición (Asunción). En castellano.

Premio 5.- Del Banco Hispanoamericano. Cincuenta mil ptes. A la mejor poesia que cante a la santa princesa Olga, "igual que los apóstoles", promotora de la devoción a la Madre de Dios en Rusia (933-956). En castellano.

Premio 6.- Del Banco Popular Español. Cincuenta mil ptes. A la mejor poesia sobre el príncipe san Vladimir, promotor de la devoción mariana en Rusia (956-1015). En castellano.

Premio 7.- Del Banco Santander. Cincuenta mil ptes. A la mejor poesia que cante el icono de la Anunciación de la Virgen Maria, o el milagro de la encarnación divina. En castellano.

Premio 8.- Del Banco de Sabadell. Cincuenta mil ptes. A la mejor poesia que cante el icono de la Dormición de la Virgen Maria, o el paso de la existencia terrenal a la celestial. En castellano.

Premio 9.- De la Caixa d'Estalvis de Terrassa. Cincuenta mil ptes. A la mejor poesia que cante el icono de la Virgen de Vladimir (Vladimirskaia) presente en todos los grandes acontecimientos del Estado (1395-1480-1521) y la Iglesia (1448-1589-1917-1919) en Rusia. En castellano.

Premio 10.- Del eminente escultor leridano Jaume Perelló i Miró. Escultura original de este autor, firmada por él mismo. A la mejor poesia sobre el tema la Virgen Maria, una joven del siglo XX. (A este premio sólo podrán concurrir menores de 21 años). En castellano.

NOTA: Obra de consulta: "El gran libro de los Iconos Rusos", de Vladimir Ivanov. Ediciones Paulinas-Patriarcado de Moscú. Madrid-Milán. Venta en librerías

BASES

PRIMER.- Apart dels premis esmentats, hom concedirà, encara que sense cap mena de dotació, les mencions que els Jurats estimin merescudes.

SEGON.- Els autors que durant cinc anys consecutius o discontinus hagin obtingut premi en qualsevol secció seran declarats socis llorejats de l'Acadèmia, amb els mateixos drets que tenen els socis de número.

TERCER.- Els treballs que concorrin a aquest Certamen han de ser originals, ser escrits en l'idioma o idiomes que s'autoritzi en l'enunciat del premi al qual optin i ser enviats per duplicat, al Sr. Secretari de l'Acadèmia Bibliogràfica-Mariana, carrer Acadèmia, núm. 17, Lleida, abans de finalitzar el dia 29 del proper mes de setembre en el qual el termini d'admissió quedarà definitivament tancat.

QUART.- Cada treball portarà la indicació clara del premi al qual es presenti, i un lema breu, que es repetirà en un altre plec tancat, que contindrà el nom de l'autor i la seva adreça. No s'acceptarà l'ús de pseudònim, ni de qualsevol altre tipus de suplantació de personalitat. Cada poesia presentada només podrà concursar a un dels premis del present Certamen.

CINQUÈ.- No es mantindrà cap mena de correspondència amb els concursants, llevat d'aquells que resultin premiats.

SISÈ.- L'Acadèmia es reserva la propietat de tots els originals premiats al Certamen. Els treballs no premiats "no es tornaran", per la qual cosa, es prega als autors als quals interessi, que guardin còpies dels originals presentats.

SETÈ.- El Director de l'Acadèmia, President nat dels Jurats, d'acord amb la Junta Directiva de la Institució, nomenarà en el seu moment els membres que formaran els Jurats de poesia i de prosa.

VUITÈ.- Els Jurats tindran la facultat de resoldre, per majoria o per unanimitat, qualsevol incidència no prevista en aquestes bases.

NOVÈ.- El resultat del Certamen serà publicat en els mitjans d'informació locals, si bé prèviament es notificarà per telegrama als qui obtinguin algun guardó, per a què puguin assistir al solemne acte de lliurament de premis, en la data que oportunament es comunicarà.

DESÈ.- El dret de concórrer al Certamen, suposa la total acceptació de les presents bases.

La Soberana Reina de la Bellesa es digni inspirar i dirigir els poetes, éscriptors i Jurats que prenen part en aquest Certamen en honor de les Verges del Kremlin de Moscou, l'Anunciació i la Dormició, organitzat per la Pontifícia i Reial Acadèmia Bibliogràfica-Mariana de Lleida.

Lleida, juliol de 1991

XVI Col·loqui Europeu de Parròquies

Parròquia per a l'home d'avui: compartir la responsabilitat al servei de l'home

Dels dies 1 al 5 de juliol d'enguany s'ha celebrat a Lovaina (Bèlgica) el XVI Col·loqui Europeu de Parròquies. Un total de 320 persones (entre preveres i laics) foren acollides al Col·legi del Sagrat Cor de LOVAINA-HEVERLEE per part dels participants belgues, als quals volem donar el nostre més sincer agraïment.

DADES HISTÒRIQUES.

El Col·legi Europeu de Parròquies (CEP) fou fundat l'any 1959 per Francis Conan, rector de Saint-Jean de Montmartre, a París. La idea del canonge Conan rebé l'aplaudiment i l'impuls del Cardenal Koenig, mercès al qual el Col·legi va prendre volada. El primer dels col·loquis pròpiament dit fou a Lausana l'any 1961 amb el tema "Diagnòstic de la parròquia". Des de llavors, no ha deixat de celebrar-se cada dos anys i en indrets diferents, tal com en un primer moment s'establí.

El CEP s'autodefineix com una trobada lliure de preveres i laics de diferents països europeus provinents, la major part, de parròquies.

El tema del Col·loqui d'enguany té continuïtat amb el que es celebrà a FÀTIMA, l'any 1989 ("La parròquia al servei de l'home d'avui"). "La corresponsabilitat entre preveres i laics" esdevingué l'eix vertebrador del Col·loqui d'aquest any, en vistes a l'evangelització de l'home de la post-modernitat.

DESENVOLUPAMENT DEL COL·LOQUI.

El present col·loqui fou preparat a partir dels resultats d'una enquesta enviada a comunitats de diferents països participants. Espanya fou un dels països amb més nombre d'enquestes entregades, com també de participants.

A l'inici del Col·loqui recordarem la mort de dos preveres de Barcelona que, amb la seva estima i participació, donàren a aquestes trobades una més nombrosa participació a nivell de Catalunya: Mn. Joan Oriol, antic Delegat, i Mn. Boldú. El seu record resta amb tots nosaltres.

I tot seguit iniciarem el treball. Després de donar els resultats de l'enquesta, les 320 persones que hi assistírem iniciarem la reflexió, dividits en grups i per països, i amb qüestionaris per a la reflexió conjunta.

Dos "experts" ens hi ajudàren, amb les seves constatacions i punts de vista teològic, treballant en un context de revisió de vida. Foren els teòlegs E. HENAU, i S. KNAEBEL.

Tampoc hi faltaren les típiques visites culturals, com també les de caire parroquial, amb un diàleg amb els agents de la pastoral, els quals ens acolliren amb gran cordialitat a les seves respectives parròquies.

La pregària diària a l'inici de les sessions de treball, com també la

celebració de l'Eucaristia, esdevingueren l'eix vertebrador de la vida espiritual dels congressistes. La concelebració del dia 3 amb el Cardenal DANNEELS a la Seu primada de MALINAS fou un moment rellevant.

La "festa de les nacions" conclougué el Col·loqui, tot donant la nota festiva a la nostra trobada europea d'aquests dies.

CONSTATAcions.

La reflexió donada pels experts a partir del treball dels congressistes ens ajudà a una sèrie de constatacions. Les parròquies han d'esde-

les parròquies.

1.CONCLUSIONS GENERALS

a) **Constatacions:** En un món que s'ha modificat ràpidament en el sentit de la "pluriformitat", la parròquia continua tenint la seva raó de ser al servei dels homes.

Al voltant de la parròquia, tanmateix, hom veu sorgir moltes petites comunitats, sovint al marge de l'estructura parroquial.

Els laics frueixen, més que en el passat, d'una presa de consciència de la seva vocació de batejats/confirmats.

Preveres i laics troben sovint dificultats per adaptar-se a la nova

decisió que afavoreixin el consens. La parròquia necessita persones humanament i teològicament formades, disposades i capaces d'acompanyar els altres a la redescoberta de dimensions humanes, a la valorització dels símbols i al reconeixement de l'impacte de l'Evangeli.

2.CONCLUSIONS (a nivell d'estat espanyol)

a) Constatacions:

1) Tot i que la doctrina sobre la corresponsabilitat és acceptada, la seva pràctica és encara molt deficient en les nostres parròquies, com també en altres instàncies

munitats. Tot i el difícil camí a recórrer, acabem aquest Col·loqui animats a treballar amb esperança.

Acabem aquesta ressenya informativa amb un text del cardenal DANNEELS llegit en el Col·loqui, i que fou publicat el passat Nadal de 1990 a l'arxidiòcesi de Malinas-Brussel·les. Creiem que aquest text aporta una nova llum a tota la nostra reflexió.

"Serà necessari pensar en la transformació de les nostres comunitats parroquials en llocs de fraternitat, d'ajuda mútua, llocs d'acolliment fervorós i d'esperança, comunitats de veritable talla humana. Avui, en el treball pastoral, falta

sovint una aproximació personal, d'individualització. L'Església ha d'esdevenir un lloc que, en un clima de perdó i de reconciliació, hom pregui, celebri i ens ajudem els uns als altres. Cal crear uns llocs de saber escoltar on les confidències de cadascú siguin acollides d'una manera eficient.

La parròquia ha de ser un lloc per a tot aquell que s'hi acosti: per al pobre i el marginat. La comunitat ha d'esdevenir també missionera: no ha de tancar-se en si mateixa, sinó que ha de preocupar-se dels de fora,

dels qui no saben gran cosa de què passa a l'interior de l'Església. Cal també anar vers un tipus de comunitat de base adaptada a la nostra situació? Una pràctica renovada de la visita a domicili per part dels preveres i laics? Una pastoral de barriada?

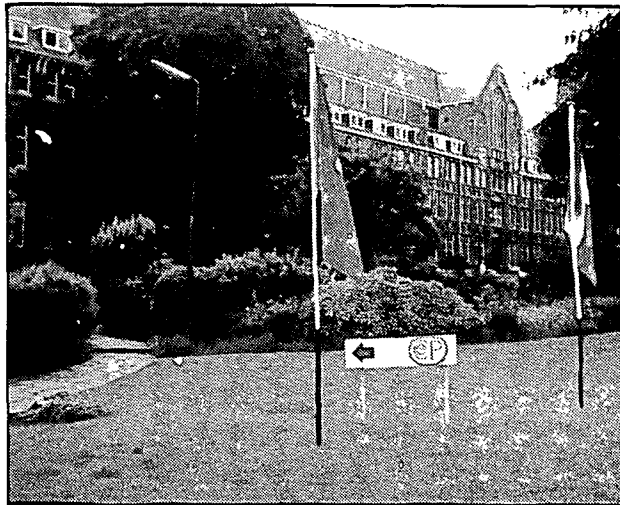
Siguin quines siguin les modalitats escollides, cal trobar quelcom de nou a fi de personalitzar l'acostament pastoral. Cal fugir de l'anonimat. Tothom pot col·laborar. Al costat del prevere i de l'equip parroquial hi ha moltes persones que tenen l'art d'aportar el caliu humà entorn d'elles. Demana tot això molt de treball? Però som igualment molts a portar-lo a terme."

■ Ignasi Mora i Terrats

pbre

Un grup de participants catalans al col·loqui

Col·legi del Sagrat Cor de Lovaina, on es va realitzar el XVI Col·loqui Europeu de Parròquies

venir uns llocs d'acolliment i d'experiència de la fe, on cada cristià es senti reconegut com a tal. Cal avançar en un camí de corresponsabilitat, no gens fàcil en els moments actuals.

L'Església, Poble de Déu en maxa (la qual es manifesta a grans trets com a DIDASKALIA o ensenyament dels Apòstols, com a KOINONIA o servei a la Caritat, i com a LEITURGIA o Fracció del Pa), està cridada a esdevenir tota ella corresponsable, en un clima de respecte mutu i amb unes formes concretes per a exercir "eficaçment" la corresponsabilitat.

Tot això demana un aprenentatge, ja que no en sabem prou de ser corresponsables. I també de conversió; ja que la vida de les parròquies passa per la vida concreta dels cristians que la formen, amb tota la singularitat i peculiaritat del conjunt de les persones.

La corresponsabilitat pot esdevenir —avui— una fórmula vàlida de CONVERSIÓ CRISTIANA I ECLESIAL a l'Evangeli. La vida espiritual reprèn un nou alè de vida en aquest context de conversió, i esdevé un dels signes més palesos, a fi que l'experiència de Déu en les comunitats faci niu en l'home d'avui.

CONCLUSIONS

Són aquestes el punt final del Col·loqui. Les generals, com també les particulars de cada país, tenen la possibilitat d'esdevenir pistes de treball, perquè en cada lloc concret poden il·luminar el treball real de

situació i definir-se en referència a llur rol específic. És en l'exercici concret de la corresponsabilitat on aquesta dificultat apareix més forta: es manifesta particularment en la tensió entre determinats preveres i determinats laics. Apareix també en la difícil cooperació entre els grups actius de la parròquia i la comunitat parroquial en el seu conjunt.

En aquestes condicions es corre el risc que el funcionament sol de la vida parroquial s'imposi sobre la seva vocació espiritual.

b) **En conseqüència**, la parròquia ha de restar oberta a tothom; però al mateix temps ha d'animar la florida de grups que representen veritables àmbits de vida.

La parròquia ateny el seu objectiu quan afavoreix la trobada entre les petites comunitats i els grups parroquials; al contrari, sense integració a la parròquia aquests grups corren el perill de marginar-se.

La parròquia s'enforteix quan els laics i preveres prenen les seves responsabilitats en un clima de respecte mutu per al servei de tothom.

La parròquia ha de promoure la corresponsabilitat. Això vol dir que tant preveres com laics reconeixen llurs vocacions específiques i comparteixen les responsabilitats al servei dels homes.

La parròquia ha d'afavorir models de col·laboració en els quals l'àmbit espiritual hi trobi el seu lloc propi. Alhora ha de cercar formes de

eclesials, i, sovint, reduïda a simples serveis funcionals.

2) Sovint s'ha pres la crida a la participació del laicat com a solució d'emergència.

b) Davant d'aquestes constatacions OPTEM per una Església de Comunió i Poble de Déu al servei de l'evangelització, i

c) PROPOSEM:

1) Avançar per a una sincera conversió a la corresponsabilitat per evitar reduir-la a patrimoni d'uns quants.

2) Que la corresponsabilitat arribi a decisions d'àmbit pastoral.

Creiem que el Col·loqui ens ha ajudat a veure que és necessari un aprenentatge i una formació constant per arribar a una real i plena corresponsabilitat a les nostres co-

Ajuda'ns a salvar una vida!

- Centres d'acolliment de mares amb problemes.
- Ensenyament de planificació familiar natural.
- Grups de joves PRO-VIDA que promouen una cultura de la vida.

TELÈFONS DE LA VIDA
204 71 11 i 417 39 64

PRO VIDA

ASSOCIACIÓ PRO RESPECTE A LA VIDA HUMANA
Bonaplat, 42, 1r. 1. 204 71 11
08034 BARCELONA

COL·LABORA FENT-TE SOCI

☐ Si a la vida, desitjo rebre el butlletí informatiu PRO-VIDA.

Nom _____

Adreça _____

Població _____

Província _____ CP _____

ASSOCIACIÓ PRO RESPECTE A LA VIDA HUMANA - Bonaplat, 42, 1r. 1. 204 71 11 08034 BARCELONA

LLIBRES

La dinàmica de un amor (1)

(1) Editorial Claret. Format 21,5 x 15,5 cm., 8 fotos a una tinta i 4 fotos a color. 467 pàgines. P.V.P. 2.000 ptes., Barcelona, agost 1990.

Aquí teniu la "Autobiografia" de Mª Inés (1934-1987). Una noia d'avui. Inquieta, alegre, sincera, anhelant l'Autèntic AMOR, fins que el trobà. Per tal de viure plenament per a Ell, féu una clara i decisiva Opció per Crist, tot professant en la Congregació de les Germanetes de l'Assumpció.

Va potenciar la "capacitat d'amor i d'estimar" que el Senyor li concedí, estimant Jesús i Maria, i per amor a Ells tots els homes, en especial els més pobres i marginats, amb un "amor a fons perdut".

Activa en la contemplació, i contemplativa en l'acció. Els matins els dedicava a tenir cura dels malalts, famolencs infants i vells oblidats... per entre els barris obrers de Barcelona (Sarrià, Sant Andreu), Gavà, L'Hospitalet del Llobregat, Cornellà... Les tardes, les passava, després dels afers domèstics de la seva casa-comunitat, llegint, escrivint i pregant silenciosament a la Capella o a la cel·la. Tibidabo, Montjuich i el mar foren l'emmarcament dels seus somnis i desigs.

Assimilà el genuí sentit de l'Evangeli, arribant a ser molt filla del Pare amb el Fill i l'Esperit. Maria era la seva Mare-Amiga indispensable. Visqué la dimensió de Déu-AMOR-Pare confiadament i plena, assolint, a la fi, el Misteri Pasqual: Mort-VIDA...

■ J.M.B.S.

Misteri i suspens

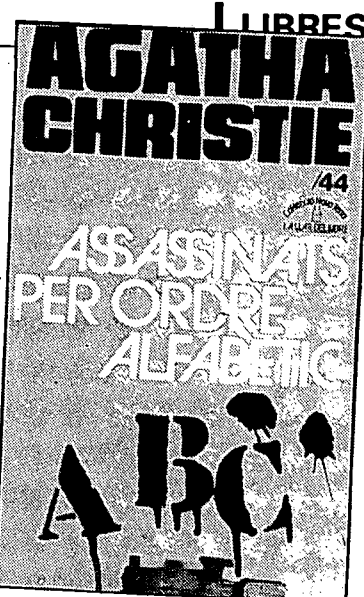
(1) Assassinats per ordre alfabètic (1991). Agatha Christie, traducció d'Antoni Vicens, col·lecció Nova Terra, 122, sèrie Agatha Christie, 44, La Llar del Llibre, S.A., Barcelona.

A la col·lecció "Nova Terra" de l'editorial La Llar del Llibre, s'hi publica la sèrie "Agatha Christie", de misteri i de suspens, sèrie molt popular que està obtenint un extraordinari èxit que demostra, si calia, que compta amb un nombros públic addicte.

En aquesta sèrie, acaba de sortir el volum 44, titulat **Assassinats per ordre alfabètic**, interessant novel·la que dona ocasió al gran detectiu, Monsieur Hercule Poirot a lluir-s'hi com mai no havia fet. Hi ha un assassí que projecta un assassinat, però es vol muntar una coartada perfecta, tan perfecta que el porta a desafiar Monsieur Poirot i realment el posa en dificultats. Agatha Christie, en aquest relat, també s'hi llueix de debò, amb elevades dosis de misteri des de la primera pàgina, misteri que va creixent fins a l'extrem que quan la policia ja sembla satisfeta i creu que tot està aclarit, el gran detectiu no ho té clar, per ell la cosa no queda neta, fins que pot sorprendre tothom, i també el lector, és clar, amb les seves deduccions infal·libles i prodigioses.

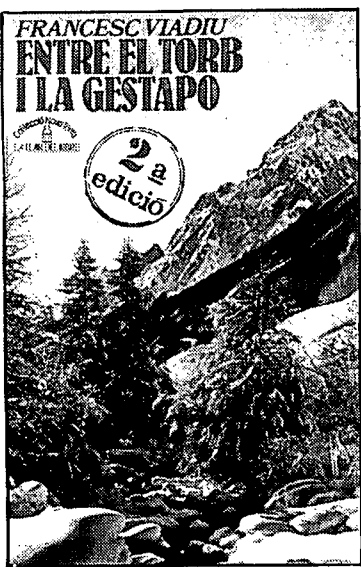
El lector té assegurada l'esperada ració de suspens amb la fruïció de la seva lectura preferida. No se sentirà defraudat. Li ho podem garantir. Abans d'acabar, creiem que és de justícia destacar el bon fer del traductor, Antoni Vicens, i la digna presentació que l'editorial està aconseguint. Per ser unes novel·les populars i tan baratetes val la pena destacar que es tracta d'uns llibres que tant per la qualitat del disseny, del paper i demés característiques tècniques només mereixen lloances i èxit.

■ AMIT

Una pàgina de la història

(1) Entre el torb i la Gestapo (1991), Francesc Viadiu. Col·lecció Nova Terra, vol. 42. 2a edició, La Llar del Llibre, Barcelona.

Francesc Viadiu és l'autor d'un llibre (1) que fa temps que estava exhaurit i l'editorial ha decidit reeditar. Per això, per aquesta decisió, l'editorial mareix sinceres felicitacions. Perquè es tracta d'un llibre que ha de proporcionar gran satisfacció al lector.

És una novel·la, diran alguns. Sí, però no és només una novel·la. D'aquest llibre podem dir-ne, com d'aquell club, que és més que una novel·la. És una autèntica pàgina de la nostra recent història, evidentment, novel·lada a fi de donar-li l'amenitat lectora que no tindria el llibre de memòries. El senyor Viadiu va viure aquesta emocionant aventura que, ara, llegida, pot semblar a algú una fantasia literària però que de fantasia no en té pas res, si bé ningú no negarà que l'aventura fou pròdiga en emocions i constitueix una gloriosa pàgina de la història de la Segona Guerra Mundial.

El senyor Viadiu va salvar moltes vides de les urpes nazis, en facilitar la sortida de França, a través d'Andorra, de molts aviadors aliats, jueus i perseguits per les SS.

La lectura d'aquest llibre, amena i emocionant, captiva i enriqueix, distreu i forneix coneixements geogràfics i històrics. El llibre és un autèntic document, viscut en persona per l'autor que, amb tota senzillesa i amenitat, ens explica els fets fins a fer-nos sentir gairebé actors presencials. El relat manté un estil personal de gran vigor, planer, ric en imatges i en un llenguatge directe que el lector apreciarà de debò. No us el perdeu, de debò, es tracta d'una lectura recomanable.

■ AMIT

LA SARDANA I LA DANSA

Aplec Internacional de la Sardana a Tolosa de Llenguadoc

Programa:

Dissabte, 3 d'agost, a les deu del matí, Cercavila amb geganters, esbarts, bastoners, castellers, diables i colles, sortint del Teatre Sorano, pels carrers Ozenne, Alsace, i Lorraine, fins a la plaça Capitol. A les tres de la tarda i a les set del vespre, actuació dels grups a la plaça Capitol. A les nou de la nit, Concert de cobla i Cant coral a la Basílica de Sant Serni. A les onze de la nit, Drac de Foc a la plaça Capitol.

Diumenge, 4 d'agost, a dos quarts de deu del matí i a les tres de la tarda, aplec de sardanes amb quatre cobles, a la plaça Capitol. A les nou de la nit, Concert de cloenda amb el cantautor occità

Claude Martí i el rossellonès Jordi Barre.

Del 25 de juliol al 5 d'agost, exposició de llibres per a infants a la Llibreria Castéla. Presentació de productes catalans. Exposició i conferències al Casal Català.

Pels filatèlics: durant aquests dos dies, correus editarà un segell il·lustrat d'aquestes dates, commemorant l'aplec.

Participants. Esbarts: Albada, Arenys de Munt, Català de Dansaires, Dansaires catalans de Thuir, Joventut Nostra, Sagrat Cor, Sant Jordi i Sant Just de l'Ateneu. Cobles: Juvenil Ciutat d'Igualada, Tres Turons de Bellpuig, Ciutat de Terrassa i Jovenívola de Sabadell. Corals: La Lira, Heura, Catalunya i Lamote de Grignon. Geganters: Agrupació de Catalunya, Centelles, La Bauma, Poblenou de Manresa, Riudarenes, Sagrada Família de Barcelona i Sant Just Desvern. Bastoners: Castellbell i El Vilar, Català de Dansaires i Rajadell. Grallers: L'Atzavara, Igualada i Rajadell. Cavallets de Manresa. Diables de Santa Margarida de Montbui. Castellers de Vilafranca del Penedès. Colles sardanistes: Ocellets del Ter, Sempre Catalans, Clavellina del Sidoris, Grup Or i Grana de la Catalunya Nord i Blanca Espuma.

Directors de corals: Antoni Planes i Josep M. Castelló. Directors musicals: Francesc Elies i Jesús Ventura i Barnet. Locutors: Maria Dolors Busquets de Catalunya Ràdio i Jordi Mauri de RNE-Ràdio 4.

■ Josep Ventura

SUBSCRIVIU-VOS A CATALUNYA CRISTIANA!

Catalunya Cristiana

València 244, 2n.
08007 Barcelona

Nom Població D.P. Tel
Adreça
Se subscriu a exemplar (s) del setmanari Catalunya Cristiana:
L'import anual, 7.800.- ptes. es liquidarà de la forma següent:

☐ domiciliació bancària

(En aquest cas vulgueu emplenar l'ordre de domiciliació)

☐ xec nominatiu

☐ altra forma de pagament (indiqueu-la)

Data

Signatura

ORDRE DE DOMICILIACIÓ

Banc / Caixa Agència
Adreça

Senyors,

Els prego que d'ara endavant, fins nou avís, paguin els rebuts que els presentarà FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA, amb càrrec al meu compte corrent (poseu les dades completes)

Data

Signatura

televisió

Programació del 28 de juliol al 3 d'agost de 1991

TV
3

DIUMENGE, 28

10.00 Sardanes
10.15 Chub super 3
13.00 Roseanne
13.30 De professió API
14.30 Telenotícies
15.00 El temps
15.05 Chub super 3
15.30 La pel·lícula del diumenge (D): «El contracte de Marsella»
17.30 Stingray
18.30 Batman
19.00 Jim West
20.00 Allo, allo
20.30 Telenotícies
20.55 El temps
21.00 Els grau
21.05 Trenta minuts
21.40 Dallas (D)
22.35 Gran estrena - Perry Mason
00.10 Cinema de mitjanit: «Déus de bambú i homes d'acer»

ESPAIS FIXOS DE DILLUNS A DIVENDRES:

10.00 Chub super 3
11.30 La senyoreta (D)
13.30 Cos a cos (D)
14.00 T/N Comarques

14.20 Miri, miri
14.30 Telenotícies
15.00 El temps
15.10 Gent del Barri (D)
20.30 Telenotícies
20.55 El temps

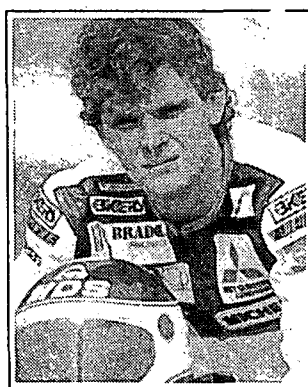
DILLUNS, 29

12.00 Sereu campions
12.20 Thalassa
13.00 Riviera (D)
15.40 Baby Boom
16.05 Pel·lícula tarda: «Joe, un cadàver molt atreït»
18.30 Chub super 3
20.00 Marc i Sofia
20.30 Benson
21.15 Betes i films
21.45 Pantalla (D): «Rosebud»
00.20 Telenotícies
00.40 Cinema de mitjanit: «Cicló»

DIMARTS, 30

12.00 Converses sobre Catalunya
13.00 Riviera (D)
15.40 Baby Boom
16.05 Pel·lícula tarda: «Des de l'Àfrica ens arriben els brams»
17.40 Guaita que fan ara

18.30 Chub super 3
20.00 Marc i Sofia
21.15 Amor a primera vista
22.40 El famós Teddy Z
23.15 Quan es fa fosc (D)
00.10 Telenotícies
00.10 Cinema de mitjanit: «La noia d'or»

DIMECRES, 31

12.00 Aquest programa
13.00 Riviera (D)
15.40 Baby Boom
16.05 Pel·lícula tarda: «Els dos missioners»

17.40 Guaita que fan ara
18.30 Chub super 3
20.00 Marc i Sofia
20.30 Benson (D)
21.40 Cinema 3: «Lord Kim»
00.25 Informatiu cinema
00.55 Telenotícies

DIJOUS, 1

12.30 Motors a fons
13.00 Riviera (D)
15.40 Baby Boom
16.05 Pel·lícula tarda: «La ronda del plaer»
17.40 Guaita que fan ara
18.30 Chub super 3
20.00 Marc i Sofia
20.30 Benson (D)
21.40 Em cridava, el Senyor?
22.35 Les coses dels famosos
23.10 La volta al món en 80 dies
23.40 Telenotícies
00.30 Cinema de mitjanit: «Esposa i amant»

DIVENDRES, 2

12.15 Dallas
13.00 Riviera (D)
15.40 Baby Boom
16.05 Pel·lícula tarda: «La ronda del plaer»

17.40 Guaita que fan ara
18.30 Chub super 3
20.00 Marc i Sofia
20.30 Benson (D)
21.40 Quart segona
22.10 Canal 12
23.10 L'escorç negre
23.40 L'avi Bernat
00.10 Telenotícies
00.30 Cinema de mitjanit: «Polícia sense por»

DISSABTE, 3

10.00 Sardanes
10.15 Chub super 3
13.00 Roseanne
13.30 De professió API
14.00 Betes i films
14.30 Telenotícies - El temps
15.10 Tortugues Ninja
15.45 Tarda de western: «El gran robatori»
17.25 El pare Dowling
18.30 Oh, No!
19.00 Robert
20.00 El famós Teddy Z
20.30 Allo, allo
21.00 Telenotícies - El temps
21.40 Cine nit: «Algú ha volat sobre el niu del cucub»
23.55 Cinema de mitjanit: «Mussolini, últim acte»

TV
2

DIUMENGE, 28

08.00 Pucastoc
08.55 Dibuja - 2
09.00 MISSA
11.00 Cine para todos: «El capitán Kidd»
12.00 Diumenge esport
14.35 Diumenge esport
16.30 Avanç informatiu
16.35 Diumenge esport
18.00 Avanç informatiu
18.05 Diumenge esport
20.00 Jose Maria Roderó actor: «Doce hombres sin piedad»
21.45 L'informatiu cap de setmana
23.10 Tribunal popular
23.00 L'informatiu cap de setmana
00.00 Cine paraíso presenta: «Retorno al pasado»
01.30 A l'estiu, teatre: «Ai, Carai!»
03.00 Fin de emissió

ESPAIS FIXOS DE DILLUNS A DIVENDRES:

08.00 Babilònia
09.00 Barrio Sésamo
09.30 Dibuja - 2
11.30 Universitat de verano
12.30 La família del zoo
16.25 Avanç informatiu
18.30 Avanç informatiu
21.30 L'informatiu vespre

DILLUNS, 29

10.00 Cine para todos: «Libertad o muerte»
13.00 Bellesa i poder
13.25 Menjar i beure

13.30 Mar endins
14.00 Mikimoto clip
14.30 «Força Barça»
15.00 Musical Plàstic
15.30 Dibuja 2
16.00 Webster
16.35 Primera sessió: «La sombra de Emma»
18.05 Historias de cada día
19.00 Via Olímpica
19.30 Recital de Paco Ibañez-Alberti
21.00 Cifras y letras
21.45 Murphy Brown
22.10 La estrella es... Katherine Hepburn: «La reina de Africa»
00.00 Rapido
01.00 Última sessió de cine: «Percusión»
02.00 Jazz entre amigos
03.00 Fin de emissió

DIMARTS, 30

09.55 Cine para todos: «La niña que deletreó la palabra libertad»
13.00 Bellesa i poder
13.25 Menjar i beure
13.30 Mar endins
14.00 Mikimoto clip
14.30 «Força Barça»
15.00 Això no pot fer-se per TV
15.30 Dibuja 2
16.00 Webster
16.30 Primera sessió: «Don Dólar»
18.05 Historias de cada día
19.00 Mec-Mec
19.30 Deportes
21.00 Cifras y letra
21.45 Línea-900

22.15 El abogado Matlock
23.15 Eurocops
00.00 Prisma
00.30 Última sessió de cine: «Enemistado»

DIMECRES, 31

09.30 Cine para todos: «Salomé, la

embujadora»
13.00 Bellesa i poder
13.25 Menjar i beure
13.30 Mar endins
14.00 Mikimoto clip

14.30 «Força Barça»
16.00 Webster
16.30 Primera sessió: «La cabaña del tío Tom»
19.00 Barcelona Olímpica
19.30 Deportes
21.00 Cifras y letras
21.45 Matrimonio con hijos
22.15 Las colecciones de la 2: «Cinema»
23.45 Documents TV
00.30 Última sessió de cine: «Presagio»
02.30 Te veo de noche

DIJOUS, 1

10.00 Cine para todos: «La máscara criminal»
13.00 Bellesa i poder
13.25 Menjar i beure
13.30 Mar endins
14.00 Mikimoto clip
14.30 «Força Barça»
15.00 Som 1 meravella
15.30 Dibuja 2
16.00 Webster
16.30 Primera sessió: «En persona»
18.00 Historias de cada día
19.00 Al filo de lo imposible
19.30 Deportes
21.00 Cifras y letras
21.45 Los Simpson
22.15 Dijous cinema: «El recuperador»
00.00 Metropolis
00.30 Última sessió de cine: «La isla de los sueños»

DIVENDRES, 2

09.30 Cine para todos: «La vida de Nicholas Nickleby»
13.00 Bellesa i poder

13.25 Profesor Falco
13.30 Fora de serie
14.30 Lliga amb la 2 «Força Barça»
15.00 Contrapunt
15.30 Dibuja 2
16.00 Webster
16.35 Primera sessió: «La pérgola de las flores»
18.05 Historias de cada día
19.00 Videomix
19.30 Deportes
21.00 Cifras y letras
21.45 El mirall: «El espía imposible»
00.30 Última sessió de cine: «Confianza»
02.00 Deportes

DISSABTE, 3

08.00 Bellesa i poder
09.00 Galeria de personatges
10.00 Archie i Sabrina
10.30 Cine para todos: «Locos del aire»
11.30 Descenso del Sella
13.30 «Força Barça»
14.00 Mediterráneo - 2
14.30 L'informatiu
15.00 Ponte las pilas
15.45 Dissabte esport
16.30 Avanç informatiu
16.35 Dissabte esport
18.30 Avanç informatiu
20.00 Cine club: «Todo es posible en Granada»
21.45 L'informatiu
22.15 Juegos sin fronteras
23.15 Narradores
00.15 Camaleón
01.00 Última sessió de cine: «Laila Diniz»
02.00 Deportes

canal
33

DIUMENGE, 28

14.00 Jazz & Co
14.30 Regata Internacional Slalom
16.00 Esports
20.00 Torneig d'Handbol
21.15 Cita amb l'esport
23.00 Sputnik concert
00.00 Informe mundial CNN

ESPAIS FIXOS DE DILLUNS A DIVENDRES:

18.00 International Headlines
18.30 Mediterrània
21.25 Mil paraules
21.30 Les notícies
22.00 El temps

DILLUNS, 29

19.00 Star Trek
20.00 Tot l'esport
20.20 Els Joves
20.50 Gent del barri
21.25 Mil paraules
22.10 Converses sobre Catalunya
23.15 Segle XX
00.05 Jazz & Co.

DIMARTS, 30

19.00 Star Trek
20.00 Tot l'esport
20.20 Els Joves
20.50 Super 10

20.55 Gent del barri
21.25 Mil paraules
22.10 Teatre: «El rei Joan»
00.50 Cadència

DIMECRES, 31

19.00 Star Trek
20.00 Tot l'esport
20.20 Els Joves
20.50 Lotto 6/49
20.55 Gent del barri
22.10 60 minuts
23.10 Canal 33 presenta: «Mort a la tarda»

DIJOUS, 1

19.00 Star Trek

20.00 Tot l'esport
20.20 Els Joves
20.50 Super 10
20.55 Gent del barri
22.10 Informatiu cinema
22.40 Fila 33: «Fugida a Birmaní»

DIVENDRES, 2

19.00 Tot l'esport
19.30 Rem
20.55 Gent del barri
22.10 Els intocables
23.10 Tres catorze setze
24.00 Versió original «al final de l'escapada»

DISSABTE, 3

14.00 Cadència
15.00 Vibria
15.15 Senyals
16.00 Tennis
17.30 Rem
19.45 Telefilm dissabte tarda: «A través dels ulls»
21.20 Lotto 6/49
21.25 Super 10
21.45 Aquest programa
22.10 Thalassa
22.50 Més enllà del 2000
24.00 Planeta terra
00.45 Informe mundial CNN
01.25 Bona nit

TV
1

DIJOU, 28
08.00 Aventura 92
09.00 **TIEMPO DE CREER**
09.15 Concierto
10.00 **EL DIA DEL SEÑOR - SANTA MISA**
11.00 **PUEBLO DE DIOS**
11.30 Informe semanal
12.45 Generaciones
13.35 Yo compro esta mujer
14.00 Arco de triunfo
15.00 Telediaro-1
15.35 Los fruitis
16.00 Sesión de tarde: «El señor está servido»
17.35 La hora Warner
18.30 El tiempo es oro
19.30 A vista de pájaro
20.10 El hechicero
21.00 Telediaro-2
21.30 Juzgado de guardia
22.00 Domingo cine: «Howard, un nuevo héroe»
23.50 Telediaro
23.55 Festival de verano

ESPAIS FIXOS
DE DILLUNS A DIVENDRES:
08.10 Cada mañana
09.05 Los vengadores

10.50 De par en par
13.00 Avanç informatiu
13.30 Yo compro esa mujer
14.00 L'Informatiu migdia
14.30 Cheers
15.00 Telediaro-1
17.30 Aventura 92
21.00 Telediaro-2
DILLUNS, 29
09.50 Europa en sus siglos oscuros
12.10 Generaciones
15.35 La dama de rosa
16.25 El loco del desierto
17.55 La vuelta al mundo Willy Fogg
18.30 La aventura de crecer
19.00 La palmera
20.10 El hechicero
21.30 Caliente
22.35 Perry Mason: «El caso del espíritu siniestro»
00.15 Diario noche
00.45 Ballet Nacional de Cuba
DIMARTS, 30
09.50 Ballet Nacional de Cuba
12.10 Generaciones
15.35 La dama de rosa

16.25 El loco del desierto
17.55 La vuelta al mundo Willy Fogg
18.30 Tendido cero
19.00 La palmera
20.10 El hechicero
21.30 Sidney
22.30 Sesión de noche: «La Violetera»
23.55 Viaje en el tiempo
00.25 Diario noche
00.55 **TESTIMONIO**
DIMECRES, 31
09.50 Una ciudad para vivir
12.15 Generaciones
15.35 La dama de rosa
16.35 El loco del desierto
17.55 La vuelta al mundo Willy Fogg
18.30 Con las manos en la masa
19.00 La palmera
20.10 El hechicero
21.30 De carne y hueso
22.00 Jóvenes jinetes
23.00 Grandes relatos: «Fernando de Guzmán: La Conjura»
24.00 Diario noche
00.30 A pie de página

DIJOU, 1
10.00 Ausencias y retornos
12.10 Generaciones
15.40 La dama de rosa
16.35 El loco del desierto
17.55 La vuelta al mundo Willy Fogg
18.30 Llave en mano
19.00 La palmera
20.10 El hechicero
21.30 Devorame otra vez
22.15 El primi-juego
22.30 Estrechs TV: «Paso de niños»
00.15 Diario noche
00.35 La palmera
DIVENDRES, 2
10.00 Ausencias y retornos
12.10 Generaciones
15.40 La dama de rosa
16.35 El loco del desierto
17.55 Los cuentos de Alf
18.00 La vuelta al mundo de Willy Fogg
18.30 Seguridad en marcha
19.00 La palmera
20.10 El hechicero
21.30 Noche de humor: «Nido

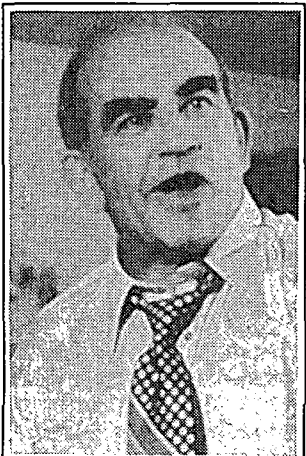
vació»
22.00 La pasión de Gabriel
22.50 La leyenda de... Los Kennedy de Massachusetts
23.50 Diario noche
00.15 Alucine: «La noche del terror ciego»
DISSABTE, 3
08.00 Aventura 92
09.00 **ULTIMAS PREGUNTAS**
09.30 Tendido cero
10.00 Concierto
11.30 A pie de página
12.45 Generaciones
13.25 Yo compro esa mujer
13.55 Rockopop
15.00 Telediaro-1
15.35 Alfred J. Kwak
16.00 Sesión de tarde: «El tesoro»
17.35 Club Disney
19.35 A vista de pájaro
20.10 El hechicero
21.00 Telediaro-2
21.30 Informe semanal
22.30 Sábado cine: «Oro» - «Haz la loca y no la guerra»

antena
3

DIJOU, 28
08.00 Dibujos animados
09.00 Clásicos familiares
10.30 Salvados por la campana
11.00 Viva la vida
12.00 Noticias
12.05 Peyton Place
13.15 Telecine «Cowboy»
15.00 Noticias
15.30 El príncipe de Bel Air
16.00 Elvis, el rey del Rock
17.30 Caza submarina
17.00 Los gladiadores
17.45 Al sol con...
18.18 La película del domingo «Safari en Malasia»
20.00 En el calor de la noche
21.00 Noticias
21.30 Empezar de nuevo
22.00 El gordo
23.00 Noche de lobos «Viento asesino»
01.00 Noticias
01.15 Al fin música

ESPAIS FIXOS
DE DILLUNS A DIVENDRES:
07.15 Colegio libre de

eméritos-aula 3
07.45 Noticias de la economía
08.00 La guardería
10.00 Noticias
10.03 Pasarela
10.30 Pasionaria
11.00 Viva la vida
12.00 Noticias
12.03 Santa Barbara
13.00 Bonanza

14.00 Noticias regionales
14.30 Cosas de casas
15.00 Noticias
15.30 Tan contentos
18.30 Noticias
18.33 Tan contentos
19.00 La merienda
20.00 Chicas con clase
20.30 La ruleta de la fortuna
21.00 Noticias
00.30 Noticias

DILLUNS, 29
16.30 Telecine: «Monte Walsh»
21.30 El equipo «A»
22.30 La película del lunes: «Shaft: el secuestro»
00.45 Ciclo de cine negro: «La loba»
02.15 Pasarela

DIMARTS, 30
16.30 Telecine: «Universidad estatal I»
21.30 Diamantes
22.30 De tú a tú
00.00 Un diputado fantástico
00.45 Camuflaje

01.30 Hospital general
02.15 Pasarela
DIMECRES, 31
16.30 Telecine: «Universidad estatal II»
21.30 El coche fantástico
22.30 «Made in Spain»: «Los Presuntos»
00.45 Los invencibles de Nemesis
01.30 Hospital general
02.15 Pasarela

DIJOU, 1
16.30 Telecine: «Hawkins, la muerte y la doncella»
21.30 El equipo «A»
22.30 Cinturón negro: «El samurai negro»
00.45 Lou Grant
01.30 Hospital general
02.15 Pasarela

DIVENDRES, 2
16.30 Tele cine: «Allan Quatermain en la ciudad perdida del oro»

19.00 Los invasores
21.30 El coche fantástico
22.30 La clave
02.30 Cine español: «La liga no es cosa de hombres»
04.00 Oh, video

DISSABTE, 3
08.00 La guardería del sábado
11.30 De tú a tú
13.00 Centímetros cúbicos
14.00 Noticias regionales
14.30 Los héroes de Hogan
15.00 Noticias
15.30 Polvo de estrellas: «La guerra de Troya» - «Los ojos de oriente»
20.00 ENG: «Reporteros» Serie
21.00 Noticias
21.30 Lo que se de mi
22.00 Polvo de estrellas: «Las largas vacaciones del 36» - «Un asesino te está mirando» - «Ángeles con caras sucias»
04.00 Oh video

tele
5

DIJOU, 28
08.00 Dibujos animados
10.15 Pressing catch
10.45 Arco iris
11.15 Coctelera VIP
12.00 Matinal de cine: «Baile imperial»
14.00 La 5ª Marcha
15.00 Humor amarillo
15.30 Cine fiesta: «El día más largo»
18.00 Sábados de Humor (Re)
20.00 Domingo de acción
21.30 Telecomedia: «Enredos de familia»
22.00 Desde Palma con amor
24.00 Entre hoy y mañana
00.30 Pressing boxeo
01.30 El inspector Derrick

ESPAIS FIXOS
DE DILLUNS A DIVENDRES:
08.00 Dibujos animados
10.15 Tellerromance: «María, María»
12.50 Vacaciones en el mar
13.40 Dibujos animados
14.05 Arnold
14.35 Tellerromance: «Inés Duarte, secretaria»
17.15 Misión imposible
18.05 Super Guay
19.30 ¿Hablando se entiende la basca?
20.00 Apartamento para tres
20.30 Humor amarillo
21.00 Telecupon
21.15 Tellerromance: «Topacio»

DILLUNS, 29
11.00 Cine corazón: «Locuras

de Nueva York»
15.30 Cine vacaciones: «Escándalo en la playa»
22.00 Noche de acción: «El secreto de Bruce Lee»
23.45 Entre hoy y mañana
00.15 Los misterios de la noche (Berlín)
01.00 Pressing boxeo

DIMARTS, 30
11.00 Cine corazón: «Olvidar Venecia»
15.30 Cine vacaciones: «Abajo espera la muerte»
22.05 Silencio se rie
23.45 Entre hoy y mañana
00.15 Hablando se entiende la gente

DIMECRES, 31
11.00 Cine corazón: «El lobo de mar»
15.30 Cine vacaciones: «¿Qué noche muchachos?»
22.05 Cine 5 estrellas: «Urbán conchoy»

00.30 Entre hoy y mañana
01.00 Fútbolísimo
DIJOU, 1
11.00 Cine corazón: «El gran carnaval»
15.30 Cine vacaciones: «El trampero solitario»
22.05 Gran pantalla TV: «Colombo»
23.45 Entre hoy y mañana
00.30 La Compañía
01.45 Arco iris

DIVENDRES, 2
11.00 Cine corazón: «Un hombre de hoy»
15.30 Cine vacaciones: «El príncipe de la tierra de Más allá»
22.05 Pantalla de verano: «Dinero sucio»
23.40 Entre hoy y mañana
00.10 Erotísimo: «Ernesto»

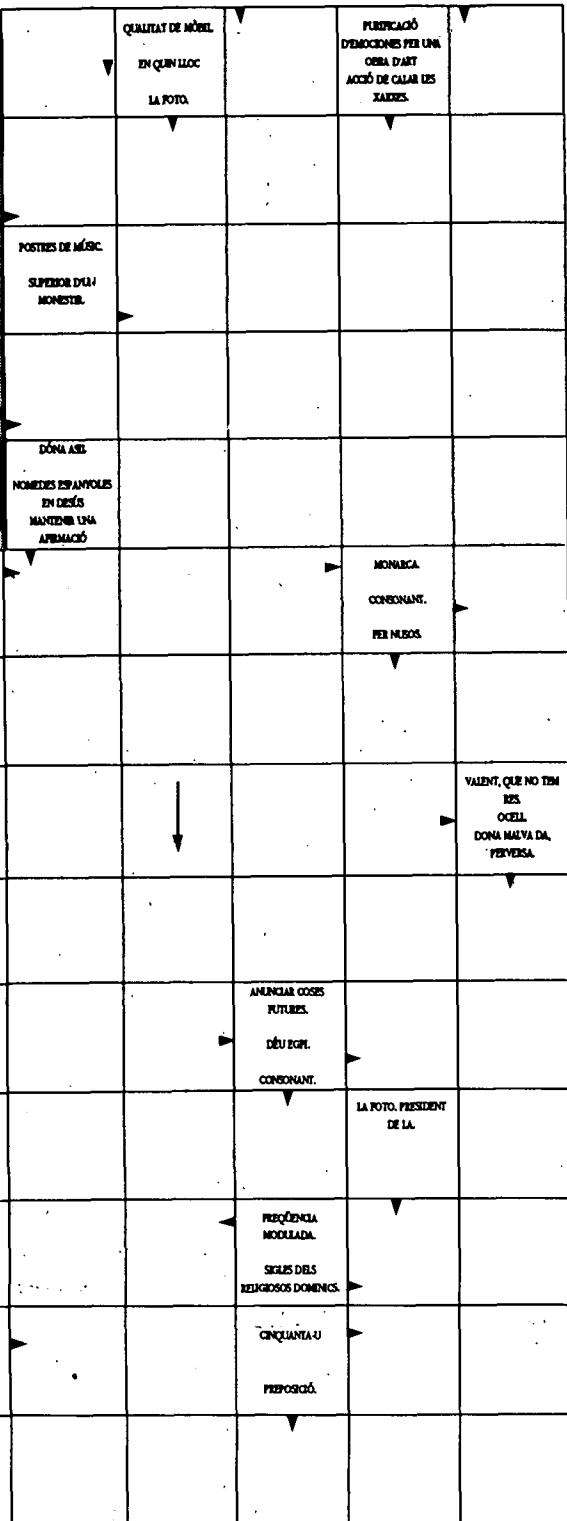
DISSABTE, 3
08.00 «Superguay sábado»
10.30 Las chicas con las chicas
11.00 Humor Amarillo
11.30 Pressing catch
12.00 «El gran chaparral»
13.00 Telecinco, ¿Dígame?
15.30 Cine fiesta: «El castañazo»
17.15 Desde Palma con Amor
19.10 Sábado de acción
21.00 Segundo matrimonio
21.30 Lío gordo a bordo
22.05 Sábados de humor
24.00 Entre hoy y mañana
00.30 La noche pícara
01.20 El Inspector Derrick

COMENTARI TV

Sonrisas y lágrimas

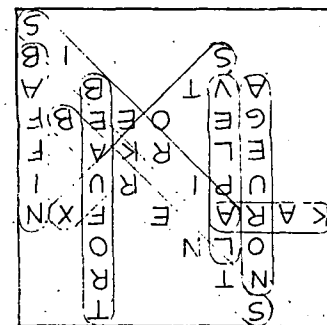
D'aquest film ja n'hem parlat. És una meravellosa pel·lícula que no envelleix. Plena de detalls, relata la vida de la famosa família Trapp on la protagonista és Maria (ex-novicia que s'acaba convertint en mare dels fills del capità Von Trapp, interpretada per Julie Andrews). Va ser un èxit taquiller als anys seixanta y té uns números musicals molt coneguts i, alhora, de gran qualitat. És un film amb valors humans i artístics. Deixeu-me dir que és la típica pel·lícula per comprar aquest estiu i veure-la més d'un cop. Fins i tot per aprendre les cançons i cantar-les amb els més petits.

■ Ignasi Bofarull

LL NOT A S

X	U	S	C	A	I	S	T	K	O
A	E	N	T	X	A	I	R	E	A
I	U	O	L	N	I	K	O	I	R
K	A	R	A	X	E	A	F	X	N
S	X	U	P	I	O	R	U	L	I
T	I	E	L	K	R	K	A	S	F
A	N	G	E	A	O	E	E	B	F
N	E	A	V	T	I	G	B	K	A
E	T	S	S	I	U	L	L	I	B
L	A	T	I	T	X	I	O	L	S

Sibiria - Beaufort - Barents -
Noruega - Kara - Laptev -
Xukois - Baffin.

"CATALUNYA CRISTIANA" c/. València, 244, 2º. - 08007 Barcelona - Tel.: 215 27 39

O		M		C
N	Y	O	C	A
	A	B	A	T
A	S	I	L	A
	S	L	A	R
R	E	I		S
E	R	T	N	I
A		A	U	
F	A	T	A	H
I	R		R	A
R	A	T		R
M	F		O	P
A	A		L	I
R	T	A	P	A

"Els Seminaristes de Missions també són Seminaristes nostres"

OBRA DEL CLERGAT NADIU

AL TERCER MÓN, prop de 82.000 seminaristes joves es preparen, en els Seminaris, per servir els seus pobles, ajudats per les OBRES MISSIONALS PONTIFÍCIES. També s'ajuda els noviciats femenins i masculins de Missions.

Enguany els nostres donatius van dirigits especialment als seminaris majors: "Bon Pastor" de Bengela (Angola); "Esperit Sant" d'Antioquia (Còlombia); "Sant Josep" de Rangoon (Birmània) i "Nostra Senyora de Kandy" (Sri Lanka).

Està comprovat que l'ajuda als Seminaris és la millor inversió en favor del TERCER MÓN.

- UNA BECA de 300.000 ptes. facilita sis anys d'estudi.
- MITJA BECA de 150.000 ptes. facilita tres anys d'estudi.
- UN CURS SENCER per 50.000 ptes.

PER A INFORMACIÓ I DONATIUS: Dirigiu-vos a les Delegacions diocesanes de Missions de Catalunya:

08002 Barcelona
C/ Bisbe Irurita, 5

25280 Solsona
Bisbat

17004 Girona
C/ Albareda, 15

43003 Tarragona
Pla del Palau, 2

25002 Lleida
Plaça de Sant Josep, 2º 1º

43500 Tortosa
Bisbat

25700 SEU D'URGELL
Bisbat

08500 Vic
Seminari diocesà

LITÚRGIA - CULTURA

SUPLEMENT DE CATALUNYA CRISTIANA

Nº 15

Cada dia és festa

CALENDARI

L'ESGLÉSIA CELEBRA

D'ACÍ I D'ALLÀ

Diumenge, 28 de juliol. XVII del temps ordinari. Sta. Caterina Tomàs, vg. Sts. Nazari i Cels, mrs.
El sol surt a les 4,41 i es pon a les 19,30 — Hora solar.

Festa major a Fortià.

Dilluns, 29 de juliol. Sta. Marta, vg. Sts. Olaf, rei, mr. i Adam.

Dimarts, 30 de juliol. Sts. Pere Crisòleg, b. dr.; Abdó i Senén (Nin i Non), mrs.

Festa major a Almoher, Gallifa, Orrius, St. Vicenç dels Horts, Sarra i Sta. Mª de Martorelles.

Dimenges, 31 de juliol. Sts. Ignasi de Loiola, fdr.; Fabi, mr. i Germà, b.

Festa major a Sort.

Dijous, 1 d'agost. Sts. Alfons Mª de Liguori, b. dr.; Fèlix, mr. Stes. Fe, Esperança i Caritat, vgs. mrs.

Festa major a Alella, Constantí, Gerri de la Sal, St. Feliu de Guíxols, i Torelló.

Divendres, 2 d'agost. Mare de Déu dels Àngels. Sts. Eusebi de Vercel·lí, b. i Esteve I, p. mr.

Festa major a Oliana, Viladomat i Vila-Sacra.

Dissabte, 3 d'agost. Sts. Gamaliel i Nicodem, cfrs.; Gustau, b. Stes. Lídia i Cira, vgs.

Festa major a Bagà, La Garriga, Masies de Voltregà, Pardines, Vilaseca i altres pobles.

28 de juliol. Diumenge XVII de durant l'any. Lectures: Primera Reis 4:42-44-30; Salm 144; segona Ef 4:1-6; tercera Jo 6:1-15.

29 de juliol. Dilluns de la setmana XVII de durant l'any. Lectures: Primera Ex 32:14-24.30-34; Salm 105; segona Joan 11:19-27, o bé Lluc 10:38-42.

30 de juliol. Dimarts de la setmana XVII de durant l'any. Lectures: Primera Ex 33:7-11, 34:5-9.29; Salm 102; segona Mateu 13:36-43.

31 de juliol. Dimenges de la setmana XVII de durant l'any. Lectures: Primera Ex 34:29-35; Salm 98; segona Mt. 13:44-46.

1 d'agost. Dijous de la setmana XVII de durant l'any. Lectures: Primera Ex 40:16-21.34-38; Salm 83; segona Mateu 13:47-53.

2 d'agost. Divendres de la setmana XVII de durant l'any. Lectures: Primera Lv 23:1.4-11.15-16.27.34b-37; Salm 80; segona Mateu 13:54-58.

3 d'agost. Dissabte de la setmana XVII de durant l'any. Lectures: Primera Lv 25:1.8-17; Salm 66; segona Mateu 14:1-12.

Litúrgia de les Hores. Setmana 1.

Diumenge de la setmana XVII de durant l'any: Tot propi.

Dilluns: Sta. Marta. Memòria obligatòria.

Dimarts: De fèria.

Dimenges: St. Ignasi de Loiola, prevere. Memòria obligatòria.

Dijous: 1 d'agost. St. Alfons Mª de Liguori, bisbe i Dr. de l'Església.

Divendres: De fèria.

Dissabte: De fèria. Vespres I de demà.

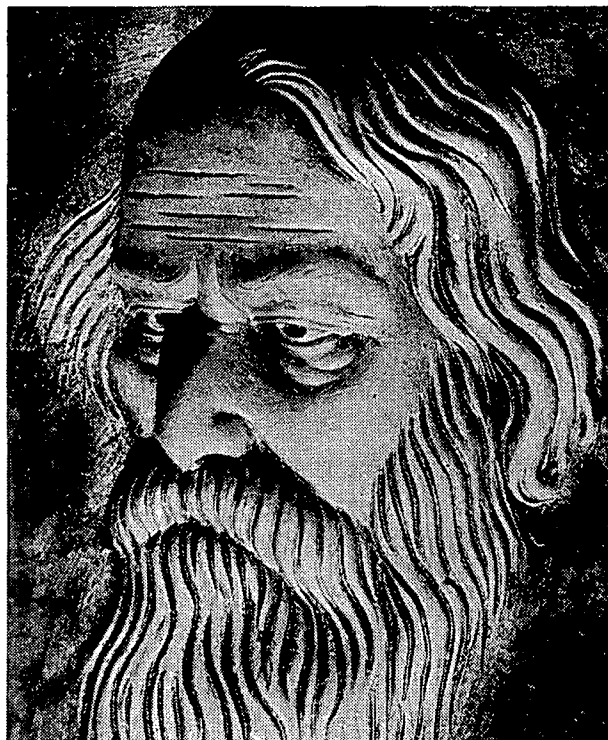
a cura de Pietat Campmajó

El culte a la pròpia imatge

No fóra gens estrany que, creient que el nostre treball d'evangelització alliberadora l'estem fent a la major Glòria de Déu, s'hi interposés de manera dissimulada, el culte a la pròpia imatge si ens prestem, com diria Isaïes, a que la publicitat ens passegi com un ídol a bast de l'ase d'algun mitjà de comunicació, com si diguéssim: *"L'Eglise, c'est moi"*. Molt de compte també a anar a contar a Déu, com si Ell fos un vell paralític dalt l'últim pis d'un gratacels sense ascensor, la nostra lluita dins la Teologia de l'alliberament. Faria olor d'encens a la pròpia imatge.

■ Pere Campàs Bonay Monestir de L'Estany

HOMES I INSTITUCIONS

La pregària d'un indú

Rabindranath Tagore

Aquesta consideració ve a to per recordar el pensament d'un home digne, no pas cristià certament, però tocat de la gràcia i el subtil carisma dels seus escrits genials. Parlem de Rabindranath Tagore, el poeta i escriptor nascut l'any 1861 a l'Índia, pensador il·lustre a qui fou concedit el Premi Nobel de Literatura l'any 1913.

Aquest personatge, quasi legendari, fou el catorzè infant d'una família que per tradició es va dedicar a l'aprofundiment dels ideals humans i espirituals a la ciutat de Bengala sobre tot entre els humils.

L'any 1914 li fou publicat "Ofrena de Càntics", volum al qual pertany una pregària poemàtica, traduïda al

L'ésser humà —home o dona— ha sentit sempre en l'interior del seu cor aquella inquietud vagarosa de l'existència Suprema de Déu.

francès per S. Lemaître. La resta d'aquesta obra és una ofrena lírica, semblant a un núvol baix de juliol, carregat d'angoixa i esperança da-

vant la mort i en la que l'esperit del poeta es postra davant Déu, en una suprema actitud de reverència i submissió. Diu així:

*Dia rera dia, oh Senyor de la meua vida,
resto prostrat davant Vós, cara a cara!*

Amb les mans juntes sóc davant Vós,

Senyor del món, cara a cara!

En aquest univers, que és vostre,

enmig de la multitud,

de les lluites, del brogit,

flectit davant Vós, cara a cara!

I quan la meua estada hagi acabat en aquest món,

Oh Rei de Reis,

sol i en silenci,

restaré prostrat davant Vós, cara a cara!

L'autor d'aquesta pregària, tan sentida, va morir l'any 1941 essent un dels esperits més selectes de l'Índia on, com sempre, el sofriment i la penúria regnaven entre els seus fills, inquiets tothora per les coses de l'esperit i la vida ultraterrenal.

Aquesta pregària, plena de sentiment i reverència, hauria de fer-la seva bona part de la humanitat, a qui convindria recordar les paraules d'un monjo benedictí que va dir: "Cal tenir una confiança gran en el més enllà, amb un Déu que es més Pare que jutge, amb una comunió amb tots els qui tenim a l'altra vida i que deixem aquí."

■ Pietat Campmajó

Suplement infantil de Catalunya Cristiana

N.º 574

Que no se'ns rovelli el cervell!

La humitat rovell el ferro; i si no es té cura de pintar-lo, untar-lo amb oli, etc., arriba que el corroeix. Tan fort que és el ferro, oi? Doncs sembla com si el rosegués.

Ara el pare fa vacances i és a casa tot el dia, i és clar, podem parlar més que durant la resta de l'any. L'altre dia, mentre treia el rovell d'una eina, em va dir: "Eixerit, si no estudies, llegeixes, fas deures, etc., se't rovellarà el cervell.

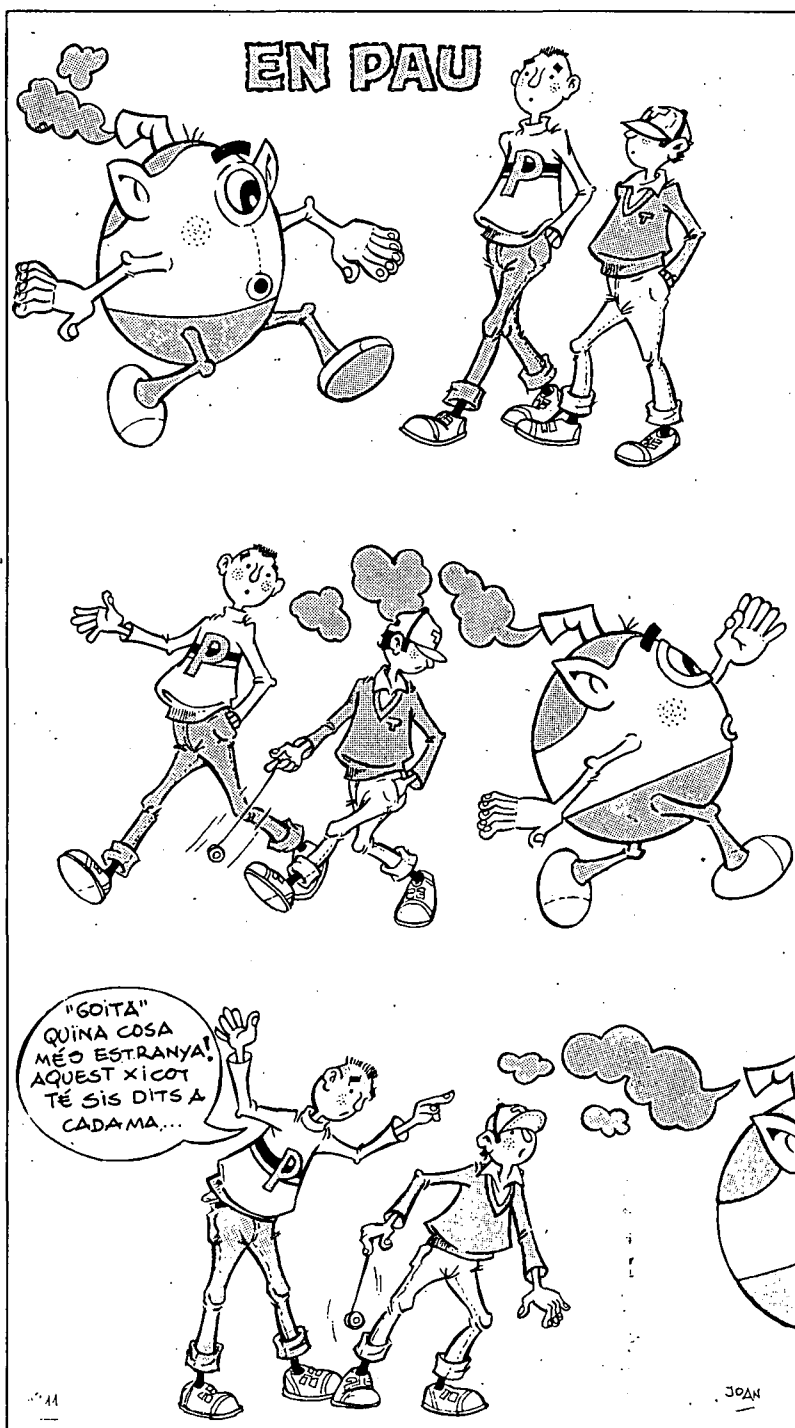
—Què vols dir, pare?

—Que tomarà el dia d'anar al "cole", i no hi haurà manera de que el cervell et treballi amb agilitat. Jo ja vaig entendre què volia dir-me.

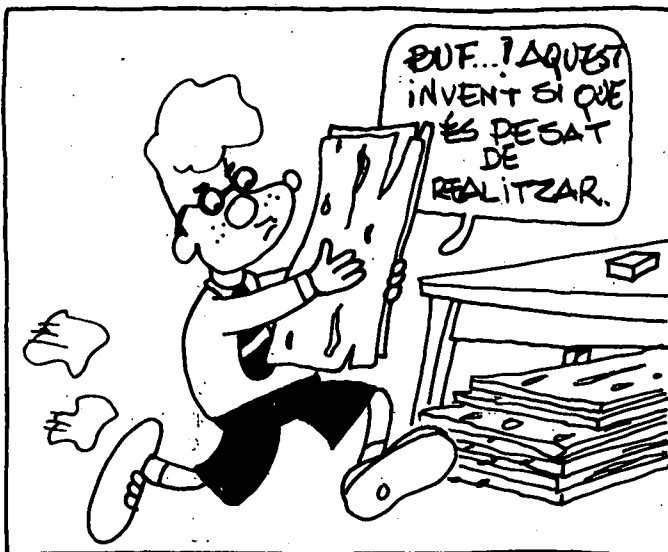
Ben pensat, trobo que té tota la raó. Perquè durant els dies de vacances hi ha temps per a tot. El que cal és organitzar-se. Vull dir pensar: demà faré això, o cada dia, a tal hora, faré això o allò, etc.

Em sembla que, amb el pare, farem com una mena de programa d'activitats. M'ajudarà a entendre millor algunes coses i a fer alguns treballs manuals. Fer treballs manuals m'agrada, i ara que tinc hores llargues, m'hi podré dedicar més.

Eixerides i Eixerits, ja està dit, no podem deixar que la màquina es roveli. Fer vacances no vol dir no fer res, sinó fer el que cal, com un esplai i sense angúnies. Aprofitem bé l'estiu!

EN PITU CALSAPEU

Es fa amic des del primer dia amb el germà falcó

En una avinentesa Francesc volgué retirar-se a la muntanya de la Verna. Desitjava passar tota la quaresma sol en una caverna, construïda pels seus frares. Anhelava lliurar-se exclusivament a la pregària. En contacte viu amb la natura.

Heus aquí que un falcó féu el niu prop de la cabana de sant Francesc. El falcó és de color cendrós amb algunes taques negres. El coll i el ventre blanquinosos amb ratlles transversals grises. No és pas molt gros, però tampoc minvot: fa uns quaranta centímetres de llarg.

Francesc i el falcó es fan amics des del primer dia que es coneixen. Al matí i a la tarda cada u va per les seves, però es troben a l'hora de menjar i al capvespre. Totes les vetlles, una mica abans del rés de matines de mitjanit, el falcó desperta sant Francesc grallant i batent les ales. I no se'n va de la cova fins que aquest no es desperta i es lleva per anar a resar.

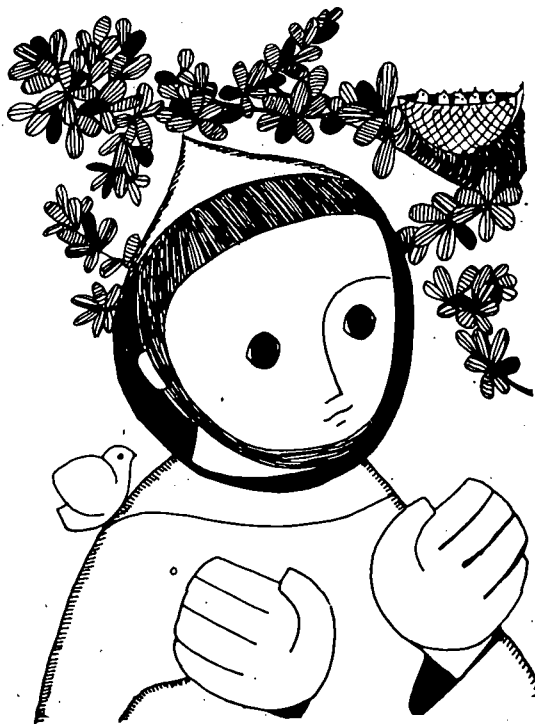
Però quan sant Francesc es troba més fatigat que de costum, o més feble i malalt, el falcó, llavors, com una persona assenyada i comprensiva, el desperta, tot cantant, una mica més tard.

Aquest "rellotge" —no pas fet d'or i plata— és una joia per Francesc. Pren exemple i esperó de la sol·licitud del falcó per esbatre la mandra i a son i lliurar-se plenament a la pregària.

Quan Francesc, abans de menjar, es renta les mans al torrent, el falcó esclareix el seu bec a l'aigua. I notasta res abans que Francesc no comenci a menjar.

Acabada la quaresma, el sant davalla de la muntanya. I al davant del germà falcó fent camí tot saltironant.

Diuen que el falcó morí de vell i d'enyor, poc després

de la mort de sant Francesc.

Els homes cacen els ocells. ¿No seria preferible conviure amb ells en fraternitat i llibertat? ¿Amb simpatia i admiració? Com sant Francesc.

DEL LLIBRE "FRANCESC D'ASSÍS, SANT ECOLOGISTA". EDITORIAL CLARET

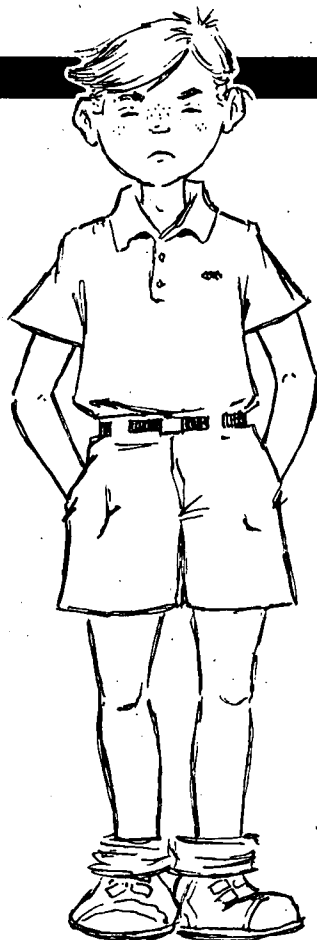
Busqueu l'evangelí del diumenge: Evangeli segons Sant Joan, capítol 6, versets de l'1 al 15 (Jo 6,1-15).

Reflexionem: 1. Aquesta narració és una meravellosa lliçó de catequesi: la multitud recorda el Poble de Déu: en el seu camí vers el Regne; el pa multiplicat recorda el manà, que durant anys i anys ajudà els jueus en el seu camí vers la Terra promesa; els Apòstols, repartint el pa, recorden que serà a través d'ells i dels seus successors com el Pa de la Veritat i de la Vida serà repartit a tots els homes i a tots els pobles. I tot el text i el context recorden la Institució de l'Eucaristia.

2. En la narració hi ha també un petit protagonista: el "vailet" que tenia cinc pans d'ordi i dos peixets. "Jesús prengué els pans..." Us imagineu l'alegria d'aquell noi quan veié que Jesús feia aquell signe meravellos amb els "seus" pans? Com deuria explicar-ho a casa, oi?

3. Tant de bo que tots els qui ja heu fet la comunió participeu sempre en la celebració de l'Eucaristia, rebent el Pa de Vida, que ens posa en íntima comunió amb Jesús.

■ El mossèn

"El nen entrepà"

El Marc era un nen de set anys, amb la cara tota pigada i els pantalons trencats. Tenia dos germans, un de més gran, que es deia Josep Maria i tenia dotze anys, i una germaneta més petita, que es deia Mariona. La Mariona tenia quatre anys i era molt bufona, tota rossinyà i molt entremaliada.

El Josep Maria era molt bon esportista, però el Marc, no. El Josep Maria era el gran, però el Marc, no. El Josep Maria era el millor amic del pare, però el Marc, no.

La Mariona era molt divertida. Tothom s'hi fixava, per les seves trenes rosses i la seva rialleta simpàtica. A la mare li havien de posar un pitet quan en parlava. Però ningú no es fixava en el Marc, a ningú li havien de posar un pitet quan en parlaven. En Marc se sentia entremig dels seus germans com si no existís, com una botifarra en un entrepà, com si ningú no l'estimés.

Vet aquí que un dia tots tres nens estaven jugant al garatge de casa,

i feien un gran aldarull. El Josep Maria li va prendre una pilota al Marc, i van començar a barallar-se. En Marc era el que cridava més fort. Per això, quan va baixar la mare, vaser ell qui va rebre més fort.

—Ja n'estic ben tipa de sentir-te cridar, Marc, fes el favor de pujar a la teva habitació, i no en surtis fins a l'hora de sopar! —va cridar la mare—. No et vull veure més per aquí!

El Marc es va sentir molt desgraciat. No era just que el castiguessin. Veia molt clar que ningú no l'estimava.

—Si no em volen veure més per aquí, no cal que s'hi amoïnin. Marxaré i buscaré un lloc on viure més tranquil! —va pensar el Marc—. Aquí ningú no m'estima.

I sense que ningú no el veiés, va agafar la caçadora i sortí de casa. Hi havia altres nens pel carrer i ningú va adonar-se de la seva presència. Va caminar i caminar fins que va arribar a les afores del poble. Estava començant a fer-se

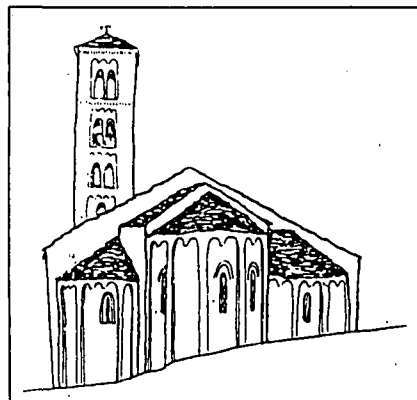
fosc i estava molt cansat. Així que, quan va arribar al Bosc de'n Xufré, va buscar un lloc a cobert per passar la nit.

A casa, tots es pensaven que el Marc era a la seva habitació. Quan el sopar va ser a taula, la mare el va cridar. El va cridar tres i quatre vegades. Però el nen no va respondre. En adonar-se'n que el nen no era a casa, els pares es van espantar molt. Van anar casa per casa preguntant a tots els veïns si havien vist el seu fill. Van cridar a la policia i als bombers. Tothom el buscava. Va ser el Miquel de ca'ls Roig el primer que el va veure. La mare es va posar a plorar quan el va abraçar.

—Si et plau, Marc, no ho tornis a fer mai més això! Ens has fet patir molt, ton pare i jo hem estat amb l'ai al cor. Sento haver-te renyat. On volies anar? On estaràs millor que a casa amb nosaltres? Que no saps com t'estimem? Hem passat molta por perquè t'estimem moltíssim!

VIURE EN L'ESGLÉSIA

Visita al Gesù (i 2)

• EL SEPULCRE DE SANT IGNASI

La visita al Gesù perdria la seva originalitat si no avançéssim per la nau, fins arribar, a l'esquerra, abans del presbiteri, a l'altar dedicat a Déu en honor de sant Ignasi, el lloc on, sota l'altar, es conserven les seves restes mortals.

En arribar-hi, més val no anar massa de pressa a mirar el conjunt arquitectònic, ni a il·luminar-lo per veure'l millor. Més val fer una altra cosa, molt més adient al sant que aquí es venera especialment: agenollar-se i pregar.

Els motius i els continguts de pregària són ben abundants, davant d'aquest sepulcre. Moltes vegades, gairebé hom se sent incapaç de destriar-los, sobretot quan experimenta, al propi entorn, la pregària de tantes altres persones en les quals no costa gaire percebre l'íntima emoció d'aquesta presència seva davant el sepulcre de sant Ignasi.

Un primer contingut de pregària sorgeix amb facilitat quan hom pensa un instant en allò que ha estat el carisma de sant Ignasi: l'Església militant. No em sembla que hi hagi aquí al·lusio necessàriament a l'experiència militar de sant Ignasi, d'altra banda tampoc tan intensa ni decisiva. És una expressió que es refereix a l'Església en la seva situació actual, tal com és ara, en la història, no pas en la situació gloriosa dels sants, sinó en les dificultats i les limitacions de la lluita terrena.

La literatura ignasiana i la història de la Companyia estan molt vinculades a aquesta expressió. La Butlla d'aprovació de Pau III comença precisament amb aquestes paraules: "Regimini militantis Ecclesiae", i un dels textos ignasians més elaborats en successives etapes són les "Regles per al sentit vertader que en l'Església militant hem de tenir".

Heus aquí, doncs, una primera pregària al Senyor per la intercessió de sant Ignasi: aconseguir de viure segons el vertader sentit de l'Església militant!

En aquesta petició no hi ha cap escapatòria possible: viure en l'Església d'avui, tal com és, i viure-hi amb l'esperit aparellat i prompte per a obeir en tot la vera esposa de Crist nostre Senyor, que és la nostra santa Mare Església jeràrquica" (Regla primera).

Quan es repassa la vida de sant Ignasi en el seu context històric, concretament en la història dels Papes que li foren contemporanis, queda ben clar que, per a sant Ignasi, parlar de l'Església jeràrquica no era pas evocar uns meravellosos testimonis espirituals, sobretot si els contemplen des de la nostra perspectiva actual.

Valgui per totes l'anècdota de la reacció de sant Ignasi quan el Cardenal Caraffa fou elegit Papa amb el nom de

Pau IV. Entre sant Ignasi i el cardenal Caraffa no hi havia pas un gran acord de perspectives, en els dies de Bologna. Quan Ignasi conegué l'elecció de Pau IV, diu, ell mateix, que experimentà una mena de trencament d'ossos; una mitja hora després, havent pregat, la calma d'esperit era total. I val a dir que l'acció de Pau IV envers la Companyia no fou pas negativa, ben al contrari.

• EL BRAÇ DE SANT FRANCESC XAVIER

Exactament enfront del sepulcre de sant Ignasi hi ha la segona gran relíquia del Gesù: el braç de sant Francesc Xavier.

També aquí sorgeixen les referències històriques amb projecció d'actualitat. El braç del gran missioner és com un testimoni de la seva acció apostòlica, adreçada a l'evangelització i el baptisme als pobles de terres llunyanes.

Sant Francesc Xavier representa, des del començament, la missió als pobles llunyans, mentre altres companys representen la missió a Europa, o la intervenció en moments decisius de la vida de l'Església del temps —Salmerón i Laínez, per exemple, al Concili de Trento—. També d'això i per això pregarem davant el sepulcre de sant Ignasi i davant la relíquia de sant Francesc Xavier. L'Església militant és missionera per la seva mateixa naturalesa.

• LA CONCLUSIÓ DE L'ANY IGNASIÀ

Aquí, al Gesù, la conclusió de l'any ignasià tindrà la seva celebració més significativa el proper dia 31, dimecres, solemnitat de sant Ignasi. Un legat pontifici, el cardenal Martínez Somalo, amb el General de la Companyia, el Pare Kolvenbach —un gran caminador, com sant Ignasi!— i un estol de jesuïtes i altres sacerdots, celebraran aquí la festa.

Però m'agrada explicar el que, si Déu vol, succeirà també aquest dia i en aquest context. Immediatament abans de la missa solemne, una peregrinació de Barcelona, de la Parròquia del Remei de Les Corts, celebrarà a l'altar de sant Ignasi una missa en català. I, a la missa solemne, una coral de Sant Sebastià hi participarà cantant en euskera.

Em sembla un meravellós conjunt per evocar tot el que fou la vida de sant Ignasi, i la seva obra. Des de la seva terra de Loiola fins a Roma, passant per Barcelona —no oblidem que el lligam entre Ignasi i Barcelona, amb moltes coneixences, fou estretíssim—. L'euskera, el català, el Virolai de Montserrat, l'italià —que sant Ignasi parlava, sembla, ben poc correctament—, el castellà, el llatí... I tot al Gesù, pensant en el món que espera de l'Església militant el testimoni de la vida en pobresa, la transmissió de la Paraula, i la decisió per batejar tots els pobles, tal com Crist ens va manar.

LECTURES DEL DIUMENGE

DIUMENGE XVII DURANT L'ANY/B

"TOTS EN MENJARAN, I ENCARA EN SOBRARÀ"

Quan les coses es distribueixen segons la voluntat de Déu, n'hi ha per a tothom i encara en sobra. Els pans d'ordi presentats a Eliseu fan pensar en els pans d'ordi presentats a Jesús en el desert. En els dos casos, hi ha una desproporció entre allò que es presenta i la multitud que en rep el benefici. Amb aquests signes s'anuncia Jesucrist; Ell, humiliat en la creu, salva la humanitat per la seva condició de Fill de Déu; i s'anuncia també l'Eucaristia, memorial i presència de l'esdeveniment salvífic.

Lectura del segon llibre dels Reis (4:42-44)

En aquells dies, un home de Baal-Salisà va anar a dur a l'home de Déu, Eliseu, vint pans d'ordi, els primers de la collita, i vi novell. Eliseu digué al seu servidor: "Dóna-ho a tota la comunitat, i que mengin". El servidor li contestà: "¿Com puc donar això a un centenar d'homes?" Però Eliseu insistí: "Dóna-ho a tota la comunitat, i que mengin. Això diu el Senyor: Tots en menjaran, i encara en sobrarà". Ell ho repartí, en menjaren i encara en sobrà, tal com el Senyor havia dit.

"TAN BON PUNT OBRIU LA MÀ, SENYOR, ENS SACIEU"

"Obrir la mà" significa donar. El Salm canta els dons de Déu, començant pels dons de la creació mateixa. Vivim, en efecte, sota la misericòrdia divina, l'única capaç de "saciar".

Salm 144:10-11,15-16,17-18 (R.: cf. 16)

Que us enalteixin les vostres criatures,
que us beneixin els fidels;
que proclamïn la glòria del vostre Regne
i parlin de la vostra potència.

**R.: Tan bon punt obriu la mà, Senyor,
ens sacieu de bon grat.**

Tothom té els ulls en vós, mirant esperançat,
i al seu temps vós els doneu l'aliment.
Tan bon punt obriu la mà,
sacieu de bon grat tots els vivents. **R.**

Són camins de bondat els del Senyor,
les seves obres són obres d'amor.
El Senyor és a prop dels qui l'invoquen,
dels qui l'invoquen amb sinceritat. **R.**

"UN SOL COS, UN SOL SENYOR, UNA SOLA FE, UN SOL BAPTISME"

La primera conseqüència que treu sant Pau de la contemplació del disseny de Déu és la unitat dels cristians. L'exhortació de l'Apòstol, sempre impressionant per als qui tenim consciència de les divisions que afecten els batejats, ens recorda l'obligació que tenim tots els cristians de fer tot el que tinguem al nostre abast per tal que

l'ecumenisme cristià sigui cada dia una realitat més plena. Recollim especialment aquesta frase: "no escatimant cap esforç per estrènyer la unitat de l'esperit amb els lligams de la pau".

Lectura de la carta de sant Pau als cristians d'Efes (4:1-6)

Germans, jo, pres per causa del Senyor, us prego que visqueu com ho demana la vocació que heu rebut, amb tota humilitat i mansuetud, amb paciència, suportant-vos amb amor els uns als altres, no escatimant cap esforç per estrènyer la unitat de l'esperit amb els lligams de la pau. Un sol cos i un sol esperit, com és també una sola l'esperança que neix de la vocació rebuda. Un sol Senyor, una sola fe, un sol baptisme, un sol Déu i Pare de tots, que està per damunt de tot, actua a través de tot i és present en tot.

"JESÚS REPARTÍ ELS PANS ENTRE TOTA LA GENT. EN REPARTIA TANT COM EN VOLIEN"

Amb aquest "signe dels pans" comença a l'evangeli de sant Joan el gran discurs anomenat del "pa de vida". La lectura de l'evangeli de Marc s'interromp per donar pas, durant cinc diumenges, al text de Joan. Tota l'acció de Jesús, descrita per l'evangelista, destaca la visió profunda de Jesús sobre els esdeveniments: Ell sap el sentit del que fa, no és un autòmata, ni un improvisador. L'evangelista es complau destacant com el mateix Jesús és el que reparteix el pa, assenyalant d'aquesta manera el fet del sopar i la institució de l'Eucaristia. L'abundància del menjar anuncia la grandesa i generositat del do de Déu.

Lectura de l'Evangeli segons sant Joan (6:1-15)

En aquell temps, Jesús se'n anà a l'altra riba del llac de Galilea, el llac de Tiberíades. El seguia molta gent, perquè veien els senyals prodigiosos que feia amb els malalts. Jesús pujà a la muntanya i s'hi assegué amb els deixebles. S'acostava la Pasqua, la festa dels jueus. Jesús alçà els ulls, veié la gentada que anava arribant i preguntà a Felip: "¿On comprarem pa perquè puguin menjar tots?" Ho preguntava per veure què hi deia Felip. Jesús ja sabia què volia fer. Felip li respongué: "Necessitaríem molts diners per poder donar només un tros de pa a cadascun". Un dels deixebles, Andreu, el germà de Simó Pere, diu a Jesús: "Aquí hi ha un noi que té cinc pans d'ordi i dos peixos, però, ¿què és això per a tanta gent?" Jesús digué que fessin seure tothom. En aquell indret hi havia molta herba, i s'hi assegueren. Eren uns cinc mil homes. Jesús prengué els pans, digué l'acció de gràcies i els repartí entre tota la gent asseguda. El mateix va fer amb els peixos. I en repartia tant com en volien. Quan tothom quedà satisfet, digué als deixebles: "Recolliu el que ha sobrat, que no es faci malbé". Ho recolliren i, de les sobres d'aquells cinc pans d'ordi, n'ompliren dotze coves.

Quant la gent s'adonà del prodigi que Jesús havia fet, començà a dir: "Segur que aquest home és el Profeta que havia de venir al món. Jesús, sabent que anaven a apoderar-se d'ell per fer-lo rei, es retirà tot sol a la muntanya.

LA BÍBLIA A L'ABAST

Josep M. Argonès

Jesús reparteix el pa a la multitud (Jo 6:1-15)

Una pregunta de Jesús

Diumenge passat, sant Marc ens deixà en la seva narració davant d'una escena entranyable i de profundes evocacions: Anant a la recerca d'uns merescuts moments de descans i de fraternal intimitat, Jesús i els seus deixebles es troben amb una gran gentada que els està esperant. I anota l'evangelista: **Jesús se'n compadií, perquè eren com ovelles sense pastor; i es posà a instruir-los llargament** (6:34). Sense mencionar-ho explícitament, sant Marc ens ha dit que Jesús de Natzaret és el bon pastor que Déu havia promès que faria aparèixer enmig del seu poble (Cf Ez 34 i Salm 23). Així la lectura del fragment que llegíem diumenge passat de l'evangelí de sant Marc ens preparava pel relat anomenat de la multiplicació dels pans, que l'evangelista ens ofereix a continuació. El leccionari litúrgic, però, en comptes de fer-nos llegir aquest relat de Marc, ens ho fa llegir segons l'evangelí de sant Joan. Durant, doncs, cinc diumenges (del 17 al 21 de durant l'any) llegirem a l'evangelí de la missa el c. 6 del quart evangeli, que comença amb la narració de la multiplicació dels pans i s'estén després en una profunda reflexió teològica sobre el pa de vida.

En la seva catequesi, el quart evangeli ens convida a fer una lectura a tres nivells: el nivell central i que constitueix el nervi que ens fa accedir al sentit ple d'aquesta revelació bíblica, està constituït per allò que Jesús va fer i va dir. La narració, però, és plena d'al·lusions i d'expressions de l'Antic Testament. Una manera pedagògica d'afirmar la fe en l'acompliment en Jesús del que diuen les Escripures. Hi ha un fil que ve d'antic —ve de sempre— que ens revela el misteri ocult de segles de la salvació de Déu i que ens mena a Jesús com a fonament i clau de volta de l'obra salvadora, i a partir d'ell ateny l'Església, la comunitat dels deixebles de Jesús. Vet aquí, doncs, els dos altres nivells de la reflexió catequètica.

El poble del desert, sense guia ni pastor que el mení, ha quedat mancat d'aliment. Jesús és el nou Moisés que aplegarà el poble, el guiarà i l'alimentarà espiritualment i materialment. Serà el resultat de la Pasqua definitiva. **S'acostava la Pasqua** —anotà l'evangelista—, **la festa dels jueus** (v. 4). La Pasqua commemoració de la gesta alliberadora de l'Èxode, i la Pasqua definitiva de la immolació de l'Anyell Immaculat, Jesús. Com en l'Èxode —Jahveh havia alimentat el poble amb el manà— en la nova ruta de l'Església, el Pare alimentarà els fidels amb el Pa de Vida, Jesús, Senyor nostre. I és en aquesta Església que Jesús adreça la pregunta: **On comprarem pa perquè puguin menjar tots?** (v. 5). Cada diumenge, en la celebració de l'eucaristia, Jesús ens fa la mateixa pregunta. Fóra —i desgraciadament és massa sovint— una mala interpretació restringir el sentit de la pregunta a l'àmbit purament espiritual. Jesús ens pregunta —urgeix a la seva Església— que ajudi a salvar l'home total, necessitat de la paraula de Déu i del pa que manté el cos i aguanta la dignitat de la persona.

"Jesús ja sabia què volia fer"

Magnífic advertiment de l'evangelista. La pregunta de Jesús exigeix a l'Església una resposta de fe. De fe

total. El deixeble ha de ser una persona que creu en la força de l'amor de Déu i alhora creu també en la força de l'amor que Déu ha posat en el cor dels deixebles i que no els permet que es quedin insensibles davant de qualsevulla de les necessitats que la humanitat pateix. També les materials. Així ho han entès i ho han viscut els sants, autèntics campions de la caritat cristiana. Dissortadament, però, massa sovint la nostra resposta pren l'aire de prudència de les paraules de Felip: **Necessitaríem molts diners per poder donar només un tros de pa a cadascú** (v. 7). Llàstima que els nostres traductors no ens hagin conservat l'expressió genuïna del text grec: **"Ni dos-cents denaris de pa no els basten perquè n'arribi un petit bocí a cada un"**. Un denari era la paga pel treball d'una jornada. La paga de dos-cents jornals! Certament no era aquest el capital que estava a la disposició dels deixebles. Pel camí de la materialitat dels diners, el problema no semblava pas tenir solució (v. 9). La solució sorgeix de la voluntat de Jesús, que sant Marc ens presentava diumenge passat com a pastor responsable d'aquella gentada.

El miracle de compartir

Jesús no fa màgia. El miracle ni és l'absurd de la quadratura del cercle ni la resposta encantada d'un déu capaç de fer rareses impossibles per respondre a l'egoisme o a la mandra dels homes. La solució de Jesús arrenca de la fe que s'expressa en la caritat i que sap compartir amb generosa solidaritat els béns de què cadascú disposa. La fam del món té solució si tots plegats som capaços de seure en fraternal banquet en el gran menjador del món, que el Senyor ha obert per a tota la humanitat. No és cap utopia romàntica. És exigència de justícia. Expressió de fe. Obra de misericòrdia: **"Donar menjar a qui té fam"**, que obliga a tota persona humana. I molt més al qui es diu, i se sent, deixeble de Jesús. Vencent l'egoisme homicida (Cf Jm 5:1-6), Jesús amb el ministeri dels deixebles és capaç d'alimentar aquella gentada de més de cinc mil —moltes— persones. La solidaritat, que és el nou nom de la caritat, ha posat a disposició de tots el poc que cadascú guardava per ell, i es feia el miracle de la multiplicació en benefici de tots del que Déu havia posat en les mans d'algu: **Aquí hi ha un noi que té cinc pans d'ordi i dos peixos...** (v. 9). L'oració afirma la justícia —ens fa justos—, i la caritat ens ensenya a compartir. **Jesús prengué els pans, digné l'acció de gràcies i els repartí entre tota la gent asseguda. El mateix va fer amb els peixos. I en repartia tant com en volien** (v. 11). I al mateix temps crida tothom a la responsabilitat: **Quan tothom quedà satisfet, digné als deixebles: Recollíu el que ha sobrat, que no es faci malbé** (v. 12).

En la celebració de la missa, cada diumenge l'Església, per manament de Jesús, multiplica el pa de l'eucaristia. Els qui hi assistim som capaços de multiplicar també el pa de l'ajuda als necessitats? De l'eucaristia en diem —i és— comunió. Si no som capaços de multiplicar la nostra solidaritat —de fer el miracle de compartir el que tenim—, on és la veritat de la comunió?

COSTUMS I

per Esteve Busquets i Molas

TRADICIONS

Una competidora de Sant Cristòfor

"A Sencelles (Mallorca), a Ca'n Joan Cirer, "Xiroia", i Joana Carbonell, el primer de juny de 1781, naixia una ninona que alegraria la llar sols regalada de germans mascles. El mateix dia, mossèn Macià Verd la passaportaria amb l'exclusiva del cel, cap al viatge de Déu. La nina, llavors la dona, més tard la monja, destinada a un espòs de fora d'aquí, no tastava calent quan podia escapar a la vigilància dels pares, es nodria de pa i aigua, es mortificava de no menjar caragols, vestia pobrament i de negre, dormia poc i malament, la joia que li adornava el pit era una creu de fusta amb ferros punxants i, és clar, amb totes aquestes abstinències anava prima i malaltissa, més tost creixia la total i definitiva entrega a Jesús".

Aquesta mallorquina excepcional, segons la breu semblança que en feia Miquel Pons i Bonet, era la venerable sor Francina-Aina Cirer, que "llegia el futur, descobria els lladres, tant d'unces d'or com de raïms, aturava la pluja, el seu capell preservava de l'aigua de broquet, ensenyava a llegir i escriure sens saber-ne, agombolava els barallats, denunciava els mentiders, arranjava els festejadors, feia florir les pedres i el pa, feia créixer els mitjans i qui diu que no fes gloses, amainava les tempestes, tonava el caminar i el mirar..." és a dir, era miraclera. Amb l'ajuda "d'un nin que no era altre que Jesús per qui sentia una predilecció de mare". Perquè Ell ho

volgué, convertí Can Xiroia en refugi i convent de les monges de la Caritat de les quals prengué l'hàbit. Les fundà, en fou superiora i morí el 27 de febrer del 1855.

Per què parlem avui d'aital devoció mallorquina? Perquè a més a més de totes aquestes coses, fa la competència a Sant Cristòfor, que fa pocs dies hem deixat pel camí. El dia 10.

Com és sabut, aquest sant portà l'Infant Jesús a coll i d'aquella feta el feren patró dels camàlics. La llegenda el fa, també, recader de Barcelona a Begues, a més d'exercir l'ofici de passa-rius.

Entre història, tradicions i llegendes, Sant Cristòfor és encarregat de vetllar per diferents oficis, per protegir de focs i tempestes i fins de certs animalons, però és més invocat pels caminants o viatgers que havien d'emprendre un viatge llarg i difícil. Aquests resaven, abans de partir: "Sant Cristòfor gloriós, guardeu-nos de tota pena i de tots dolors".

Amb el temps vinguereu els autos a facilitar els viatges i... els accidents. El sant passà a ser patró dels automobilistes i, no fa gaires anys, també dels tractoristes.

Doncs bé, la venerable Sor Francina-Aina és, a Mallorca, advocada dels qui aprenen a menar cotxe. Després ja els deu deixar a mans del sant. D'uns dels seus Goigs en donem les estrofes que expliquen aital advocació. Els va escriure Llorenç Moyà i Gilabert de la

Portella i hi posà música Vicenç Juan i Rubí:

"El qui aprèn amb noble cura / a menar cotxe, que en vós / trobi ciència segura, / mà forta i peu poderós, / com l'abril troba poncelles en la saba exhuberant..."

"Avui que la carretera / és el camí de la mort, / feis que arribem sense espera / a bon terme i a bon port / i que no semblin novelles / les mans del principiant..."

"Vós que menàreu, senzilla, / el vostre poble senzill, / ara protegiu-nos l'illa / de l'esgarriós perill, / de les sagnants fontanelles / que els camins et van badant..."

Una altra estrofa parla de com és trist "tastar el dolor de veure fet sang i estelles / un cos humà bategant..." per a continuar: "Ompli els camins de roses / i, enveja del mateix vent, / que els cotxes no hi trobin noses / quan hi circulin corrent, / com un esbart de centelles. Que amb goig es van alçant. / Venerable de Sencelles, / protegiu qui duu el volant".

Finalment una altra circumstància l'apropa a la vida i persona de Sant Cristòfor, i és la que explica mossèn Bartomeu Oliver i Amengual al dors d'uns altres Goigs:

"La seva devoció a l'Eucaristia li feia deixar el berenar per poder rebre la comunió, i passar miraculosament el torrent quan importava". Un el passava amb Jesús a coll, l'altra sumit eucarísticament.

BABAR

i els seus amics a la ciutat

BABAR TORNA DE LA MA D'EDICIONS BEASCOA

Davant l'entrada del museu, un hipopòtam que té una dona una empenta a la vella senyora. - Dispensi! Li he fet mal?

Es que tinc molta pressa, vaig a l'estació.

- Allí té un - indica Artur.

- Gràcies - li respon. Abans d'anar-se'n

recull i dona la a la vella senyora.

El guàrdia del museu fa senyal a Babar que

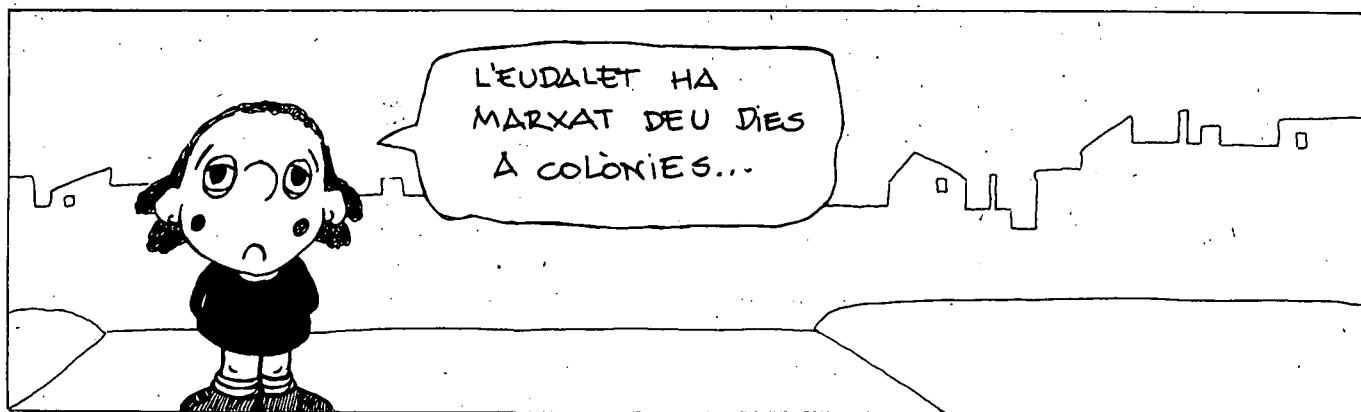
vagin de pressa. Babar mira el .

- Espero que no haurem fet tard.

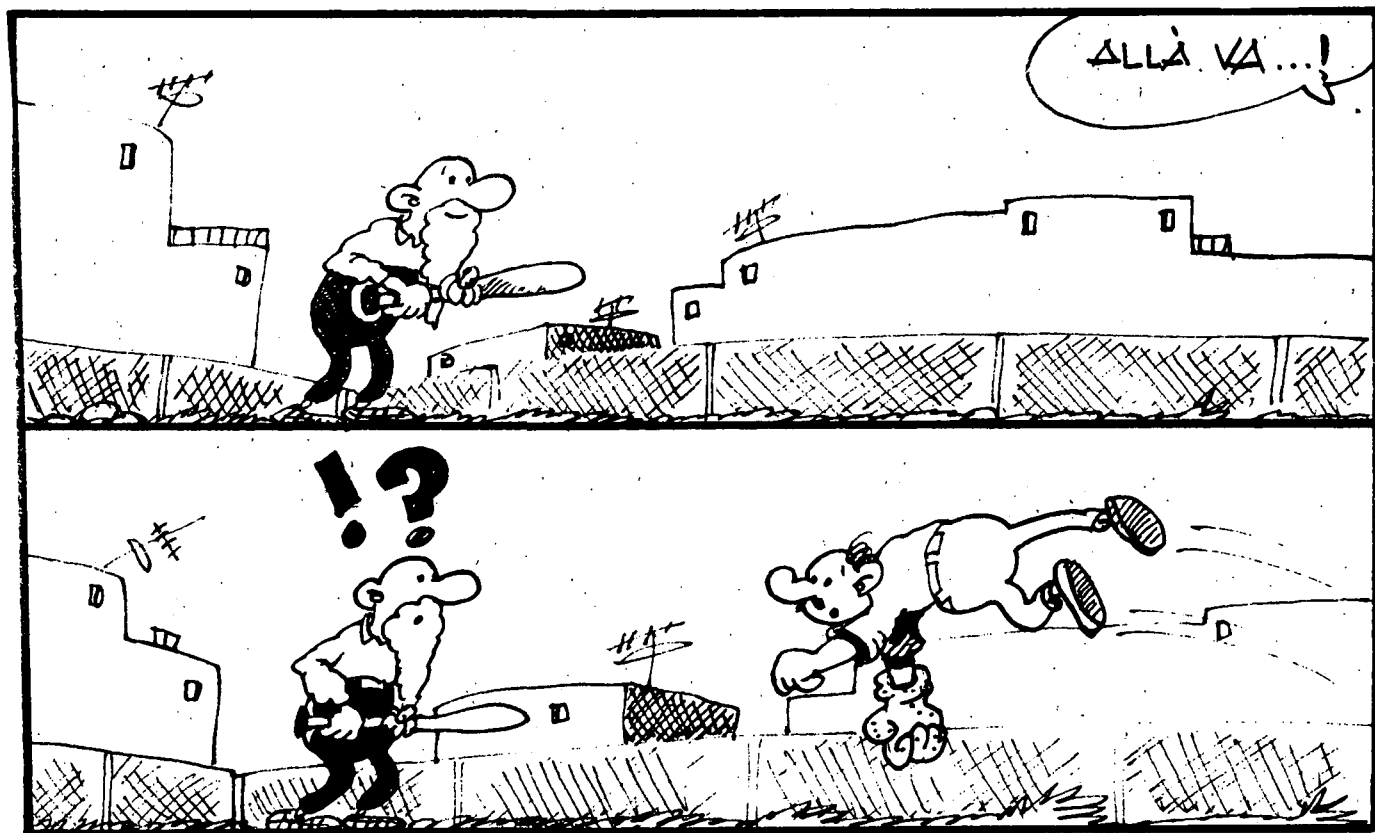
Doni'm cinc tiquets - diu, traient la .

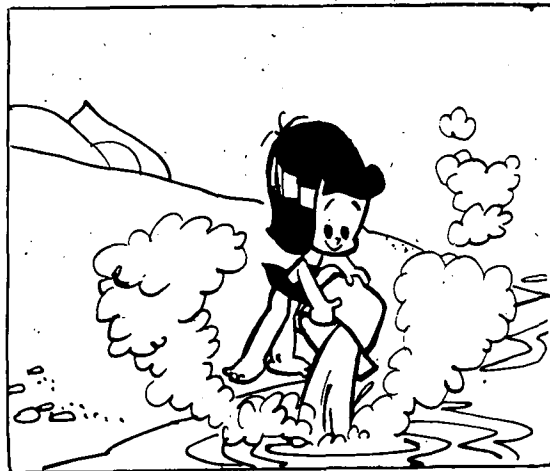
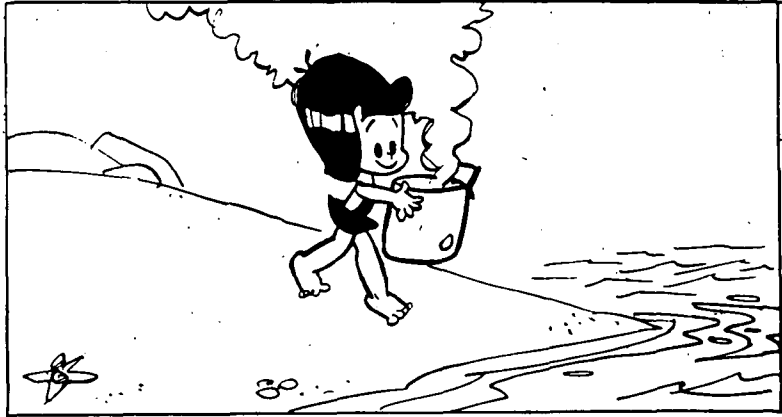
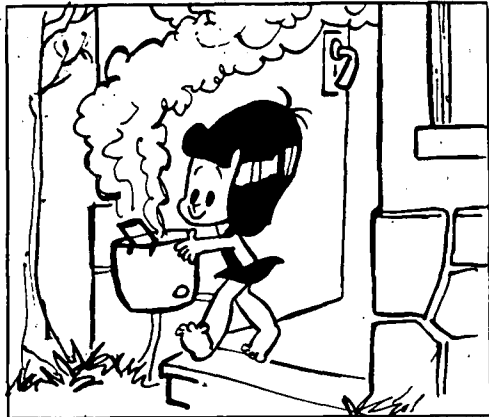
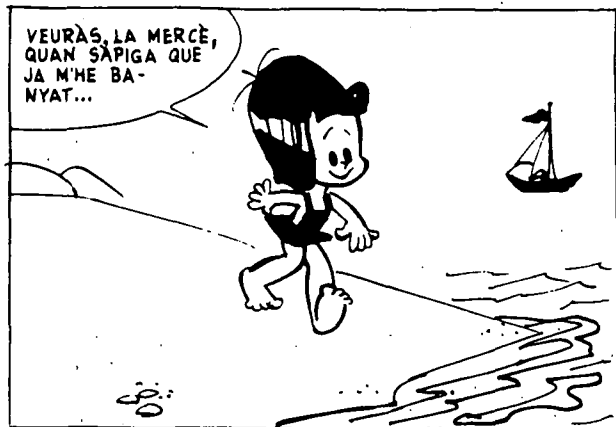
Babar en els personatges creats per Jean i Laurent de Brunhoff

EN BADOSA I EN BASORA

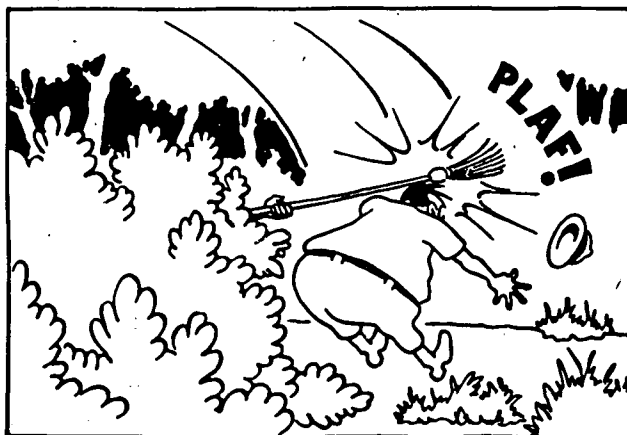

LA MARIONA

EN BUFA I EN PUMPUM

per M. A. Sayrach

Nocturn inefable (i II)

Això que dic ve a tomb, perquè una elecció que se'ns ha estalviat és la següent: que jo sàpiga, mai a ningú, (tot i que les afirmacions universals i absolutes sempre m'han fet por) se li ha plantejat si volia viure la vida, sempre de dia o de nit. Sortosament l'alternança quotidiana del dia i de la nit ens permet poder admirar i gaudir de les cares, colors i relleus de la natura a la llum del dia, i del silenci, el misteri i l'estelada a l'ombra de la nit. I l'home, aquest ésser meravellosament facundiós, ha pogut cantar les gràcies del dia lluminós i de la nit transparent. I amb raó, no us sembla?

L'Enric, doncs, diem que té tot el dret a ser un enamorat de la nit. No m'he atrevit mai a preguntar-li directament a què obeeix aquesta evident predilecció de la seva vida. Tinc por de trencar l'encanteri de quelcom pregonament vivencial del seu jo, o de posar-lo en el tràngol de veure's impotent per expressar allò d'inefable que sent o viu, o de rebre el retret de ficar-me, sense cap dret, en el santuari íntim del seu jo. Si la Cèlia, la seva muller, sap el secret, no ho sé. Ho suposo. Són una parella en la qual hom endevina que hi ha una bona comunió. (Si bé la totalitat de l'alteritat d'un és sempre un fenomen irreductible per a l'altre). Ella en parla amb familiars i amics, simplement com a cronista d'un fet, sense revelar-ne mai el misteri, si és que el sap. Li respecto.

El cas és que, ara una nit, ara una altra, havent sopat, quan la quitxalla ja dorm, o estudia, suposadament, a l'habitació, i la Cèlia, còmodament repapada a la butaca, reposa, llegint o mirant la "tele", l'Enric, pausadament, com d'esquitllentes, enfila les escales que porten al terrat. La casa, situada a les afores de la ciutat, li ofereix una talaia i una circumstància immillorables pel seu festeig amb la nit.

Estimat lector, sé que a tu, com a mi, com a molts d'altres, t'agradaria conèixer la melodia interior d'aquest nocturn inefable de l'Enric. Jo, simplement puc intentar imaginar-me'l (és clar que allò que només podem imaginar no té cap garantia de ser una resposta vàlida). Imaginar-lo dret, recolzat a la barana del terrat, contemplant la ciutat amb les seves lluminàries (com fars? com semàfors intermitents? com fogars encesos?) que, a poc a poc, va portant la vida a jòc; me l'imagino escoltant la remor indefinida, somorta, com una non-non coral que intenta adormir la ciutat cansada de l'enrenou, de la lluita i del treball del dia (o de la vagància, perquè vagarejar també avorreix i cansa. En aquest món, el millor i el pitjor, el pecat i l'èxtasi, tot cansa). És una remor imponent, gràvida i densa de crits i veus, de moviments i sorolls mecànics, de plors de naixement i planys de mort, de rialles disbauxades i silencis pesants.

La nit, amb el seu mantell, embolcalla la ciutat; com una mare, li acluca els ulls, l'acotxa i amoreixa tendrament les ferides del cos i de l'esperit. És una invitació a la serena contemplació del drama humà, una crida a la solidaritat.

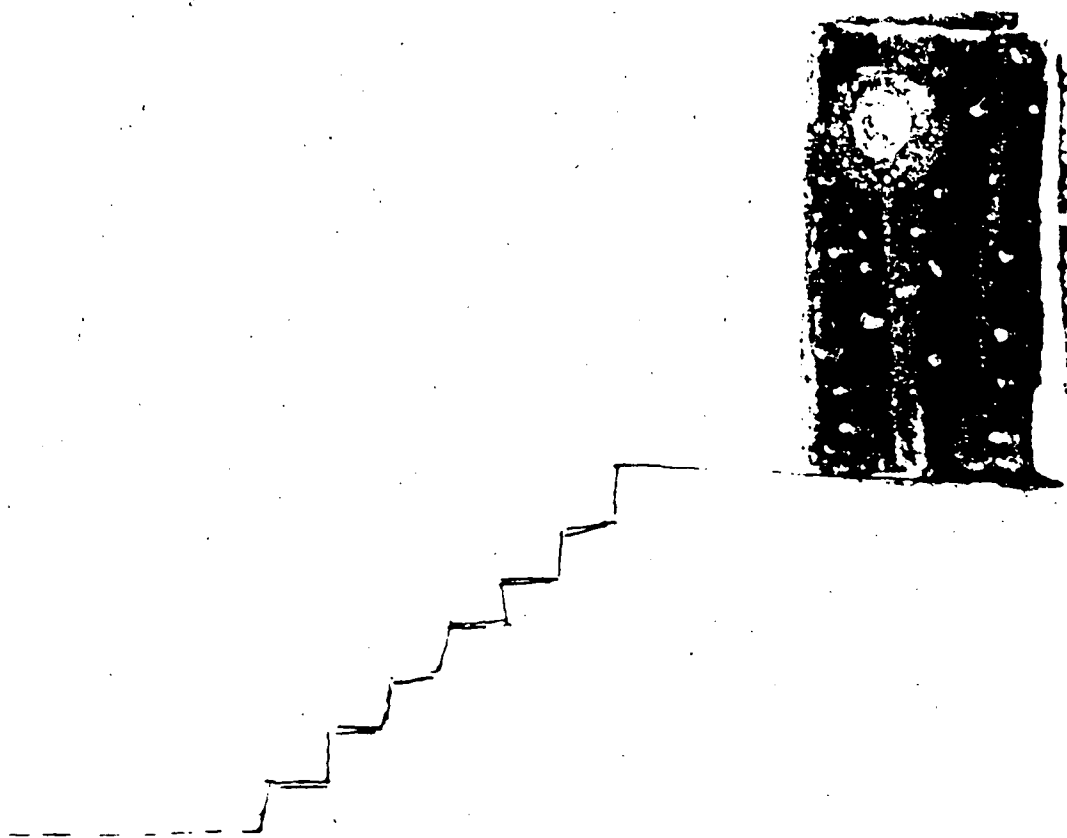
Després, las, repapat a la gandula, aixecarà els ulls al'estelada nimbada de cel·lístia; preguntará als estels si de debò són fites que assenyalen el camí ral que porta a la terra promesa que raja llet i mel d'amor i vida per sempre.

Potser li agradaria... que al cor del silenci de la nit sorgís la melodia vibrant d'un nocturn de Chopin, mentre veu les constel·lacions com un grapat de notes vives d'un pentagrama invisible. Potser li agradaria... captar la simfonia de melodies infinites en l'inimaginable espai de les galàxies.

Després, se sentirà petit, humil, senzill i pobre, arraulit en un racó de l'espai còsmic, com un fetus en gestació que espera el naixement definitiu a la Vida.

Després, baixarà les escales com qui davalla d'un tabor personal i casolà, en el qual potser li hauria complagut romandre, indefinidament, amb sengles cabanes per a la Cèlia i els fills, i del qual no en podrà dir res, o ben poca cosa, fins a l'hora en la qual la plenitud de coneixement trencarà les barreres de tots els secrets, de tots els misteris, de totes les alteritats.

Ara, i aquí, els nocturns inefables, com totes les coses, comencen i acaben.

■ Xesc Soliu

5^è centenari del naixement de
Sant Ignasi de Loiola

Cronologia: Sant Ignasi de Loiola i els avatars de la seva època

1491 Probable any del naixement d'Ignasi de Loiola.

1492 Ferran el Catòlic conquereix Granada. Descobriment d'Amèrica. Alexandre VI, papa.

1503 Juli II, papa. Primera edició del "Enchiridion" d'Erasme de Rotterdam.

1504 Mort d'Isabel la Catòlica.

1506 Bramante comença la construcció de la basílica de Sant Pere del Vaticà.

1506 Va a Arévalo (Àvila), com a ajudant del comptador del rei Ferran el Catòlic, Juan Velázquez de Cuéllar.

1509 Enric VIII rei d'Anglaterra.

1512 Annexió de Navarra als dominis de Ferran el Catòlic.

1513 Lleó X, papa. Apareix "El Príncep" de Maquiavel.

1515 Naixement de Santa Teresa de Jesús i de Sant Felip Neri.

1515 S'inicia un procés contra Ignasi en ser acusat d'uns "delictes greus" comesos a Azpeitia.

1516 Mort de Ferran el Catòlic. Carles I rei d'Espanya. Tomàs Moro publica "La Utopia".

1517 Publicació de les 95 tesis de Luter a Wittemberg.

1517 Ignasi està al servei del virrei de Navarra, Antonio Manrique.

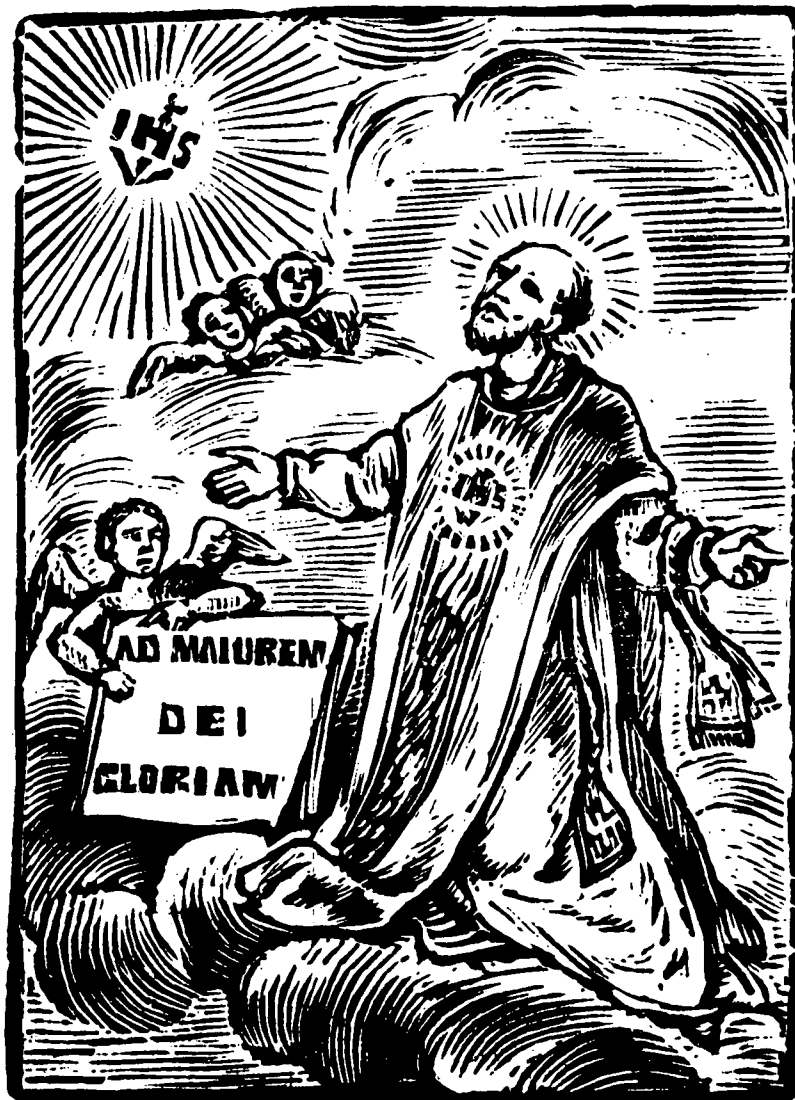
1519 Carles V, emperador.

1521 Luter és excomulgat.

1521 Col·labora en la defensa de Pamplona assetjada pel rei de França. És ferit a la cama dreta i enviat a Loiola on passa un bon temps de convalescència. En aquest temps cauen a les seves mans alguns llibres pietosos que el fan descobrir, en la vida de Jesucrist i dels Sants, un nou horitzó a la seva vida. Es produeix en Ignasi una primera experiència interior forta i una primera conversió. Experimenta, igualment, una lluita interna entre desigs pietosos i desigs mundans.

1522 Adrià VI, papa.

1522 Ignasi inicia un pelegrinatge al Santuari de Nostra Senyora de Montserrat. Un cop a Montserrat, fa una confessió general i deixa els seus vestits i la seva espasa. Continua el camí cap a Manresa on inicia una vida de pobresa, oració i penitència. Després d'un temps de turbació, escrúpols, dubtes i neguits, viurà una singular experiència de Déu que recordarà tota la vida: "la

460

il·lustració del Cardener". Igualment, començarà a formular per escrit la seva experiència espiritual iniciant així el que més endavant serà el llibre dels Exercicis Espirituals.

1523 Climent VII, papa.

1523 Ignasi, decidit a anar a Jerusalem, fa una petita estada a Barcelona, des d'on s'embarca cap a Itàlia. Un cop a Venècia parteix cap a Terra Santa. El seu desig és el de quedar-s'hi de per vida, però es veu

obligat a retornar a Europa.

1524 Arriba de retorn a Venècia; d'allà passa a Gènova, on s'embarca cap a Barcelona. Per tal de comprendre i transmetre millor la seva vida espiritual, i conscient de les seves mancances culturals, decideix dedicar-se per un temps a l'estudi.

1525 Batalla de Pàvia.

1525 Ignasi dedica tot aquest any a estudiar gramàtica a l'Estudi General de Barcelona.

1526 Marxa a Alcalà d'Henares per tal d'estudiar Arts. A Alcalà serà processat per primera vegada per part de la Santa Inquisició.

1527 Naixement de Felip II. Saqueig de Roma.

1527 Al llarg d'aquest any Ignasi viurà dos processaments més i serà empresonat. Sortint de la presó viatja cap a Salamanca. Novament tindrà conflictes inquisitorials i se li prohibeix de predicar i ensenyar matèries teològiques en no haver fet suficients estudis. Ignasi decideix marxar de Salamanca, passa per Barcelona i s'encamina a París.

1528 Arriba a París. Estudia llatí al col·legi de Montmagü i, per manca de recursos econòmics, viu a l'hospital de Santiago.

1529 A l'estiu Ignasi viatja per primera vegada a Flandes en recerca de subsidis per a sufragar les seves despeses d'estudis. A París començarà a donar Exercicis Espirituals i, alhora, reprèn els seus estudis en Arts.

Segon viatge a Flandes.

Cisme anglicà: Enric VIII, nomenat cap de l'església anglicana.

1531 Tercer viatge a Flandes i viatge a Londres. Ignasi obté el batxillerat en Arts.

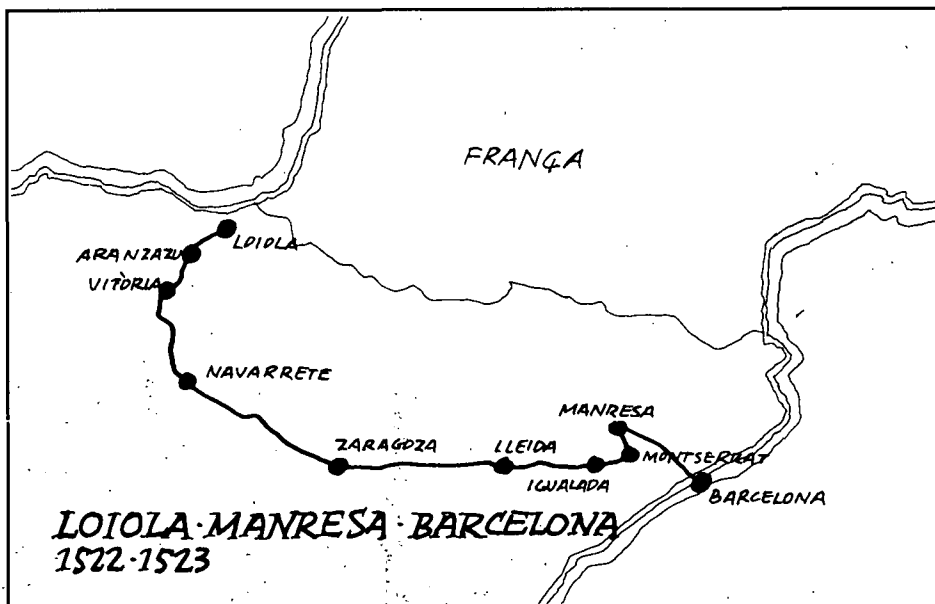
1532 Pau III, papa.

1534 Ignasi obté el grau de mestre en Arts. Dóna el mes d'exercicis espirituals a Favre, després a Laínez, Salmerón, Rodrigues i Bobadilla i, finalment, a Francesc Xavier. Amb ells forma un primer grup de set companys que fan vot a la capella de sant Dionís de Montmartre. L'objectiu del grup és el de dedicar-se al bé de les ànimes a Jerusalem.

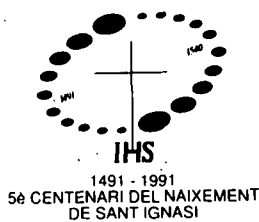
1535 Martí de Tomàs Moro i Joan Fisher a Anglaterra.

1535 Ignasi retorna a la seva terra per raons de salut. Després de viatjar per encàrrecs familiars dels seus companys, arribarà a València on s'embarcarà cap a Gènova.

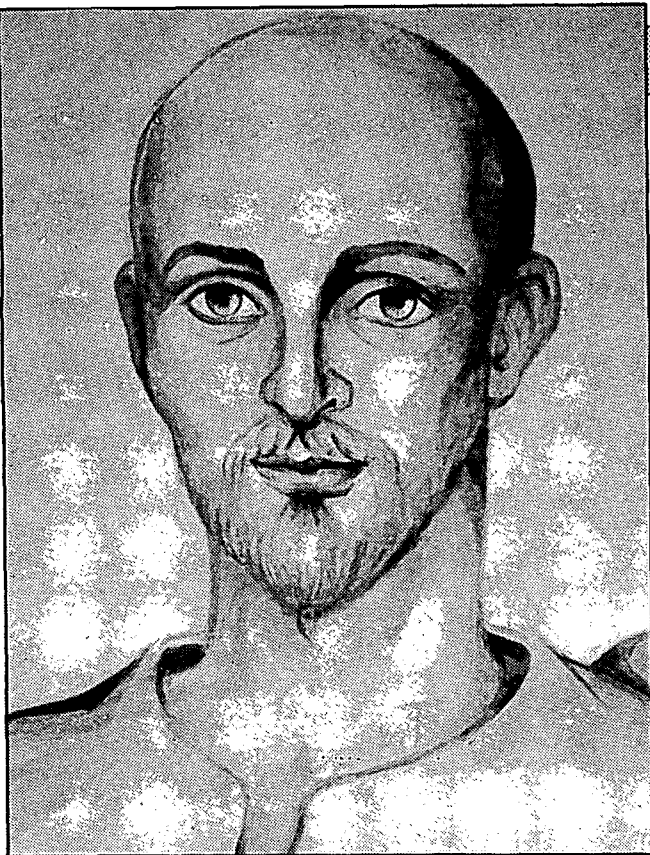
1536 Mor Erasme. Publicació de "L'Institutio Religionis Christianae" de Calví.

(Passa a la pàg 19)

El 31 de juliol se celebra la festivitat de sant Ignasi de Loiola, fundador de la Companyia de Jesús. Enguany, aquesta data té una significació especial en celebrar-se la cloenda de l'Any Ignasià que ha commemorat el cinquè centenari del naixement d'aquest sant i el 450è aniversari de la fundació de la

Rostre de sant Ignasi de Loiola. Fragment de la pintura mural al col·legi Claver de Raimat

Companyia de Jesús.

Així doncs, aquest suplement s'uneix a l'acte de tancament de l'Any Ignasià, i ho fa informant del que ha estat aquesta efemèrides i, alhora, apropant-nos a la realitat actual dels deixebles directes de sant Ignasi, els jesuïtes, i de la seva obra: la Companyia de Jesús.

"En tot servir i estimar"

Estem a punt de cloure l'any ignasià. Al començament de la commemoració dels 500 anys del naixement de sant Ignasi i dels 450 anys de la fundació de la Companyia de Jesús varem dir que volíem celebrar aquesta efemèride de forma que sobretot ens ajudés a renovar un cop més la il·lusió i l'embranchada de l'espiritualitat ignasiana. I que volíem fer-ho de forma oberta i amb la participació de tothom qui volgués afegir-s'hi. Al llarg de l'any hem tingut diferents celebracions que perseguien aquest objectiu. Encara que mínimament, esperem haver-ho aconseguit.

Arreu del món, els jesuïtes i els grups ignasians, com les Comunitats de vida cristiana, les escoles, les universitats i altres centres culturals i acadèmics de la Companyia de Jesús o relacionades amb els jesuïtes, ho han celebrat de diverses formes. Aquí a Catalunya les nostres celebracions han tingut un to especial. Era un deure. Al cap i a la fi, estar a prop de Montserrat, Manresa i Barcelona significa haver mantingut uns llaços molt forts amb un moment cabdal de la trajectòria d'Ignasi de Loiola. Il·lustrem aquest tret amb unes senzilles reflexions.

Sant Ignasi ve a Catalunya com a lloc de pas. Si bé és veritat que Montserrat és una fita del camí d'Ignasi, tanmateix és una fita momentània. En canvi Ignasi es queda a Manresa quasi un any: primera dada sorprenent. Sigui quina sigui la raó (fugir dels camins freqüentats per la gent que el podia conèixer, el perill de la pesta que tanca les portes de Barcelona, la necessitat d'aprofundir la seva experiència espiritual) és un fet que Manresa es converteix en una fita cabdal en la vida d'Ignasi. No solament els passos del seu pelegrinatge interior es fan més palesos (període de consolació; escrúpols i desolació; serenar al final), també hi ha la il·lustració del Cardener i la petjada que deixa en la trajectòria d'Ignasi que fa que, anys després, encara justifiqui decisions i estructures de la Companyia amb "un negoci que pasó por mí en Manresa". Per això, difícilment podem parlar i entendre la vida i obra de sant Ignasi sense esmentar Manresa.

Però també l'estada d'Ignasi a Barcelona és sorprenent i inesperada. Recordem que Ignasi vol pelegrinar a Terra Santa i quedar-se allà. En canvi, quan es veu impossibilitat de quedar-s'hi, se'n torna precisament a Barcelona. I s'hi estarà prop de dos anys! És a dir que quan es desfà la possibilitat de realitzar la seva projectada estada a Terra Santa, torna a Catalunya. La seva estada a Barcelona resulta en aquest sentit important i posa les bases de la seva ulterior dedicació a l'estudi. Per què fou Barcelona el lloc escollit per Ignasi per a començar una nova etapa fonamental —els estudis— de la seva vida? Quan escriurà anys més tard a Jaume Cassador li dirà quelcom que hem repetit manta vegada al llarg d'aquest any: "...Porque me parece, y no dudo, que más cargo y deuda tengo a esa población de Barcelona que a ningún otro pueblo de esta vida..."

Aquesta dada es confirma amb una tercera visita d'Ignasi a Catalunya: quan, després d'Alcalá i Salamanca, decideix anar a estudiar a París, passa per Barcelona. Potser la finalitat d'aquest viatge és prou interessada: ve a buscar ajut de benefactors que possibilitaran la seva estada a París, mentre continua els estudis. La confiança d'Ignasi en els barcelonins no va quedar defraudada. Tot i que després, en arribar a París, un company se li va gastar els dines aconseguits!

No crec que sigui exagerat afirmar que sant Ignasi s'hi trobà bé a Catalunya. Hi visqué moments cabdals de la seva trajectòria. Hi feu amistats que duraren tota la vida. Mantingué una correspondència notable amb catalans i catalanes. Catalunya deixà una petjada fonda en la vida i en la trajectòria ignasiana.

Però Catalunya també es trobà bé amb sant Ignasi. No solament l'acollí i l'ajudà. Catalunya fou com un bressol on madurà el projecte d'Ignasi per al seu futur. Li va donar escalf i l'acomboïà en els primes passos del seu pelegrinatge espiritual. Entre sant Ignasi i Catalunya hi ha una relació amical i espiritual molt important.

La Companyia de Jesús ha continuat aquesta relació cordial de sentit apostòlic amb Catalunya. Al llarg de 450 anys hi hem estat presents amb les múltiples i variades activitats pròpies de la Companyia: atenció espiritual, predicació de la Paraula, investigació i docència teològica i científica, escoles i altres aportacions al patrimoni cultural de Catalunya. Desitgem i esperem que la nostra presència a Catalunya sigui sempre una manifestació palesa del EN TOT SERVIR I ESTIMAR de sant Ignasi.

■ Oriol Tuñí, s.j.

Provincial dels Jesuïtes de Catalunya

Sant Ignasi: una presència dinàmica

El mes d'octubre de 1988 els jesuïtes catalans, responen a la convocatòria del pare General, Peter-Hans Kolvenbach, ens disposàrem a preparar la celebració del 5è centenari del naixement de sant Ignasi de Loiola i del 450è aniversari de la fundació de la Companyia de Jesús.

Les circumstàncies concretes vinculades al pas de sant Ignasi per Catalunya ens movien a donar als aniversaris ignasians un caire més remarcable, potser, que en altres indrets de l'estat espanyol.

Fou creada la Comissió Catalana per a la celebració dels aniversaris ignasians. Aquesta comissió elaborà un programa d'actuacions de gestió directa que la mateixa comissió ha organitzat, i va promoure que les institucions relacionades amb la Companyia de Jesús elaborassin el seu propi programa d'activitats relacionades amb les celebracions.

Els objectius generals que ens proposàrem neixien d'un únic desig: provocar una presència dinàmica de sant Ignasi capaç d'impactar i estimular. Impacte i estímul que concretàvem mitjançant la seva persona: el testimoni de fe d'Ignasi —el seu procés espiritual, la seva actitud de servei, el seu esperit de recerca...—, i la seva obra: els Exercicis Espirituals, camí de creixement personal posat a l'abast dels qui cerquen la voluntat del Pare en les seves vides, i la Companyia de Jesús, amb la incidència que ha tingut al llarg del temps en l'art i la cultura o en les dimensions socials i pedagògica.

Aquests objectius principals ens portaven a uns objectius específics derivats dels primers:

- celebrar el procés espiritual i de servei que va iniciar sant Ignasi i que es manté a través del temps.
- revitalitzar la figura del sant i el seu missatge en els marcs d'apostolat o d'incidència de la Companyia a Catalunya.
- presentar als joves l'actualitat de la vida religiosa com a forma de resposta a la vocació cristiana.
- establir i reforçar lligams entre els jesuïtes catalans, i amb els jesuïtes de la universal Companyia, amb les Esglésies diocesanes i amb els religiosos i religioses.
- acollir fraternalment aquells que amb esperit de pelegrí o amb curiositat de visitants s'acostin als llocs ignasians de Catalunya.
- reforçar la presència del missatge ignasià en el diàleg cultural català.

Des d'aquest plantejament s'elaborà el programa concret d'actuacions que s'han anat desenvolupant des del 27 de setembre de 1990, data d'inici de la commemoració coincidint amb l'aniversari de la fundació de la Companyia, fins el 31 de juliol de 1991, festa de sant Ignasi, dia en què es clourà oficialment el període de celebracions, encara que algunes quedaran pels mesos que resten de l'any.

Les realitzacions concretes dutes a terme en aquest temps han estat diverses i variades: publicacions, conferències, exposicions, restauració del patrimoni artístic, acolliment de pelegrins i visitants, exercicis espirituals, vetlles de pregària, consolidació de les comunitats de vida cristiana juvenils, activitats escolars, programes de solidaritat amb el tercer món, actes acadèmics, celebracions litúrgiques, representacions teatrals, trobades, difusió en els diversos mitjans de comunicació, romiatges...

A les portes de la cloenda ha arribat l'hora de la revisió, el moment de preguntar-se si s'han assolit els objectius assenyalats i en quin grau. Caldrà fer aquesta reflexió i convindrà que no ens quedem només en la formalitat de les activitats perquè el que persegüem anava més enllà: "provocar una presència dinàmica de sant Ignasi capaç d'impactar i estimular", una presència que ens porti a "estimar i servir en tot" per amor a Déu en el seguiment de Jesús a qui Ignasi ens convida a conèixer, des del coneixement a estimar, i des de l'amor a seguir.

■ Enric Puig, s.j.

President de la Comissió Catalana

Han participat en la redacció d'aquest suplement: Josep O. Tuñí, Enric Puig, Josep M. Rambla, Josep M. Torelló, Francesc Xicoy, Jaume Filella, Josep Baquer, Pere Borràs, Josep M. Agustí, Jordi Roca, José Antonio Yoldi i Carles Targa.

Coordinació: Carles Targa.

El seu naixement (1491) a la casa forta de Loiola coincideix amb uns moments històrics de gran dinamisme social, polític i científic: Colom arribà a Amèrica i el papa Borja s'establí a la Seu de Roma mentre el Renaixement prenia força a Europa. Ignasi seria contemporani de Calví, Rabelais, Erasme, Maquiavel, Lluís Vives i Tomàs Moro...

Va néixer al si d'una família noble, en una perduda vall de les muntanyes d'Euscadi. Era el més jove d'una família de tretze germans. Els seus pares foren Beltrán Ibáñez de Oñaz i Marina de Licona y Balda.

En plena adolescència va anar a Arévalo (1506) com ajudant del tresorer general de Castella, Juan Velázquez de Cuéllar. Més endavant va servir al duc de Nájera, virrei de Navarra (1517), i, en el setge que els francesos infligiren a Pamplona, maig de 1521, una canonada li fracturà la cama dreta.

Ignasi somiava en gestes de cavallers, però en la seva convalescència de la cama trencada llegí la Vida de Jesús i biografies de sants. Aquestes lectures provocaren en ell un procés de conversió. A partir d'aquest moment començà a somiar en la glòria de Déu en comptes de la glòria de les armes. La Mare de Déu es convertí en "la seva Dama". Anà a Montserrat (1522) a vetllar les seves armes de servidor de Déu. Posteriorment, arribà a Manresa com a pelegrí pobre, vestit amb un sac. Allà dugué a terme severes pràctiques de penitència

Escultura de Caldentey a l'església de la Cova de Manresa: sant Ignasi ferit en una cama és traslladat a Loiola

Ignasi de Loiola: de cavaller a pelegrí

i un rigorós control de si mateix. En una balma de la riba del Cardener s'aixoplugà i començà a escriure les línies fonamentals del seu llibre "Exercicis Espirituals". El 1523, després d'una breu estada a

Barcelona, viatjà a Terra Santa per quedar-se a la terra del seu Senyor. Davant de la impossibilitat de restar per sempre més a Jerusalem (li prohibiren quedar-s'hi) Ignasi cregué que havia de fer una

cosa diferent a la que havia previst. Decidí estudiar i ho va fer a Barcelona (1525), Alcalà (1526), Salamanca (1527) i París (1528). A la capital francesa reuní els seus primers companys i, l'any 1540, fundà la Companyia de Jesús.

Amb els seus companys se'n van anar a Roma per posar-se al servei del Papa. Alguns del grup feren un treball important al Concili de Trento (1545): Laínez, Salmerón i Favre.

La seva gran preocupació? L'extensió i la defensa de la fe, i, sobretot, la dinàmica espiritual i concreció pràctica derivades dels Exercicis, la seva empremta evangelitzadora a les missions (Xavier se'n va anar a les Índies) i l'educació de la joventut.

Entre tot això i com un fruit sorgí la "Ratio Studiorum", projecte que és model d'estructura intel·lectual per a l'ensenyament. I la Companyia creixia, estenent-se arreu del món. S'obriren col·legis a Roma, a Espanya, a Alemanya, a França i als Països Baixos. També apareixerien les primeres universitats. Des d'aleshores creixeria la "seva" Companyia fins a arribar als centres educatius d'avui, d'ensenyament secundari, universitari i professional.

Amb el pas del temps l'activitat de la Companyia es va anar diversificant vers diferents camps segons els reptes i problemes de cada generació.

Ignasi moriria tranquil a la seva petita cambra de Roma el juliol de 1556. La seva tasca perduraria, el seu esperit i ideal d'acció quedaven assegurats.

Una agitada història

El 27 de setembre de 1540, el papa Pau III aprovava la fundació de l'orde de la companyia de Jesús mitjançant la butlla "Reginae Militantis Ecclesiae". D'aquesta manera s'iniciava una agitada història, fins al dia d'avui, de quatre-cents cinquanta anys.

Un any més tard, sant Ignasi fou elegit General de la Companyia. Començà la redacció de les Constitucions, document que la dotava amb una original capacitat jurídica, mentre els Exercicis la nodrien en l'aspecte espiritual.

De bell antuvi es van posar al servei del Sant Pare i anaren complint, paulatinament, les missions apostòliques que se'ls anaren encomanant.

En els primers temps, la Companyia rebé la missió de posar-se al servei de la Reforma. En aquest terreny destacà la tasca teològica de Diego Laínez, Pere Canisi, Robert Bellamini, Suárez,...

D'entre les diverses missions que han dut a terme els jesuïtes, potser les que avui ens criden més l'atenció siguin les missions d'Àsia, iniciades per sant Francesc Xavier, o les missions d'Amèrica.

També va ser destacada la tasca de Roberto de Nobili i altres companys a l'Índia. Allà desenvoluparen l'esforç per adaptar-se a la cultura pròpia d'aquells indrets. Darrera d'aquesta opció, els jesuïtes tenien la convicció que per a predicar i donar a conèixer l'Evangeli de Jesucrist no era necessari ni oposar-s'hi ni destruir les cultures ancestrals

autòctones. De la mateixa manera, Mateo Ricci, comprenent el valor del confucionisme, va intentar una integració del que hi havia de vàlid en ell al cristianisme.

Malgrat tot, en el decurs del temps, van acabar per imposar-se els criteris d'una evangelització occidentalitzant dels costums i de les litúrgies.

Paral·lelament, als segles XVII i XVIII, es donà l'experiència de les reduccions guaraníes a les missions d'Amèrica, a les quals s'intentà per damunt de tot, preservar els indígenes de les incursions dels buscadors d'esclaus. Alhora, dotà els indis d'uns mecanismes socials i culturals, prenent com a base la pròpia forma de vida guaraní. També al continent americà van ser presents en el trist episodi de la lluita contra l'esclavatge dels negres africans que arribaven a Colòmbia. Alonso Sandoval i el verduní Pere Claver van fer una constant tasca de denúncia i de defensa dels drets personals.

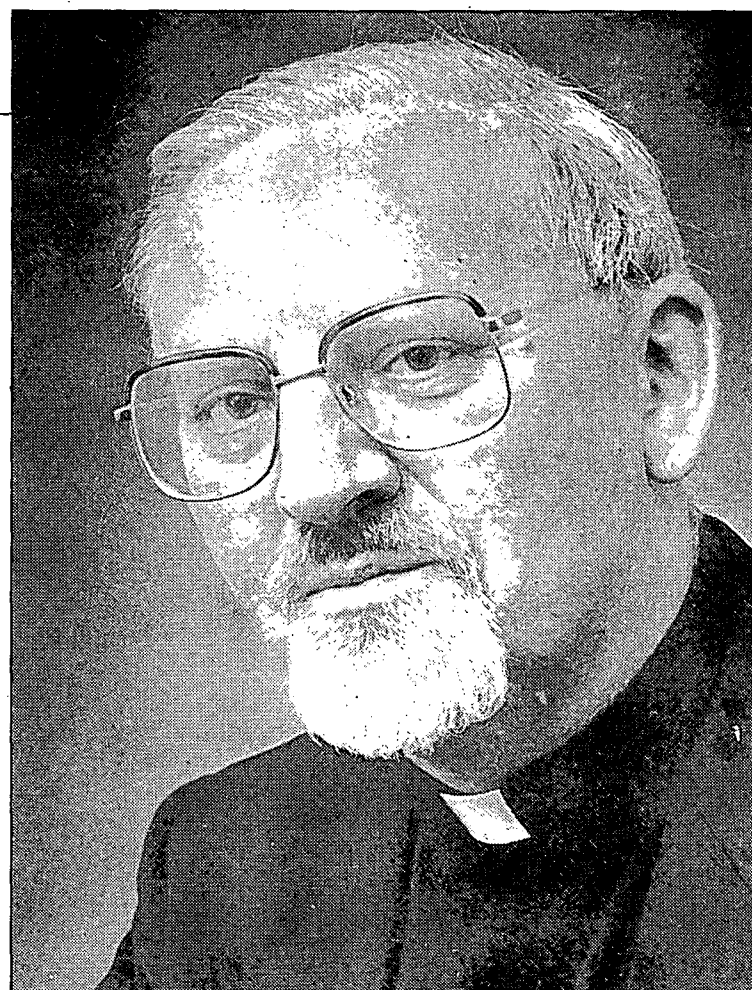
Una altra missió a la que la Companyia de Jesús ha dedicat especial atenció és la missió en l'àmbit educatiu. Aquesta es basava en un pla, la "Ratio Studiorum," el qual va ser dissenyat, en un primer esbós, pel mateix Ignasi. La seva aplicació suposava una necessària infraestructura econòmica (rendes, fundacions,...). Van destacar, al principi, les fundacions del duc de Gandia, Francesc de Borja. El volum d'aquesta infraestructura

va anar adquirint importància i va poder provocar més suspicàcies, però, en oferir serveis gratuïts, sense exagerar podia ser considerada pels seus efectes com una mena de propietat col·lectiva, encara que sense ser-ho, o una propietat de benefici social comú, sempre tanmateix sobre la base de les classes altes i les creixents classes mitges. Les classes populars, de fet, no començarien a accedir massivament a l'ensenyament elemental i mitjà fins ben entrat el segle passat.

Més endavant la Companyia de Jesús va patir persecució per part de les tendències jansenistes radicals que professaren un rigorisme ètic i acusaren de pelagianisme i laxisme moral la Companyia. Igualment, la Companyia va sofrir persecució per les tendències radicals del racionalisme il·lustrat amb les quals sempre va mantenir un diàleg polèmic.

L'any 1773, el Papa Climent XIV, després de les pressions rebudes per les monarquies europees occidentals que propugnaven un regalisme polític, va dissoldre la Companyia i els jesuïtes van ser expulsats d'Europa, excepte de Prússia i Rússia.

El 1814 la Companyia de Jesús fou restaurada universalment per Pius VIII. En renéixer, participa de l'esperit de la Restauració. I tot i haver defensat, abans de la dissolució, les doctrines polítiques més obertes en teologia i filosofia, la Companyia es mostrà, durant el segle XIX, incondi-

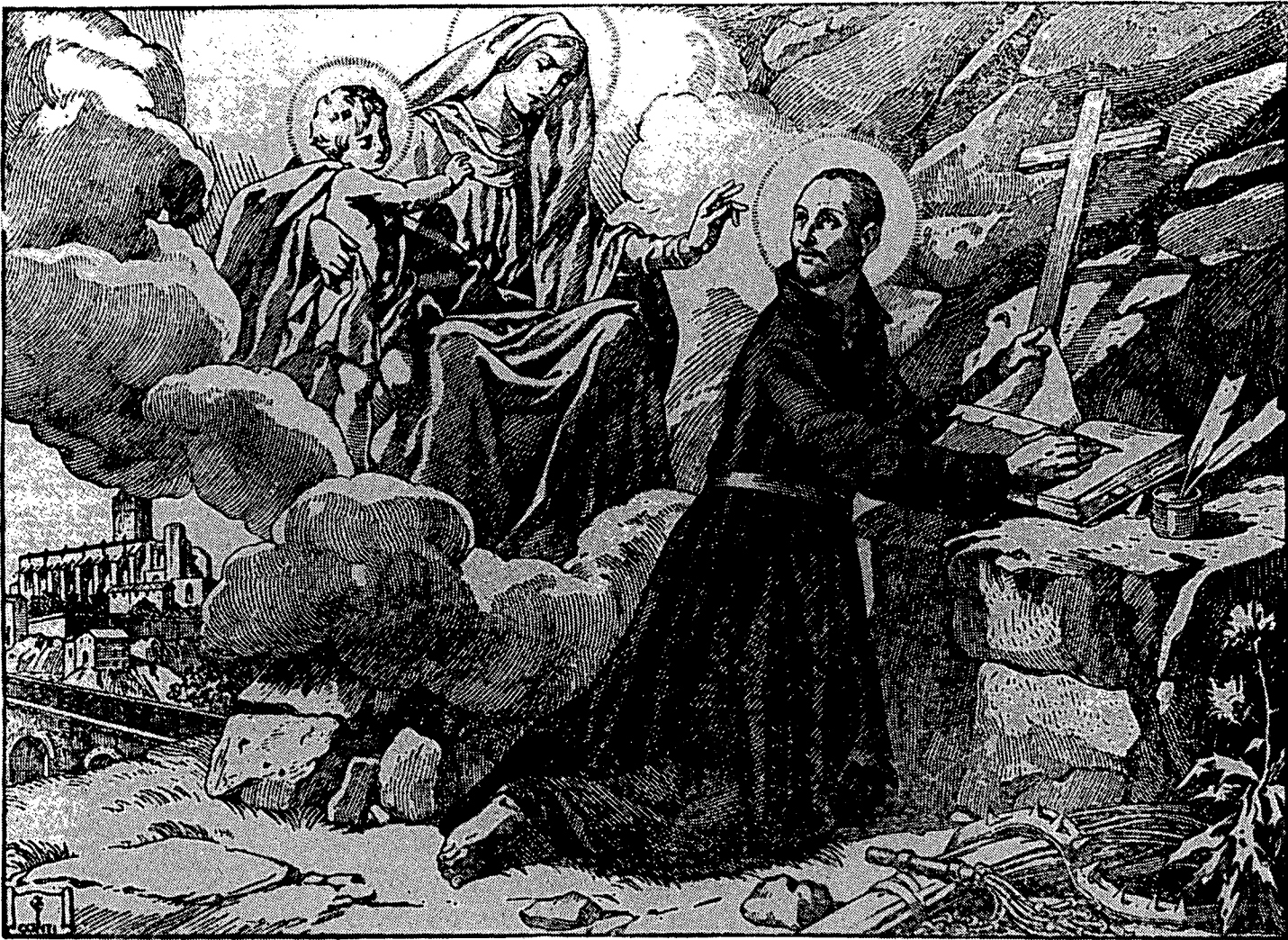
P. General de la Companyia de Jesús, Peter-Hans-Kolvenbach

cional al papat en el seu enfrontament al liberalisme. Això provocà nombroses expulsions d'Espanya, per exemple. Durant el segle XIX va fer front a les tendències culturals cada cop més contràries a la religió catòlica que van anar evolucionant cap a un ateisme i un anticlericalisme militant.

Ja al segle XX, amb les dues guerres mundials, acaba un cicle cultural i se n'enceta un de nou.

Aquest, en el camp eclesial, ha vingut marcat pel canvi que suposà el Concili Vaticà II en el qual col·laboraren activament alguns jesuïtes com Rahner i De Lubac.

En l'actualitat, la Companyia, amb les seves lògiques limitacions humanes, està dedicada, confiada pel mateix Pau VI, a la defensa i predicació de la fe cristiana i de la promoció de la justícia que implica.

Gravat antic que representa sant Ignasi a la Cova redactant els Exercicis Espirituals. Al fons el Pont Vell i la Seu de Manresa

Espiritualitat ignasiana

L'única espiritualitat cristiana és la del Crist, la de l'evangeli. I, amb tot, l'Esperit del Crist, al llarg dels segles, ha anat treballant els cristians tot regalant-los els seus dons. Alguns d'aquests cristians s'han destacat tant que han estat llum i camí per a molts altres en el seguiment del Crist. Un d'aquests, Ignasi de Loiola...

Servir els homes és servir Déu

Déu era el centre del cor d'Iñigo des del canvi viscut a Loiola en la seva convalescència. Tot el seu esforç era posar-se a disposició d'Ell perquè el treballés a fons. A la seva manera, s'esforçava per a ser bona argila en mans del terrissaire. A Manresa, per deslligar-se de tot el que l'allunyava de Déu, va començar a portar-se la contrària. Ell, que era un jove ros i presumit, ara es deixava els cabells llargs de qualsevol manera i no es tallava les ungles. Abans havia orientat les seves il·lusions i forces a gestes d'armes, ara les dirigia a maltractar-se amb dejunis i altres penitències. Sempre havia procurat guanyar honor davant dels homes, doncs ara només tenia cura de la glòria de Déu (molta oració, eucaristia, participació en tota mena de celebracions religioses...). Es posava tot ell en mans de Déu. I, en "aquest temps Déu el tractava com un mestre d'escola tracta un nen quan l'ensenya". Ell mateix ens parla de tot el que va aprendre al costat d'aquest mestre: sobre la Trinitat, sobre

com Déu va crear el món, sobre l'Eucaristia, sobre Jesucrist i la seva Mare... I, en una mena d'última i definitiva lliçó, el Mestre li obrí els ulls d'una manera extraordinària. Ara que ja s'havia deixat abraçar per Déu en la més gran intimitat, el Senyor li obrí uns ulls nous:

que des d'aquest bon punt el mogué sempre era servir els homes, "ajudar" el pròxim. Com deia ell, "ajudar les ànimes", perquè, en l'ajuda als homes, volia anar a fons. Havent-se, doncs, trobat amb Déu, ara es retrobava amb el món i els homes. Però, de quina manera!

imitar-lo. Ell, que va venir al món a servir! I se'n va anar a Terra Santa. Allà, portat pel seu amor boig al Crist, visitava els llocs on Ell va viure i fer el bé, seguia les seves petjades i, en la terra de Jesús, volia dedicar-se tota la vida a "ajudar" els homes. Com quan a Loiola volia repetir

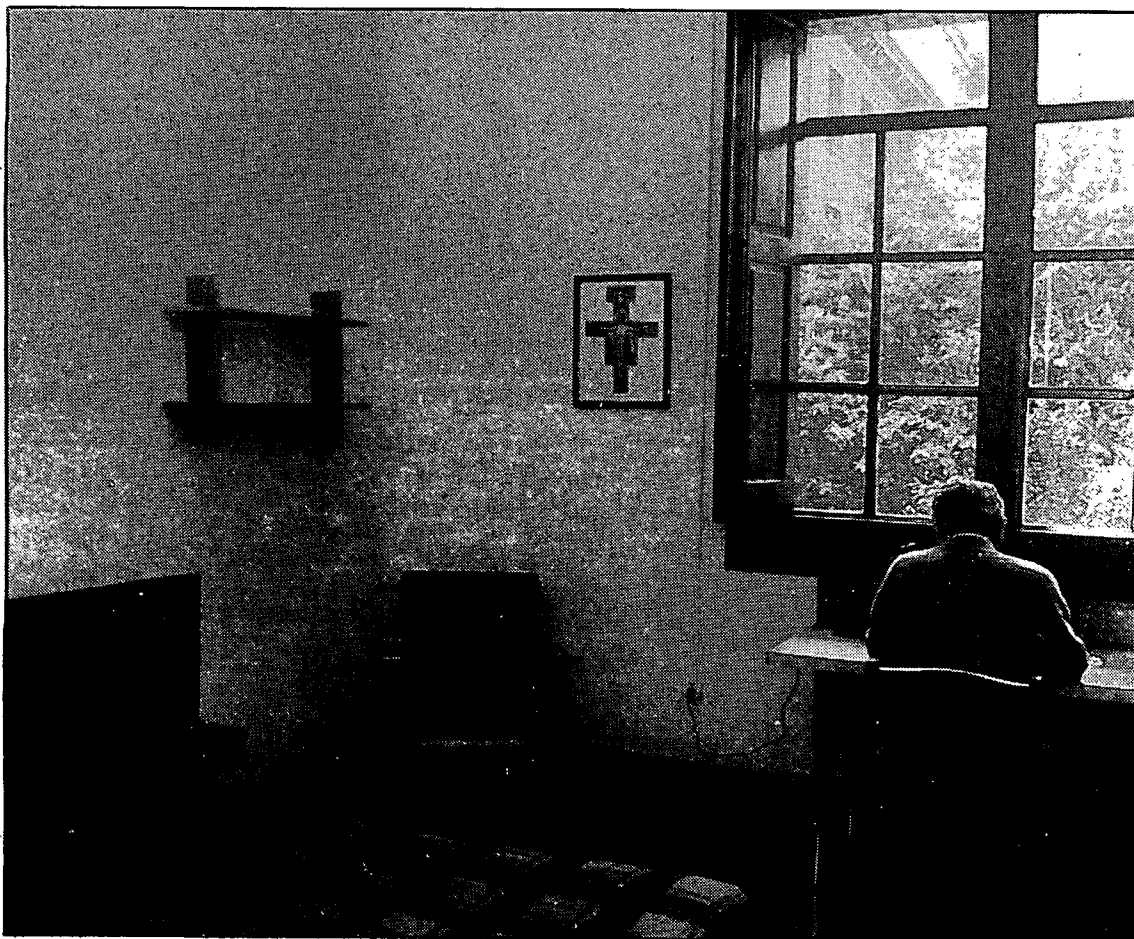
faria el Crist. Tornà, doncs, a Europa, cap a Barcelona, amb una sola pregunta com a equipatge: "què-cal-fer?". Com servir els homes, a l'estil de Jesús, en llocs i circumstàncies tan diferents? Havia d'inventar, doncs, noves formes de servei...

Servei als homes amb tots els mitjans humans possibles

Amb el cor inflammat d'amor i entrega, Iñigo es donà del tot a fer el bé a tothom qui trobava. Veia, però, que a més de la gran experiència de Déu i de la immensa bona voluntat, els mitjans humans també li havien de ser útils per a comunicar la Bona Nova de Jesús. I començà a estudiar. Aquest va ser el primer pas, però des d'aquell moment sempre valoraria molt tot allò que pogués ser útil a fi de fer conèixer i estimar més i més Jesús i de seguir-lo amb més fidelitat. Déu ha creat totes les coses per l'home i "perquè l'ajudin a aconseguir el fi a què Déu l'ha destinat". Per tant, Ignasi ensenyaria a utilitzar tots els mitjans humans que no fossin antievangèlics en bé dels germans: cultura, converses, ciència, instruments de treball i tota mena de béns que hom posseeix. Perquè Déu és el qui ens ho ha posat tot a les nostres mans i Ell és "autor de la naturalesa i de la gràcia".

La vida en comunitat

Quan Ignasi s'imaginava Jesús, el veia sempre voltat d'amics,

Jesuïta a la seva cambra practicant els exercicis

descobrí el sentit profund que Déu va donar al món i a la vida dels homes i "totes les coses li semblaven noves". Amb aquesta nova manera de veure les coses ara ja no cercava la solitud. El

Seguir Jesús en el món d'avui

Un cop decidit a ajudar els altres, Iñigo sabia molt bé que el que havia de fer era seguir Jesús,

el que havien fet sant Francesc o sant Domènec. Ara, però, s'adonava que imitar o seguir el Crist no és pas cosa de repetir o copiar, sinó "crear", és a dir, fer avui i en la nostra societat el que

els deixebles: els havia cridat, els havia reunit en grup, els havia enviat solidàriament a la mateixa tasca d'anunciar el regnat de Déu. No és, doncs, gens estrany que, juntament amb l'interès d'estudiar per ajudar el pròxim, sentís també el desig de cercar companys. Ja a Barcelona, "va tenir desigs d'unir algunes persones a la seva companyia". Era un inici. Després passà per Alcalà, també amb companys. Va anar a París amb el pensament de "reunir alguns companys i conservar els que ja tenia". Allà, a París, s'anava consolidant una petita comunitat d'amistat, d'ajuda mútua, de pregària, d'esbargiment... Eren "amics en el Senyor", escribí Ignasi. Aquesta comunitat al cap d'uns cinc anys esdevingué la "Companyia de Jesús". Un tipus de comunitat inspiradora encara avui, i potser més que al segle XVI, per a aquells que no sempre poden viure junts, o les exigències de la vida els separen. Perquè Ignasi i els companys van aconseguir una comunitat tan forta que les distàncies no van aflluixar els lligams de l'amistat. Només eren deu i, per ajudar els altres, van haver de dispersar-se per Itàlia, Portugal i fins a l'Índia. La comunitat, però, es mantenia i reforçava amb les oracions de tots, comunicant-se les coses amb cartes, amb tota mena de detalls... Per exemple, Francesc Xavier, tot recorrent l'Orient, guardava en un relicari que portava penjat al coll les signatures de les cartes dels companys. Aquí tenim, doncs, un altre aspecte molt important de l'espiritualitat ignasiana: la comunitat. La comunitat, però, que es viu en la relació directa i immediata (amistat, oració comunitària, compartir, ajuda,...) i també quan les exigències del servei i del compromís allunyen els membres de la comunitat... Comunitat de presència i també de distància.

Oberts a tota mena de serveis, arreu del món

Ignasi és un dels sants que més món han recorregut (Terra Santa, Europa en els seus quatre punts cardinals fins a Anglaterra...). Cap sant espanyol de la seva època va passar els Pirineus, llevat de Francesc Xavier. I això no va ser casual. Déu el va macar amb un segell especial: servir "on es pugui fer el major servei a Déu i ajuda al pròxim". El servei, per tant, no s'ha de limitar a un lloc, sinó que ha de ser universal. On hi hagi persones necessitades de la Bona Nova del Crist, allà hi ha una crida del Senyor. Tanmateix, el servei de l'evangeli no és només predicar, sinó fer el que demana "la glòria de Déu i el bé més universal dels homes". D'ací que l'espiritualitat ignasiana no sigui una espiritualitat especialitzada. Tota mena

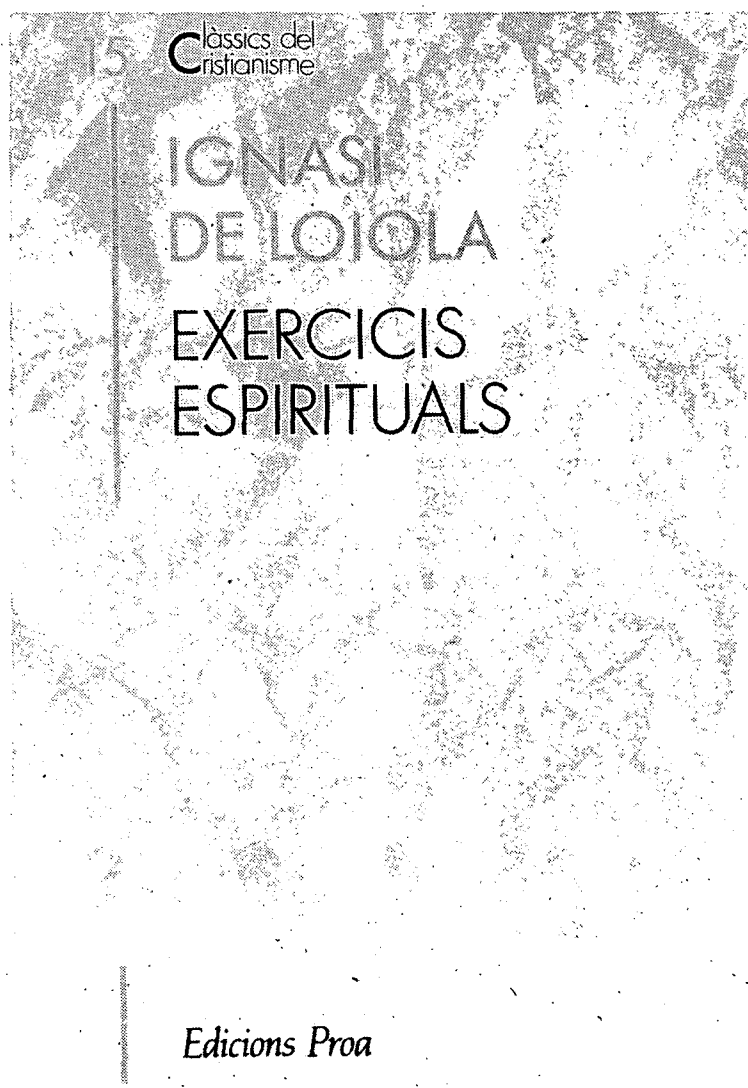

Bronze de Flotats a la capella de l'avantcova de Manresa: Sant Ignasi donant els exercicis a l'hospital de santa Llúcia de Manresa a uns grups de dones pietoses

d'activitats poden ser bones, si són útils al major servei de Déu, que és el millor servei als homes. Per tant, la gamma d'activitats possibles és immensa: celebració de l'Eucaristia o de la

reconciliació, donar exercicis espirituals, fer activitats socials, ensenyar els infants, formar adults, dedicar-se a persones de poca cultura o ensenyar en una universitat, ajudar els qui no

creuen o els qui tenen una fe amenaçada o trontollant o donar informació als qui ja creuen... "El bé, com més universal, més diví", escribí lapidàriament: a tot tipus de persones, en tota mena

Edicions Proa

d'activitats, a tot arreu...

El discerniment, un art imprescindible

Aquesta espiritualitat, tota ella macada per la creativitat, ja que ha de respondre a les situacions canviants del món i de la societat, exigeix que el cristià tingui molt assimilats "els sentiments del Crist". Perquè ha de saber guiar-se per aquests sentiments i prendre les decisions que el Crist prendria avui, aquí. És a dir, ha de saber deixar-se conduir per l'Esperit, Esperit del Crist. Aquest art de saber-se guiar i conduir per l'Esperit s'anomena bíblicament discerniment. Ignasi el va practicar tota la vida, urgit des de molt aviat per aquell "què cal fer?" que sempre el punxava. "Mai no s'anticipava a l'Esperit, sinó que el seguia", ens ha dit d'ell un confident. En els Exercicis Espirituals ens va deixar el resultat de la seva experiència de seguir la veu de l'Esperit i d'ajudar els altres en aquesta tasca. Per a no desviar-nos en el seguiment del Crist, que no pot ser mimetisme, en els Exercicis trobem un gran ajut, perquè són escola de discerniment.

Experiència de Déu enmig del món

El desig de Déu, de conèixer-lo més, de sentir-lo, d'experimentar-lo, sol bullir en el cor dels vertaders creients i, concretament, en el cor dels cristians delerosos de ser fidels al Crist. El mestratge ignasià porta a trobar Déu enmig del món, de la nostra societat, entre els homes, en la feina, en la família, en la lluita... Havent-nos trobat amb un Déu que ens fa girar la mirada envers els homes i que ens envia a ajudar-los, podem trobar aquest Déu en qualsevol lloc o situació on Ell ens ha enviat.

Allà, no solament hi trobem Déu, sinó que col·laborem amb Ell, perquè Déu no és només present a tot arreu, sinó que "treballa" (com ens diu Ignasi amb paraules d'evangeli). Podem, doncs, en la feina que el Senyor ens encomana —la "missió"— trobar-nos amb Déu, sentir la seva presència, experimentar la seva companyia. Per això Ignasi repetia que és important que cerquem Déu en l'oració, però encara més important que no ens limitem a cercar-lo en la pregària, sinó també en les converses, en l'estudi, en la feina, en les activitats socials,... I, en aquests llocs, podem sentir devoció, goig, gust espiritual, atractiu i altres signes de la càlida companyia de l'"Amic". És el punt que més hem d'agradir de l'herència d'Ignasi: ens ha ensenyat a trobar Déu enmig del nostre món.

■ Josep M. Rambla, s.j.

als religiosos de la Companyia de Jesús —sacerdots, estudiants i germans coadjutors— la gent des de fa anys els anomena jesuïtes, tot i que ells prefereixen dir que són "S.I." (que vol dir Societatis Iesu), és a dir, de la Companyia de Jesús. Lamentablement, la Companyia de Jesús, com tots els altres ordes i congregacions religioses, com els sacerdots de moltes diòcesis del món (especialment d'Europa), està en franca recessió numèrica des de fa cosa de vint-i-cinc anys, o sigui, des de després del Concili Vaticà II. És difícil esbrinar-ne les causes. De fet, les entrades no compensen ni de lluny les defuncions i sortides. En aquesta llarga història ara predomina en conjunt el descens quantitatiu. I menys persones poden fer menys feina.

Opcions fonamentals

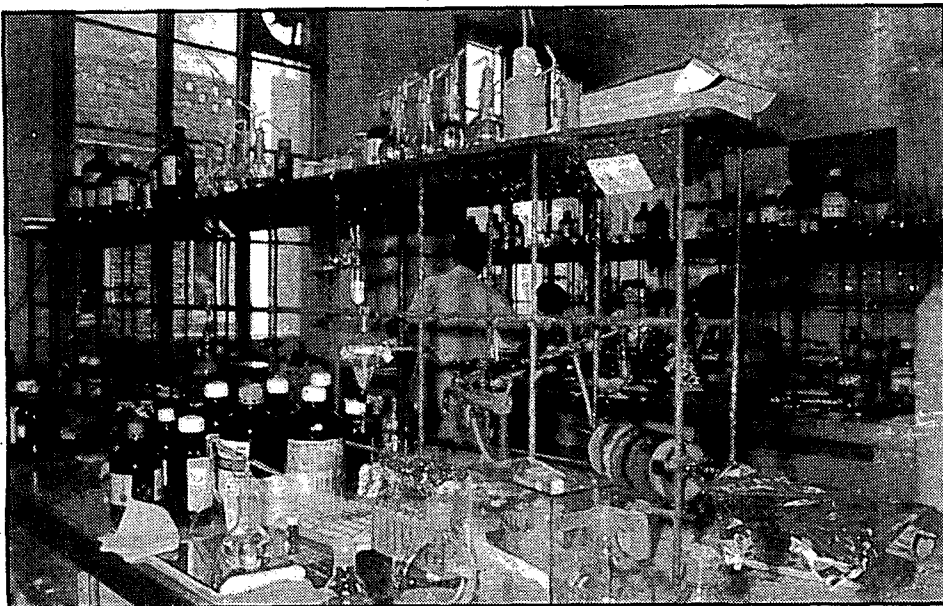
Oficialment les Congregacions Generals (òrgan suprem legislatiu de la Companyia de Jesús) 32 (1975) i 33 (1983) han establert que la missió principal del jesuïta d'avui és el servei de la fe i la promoció de la justícia inseparablement integrats i formant l'eix motriu de totes les activitats apostòliques que es duen a terme arreu del món.

Remarqueu a més la dimensió internacional de la Companyia de Jesús. La divisió en Províncies és purament administrativa. Els jesuïtes formen part i estan al servei de la Companyia universal, no d'una casa o d'una Província, encara que l'ordre i l'apostolat exigeixen una distribució i una dependència immediates o concretes. Però a Roma hi ha cases interprovincials o internacionals (Cúria Generalícia, Universitat Gregoriana, Institut Bíblic, Casa d'Escriptors i d'altres; hi treballen en conjunt 613 jesuïtes) i a tot el món accions coordinades i organitzades des de Roma (com el "Servei als refugiats"). I hi ha problemes d'extensió mundial o de gravetat tan excepcional que la seva solució només es pot estudiar i assumir des de Roma o des d'un altre centre d'on sorgeixin plans i iniciatives cap als diversos països.

Aquest universalisme està demanant, com a contrapès, la inculturació. L'esperit universal no pot estar renyit amb l'arrelament i l'adaptació als llocs, cultures i èpoques. Ans al contrari, ambdós són necessaris. Internacionalisme i nacionalisme, des d'un punt de vista apostòlic, són els dos costats d'una moneda, com la disponibilitat i l'arrelament.

La Companyia de Jesús és l'obra que sant Ignasi de Loiola deixà per la posteritat, inspirada i fonamentada en els Exercicis i les Constitucions, escrits pel mateix Ignasi. Aquest orde enguany celebra el 450è aniversari de la seva dilatada història. És impossible poder publicar en aquestes pàgines ni tan sols un breu resum o les dates prominents dels seus annals. Però la gent pregunta: On són i què fan avui aquests gairebé 25.000 jesuïtes en el món? Mirarem de donar-los una resposta forçosament breu i, per tant, inevitablement imperfecta.

La Companyia de Jesús avui: on és i on treballa

Un laboratori de l'Institut Químic de Sarrià

Passem ara ja a una sumària enumeració dels diferents sectors de treball en els quals es troben els jesuïtes en el món (segueixo bàsicament l'esquema del discurs del P. General a Loiola el 20 de setembre de 1990).

Es fa de veure que molts estan interrelacionats o implicats i cal advertir que molts treballen en més d'un dels camps que s'indiquen. La pluriocupació està molt estesa.

Teologia i món intel·lectual

L'estudi, investigació, docència i difusió escrita de la Sagrada Escripura i de la Teologia en general ocupen un lloc preponderant. Cap treball d'evangelització és possible sense l'hàbit de la reflexió teològica. Hi haurà uns especialistes però ningú no pot prescindir-ne. Arreu del món hi ha Facultats i Institucions de Teologia. També hi ha els imprescindibles divulgadors.

La Teologia ocupa el lloc central de la tasca intel·lectual dels jesuïtes però no l'única. Filosofia, història, medicina, literatura, ciències pures o aplicades, sociologia, psicologia, economia, són objecte d'estudi i recerca per part de molts. Universitats i Instituts Superiors propis o aliens són una bona plataforma. Més avall esmentarem el seu aspecte docent i el de les publicacions.

Exercicis Espirituals

Estan a l'origen i són la font vital de la Companyia de Jesús. No és estrany que el seu estudi i la seva pràctica aplicació a diferents grups de persones i a individus en particular esmercin molts d'esforços. Hi ha diverses maneres de donar-los i d'acompanyar espiritualment l'exercitant.

Abunden les cases d'exercicis i els qui s'hi dediquen primordialment. S'han obert també centres que promouen l'estudi i pastoral dels Exercicis i de l'espiritualitat ignasiana (recordem, entre d'altres, els de Roma, Buenos Aires, Quebec, Chicago i Indaiatuba, del Brasil).

Educació i joventut

El sector educacional continua ocupant el nombre més elevat de jesuïtes: uns 6.000 en tot el món. A més de 700 escoles, col·legis i universitats pròpies (en 65 països), la Companyia ha signat acords amb altres comunitats religioses i diòcesis per compartir l'administració en un número equivalent d'institucions educatives, com per exemple les que pertanyen a "Fe y Alegría" a l'Amèrica llatina (només a Bolívia uns 75.000 alumnes), a SAFA (Escuelas Profesionales Sagrada Familia) a Andalusia (25 centres docents amb un total de 20.770 alumnes) o a altres agrupacions semblants.

(Segueix)

Formació universitària i promoció científica

Molta gent veu els jesuïtes més com a savis que com a religiosos. No crec que aquesta imatge agradaés gaire a St. Ignasi. Potser la concentració de jesuïtes en el món de la ciència és un factor que fomenta aquesta impressió. Només a Catalunya, 75 dels 250 jesuïtes catalans treballen en centres universitaris. La meitat tenen títols acadèmics en Filosofia, Escripura i Teologia, i ensenyen majoritàriament en universitats de l'Església; una desena treballen en universitats estatals, i la resta en institucions universitàries regentades per la Companyia de Jesús. Seria fàcil donar més detalls estadístics; emperò, hom és conscient que a l'àmbit universitari el que val no és tant el nombre de persones com la qualitat de la seva feina.

Persones com el P. Batllori, el P. Romà, el P. Victori o el P. Santapau, només per anomenar-ne alguns dels contemporanis nostres, en són un bon testimoni. I a escala institucional podem

esmentar l'Observatori de l'Ebre totalment dedicat a la recerca en Astronomia, l'Institut Químic de Sarrià excel·lent en la manera com ha combinat la docència i la recerca durant 75 anys, i ESADE per l'amplitud de programes, l'alt nivell pedagògic i l'impacte que ha tingut en els cercles empresarials.

El Centre Borja mereix un comentari a part. Durant molts anys va ésser la casa on en el decurs de 7 anys els novells jesuïtes catalans cursaven els estudis de Filosofia i de Teologia que els preparaven per al sacerdoci. En la nova reestructuració dels estudis sacerdotals, el Centre Borja ha deixat de ser un "seminari" i s'ha transformat en un lloc de recerca i de reflexió teològica important, envoltant una biblioteca de les millors del seu ram a Catalunya i a l'estat espanyol. Hi ha un nucli d'investigadors i escriptors que té una forta incidència en el pensament teològic actual. Els

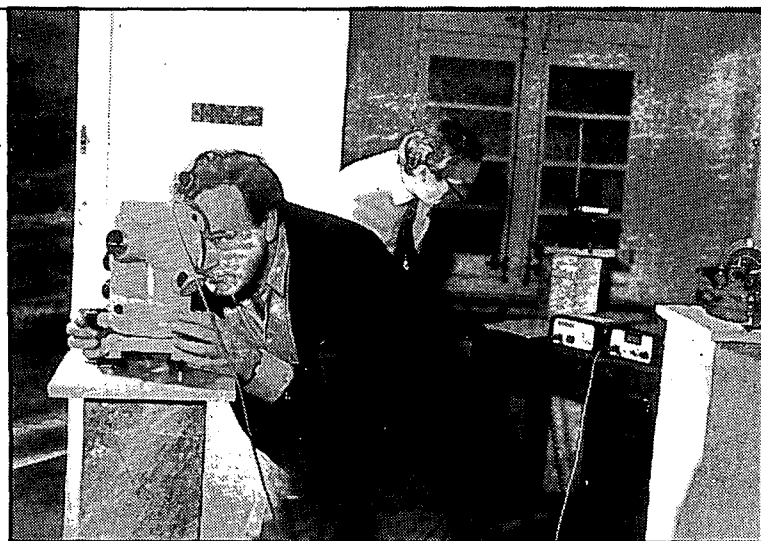
Instituts de Bioètica i de Teologia Fonamental són dos exponents ben concrets d'aquesta feina investigadora.

Què hi ha darrera de tota aquesta activitat?

Hom pensa en una estructura militar com si els jesuïtes fossin "marcians teledirigits" pel Papa Negre des de Roma. No, no sé com ens veu la gent, però no crec que cap jesuïta se senti dirigit a distància. Crec que la seva experiència és ben diferent. Jo faria les següents observacions que poden servir de cloenda.

1. El jesuïta normalment no veu la seva tasca com si fos el fi últim i suprem de la seva vida, sinó com a una expressió dels seus talents i de la seva motivació evangèlica.

2. El jesuïta se sent "administrador dels coneixements" i, per això, té una tendència gairebé innata de comunicar el que sap. D'aquí ve la crítica que sovint es

Dos jesuïtes treballant a l'Observatori de l'Ebre

fa del jesuïta savi: que dedica més temps a la docència que a la recerca, malmetent l'esforç i els recursos esmerçats en la seva formació.

3. Entrar en la dinàmica del pensament sovint comporta treballar en les regions frontereres de la ciència, on la raó humana ha de qüestionar una fe massa socialitzada i diluïda, i ha de buscar una religiositat més coherent i fins i tot mística. El problema rau en com s'aconsegueix ser religiosament fidel i aventurar-se a qüestionar el suport social que sovint rutinitza i

dilueix la vivència religiosa.

4. Al fons, hi ha una lleialtat cànida i ingènua a Crist, a l'Església i al Papa, perquè tot jesuïta sap que la veritat no és una idea, ni una manera de pensar, ni un sistema teològic, sinó una vivència religiosa que ho nodreix i vigoritza tot, àdhuc el món autònom de les universitats, tan exigent del seu patrimoni, i tan necessitat d'un fonament humanista i d'una direcció transcendental.

■ **Jaume Fillella, s.j.**
Director General d'ESADE

(Vé de pag. 7)

També hi ha jesuïtes que treballen en escoles públiques o privades que no són de la Companyia. L'educació i l'evangelització de la joventut no resta limitada a l'àmbit escolar. Són molts els jesuïtes que viuen la missió entre els joves des de dins de moviments (com veurem més avall, a les CVX, per exemple), en grups parroquials o senzillament cultivant l'amistat i la relació interpersonal.

Parròquies i esglésies

El sector del ministeri parroquial compta amb més de 1.900 parròquies confiades a la Companyia, en les quals treballen a plena dedicació 3.200 jesuïtes. És un sector en expansió no només en països del tercer món sinó a tot arreu on disminueix el nombre de sacerdots diocesans o en Províncies en què la Companyia busca inserir-se més en l'Església local.

Però subsisteixen en molts llocs, sobretot en països catòlics, les esglésies pròpies no parroquials en les quals s'ofereix als fidels l'administració de sagraments i el culte. En algunes grans ciutats és notable el servei que es presta facilitant el sagrament de la reconciliació, la predicació, direcció de recessos, etc.

Els "moviments"

Les CVX o comunitats de vida cristiana, que continuen i renoven l'espiritualitat i la gran tradició de les antigues congregacions marianes, constitueixen una associació de fidels dirigida pels laics amb l'ajuda espiritual de la Companyia. Tenen en alguns països una gran vigoria. Uns 600 jesuïtes es dediquen a l'animació i acompanyament espirituals en les CVX, amb les quals s'han compromès. N'hi ha moltes de joves, però també abunden les d'adults.

L'Apostolat de l'Oració constitueix un servei pastoral que la Santa Seu ha confiat a la Companyia a fi que el poble de Déu s'uneixi en una pregària comuna i universal a les intencions que el Sant Pare proposa per cada

mes. Aquesta "devoció popular" que abasta actualment més de 30 milions de cristians se situa en el marc de l'oració litúrgica dels fidels i ajuda a molts a viure una espiritualitat d'ofertament, units al Cor de Jesús en l'Eucaristia.

Hi ha altres —relativament nous— moviments eclesials de renovació i nova evangelització als quals la Companyia presta el seu ajut d'acord amb el seu carisma propi. Una altra manera de fer Església.

Els centres o instituts socials

Com l'"Action Populaire" de París o l'"Indian Social Institute" de Delhi. En són una trentena en tot el món i ofereixen un ampli ventall de possibilitats d'estudi/investigació, enquestes, publicacions, conferències i activitats semblants. Són una obra concreta d'aquell món intel·lectual del qual parlàvem més amunt, aplicat a la sociologia.

Hi ha un nombre molt superior de centres socials amb objectius més específics i limitats. Aquestes dues menes d'institucions mostren la importància que la Companyia dona a l'apostolat social i són un mitjà, no l'únic, ni de lluny, de dur a terme la promoció de la justícia.

Món obrer i marginats

Inserir-se en aquest món fins a formar part d'ell, de les seves lluites i dels seus problemes, és actualment per a molts jesuïtes una crida irresistible. Alguns han anat a viure a barris perifèrics de les grans ciutats. Alguns han optat pel treball manual. Des de dins d'aquest món s'ha de promoure també aquesta justícia, inseparable del servei de la fe.

L'ajuda als marginats de tota mena, als immigrants, als transeünts, als abandonats a la seva soledat sense recursos, és un repte i una ocupació que demana molt sacrifici,

Una aula d'ESADE durant un curs de master en empresa

molta paciència, molta comprensió. Entre els més pobres dels pobres també hi trobarem jesuïtes.

Mitjans de comunicació social

Es òbvia la importància d'aquest sector en el món actual. Les Províncies hi mostren cada vegada més interès i hi dediquen homes, sobretot joves, als seus estudis i difusió. Premsa, publicacions, emissores de ràdio, canals de TV, producció de materials audio-visuals, etc., són activitats que ocupen totalment molts jesuïtes.

Les "cases d'escriptors" (Roma, Madrid, París, per exemple) agrupen persones dedicades a l'estudi exigent per les revistes d'alta divulgació. Només la de Madrid és responsable de "Razón y Fe", "Fomento Social" i "Reseña" i coordina l'esforç que demanen "Pensamiento", "Estudios Eclesiásticos" i "Manresa". Recordem, a més, a Europa: "Etudes", "Christus", "La Civiltà Cattolica", "Stimmen der Zeit" i "The Month".

Col·laboració internacional

A més de l'esperit i la disponibilitat universalistes dels quals hem parlat més amunt, indiquem dues maneres de fer aterrar aquest ideal. L'agermanament entre Províncies que suposa el compromís d'ajuda i cooperació en homes i recursos (per exemple, la de Nova York, amb Nigèria, Indonèsia i Filipines, la de Bèlgica Septentrional amb Ranchi, de l'Índia) i els centres o organitzacions que promouen l'ajut, sobretot econòmic (i, quan s'escau, l'humà), dels països més desenvolupats als anomenats del tercer món.

I aquí acabo aquesta simplificada i alhora indefugiblement llarga resposta a la pregunta formulada. La dinàmica de contínua recerca, pròpia d'Ignasi i dels qui el segueixen, no para d'obrir nous camins. I cal un acurat discerniment per veure cap a on s'ha d'anar i cap a on ja no s'ha d'anar. Tot això a la llum de l'Esperit.

■ Josep Maria Torelló, S.I.

Les cases d'exercicis (EE) i de recessos han fet i segueixen fent un bon servei tant a persones com a grups i comunitats. Però és veritat també que han contribuït a crear una determinada imatge dels EE i, en concret, dels anomenats EE ignasians, atès que el tipus de tanda que freqüentment s'hi ha donat ha estat grupal o comunitària, i gairebé sempre dirigida per un capellà. Aquest tipus de recés adreçat a una col·lectivitat, aprofitant el guió seqüencial del llibre dels EE de St. Ignasi (o algun altre), el podríem etiquetar com d'exercicis predicats, precisament per la importància que hi acostuma a tenir l'exposició temàtica o doctrinal que precedeix el temps de pregària o reflexió privada.

Aquests darrers anys, i sense menystenir el valor d'aquests EE predicats, hem anat fent un retorn als orígens dels EE de St. Ignasi, tal com ell els havia pensat i els proposava: és a dir, uns EE que feia una persona, un cristià, ell tot sol, amb el guiatge d'un altre cristià, que li donava els exercicis. Es tracta per tant del que en podríem dir exercicis personalitzats.

Val a dir que així com en els predicats l'argument i el contingut hi tenen un paper preponderant, en els personalitzats el contingut resta integrat en el conjunt metodològic.

Efectivament: Ignasi, al llibre dels EE, pondera tot el que fa referència a la metodologia, tant a les anotacions inicials (que són com una mena de directori), en les quals proposa qüestions ben pràctiques al qui dona els EE i a qui els fa, com a les addicions per a millor fer els EE i per a millor trobar el que (es) desitja, proposades a l'inici de les diverses setmanes.

Per Ignasi, la finalitat dels EE era facilitar la trobada immediata (sense mediacions) entre el Criador i la criatura: que el qui fes exercicis pogués trobar-se amb Déu, i en un context d'amistat (com un amic parla amb l'amic, dirà en explicar en què consisteix el col·loqui de la pregària).

Per a possibilitar aquesta trobada, Ignasi

L'acompanyament espiritual —cases d'exercicis—

proposa (i això forma part del mètode) el guiatge del qui dona els EE, recollint la tradició eclesial de l'acompanyament espiritual. Efectivament, en la persona de l'acompanyament s'hi fa present l'Església que acull i anima, que proposa i il·lumina, que fa costat i prega, que orienta sense condicionar el creixement interior del qui fa els EE.

L'acompanyament als EE és un servei que fa l'Església, en ordre a que el cristià vagi traient del seu viure tots els afectes desordenats que l'impedeixen d'escatir la voluntat de Déu. És això el que fa esdevenir l'acompanyament un bon col·laborador de l'Esperit —únic mestre de pregària— com a pedagog en l'escala d'oració que són els EE. Una pedagogia que condueix poc a poc a la integració de la fe i la vida.

Curiosament, Ignasi va donar exercicis a molta gent no

però no a la pràctica—que el carisma de l'acompanyament espiritual no és patrimoni ni dels preveres ni dels religiosos, sinó d'aquells als qui l'Esperit el vol concedir.

Ara bé: com tot do autèntic de l'Esperit, també aquest carisma esdevé tasca a realitzar pel cristià i per l'Església. En aquest sentit, el fet de poder acompanyar espiritualment i de donar exercicis comporta per aquell que s'hi sent cridat i enviat per l'Església una tasca ferma de preparació, d'estudi, d'experiència personal seriosa d'haver estat acompanyat, etc.

Aquesta recuperació del sentit original dels EE de St. Ignasi ens ajuda també a redescobrir el sentit eclesial del guiatge personal en la vida de qualsevol cristià que vulgui seriosament anar seguint, cada cop amb més lucidesa i amb més fermesa, el Crist.

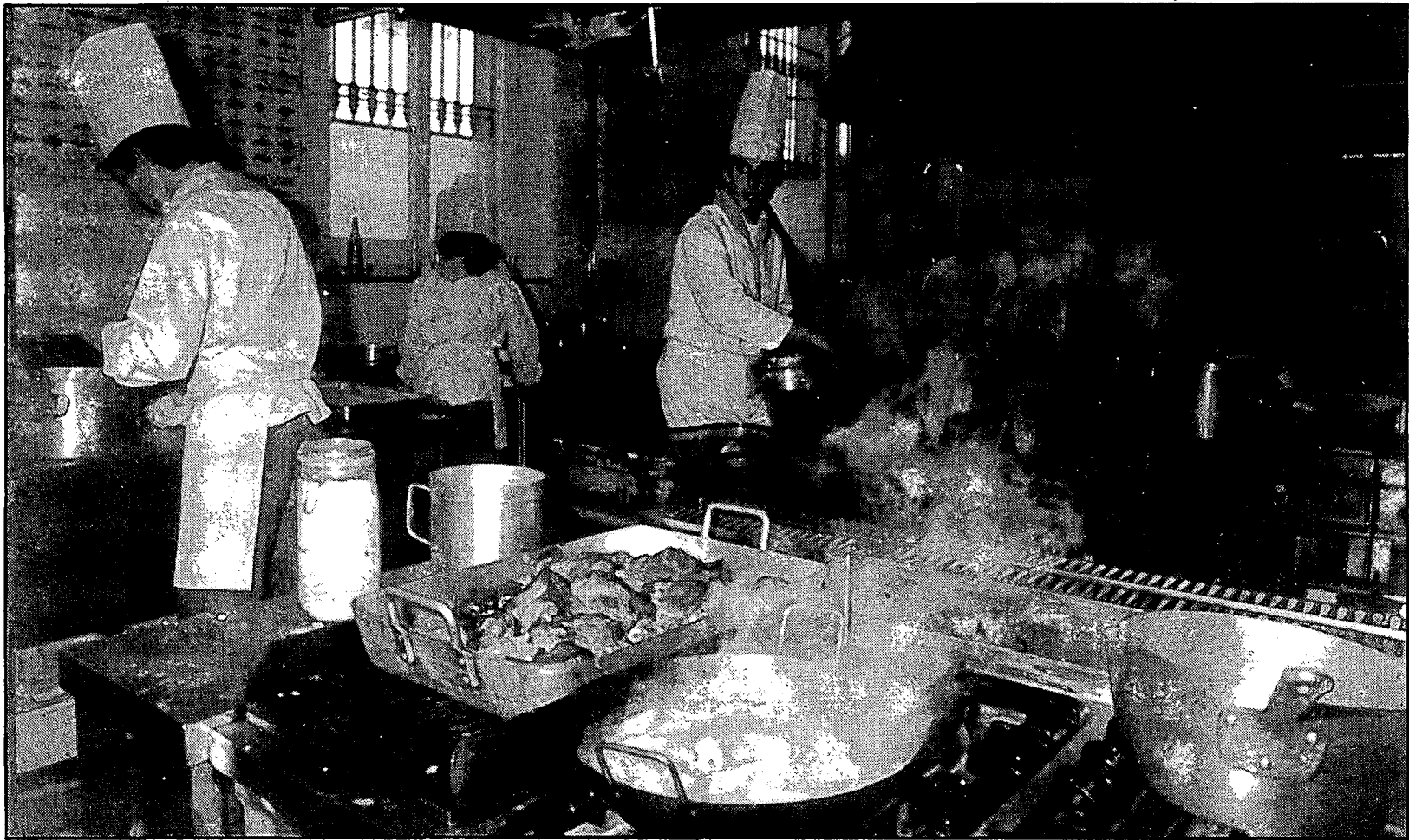
A tots ens esdevé necessària la presència objectivadora d'un germà gran en la fe, que ens ajudi a integrar la fe i la vida, que ens ajudi en el procés de discernir quins moviments interiors (i exteriors) provenen de Déu i quins del món, que ens faci saber i sentir que l'Església universal es fa present en la sol·licitud d'un germà o germana que ens acompanya sense voler-nos condicionar.

Evidentment, Ignasi pensava que l'exercitant ideal (el subjecte) era l'apòstol, el cristià marcat seriosament pel Crist. Per tant, tots els EE els havia concebut com una autèntica escola d'apòstols. En aquest sentit podem entendre també, i per extrapol·lació, la importància que hauria de tenir l'acompanyament espiritual per tots els cristians cridats a serveis i ministeris en l'Església, per ajudar-los a fer camí enmig del món, fidels a la seva vocació, amb els ulls il·luminats del cor.

■ Josep Baquer, S.J.
Promotor CVX a Catalunya

Activitats pastorals a la parròquia del Sant Àngel d'Hostafrancs (Barcelona)

Escola d'hosteleria
al col·legi sant
Ignasi de Sarrià

Activitats de la Companyia de Jesús

- Treballa en 1818 punts de 113 països i 84 Províncies jesuítiques.
- EDUCACIÓ:
 - 666 centres en 65 països,
 - 177 universitats, centres universitaris, escoles superiors, facultats de filosofia i teologia.
 - 357 escoles secundàries.
 - 46 escoles professionals i tècniques.
 - 32 escoles primàries.
 - 54 centres acadèmics.
 - Hi treballen 70.000 educadors seglars més col·laboradors laïcs i religiosos.
 - A més, hi ha 6.224 jesuïtes que treballen en aquests centres.
 - En aquests centres s'eduquen aproximadament 1.500.000 alumnes.
 - Els jesuïtes són responsables també de,
 - 683 centres de FE Y ALEGRIA en 10 països d'Amèrica Llatina.
 - 22 centres d'ESCOLES SAFA, a Espanya. Ambdues institucions estan dedicades a la promoció de les classes menys afavorides en suburbis, pobles, zones rurals, etc.
 - Les Escoles Secundàries tenen en l'actualitat 401.891 alumnes i els centres de nivell universitari 459.648.
 - La Companyia de Jesús és responsable de 1371 institucions educacionals. Cada any passen pels seus centres al voltant de 2.000.000 d'alumnes.
- OBSERVATORIS: 6
- PARRÒQUIES: 2.000
- A més té REVISTES, EMISSORES DE RÀDIO I CENTRES DE PRODUCCIÓ DE TV, LEPROSERIES, CENTRES DE SALUT.

La proporció (en %) de jesuïtes que són als diversos camps és la següent:

(ESPANYA)	
Educació	25,7

Pastoral	23
Universitat	11
Formació	6,5
Mitjans de comunicació	1,4
Missió obrera	1,6
Tercera edat	11
Treball intern	15
Diversos	4,8

NOMBRE D'OBRES PASTORALS

Cases d'Exercicis	19
Parròquies	34
Residències	33
Leproseries	1
Editorials	4
Estacions de ràdio	6
Revistes	29
Universitats i centres superiors	12
Col·legis d'ensenyament secundari	29
Escoles professionals	19
Escoles primàries	7
Altres centres	4

ALUMNES EN CENTRES EDUCATIUS

Escoles primàries	66.325
Escoles secundàries	42.225
Universitaris	26.380
Altres	17.600

- 01-12-73 Gmà. Alfredo Lobato, 36 anys. El Guéra (Txad).
- 23-05-76 Gmà. Nicolás de Glos, 65 anys. N'Djamena (Txad).
- 12-10-76 P. Joao Bosco Burnier, 59 anys. Ribeiro Bonito (Brasil).
- 06-02-77 P. John Convay, 57 anys i P. Christopher Shepard-Smith, 34 anys. Musami (Zimbabwe).
- 12-03-77 P. Rutilio Grande, 45 anys. El Paisnal (El Salvador).
- 15-01-78 P. Desmond Donovan, 41 anys. Makumbi (Zimbabwe).
- 27-06-78 Gmà. Bernard Lisson, 69 anys i P. Gregor Richert, 48 anys. Magondi (Zimbabwe).
- 14-07-78 P. Bernard, 53 anys. Georgetown (Guaiana).

Màrtirs dels últims temps

- 26-12-78 P. Gerhard Pieper, 38 anys. Kangaire (Zimbabwe).
- 24-02-79 P. Francis Louis Martinsek, 67 anys. Mokame (Índia).
- 07-03-80 P. Matthew Mannaparambil, 42 anys. Burham (Índia).
- 22-03-80 P. Luís Espinal, 48 anys. La Paz (Bolívia).

- 13-04-81 P. Godofredo Amingal, 59 anys. Mindanao (Filipines).
- 02-08-81 P. Carlos Pérez Alonso, 45 anys. (Guatemala).
- 28-12-83 P. Francesco Saveri, 70 anys. Xina.
- 14-03-85 P. Klaus Luiters, 45 anys. (Líban).
- 30-10-86 P. Gonçalves Kamtedza, 55 anys i P. Silvio Moreira, 44 anys. Moçambic.
- 13-04-87 Gmà. Vicente Cañas, 48 anys. Matto Grosso (Brasil).
- 24-09-87 P. André Masse, 47 anys. Saïda (Líban).
- 01-06-89 P. Sergio Restrepo, 50 anys. Tierralta (Colòmbia).
- 16-11-89 P. Ignacio Ellacuria, 59 anys; P. Amando López, 53 anys; P. Joaquín López López, 71 anys; P. Segundo Montes, 56 anys, Juan Ramón Moreno, 56 anys; P. Ignacio Martín Baró, 47 anys. San Salvador (El Salvador).

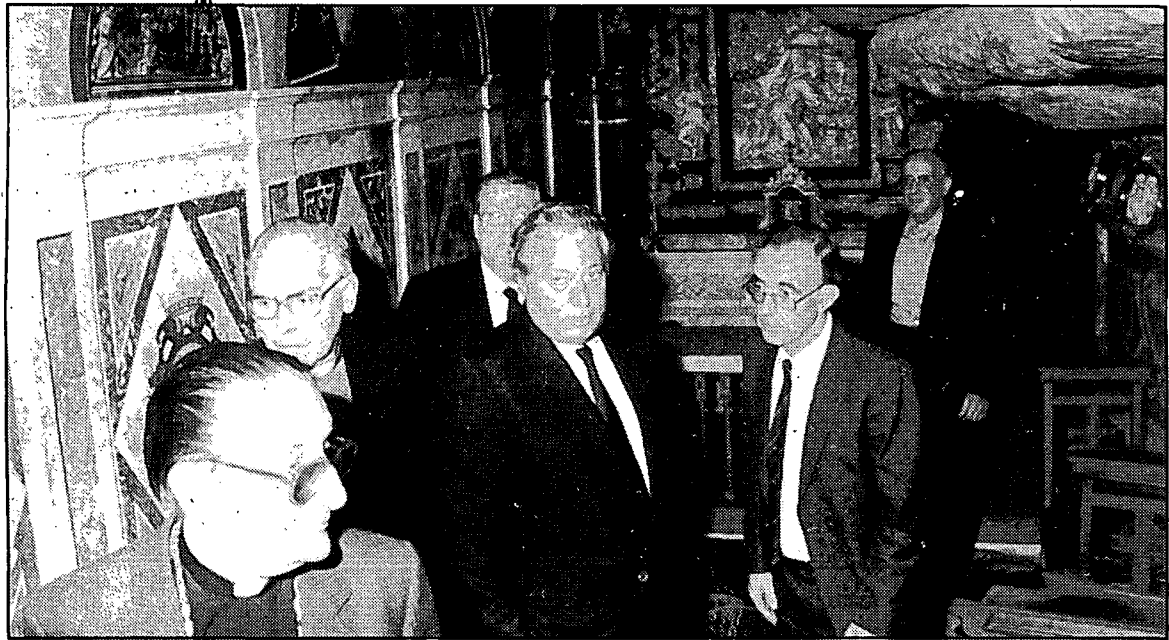

28-09-90. Acte d'inauguració de la nova il·luminació del recinte de la Cova de Manresa

22-04-91. Celebració, a la basilica de Santa Maria del Mar de Barcelona, de la diada universal de la Companyia de Jesús, presidida per l'arquebisbe de Barcelona, Ricard M. Carles

L'Any Ignasià a Catalunya: pas a pas

29-09-90. Visita a la Cova del President de la Generalitat, en funcions, Macià Alavedra. Al seu costat, Josep O. Tuñí, Provincial dels Jesuïtes de Catalunya, l'alcalde de Manresa, Juli Sanclimens, l'arquebisbe de Tarragona, Ramon Torrella, el bisbe de Solsona, Antoni Deig i el superior de la Casa de la Cova de Sant Ignasi, Jordi Blajot

L'Any Ignasià va començar oficialment el 27 de setembre a la basilica de Lloïola, amb una celebració eucarística concelebrada presidida pel P. General de la Companyia de Jesús, Peter-Hans Kolvenbach, i que va comptar amb la presència dels vuitanta-quatre participants, d'arreu del món, de la Congregació de Provincials.

A Catalunya, l'Any Ignasià es posava en marxa dos dies més tard, el 29 de setembre, a Manresa, un dels bressols de l'espiritualitat ignasiana, i es clourà el 31 de juliol, festivitat de sant Ignasi de Lloïola. Repassem alguns dels actes i activitats més remarcables d'aquesta efemèride a casa nostra.

Publicació d'"Any Ignasià", butlletí mensual (Març de 1990)

Des d'aquesta data i amb periodicitat mensual s'ha publicat el butlletí "Any Ignasià" per informar sobre les activitats i les notícies que s'han produït durant la celebració dels aniversaris ignasians. Aquest butlletí és portaveu de la Comissió catalana del 5è centenari, i ha nascut amb la intenció de fer-se ressò de les celebracions de les diverses comunitats, obres o institucions promogudes o animades per la Companyia de Jesús, i ha anat recollint les iniciatives que han nascut i neixen de la societat i l'església catalana, i alhora informa de les accions que

s'estan realitzant a la resta de l'Estat Espanyol i a nivell internacional.

Conveni per restaurar les façanes de l'església i de la Cova de sant Ignasi de Manresa (7 de setembre de 1990)

En aquesta data es va signar el conveni per al finançament de les obres de restauració de les façanes de l'església i de la Cova de sant Ignasi de Manresa, mitjançant el qual s'han anat efectuant els treballs de conservació i restauració que permetran la preservació del conjunt. Aquest conveni va ser subscrit pel Conseller de Política Territorial i Obres Públiques, Joaquim Molins, pel Conseller de Cultura, Joan Guitart,

pel President de la Caixa d'Estalvis de Manresa, Josep Badal, i pel Provincial dels Jesuïtes de Catalunya, Josep O. Tuñí.

Presentació del llibre "Manresa i sant Ignasi" i inauguració de la nova il·luminació de la Cova de sant Ignasi (28 de setembre de 1990)

El 28 de setembre es va presentar el llibre "Manresa i sant Ignasi", obra del Dr. Joan Segarra, s.j. Aquesta publicació té el mèrit d'aclarir el pas del pelegrí per la capital del Bages amb un estil planer i realista. L'obra és completa amb una sèrie de gravats del dibuixant Joan Torra, que il·lustren fefaentment els indrets manresans que sant Ignasi va sovintejar.

Tot seguit es va inaugurar la il·luminació del conjunt monumental de la Santa Cova, la qual ofereix, juntament amb els altres dos monuments històrics de Manresa — la Seu gòtica i el Pont Vell — un marc artístic dels més notables de Catalunya.

Trobada d'Educadors al Col·legi Claver de Raimat (Lleida) (14 de setembre 1990)

Aquesta trobada, dirigida als professors que treballen en centres de la Companyia de Jesús, va aplegar uns quatre-cents participants i va tenir com a principal objectiu presentar l'Any Ignasià a les escoles i oferir material didàctic per a utilitzar durant el curs.

L'acte va estar centrat en una conferència oferta per Josep M. Rambla sobre espiritualitat ignasiana i l'educació, un informe d'Ignasi Salat, delegat de Col·legis de la Companyia i la presentació dels aniversaris ignasians a càrrec d'Enric Puig, president de la Comissió Catalana. La Trobada es va cloure amb una eucaristia, presidida pel Dr. Ramon Malla, bisbe de Lleida.

Inauguració de l'Any Ignasià a Manresa (29 de setembre de 1990)

El 29 de setembre van tenir lloc a Manresa els actes inaugurals del 5è centenari del naixement de sant Ignasi de Lloïola i del 450è aniversari de la fundació de la Companyia de Je-

sús. Aquests actes van començar a la recinte de l'Església de la Cova amb l'obertura de l'exposició dedicada a la vida del sant i l'estrena de l'audiovisual "Sant Ignasi de Lloïola des de Manresa", a l'anomenada sala de Pelegrí. Posteriorment, hi va haver una missa concelebrada a l'església de la Seu de Manresa, presidida pel Dr. Ramon Torrella, arquebisbe de Tarragona, la qual va tenir una participació d'unes dues mil persones. A aquest acte van assistir, entre altres personalitats civils, el President de Parlament de Catalunya, Joaquim Xicoy, el President en funcions de la Generalitat, Macià Alavedra, l'Alcalde de Manresa, Juli Sanclimens.

Seminari "Qui ets tu, Ignasi de Lloïola" (del 6 d'octubre al 15 de desembre)

Aquest seminari, dirigit per Santiago Thió, va plantejar en sis sessions l'objectiu d'intentar traduir l'experiència ignasiana al món actual amb especial incidència en la vida espiritual i eclesial laical.

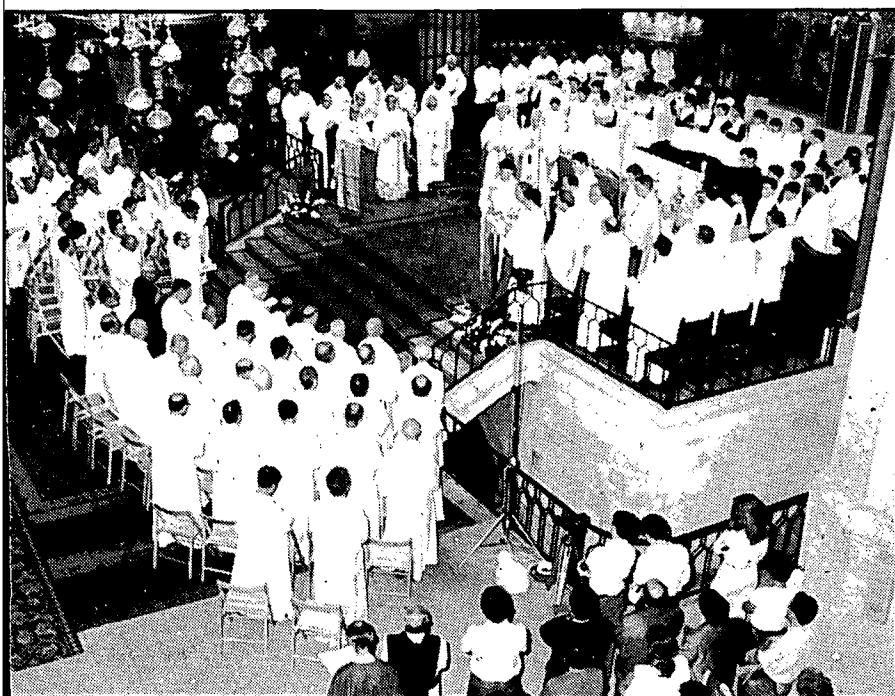
Presentació del llibre "Ignasi de Lloïola. Exercicis Espirituals" (9 d'octubre de 1990)

El 9 d'octubre va tenir lloc a la seu de la Fundació Enciclopèdia Catalana de Barcelona la presentació del llibre de la col·lecció "Clàssics de Cristianisme": "Ignasi de Lloïola. Exercicis Espirituals". Escrits complementaris", versió catalana de l'obra cabdal de sant Ignasi de Lloïola que ha estat traduïda pels jesuïtes Josep M. Rambla i Ramon M. Torelló.

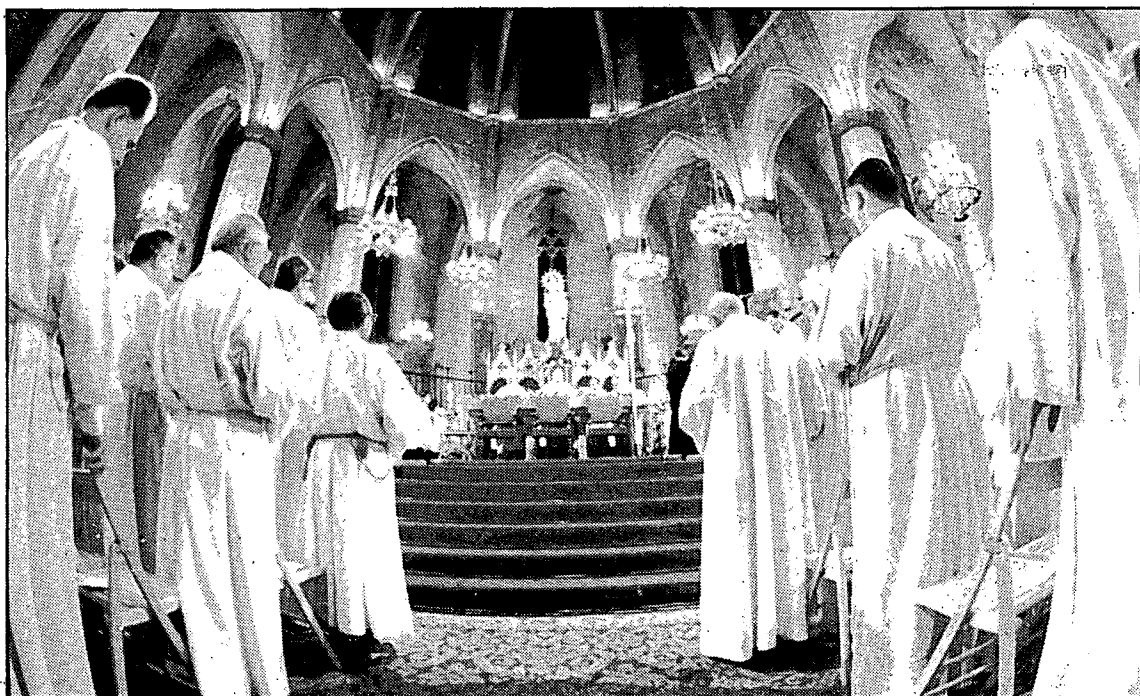
Acte acadèmic al Saló de san Jordi de la Generalitat (16 d'octubre de 1990)

El 16 d'octubre va tenir lloc al Saló de san Jordi del Palau de la Generalitat de Catalunya un acte acadèmic inaugural de la celebració dels aniversaris ignasians. En el decurs de l'esmentat acte i després d'una breu intervenció del Provincial dels Jesuïtes de Catalunya, Josep O. Tuñí, l'insigne historiador P. Miquel Batllori va dictar la conferència "En les escaïences centenàries de sant Ignasi de Lloïola la Companyia de Jesús".

Aquest acte va estar presidit pe-

Aspecte de la cerimònia inaugural a l'església de la Seu de Manresa, presidida per l'arquebisbe de Tarragona, Ramon Torrella

President de la Generalitat de Catalunya, Jordi Pujol, que va parlar de la contribució que ha representat per a la societat catalana la tasca de la Companyia de Jesús al llarg del temps.

Acte acadèmic a l'Ajuntament de Manresa (26 d'octubre de 1990)

El 26 d'octubre es va dur a terme al Saló de Sessions de l'Ajuntament de Manresa un acte acadèmic en el qual el professor de la Universitat Gregoriana de Roma, Josep M. Benítez, va pronunciar la conferència "Manresa en la vida de sant Ignasi". L'acte va estar presidit per l'Alcalde de Manresa, Juli Sanclimens, que va adreçar unes paraules emmarcant el pas de sant Ignasi per la ciutat com un dels fets més significatius dels mil cent anys d'història documentada que Manresa va celebrar l'any passat.

Concessió de la Medalla d'or de la Ciutat de Manresa a la Companyia de Jesús (7 de novembre de 1990)

El Ple de la Corporació Municipal de l'Ajuntament de Manresa, en sessió extraordinària celebrada el 7 de novembre de 1990, va aprovar per unanimitat concedir la Medalla d'or de la Ciutat a la Companyia de Jesús, en reconeixement dels mèrits rellevants assolits en el decurs dels quatre-cents cinquanta anys que ara commemoren i que es manifesten en els més diversos àmbits del saber i del desenvolupament integral de la persona, i en l'agraïment per haver portat el nom i la presència de Manresa arreu del món. L'acte de lliurament es va celebrar el 21 de febrer, coincidint amb la festa de la Misteriosa Llum.

Visita del President de la Generalitat a la Cova de sant Ignasi de Manresa (10 de novembre de 1990)

El 10 de novembre el President de la Generalitat de Catalunya, Jordi Pujol, va visitar Manresa amb motiu de la cloenda de l'any del Mil·lenni de la ciutat. Ja al vespre, va fer una visita al recinte de la Cova de sant Ignasi. Durant la visita, el Provincial dels Jesuïtes de Catalunya, Josep O. Tuñí, va fer lliurament de les medalles commemoratives dels aniversaris ignasians al President de la Generalitat de Catalunya, a l'Alcalde de Manresa, Juli Sanclimens, i al President de la Caixa d'Estalvis de Manresa, Josep Badal, com a agraïment a les institucions que representen per la seva col·laboració en la restauració de les façanes barroques, central i lateral, així com la il·luminació exterior i el condicionament dels accessos al recinte de la Cova.

Campanya per una escola de noies a Mongo (Txad) (gener de 1991)

La Companyia de Jesús de Catalunya i INTERMÓN van presentar el projecte d'una "escola de noies a Mongo

(Txad)" en el marc de l'Any Ignasià com un repte a la nostra generositat i a l'esperit de solidaritat vers els marginats de la terra. Es pretén que aquest projecte sigui un fruit visible d'aquest Any Ignasià, una obra viva, en una de les zones més deprimides de la terra, ja que l'esperit d'Ignasi de Loiola va fer-se sempre present en els llocs més conflictius i en les situacions humanes més desesperades. És per això que es va sol·licitar a INTERMÓN que ens proporcionés un projecte en el qual poguessin participar totes les institucions, entitats i grups en els quals treballa la Companyia de Jesús de Catalunya: una acció que fos signe de la voluntat solidària.

Trobada de Jesuïtes de Catalunya a Manresa (5 de gener de 1991)

El 5 de gener es va celebrar a la Casa de la Cova de sant Ignasi la tradicional Trobada de Jesuïtes que cada any es convoca coincidint amb la festivitat de l'Epifania. Enguany ha tingut una significació encara més gran en estar emmarcada enmig de l'Any Ignasià. És per això que aquest any s'ha escollit la capital del Bages per dur a terme l'esmentada trobada que va aplegar cent-noranta cinc jesuïtes d'arreu de Catalunya.

Curs d'espiritualitat ignasiana a Lleida (del 14 de gener al 18 de març)

L'Institut de teologia de Lleida va desenvolupar un curs sobre sant Ignasi i espiritualitat ignasiana. Les sessions es van celebrar a l'Institut de Teologia.

Medalla commemorativa de l'Any Ignasià (febrer de 1991)

La Comissió Catalana de Vè Centenari del Naixement de sant Ignasi de Loiola va encunyar una medalla commemorativa amb motiu dels aniversaris ignasians.

Estrena de l'obra de teatre "Ignasi: la passió per la recerca" (3 de febrer de 1990)

El passat 3 de febrer es va estrenar al teatre de l'Escola Tècnica Professional del Clot l'obra "Ignasi: la passió per la recerca", original del jove jesuïta català Xavier Melloni. Aquesta obra està concebuda a manera de quadres escènics, com els actes sacramentals medievals. Aquestes escenes ens apropen la figura del sant en vuit moments claus de la seva vida.

La posada en escena està dirigida per l'Enric Puig i en Juanjo Fernández, i està duta a terme per un grup d'alumnes de l'Escola Tècnica Professional del Clot i membres de la Comunitat Cristiana de sant Pere Claver.

Aquesta obra posteriorment s'ha representat en catorze ocasions a Manresa, Barcelona, Lleida i Loiola.

Exposició itinerant "Seguint a Ignasi de Loiola" (de gener a juny de 1991)

L'exposició itinerant "Seguint a Ignasi de Loiola (1491-1991)" va començar el seu particular pelegrinatge a Raimat a finals de gener. Des de llavors fins a mitjans de juny l'exposició ha fet un recorregut per col·legis, parròquies i residències de la Companyia a Catalunya. L'exposició té com a objectiu reflectir qui fou Ignasi de Loiola, quins van ser els fruits de la seva obra, la companyia de Jesús, i la realitat dels jesuïtes avui, especialment a Catalunya i a Espanya.

Comunicació dels bisbes de Catalunya (febrer de 1991)

Els bisbes de Catalunya van realitzar una comunicació dirigida als diocessans catalans amb motiu de la commemoració del cinquè centenari

el P. Antoni Borràs va dictar la conferència "Ignasi de Loiola i la ciutat de Barcelona". L'acte va estar presidit per l'alcalde de la ciutat, Pasqual Maragall.

Vetlla jove a Montserrat i Manresa (22 i 23 de març de 1991)

La nit del 22 al 23 de març va tenir lloc la "Vetlla de Montserrat" amb el lema "Preguem amb sant Ignasi", que va aplegar gairebé sis-cents joves estudiants i integrants de CVX, arribats amb autocars de diversos punts de Catalunya.

Pelegrinació de religiosos de Catalunya a Manresa (21 d'abril de 1991)

El 21 d'abril, els religiosos i religioses de Catalunya van fer una pelegrinació

manresans. van seguir una ruta ignasiana pel barri antic de la ciutat, dissenyada pel col·legi públic sant Ignasi, en la qual van participar cent-setanta alumnes del centre. A l'endemà, diada de sant Jordi, es va repetir aquesta escenificació pel públic adult.

Es van triar deu enclavaments ignasians representatius de l'estada d'Ignasi de Loiola a la ciutat, i en cada un d'ells grups d'alumnes van dramatitzar moments de la vida del sant.

Exposició "Un paradís perdut. Les reduccions del Paraguai" (del 4 al 30 de juny)

El 4 de juny s'inaugurà, al Palau Robert de Barcelona, l'exposició "Un paradís perdut. Les reduccions dels jesuïtes al Paraguai", que va romandre oberta fins el 30 de juny.

Aquesta exposició va consistir en una mostra fotogràfica de la qual és autor Josep M. Blanch, jesuïta català que treballa al Paraguai des de 1954. Aquesta col·lecció fotogràfica es complementa amb tres lles originals de fusta i una columna, procedents d'aquelles reduccions.

Cloenda de l'Any Ignasià a Manresa (31 de juliol de 1991)

La diada de sant Ignasi de Loiola servirà per posar, oficialment, punt i final a aquesta commemoració, tot i que encara restaran alguns actes pendents.

La cloenda a Catalunya tindrà lloc a l'església de la Seu de Manresa amb una eucaristia concelebrada presidida pel cardenal Narcís Jubany.

Congrés d'Exercicis de les Obres Parroquials de Catalunya (del 8 al 12 d'octubre de 1991)

Com a darrer acte d'aquest Any Ignasià, se celebrarà del 8 al 12 d'octubre, a la casa de la Cova de sant Ignasi de Manresa, el Congrés d'Exercicis de les Obres Parroquials de Catalunya amb el títol "Els exercicis al servei de la parròquia". El congrés està convocat i presidit per la Conferència Episcopal Catalana i per les Obres d'Exercicis Parroquials.

Publicacions diverses:

En el decurs de l'Any Ignasià s'han promogut diverses publicacions, entre les quals es poden remarcar la "Guia del Pelegrí", editada en sis idiomes, "Catalunya i sant Ignasi" d'Isidre Burunat, s.j., la reedició de "El Pelegrí", de Josep M. Rambla, així com la col·lecció de deu quaderns de "Materials Ignasians" (paral·lèlgues, lectures, pregàries, obres per escenificar, etc.).

■ Carles Targa

16-10-90. Acte acadèmic al Saló de sant Jordi de la Generalitat de Catalunya. La taula està formada, d'esquerra a dreta, per: Josep O. Tuñí, Provincial dels Jesuïtes de Catalunya, Joaquim Xicoy, President del Parlament de Catalunya, Jordi Pujol, President de la Generalitat de Catalunya, Miquel Batllori, que va oferir un discurs i Enric Puig, President de la Comissió Catalana

del naixement de sant Ignasi de Loiola (1491-1991), especialment vinculat a la nostra terra, a fi de recordar els esdeveniments principals i el sentit del seu pas per Catalunya i també per acollir el seu mestatge espiritual.

Biografia de sant Ignasi en còmic (febrer de 1991)

Durant el mes de febrer apareixia el còmic "Ignasi de Loiola", amb guió i dibuixos de Miquel Berzosa, traduït al català per Josep M. Ribera. Es tracta d'un còmic que recull la vida de sant Ignasi i que apropa la seva figura al públic més jove.

Concessió de la Creu de sant Jordi (març de 1991)

La Generalitat de Catalunya va concedir enguany, entre altres persones i institucions, la Creu de sant Jordi, en forma de placa, a la Companyia de Jesús, per la seva vinculació a la història catalana, la qual s'inicià amb el pas de sant Ignasi per Montserrat, Manresa i Barcelona i s'ha mantingut al llarg dels segles.

Acte acadèmic al Saló de Cent de Barcelona (11 de març de 1991)

L'11 de març es va celebrar un acte acadèmic al Saló de Cent de l'Ajuntament de Barcelona en el qual

a Manresa amb ocasió de l'Any Ignasià i coincidint amb la Diada Mundial d'Oració per les Vocacions, que se celebrava en aquesta data.

Diada universal de la Companyia (22 d'abril de 1991)

El 22 d'abril va celebrar-se a la basílica de Santa Maria del Mar de Barcelona una eucaristia en honor de sant Ignasi de Loiola, que va aplegar uns dos mil participants. L'acte va estar presidit pel Dr. Ricard M. Carles, arquebisbe de Barcelona, i concelebrat per un centenar de jesuïtes de Catalunya. Aquesta eucaristia estava especialment dirigida a totes aquelles persones que estan relacionades amb la Companyia de Jesús, els jesuïtes i les seves obres. De la mateixa manera, es van fer eucaristies a les parròquies de Torreforta a Tarragona i de sant Ignasi a Lleida.

Ruta ignasiana d'escolars a Manresa (22 i 23 d'abril de 1991)

Més de quatre-cents escolars

Amb la col·laboració de: Caixa d'Estalvis de Manresa, Comissió Amèrica Catalunya 1992, Ajuntament de Manresa, Ajuntament de Barcelona i Generalitat de Catalunya.

Els jesuïtes als centres d'ensenyament

L'ensenyament primari i secundari ha estat sempre una de les àrees més treballades pels jesuïtes catalans, seguint la tradició de la Companyia universal.

Des de la fundació del col·legi de Betlem de Barcelona el segle XVI, hi ha hagut un seguit de contingents de jesuïtes que han exercit el seu treball professional i apostòlic en centres d'ensenyament a Catalunya.

En l'actualitat la Companyia de Jesús és titular dels centres barcelonins del Sagrat Cor del carrer Casp, de l'Escola Tècnica Professional del Clot i de sant Ignasi de Sarrià, i a Lleida del col·legi Claver de Raïmat. A més a més col·labora activament en el patronat i en el treball directiu i educatiu del Centre d'Estudis Joan XXIII de Bellvitge (l'Hospitalet de Llobregat) i el Patronat de la Fundació sant Pere Claver del Poble Sec de Barcelona.

Els ensenyaments impartits abasten un ventall ben ampli: des de pàrvuls a Bellvitge, Raïmat i el Poble Sec fins als ensenyaments més nous en el camp dels serveis, com turisme i hosteleria a Sarrià, documentalisme a Casp o els serveis tècnics com fred i climatització i audio-pròtesi al Clot, o imatge i so a Sarrià. Més tradicionals són els ensenyaments d'EGB a tots els centres i BUP-COU a Casp, Sarrià, Clot i Raïmat. La Formació Professional té un pes específic gran a l'escola del Clot amb les branques de delineació, mecànica industrial i de l'automòbil i l'electrònica, i a

Bellvitge amb l'administració, informàtica de gestió, electricitat i delineació, i a Sarrià gestió administrativa i gestió comercial.

La formació en els centres d'ensenyament no es limita als estudis reglats sinó que segons les necessitats es promouen cursos de posada al dia en les noves tècniques, com són els cursets organitzats per l'escola del Clot, o de reciclatge per a persones en atur, com són els cursos de l'INEM impartits per professors de Sarrià, o el curs d'aprenentatges professionals (CAP) de l'Escola de Bellvitge per als alumnes que no poden seguir el ritme dels estudis reglats.

Els centres de la Companyia s'estan preparant, com és lògic, per a la Reforma, i el Centre de Sarrià ja l'està aplicant de manera parcial des de fa uns quants anys.

Tot aquest treball no solament s'intenta fer amb la màxima qualitat possible sinó també amb una forta incidència educativa. La Companyia té una llarga tradició educativa que durant molts anys va quedar reglamentada en l'anomenada "Ratio Studiorum", a la base de la qual hi ha l'atenció personalitzada i el desenvolupament integral de les diverses facultats i capacitat dels alumnes.

Per això estan programades diverses maneres de formació permanent del professorat per assegurar aquesta incidència educativa humana, social i cristiana. Exemples d'aquestes iniciatives són els "col·loquis d'educadors", cursets de tutors, períodes

intensius de posada al dia...

La participació dels laics a tots nivells de càrrecs i tasques és un element bàsic que arriba fins a les màximes responsabilitats de govern i fins al camp estrictament pastoral.

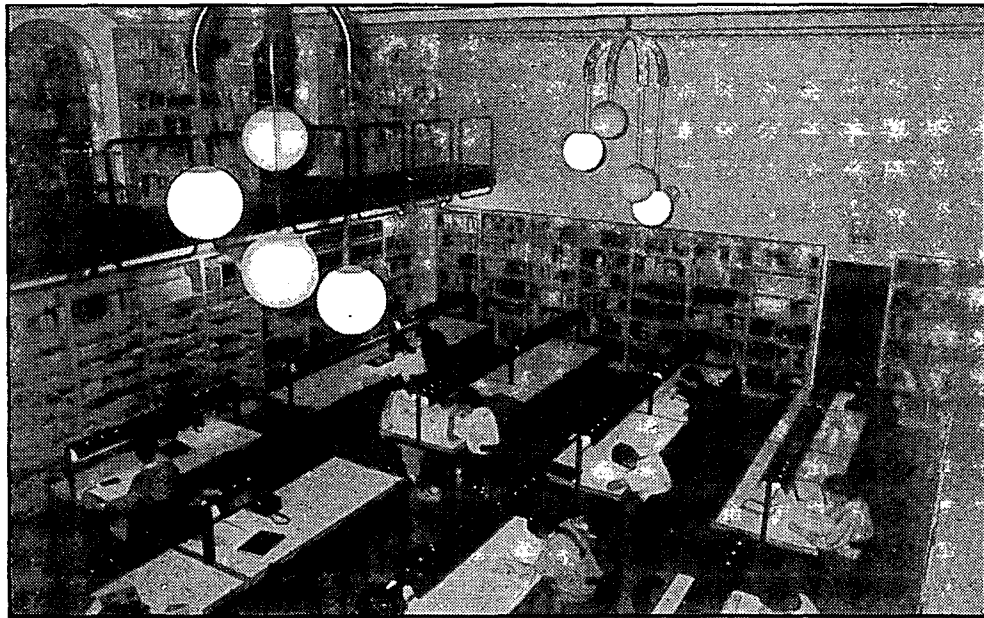
Això es dona no solament per la nova visió d'obra eclesial sinó

pació es dona a totes les escoles.

Les activitats extra-escolars, que complementen la formació dels alumnes, com són les activitats esportives, també són un element important així com les d'educació en el temps de lleure (agrupaments escoltes, esplais, colònies i rutes d'estiu).

respectives famílies.

Com seguirà el treball dels jesuïtes catalans a les escoles en l'esdevenidor, no ho sabem del cert. El que sí és clar que la Companyia, com diu el P. General, Peter-Hans Kolvenbach, "no es podrà desinteressar mai de l'apostolat educatiu. Renunciar a

Aspecte de la biblioteca del col·legi del Sagrat Cor-Casp

també per la manca de jesuïtes.

Les escoles de la Companyia de Jesús són també focus d'influència vers els pares en els butlletins informatius conjunts o en les Escoles de Pares que funcionen amb força èxit al Clot i a Raïmat.

L'activitat catequètica és també considerable i sovint amb la col·laboració de pares, alumnes grans i ex-alumnes. L'oferta de celebracions religioses i de recessos espirituals de lliure partici-

D'acord amb la línia d'obertura social tots els centres tenen firmats els concerts possibles amb l'Administració per a poder posar a l'abast de tothom l'ingrés d'alumnes de la classe social que sigui. I al mateix temps facilita el contacte d'alumnes amb les realitats socials d'injustícia i marginació. Tot aquest treball en el qual estan implicats quaranta-nou jesuïtes incideix d'una manera o altra en 12.011 alumnes i les seves

l'apostolat de l'educació significaria renunciar a l'evangelització, ja que justament amb l'educació —en la família i en l'escola—, l'ensenyament i l'acompanyament personal és com el noi i el jove projecten el seu futur... 'ajudar les ànimes' seria una paraula buida si no s'encarnés, d'una manera o altra, en l'apostolat de l'educació".

■ **Francesc Xicoy, s.j.**

Director del col·legi sant Ignasi de Sarrià

La pastoral de joves és una de les tasques prioritàries de la Companyia de Jesús a Catalunya. Des de diverses plataformes (escoles, parròquies, comunitats, moviments...) uns 50 jesuïtes acompanyen joves en el seu procés de maduració humana i cristiana.

La integració de la fe i de la justícia, la formació d'homes i dones per als altres, l'estar en recerca contínua de la voluntat de Déu, la preocupació pels grans problemes de la humanitat, la iniciació a la pregària i al discerniment i la formació de persones que siguin evangelitzadores d'un món que se'ns mostra com a no-creient i injust... són entre altres objectius i accents de la pastoral juvenil de la Companyia avui.

Recessos, camps de treball, Exercicis Espirituals, viure la fe en comunitat, acompanyament personal, són els principals camins pedagògics que d'una forma o altra s'utilitzen en la pastoral juvenil.

Donem un pas més i parlem de la CVX. La comunitat de vida cristiana és l'hereva de les congregacions marianes fundades pel P. Leunis a Roma (1580) i que ja el 1590 n'existia una a Barcelona, a l'Església de Betlem. Són la continuïtat d'aquells grups de laics que es van formar en diferents parts del món per iniciativa de sant Ignasi i els seus companys. Actualment la CVX és una associació de laics, autònoma de la Companyia de Jesús, que vol viure l'espiritualitat ignasiana. Com diuen els seus principis generals, "volem seguir Jesucrist de més aprop i treballar amb Ell en la construcció del Regne... treballant per la justícia amb una opció preferent pels pobres i amb un estil de

Pastoral de joves i CVX

vida senzill que expressi la nostra llibertat i solidaritat amb ells... vivint el nostre servei apostòlic especialment en el nostre entorn diari..." (PPGG.4)

L'estil de vida CVX pot esdevenir una vocació laical al servei de l'Església i del món, però és també un excel·lent camí pedagògic per a joves que vulguin viure la fe en Jesús amb radicalitat i sentit. S'inspiren en l'escola dels Exercicis Espirituals, i es practiquen en les seves múltiples formes (recés, vida ordinària...). Existeixen a Catalunya, doncs, comuni-

tats de joves i adults que segueixen aquest camí. S'ajuden a través d'una coordinadora catalana de representants. Algunes ja tenen una llarga història, altres són més recents, però totes intenten caminar vers Jesucrist amb el pelegrí Ignasi de Loiola i tenint a Maria com a referència i model. El Casal Loiola, amb les comunitats de Berchmans, Fòrum-joves i Purificació, Sagrada Família, Hostafrancs, Sant Pere Claver, Casp, la Vinya, Xavier de Lleida o altres grups més recents que es van formant a Collblanc, Bellvitge, Gavà...

són realitats en consolidació i creixement.

En els últims anys s'han anat formant uns grups d'adolescents, entre 15 i 18 anys, que van creixent en el camí CVX. Són les CVX juvenils que depenen directament de la Companyia de Jesús. Aquests grups de joves estan coordinats amb altres centres de religiosos d'espiritualitat ignasiana que també segueixen aquest camí. En l'animació hi participen membres de la CVX universitària.

L'acompanyament fraternal dels laics en el seu compromís cristià en el nostre món i la formació cristiana de la joventut és una tasca en la qual els jesuïtes de Catalunya ens sentim cridats a animar. Això planteja de cara al futur molts reptes:

Com podem implicar-nos, jesuïtes i laics, en una evangelització real de la nostra societat i de la nostra cultura?

Com podem arribar a tants joves que no coneixen Jesús i els valors que ens presenta?

Com rebem i responem a les interpel·lacions de la pobresa i la marginació?

Com ha d'afectar les nostres vides l'escandalosa divisió Nord-Sud?

Com estimular els nostres joves perquè siguin protagonistes en la nostra Església?

Com ens inserim més en l'Església local?

Com creixem en el coneixement de la persona de Jesús per a millor poder-lo estimar i seguir, a través de la nostra història?

Com anem esdevenint veritables contemplatius en l'acció?

■ **Pere Borràs, s.j.**

Delegat pastoral jove

La preocupació dels jesuïtes pels més pobres és una herència directa de la manera de pensar i actuar del propi Ignasi de Loiola. Si durant la història de la Companyia aquesta qüestió era preocupació constant, després del Concili Vaticà II s'ha accentuat i, conseqüentment, s'ha intensificat la seva tasca en aquest àmbit.

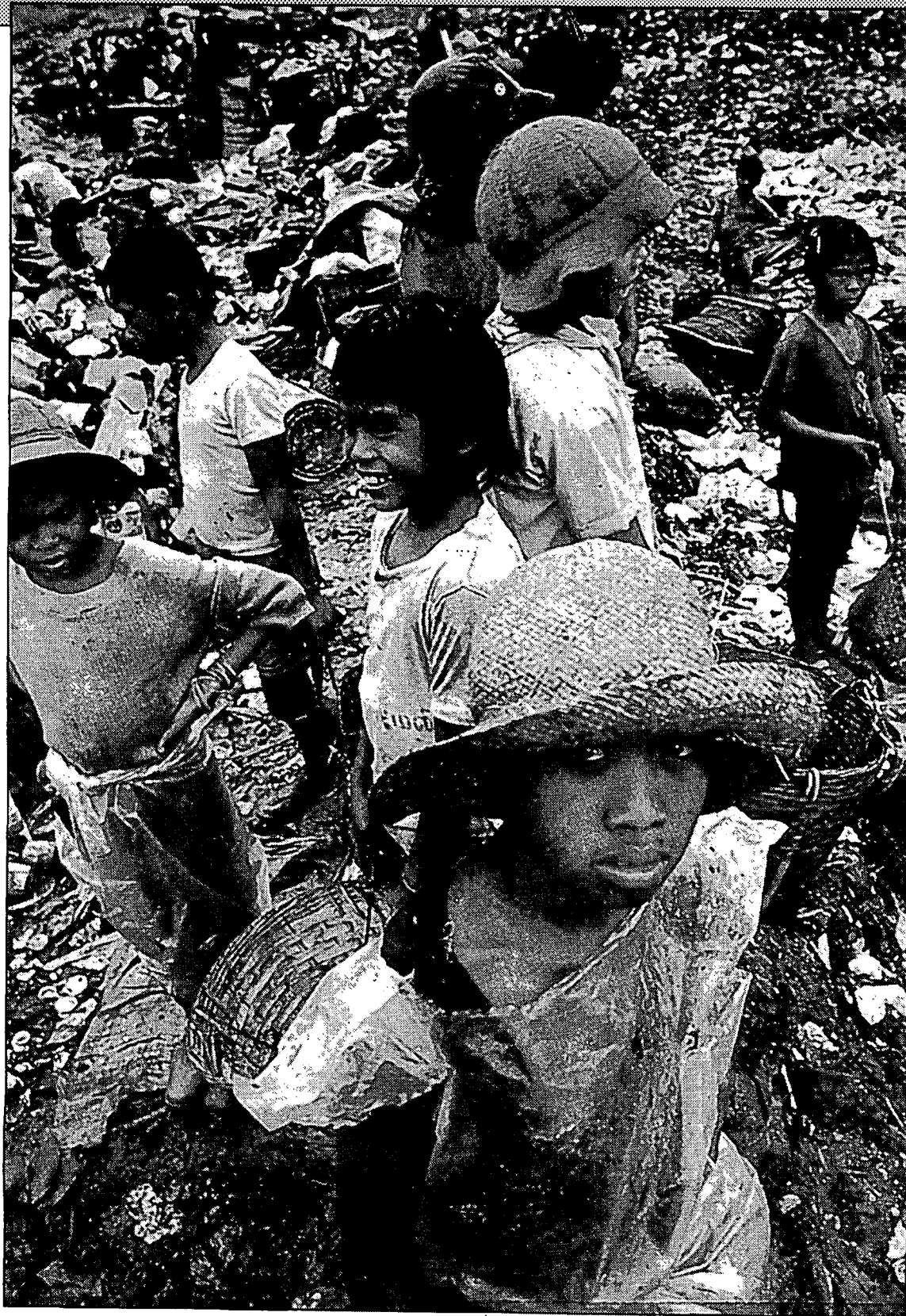
Durant les dècades dels anys seixanta i setanta, el treball d'alguns jesuïtes de Catalunya es van centrar sobretot en zones obreres, constituint l'anomenada "missió obrera". Van anar a viure als barris perifèrics, on arribaven immigrants de tot arreu cercant un lloc de treball. Allà els van conèixer, compartiren la jornada i el lloc laboral, la vida de cada dia, els seus problemes sindicals, la seva manca d'integració en una societat que no els acceptava plenament. Feien, i fan, una humil però eficaç tasca d'evangelització, d'humanització.

Amb el pas dels anys, però, el trànsit a la dita "societat del benestar" ha comportat l'arribada d'altres problemes que darrerament han anat adquirint proporcions força greus: la pobresa i la marginació.

Ja fa quinze anys hi hagué una trobada de dotze companys jesuïtes per parlar del tema de la marginació.

La diversitat de tasques en aquest camp era molt gran: protecció de menors, minusvàlids, visites a la presó Model, contactes amb nord-africans, tercera edat, marginació de la mare soltera,... Dins d'aquesta varietat de tasques apareixien certes constants. La primera era la de sentir-se poc "enviats" per la Companyia. Teníem la impressió que aquestes activitats eren considerades més com un "hobby" que no pas una vocació-missió. D'altra banda, es detectava ja que el problema d'aquests nous pobres era greu i que aniria a més.

Es manifestaven dues postures. O bé tractar de sensibilitzar i modificar les estructures causants d'aquesta situació, o bé

Pobresa i marginació social

limitar-se a alleugerir les conseqüències individuals i col·lectives dels marginats. Aquests dos objectius no eren excloents, sinó complementaris.

L'actitud interior de cara a aquesta gent desvalguda i maltractada ens semblava molt d'acord amb l'esperit de sant Ignasi i dels primers companys, que dedicaren imaginació i forces a les diverses classes de marginats del seu temps.

Proposàvem de fer conèixer al Provincial que no es tractava de posar en maxa cap obra nova sota la nostra responsabilitat, sinó de col·laborar senzillament en el que altres ja feien.

I això és el que ha succeït en aquests quinze anys. Amb una diferència. En les trobades que fem cada mes un grup d'uns vint companys jesuïtes interessats en el quart món hi acostumen a participar el Provincial i el Delegat de Pastoral de la Província.

Una altra diferència és que

una bona part dels estudiants jesuïtes actuals se senten molt propers a aquest camp fosc i complex de la marginació. En alguns aspectes han tingut la iniciativa, tot i que aquest temps d'"espera" que és la formació només els permeti experiències puntuals.

El moment més important, que implicava la Companyia de Jesús de Catalunya en una actuació més organitzada en el món de la marginació, fou el maig de 1988. L'anterior Provincial recollia una petició unànime de la Congregació Provincial, i, en una carta dirigida a tots els jesuïtes catalans, encomanava especialment a quatre companys una presència i una dedicació més plena a aquests que són els més pobres del nostre primer món. Es demanava a tots solidaritat i suport en aquesta "missió".

És així que amb altres religiosos i religioses, sacerdots diocesans i un grup important de

voluntaris, col·laborem en diverses tasques dins de la complexitat d'aquest quart món. Fem una enumeració de les més significatives:

—Cooperatives per aturats de llarga durada i per a joves que no troben la seva primera feina, a Bellvitge. Una bona part d'entre ells estan en una situació familiar conflictiva.

—Casal d'estiu al Raval, i també a Bellvitge. El Casal del Raval acull 360 nenes els mesos de juliol i agost, i perllonga la tasca durant tot l'any fent el seguiment de les famílies més problemàtiques. És molt significativa la participació per torns d'uns 250 voluntaris, dels quals uns 50 són religiosos. En el seguiment hi participen un grup d'uns 20 professionals.

—La Fundació sant Pere Claver acull diverses entitats. Entre elles, el grup "Menjadors d'infants", per alumnes sense recursos i matriculats a Escoles

del Poble Sec. Igualment funciona un servei d'acollida infantil, "Els Quatre Vents", destinat a infants de famílies desestructurades per causa de prostitució, toxicomanies, delinqüència, etc.

La Fundació inclou principalment el Centre Obert Arrels per a transeünts i gent sense llar. Estem situats en els nivells més aguts de desarrelament social. Com a complement del centre de tarda, convé alegrar-se de la recent posada en marxa del refugi de nit en locals de la parròquia del Carme, que acull un grup de transeünts que estaven dormint al carrer. Totes aquestes tasques d'acollida i d'acompanyament es fan gràcies a la participació de més de seixanta voluntaris.

—Hi ha dues entitats adherides a la Fundació sant Pere Claver, que són: la Residència d'avis del Poble Sec i la Fundació Hospital sant Pere Claver.

—Sense voler ser exhaustius i amb el risc d'oblidar experiències, convé recordar que hi ha hagut accions de denúncia i de suport de cara a la situació dels immigrants estrangers, i una preocupació constant i una presència en el món dels vells més sols i desvalguts.

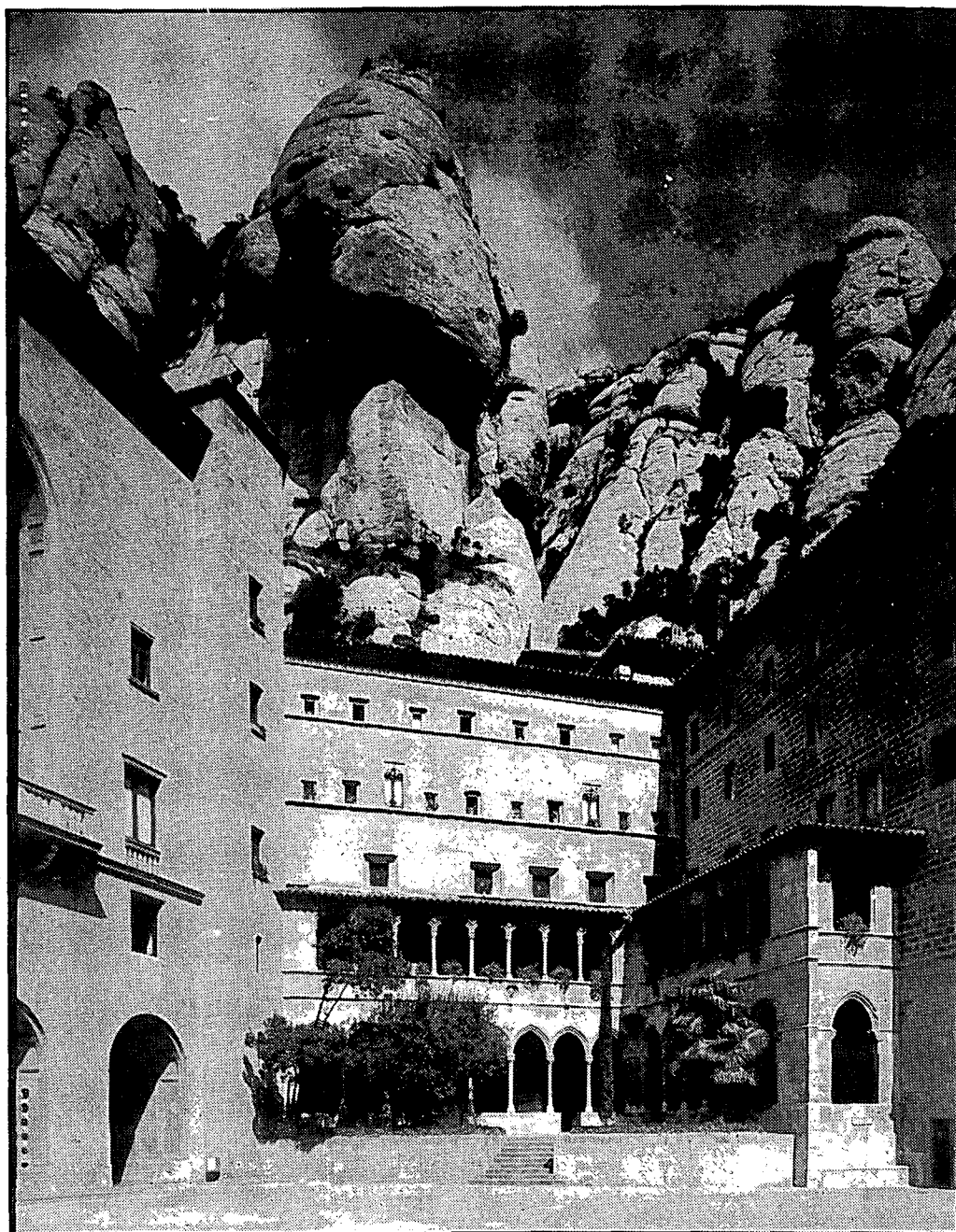
—Tot aquest seguiment ens ha portat amb freqüència a visitar hospitals, sense haver tingut la capacitat de participar en una pastoral organitzada dels malalts que no tenen ningú, especialment dels que es troben en situació terminal.

—Per acabar aquest recull recordem que, durant una mitjana de deu anys, tres de nosaltres hem sigut educadors d'OBINSO en un pis de Badalona i en una granja d'El Brull.

En quant a l'estil, intentem més la relació i l'amistat que no pas el subministrament de coses, que l'atenció a la persona no quedi engolida per la preocupació de l'ordre i del bon funcionament de l'estructura. El procés de recuperació d'algú que es troba profundament desfet ha d'estar fet de respecte i simpatia. Només així serà capaç de redreçar-se i acceptar la seva dignitat.

■ Josep M. Agustí, s.j.

Monestir
de
Montserrat

La Companyia de Jesús i Catalunya

Un primer capteniment personal, davant els cinc-cents anys que van del 1491 al 1991, és no considerar sant Ignasi i el seu orde com a una persona i una institució vinculades primordialment a Catalunya, com tants ho han fet, atrets pels pregons lligams històrics que hi va haver entre la vida del de Loiola i els ambients espirituals de Montserrat, Manresa i Barcelona.

De Montserrat perquè, quan Iñigo hi arribà, només sabia copiar amb bona lletra els fragments de llibres espirituals que més l'havien colpit; i quan surt d'aquell únic fogar, en tota la península, d'una **devotio moderna** a la manera de Mombaer, val a dir, de la vessant de la pregària metòdica, ja no es limita a copiar paràgrafs de l'**Exercitatorio** de l'abat Cisneros, sinó que està disposat a fer i a escriure els seus propis **Exercicios espirituales**.

De Manresa, perquè allà els practicà i els escriví, durant un temps d'extraordinària contemplació mística que en ell es conjuminà sempre amb l'espiritualitat íntima i reposada de l'altra vessant de la devotio moderna, la del **De imitatione Christi**, que conegué a Manresa, per a no deixar-lo mai de les mans.

De Barcelona, perquè hi visqué amb els cenacles lul·lians, empeltats en l'antiga tradició franciscana de Catalunya, i amb les noves tendències erasmianes. Aquestes se centraven

més aviat en personatges que, com Miquel Mai i Vicenç Navarra, seguien la Cort de l'emperador —una cort viatgera per tot Europa— i eren amics del canceller imperial Mercurino Gattinara. Fou però dels cenacles lul·lians de Barcelona que sortiren aquells benefactors que l'ajudaren a seguir els seus estudis a les Universitats d'Alcalà i de París, i que li feren asseverar que era la ciutat del món a què més devia.

Per a refermar el mite de l'espiritualitat catalana de sant Ignasi en el curs del temps, fins arribar a la nostra mateixa època, s'hi ha afegit l'actitud de certs historiadors espiritualistes, els quals han exaltat tant les experiències místiques d'Iñigo prop del Cardener, i exagerat tant la veritable vàlua de certes frases seves sobre els seus futurs projectes apostòlics, que han arribat a afirmar que Manresa fou alhora l'origen dels Exercicis i de la Companyia de Jesús. Però la fundació d'un nou orde religiós no és tan sols una inspiració espiritual, sinó un fet històric que es desenvolupa en un enfilall d'anys.

La realitat històrica és que sant Ignasi passà molts anys en diferents països europeus, que en recollí tot allò que ell creia que podia i devia assimilar, i que el to europeu del nou orde es manifestà ja en les diferents nacionalitats a què pertanyien els seus companys que, el 15 d'agost del 1534 emeteren aquells primers vots al Montmartre del segle XVI, fora de

la ciutat de París, ben diferent del Montmartre mitificat dels pintors impressionistes al final del segle passat.

En el grup dels primers fundadors no n'hi havia cap que provingués de Catalunya, ni dels altres regnes de la Corona d'Aragó. Però ben aviat se'ls n'hi sumaren alguns. Voldria recordar-ne cinc de molt significatius, bé que potser poc coneguts dels "aliens a les obres", és a dir, a la història de la Reforma catòlica del Cinc-cents. Els dos primers se'ls adheriren, ben significativament, a Roma:

El primer, el valencià Joan-Jeroni Domènech, ja el 1539, un any abans de la fundació canònica de la Companyia per Pau III; fou el primer també a emetre, a Parma i en llengua catalana, els vots simples; era aquesta una innovació del nou orde, una mesura per a evitar tant de religiosos professors, apòstates de llurs religions i vagabunds pel món —recordem Erasme i Rabelais.

Uns altres tres, entrats el 1545. Recordem, primer de tots, el mallorquí Jeroni Nadal, per dues raons: per haver estat el veritable organitzador, juntament amb sant Ignasi, dels col·legis d'ensenyament per a nois seglars en donar vida, ja el 1548, al de Messina, un temps també Universitat; i, segona raó, per haver promulgat les Constitucions del nou orde arreu d'Europa i haver aprofitat els seus viatges per a iniciar la fundació de molts col·legis, sobretot a Alemanya.

Des d'allà, quan més tard haurà de comunicar notícies reservades escrivint a sant Francesc de Borja, essent aquest preposit general, emprarà llur comuna llengua catalana —la mateixa en què el duc de Gandia, abans de partir cap a Roma el 1550, havia dictat els seus codicils que donaven el primer suport econòmic al Col·legi romà, ara Universitat Gregoriana.

A més, Miguel de Torres, d'Alagón, el qual, essent aragonès i no castellà, podia també, com el mallorquí Nadal, resoldre més fàcilment els problemes dels jesuïtes portuguesos.

Finalment, l'olotí Antoni Cordeses, autènticament ignasià en saber combinar la vida activa amb la contemplativa, mitjançant una pregària de quietud, que excitarà les prevencions antimístiques del quart preposit general, el luxemburguès de llengua francesa Everard Mercurià —un personatge, aquest, amb el qual la Companyia de Jesús passa definitivament de la Reforma catòlica a la Contrareforma, cosa que no havia esdevingut d'una manera tan declarada i universal en temps dels seus antecessors espanyols: un basc (Loiola), un castellà convers del judaisme (Laínez) i un valencià (Borja).

Bé que ultrapassant d'un any la vida de sant Ignasi —ara ens limita una mica el camp cronològic—, vull afegir-hi un cinquè nom, sens dubte molt més desconegut entre nosaltres: el del barceloní Francesc Sunyer, entrat

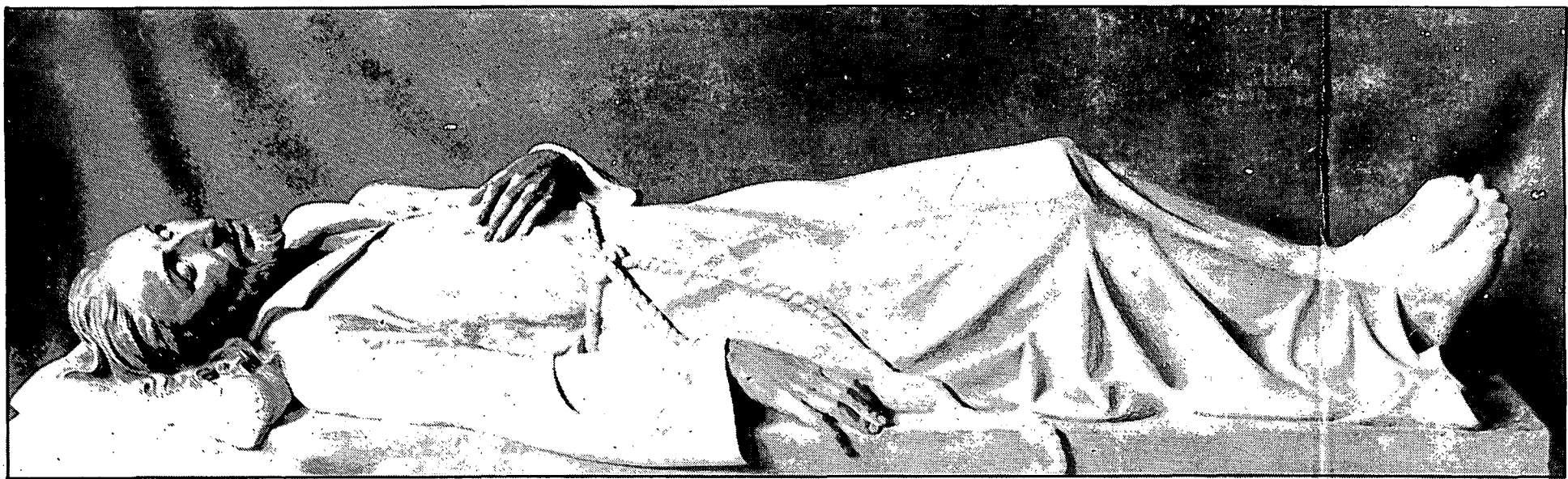
al noviciat de Perusa, nom que ens recorda els d'altres dos catalans rodans, Ramon Llull i Arnau de Vilanova. Ensenyà primer a Viena, restà llarg temps a Àustria, i després fou el primer provincial dels jesuïtes de Polònia. Aquests dos altres noms, ara geogràfics, Àustria i Polònia, assenyalen dos Estats a hores d'ara majoritàriament catòlics, però que no ho eren pas tant en la primera meitat del segle XVI; foren recobrats per l'Església romana per mitjà dels col·legis, i de la predicació dels jesuïtes i de molts altres religiosos —una Contrareforma, doncs, a la catalana, ben poc bel·licosa.

Amb la participació dels jesuïtes a Catalunya en aquestes dues tasques —ensenyament i predicació—, entrem ja en una altra conjunció cronològica, no pas astrològica, la de 1540-1990.

A sant Ignasi li costà molt d'introduir a la Companyia, i a les seves Constitucions, el ministeri, religiós i humà alhora, de l'ensenyament. Només l'acceptà de ple vers el 1553, després de les experiències dels primers col·legis europeus: els de Gandia, Messina i Roma.

La primera ordenació o estatut dels col·legis, o **Ratio studiorum**, la de 1586, sentia encara l'alenada de l'últim Renaixement. La darrera

(passa a la pàg. següent)

Escultura de Josep M. Camps Arnau a la parròquia del Sant Esperit de Terrassa. Rapte de sant Ignasi.

(ve de la pàg. anterior)

i definitiva, de 1598/99, era imposada com a un codi de normes definitives que havia de resistir, amb poquíssimes variacions, els canvis aconsellats pels llocs i pels temps, ja prudentment previstos per sant Ignasi. D'aquesta manera es perpetuava el valor didàctic i humà de les humanitats greco-llatines, però no es tindria prou present el canvi de les llengües vulgars en llengües nacionals; ni la física aristotèlica ni la geografia tolemàica no es posarien enterament al dia després dels nous progressos científics iniciats en els segles XVI i XVII.

Pel que fa a Catalunya, s'hi afegí la circumstància de formar part d'una mateixa província religiosa amb Mallorca (força adherida a la llengua autòctona, però en un lent procés de castellanització), amb València (on les ciutats estaven ja força castellanitzades des del començament del segle XVI) i amb Aragó (que havia substituït definitivament l'aragonès per la llengua castellana).

A més a més, amb el fi de procurar el coneixement mutu i la unitat dels esperits, es procurava que només al final de llurs vides els jesuïtes fossin enviats a llur regne d'origen. D'aquesta manera, el castellà esdevenia la llengua comuna de tota la província religiosa, i sovint alguns, sobretot els valencians, arribaven a oblidar llur pròpia llengua. Partien queixes cap a Roma, per part sobretot dels catalans, i els preposits generals donaven i repetien l'ordre de predicar de tant en tant, al refector, en la llengua del país, per a la major eficàcia dels posteriors ministeris espirituals. Però tots els remeis eren insuficients, tant pel divers ritme de castellanització de les tres regions de parla catalana, com per l'esperit de "nació" que, al marge del problema de la llengua, en totes elles es desenvolupava.

Hi havia lamentacions, sobretot a Girona, perquè hom deia que els col·legis dels jesuïtes afavorien la substitució del català pel castellà. Però en realitat totes les escoles es trobaven immerses en un procés general de castellanització, agreujat, en els col·legis jesuïtics, per les causes particulars que acabem d'assenyalar molt sumàriament.

De tant en tant, en les festes més solemnes, com eren les de les beatificacions i canonitzacions de Lloïola, Xavier, els màrtirs del Japó, Borja, es llegien i es

publicaven composicions poètiques en català —no hi manca el nom de Vicenç García, rector de Vallfogona—. En general, però, el català era la llengua prevalent en les predicacions populars, en els llibres devots (remarcable l'àmplia i llarga difusió de la versió catalana de **La Imitació de Crist**, de Pere Gil, provincial d'Aragó i geògraf de Catalunya en català). Als col·legis, la llengua oficial i comuna era la llatina. Com a màxim, igual que en d'altres contrades, sobretot a Itàlia, es confegien i es publicaven vocabularis catalano-llatins, com a simple ajut a la comprensió i sobretot a l'ús de la llengua llatina.

El col·legi de Barcelona començà poc després dels de València i Gandia, però primer només com a residència establerta en diferents llocs de la ciutat, abans de poder dedicar-se de ple a l'ensenyament públic. Al

els sacerdots jesuïtes de Barcelona sortissin a missionar pels pobles (i ho feren sempre en català), sense cap despesa per part dels rectors de les parròquies; Ferran d'Aragó hi aportà un antic priorat de Casseres, que comportava, per part del col·legi, el domini feudal damunt les seves terres.

Durant el segle XVI, comptant que aquest acabava pròpiament l'any 1600 i no pas el 1599, es fundaren uns altres tres col·legis a Catalunya. El segon fou el col·legi-noviciat de Tarragona volgut pel cardenal-arquebisbe Gaspar de Cervantes l'any 1574. El tercer, el de Girona, fou fundat per dos eclesiàstics nobles, els germans Miquel i Jaume d'Agullana, els quals hi destinaren, amb especial permís de Gregori XIII Boncompagni, el benifet eclesiàstic de Sant Martí Sacosta, d'on prengué el títol de col·legi de Sant Martí. I el quart, el de la Seu d'Urgell, creat pel bisbe Andreu

Universitat. Ensenyaren principalment casos de moral als sacerdots amb cura d'ànimes o dedicats als ministeris espirituals. Recordem que aquesta càtedra l'ocupà el moralista universal Baltasar Gracián, qui se n'endugué un bon record i un bon retrat dels catalans, només enfosquit quan el 1640 "adulteraren amb França", per emprar una expressió ben seva.

Començarà també com a residència, però esdevindrà col·legi poc després, el de Perpinyà, volgut pel bisbe d'Elna, Onofre Reart, el 1603, i consolidat més tard amb l'herència Puiggarí —no per atzar fou aquell l'únic de fundació econòmica burgesa, en una ciutat en què els ciutadans honorats eren anomenats "burgesos".

A Manresa, els Montcada —propietaris de la cova que una tradició no pacífica considerava com aquella on sant Ignasi practicà

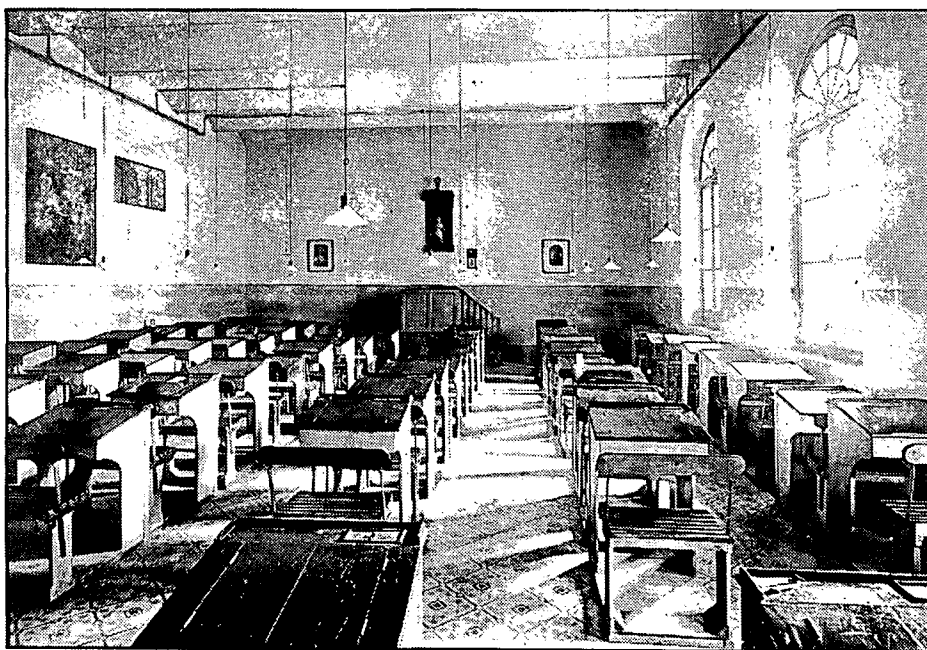
durant la guerra de 1640 a 1652, m'eximeixen d'estendre'm, ara, a un període tan important. Resumint, recordaré només tres punts: que, en general, seguien les normes de Roma, tant de la cúria del Gesú com de la vaticana, de mantenir-se neutrals en una contesa que allà veien solament com un afer, perillosament complicat, entre el rei catòlic i el rei cristianíssim; que hi hagué alguns jesuïtes decididament francòfils, i d'altres que no pogueren deixar de col·laborar amb les autoritats franceses (com el pare Jaume Puig, rector de Betlem i vice-provincial, que predicà en català a la seu de Barcelona l'elogi fúnebre de Lluís XIII com a rei de França i comte de Barcelona, i en la de Lleida en castellà, amb un ramell barroc que entrelligava els lliris de Lleida amb els lliris de França); i que la pèrdua dels comtats transpirinencs dugué també a la segregació del col·legi perpinyanès dels restants de la Corona d'Aragó.

Amb la pau dels Pirineus es perdia el col·legi de Perpinyà, però arribava a bon port l'acceptació del col·legi de Cerdelles per part dels jesuïtes.

Mantes vegades he comentat que l'absolutista supressió borbònica de totes les petites universitats catalanes, i el trasllat de les de Lleida i Barcelona a Cervera, propicià un ensenyament més modern i il·lustrat a la capital de Catalunya. Car arreu d'Europa la Il·lustració, com abans l'Humanisme i el Renaixement, començà essent extrauniversitària i àdhuc antiuniversitària.

Pel que fa a la Universitat certerina, les apologies han estat seguides de diatribes. Quant als jesuïtes, crec que històricament es pot dir que, a partir de mitjan segle XVIII, l'ensenyament del bon llatí era del tot assolit mercès al catedràtic pare Larraz, un aragonès del qual els biògrafs asseguren que havia arribat a aprendre i a parlar perfectament el català; si no hi foren igualment conreades les llengües vernacles, es degué alhora a la immòbil perduració de la **Ratio** del 1599, i a una certa prevenció que hom sentia envers el castellà, com a senyal privat de borbonejar, en una universitat oficialment exaltadora del seu fundador i dels seus successors. No oblidem que Josep Finestres deia **apage castellanum, quo non nisi inultus utor** (fora el castellà, que

(passa a la pàg. següent)

Sala d'estudi

començament, vivia només de les almoines eventuais que els diferents estaments barcelonins li oferien, fins que el 1583 fou generosament fundat per Maria Manrique de Lara, de la família dels ducs de Nájera, i per Ferran d'Aragó i de Borja, fill (i després successor) de Martí d'Aragó i de Gurrea (cinquè duc de Vilafermosa i quart comte de Ribagorça) i de Lluïsa de Borja i d'Aragó (germana de sant Francesc de Borja). Ambdós asseguraren al col·legi, en conjunt, una renda que bastava per al manteniment de quaranta subjectes, entre professors, estudiants jesuïtes i alguns sacerdots dedicats als ministeris espirituals.

Dues circumstàncies voldria subratllar: Maria Manrique volgué una fundació particular perquè

Capella, cartoixa ex-jesuïta, el qui animà també sant Josep de Calassanç a dedicar-se al ministeri de l'ensenyament.

Llevat del col·legi de Sant Bernat, a Cervera, i del petit de Sant Guíu, instituit ben a prop, a mitjan segle XVIII, per a formar en filosofia i en ciències alguns jesuïtes joves, especialment prometedors, els restants havien estat fundats, o almenys iniciats, durant la primera meitat del segle XVII, si descomptem els intents, llavors fallits, d'erigir-ne d'altres a Tortosa i a Balaguer.

A Lleida obriren una petita residència el 1602, perquè el bisbe Francesc Virgili volia que alguns jesuïtes l'ajudessin durant la visita canònica a les parròquies. Després serà un col·legi de caire més aviat pastoral, per no competir amb la

i escriví els Exercicis, i on, el segle següent, fou edificat l'actual temple—lliuraren aquelles terres i altres béns als jesuïtes. Prop de l'hospital de Santa Llúcia, el del tan discutit rapte de sant Ignasi, hi construïren un col·legi, bàsicament d'ensenyament mitjà.

El col·legi de Manresa fou seguit pel de Vic, el 1622, i molt més tard, el 1697, pel col·legi incoat de Tortosa. De tots aquells col·legis, i d'altres de tots els regnes de la Corona d'Aragó, en sortiren una munió de missioners catalans cap a l'Amèrica espanyola, el més eminent dels quals fou, evidentment, sant Pere Claver.

Les diferents recerques i estudis que, entorn del tercer centenari de la desgraciada pau dels Pirineus, del 1659, vaig dedicar a l'actitud dels jesuïtes de Catalunya

(ve de la pàg. anterior)

només parlo a contracor), i que solament a les seves velleses llegí, amb gran fruïció certament, el **Quixot**.

Pel que respecta als jesuïtes catalans, s'ha dit i repetit que sempre foren botiflers, partint del fet que Felip V, el 1702, passà l'ensenyament universitari de les Humanitats al col·legi de Betlem, i partint també de la simpatia dels Borbons francesos pels jesuïtes, d'entre els quals, des de la conversió d'Enric IV, elegiren els confessors. És aquest un període en què les fonts que s'hi refereixen són molt escasses, tant als arxius jesuïtics de Roma i de València, com a l'Arxiu de la Corona d'Aragó i al Nacional de Madrid i al General de Simancas. Hi ha però alguns punts fermes, històricament comprovats:

Si era jesuïta el pare Robinet, confés de Felip V, ho era també Veit Tönnemann, confessor del nostre Carles III d'Àustria a la seva Cort de Barcelona.

Al començament de la guerra, el rector del col·legi de Lleida hagué de refugiar-se a Perpinyà, emparat per l'exèrcit francès, abans d'acabar el conflicte. En canvi, el rector de Vic, una de les ciutats més austriacistes, ja havia estat enviat a Roma com a penitencier de la basílica de Sant Pere.

Sotmesos Aragó i Catalunya al poder del Borbó, els dos viceprovincials, alhora rectors de Saragossa i de Barcelona, foren exiliats pel nou rei francès i hagueren de refugiar-se a la casa professa de San Fedele a Milà, ciutat sempre fidel als Habsburgs. Els jesuïtes exiliats més nombrosos procedien dels col·legis d'Aragó. Molts d'aquells eren germans coadjutors provinents d'Aragó — i algun de Mallorca —, cosa que comprova el càire popular que tingué entre nosaltres la causa de l'Arxiduc, que els acollí sobretot al seu regne de Sardenya, on encara perviuen les llengües catalana i castellana.

Els valencians estaven molt més dividits. Alguns divulgaven en prèdiques i en escrits que els qui no admetien Felip V com a rei estaven en pecat mortal. D'altres foren decidits partidaris de la Casa d'Àustria, com el pare Jeroni Cabanillas (de la família dels Cabanyelles, amb alts càrrecs en aquell regne des de l'edat mitjana), nat a Milà quan era un ducat hispànic, confessor, a Palerm, dels dos darrers virreis espanyols per Carles d'Àustria, i mort a l'exili de Viena, com l'aragonès Idelfons Ardanuy, al servei dels nombrosos espanyols que volgueren restar-hi, àdhuc després de la pau de Viena del 1725 entre l'emperador Carles VI i el rei Felip V (permeteu-me de recordar que entre ells hi havia un avantpassat meu, que el 1747 era ambaixador imperial a Berlín). S'hi trobaren amb d'altres famílies napolitanes fidels al rei Carles d'Àustria —tots ells en la sina d'Abraham, esperant l'adveniment del Messies, com Tanucci comentava sarcàsticament.

...

El silenci imposat amb amenaces per Carles III d'Espanya, el 1767, ens impedeix de saber quina

fou la reacció majoritària del poble català davant l'expulsió a Itàlia. Alguns ex-jesuïtes castellans que passaren per Barcelona quan el 1798 Carles IV suspengué temporalment l'ordre d'exili, es meravellaven de la gran simpatia que ací hom els havia conservat. Però ens en manquen estadístiques quantitatives i qualitatives.

En el camp de la historiografia, el segle passat, els historiadors "liberals" (entre dobles o quàdruples cometes) eren tots antijesuïtics. Darrerament, tant alguns historiadors restats a Espanya després del 1939, com d'altres exiliats per llur actitud tradicionalment demo-liberal, han pensat, per contra, que fou llur actitud tradicionalment antiab-

Nàpols per Josep Bonaparte i després per Murat, els jesuïtes espanyols refugiats a Sicília, amb llur provincial com a capdavanter, acceptaren de ple la Constitució de Cadis. És cert que molts d'ells —entre els quals l'historiador Joan Francesc Masdén—, un cop retornats a Espanya durant el primer període absolutista de Ferran VII, se'n desdigueren. Però em penso que se'n poden trobar dues explicacions, que en part són també raons.

L'actitud antiliberal de molts "liberals" espanyols davant l'Església en general i els ordes religiosos (especialment els jesuïtes) en particular.

Segonament, l'oposició dels papes als règims polítics liberals,

i llurs professors havien de restar a l'estranger, de primer a Bèlgica i més tard a la França del Segon Imperi —a l'exili, no hi mancà algun poeta de caire florallesc, que hem de recordar quasi només perquè el recordà Jacint Verdaguer.

A l'interior, les missions populars, continuant la vella tradició, es feien gairebé sempre —als pobles, sempre— en català. A recordar que, si bé el jesuïta missioner més popular llavors a Catalunya, i una mica pertot, el pare Josep Mach, escriví en castellà els seus llibres de devoció —algun fou un **best seller** fins als primers decennis del nostre segle—, els seus opuscles de normes, devocionaris i cants pera

sos al procés de castellanització de les societats urbanes, que Prat de la Riba remarcava com un procés paral·lel, i oposat, al de la Renaixença literària, i, després, al del ressorgiment polític. Això es notà sobretot a la residència de Barcelona, i més encara als col·legis.

Però àdhuc a la residència de Barcelona, la Congregació Mariana de joves, des dels anys del pare Lluís Fiter, tenia una "Acadèmia Catalanista", en la qual el doctor Torras i Bages comentava els punts doctrinals i històrics de **la tradició catalana**. Quan aquell passà a Vic com a Bisbe, el veritable director en fou Josep Carner, que hi inicià una ingènua propaganda antiverdagueriana, amb gran escàndol i greus polèmiques dels qui llavors estaven menys a la **page** —però ens semblen més encertats—. Poc després d'arribar el pare Ignasi Casanovas a aquella residència, al començament del segle, en prengué la direcció, just quan prenia força i volada el catalanisme polític. Des del 1903, aquella Acadèmia havia deixat de dir-se "Catalanista", per prendre el nou —per dir-ho d'alguna manera— títol d'"Acadèmia de Llengua Catalana", evidentment, no de la Llengua Catalana. Continuava essent-ne secretari quasi perpetu Jaume Bofill i Mates, i l'any 1906, amb la col·laboració entusiasta de Jordi Rubió i Balaguer, aquells joves muntaren la primera gran exposició del llibre català en ocasió del Primer Congrés Internacional de la Llengua Catalana. A partir de llavors, aquella acadèmia juvenívola començà a decaure. Només reprendrà una vida esponerosa i transcendent quan ja l'any 1955 la restaurà el pare Robert Batlle, sota el nou, i encara aparentment més innocu, títol d'"Acadèmia Catalana", dintre del que des de l'any següent serà el Fòrum Vergés. Molts dels qui llavors eren joves freqüentadors de les seves reunions saben prou bé que, d'innòcua, en tenia ben poc.

Però a partir d'aquell Primer Congrés Internacional, i de la força que anava prenent el catalanisme polític, les prevencions anticatalanes sorgiren i s'enfortiren pertot; d'una manera molt particular, per a un orde tan dependent de Roma, des de la Secretaria d'Estat del Vaticà i des de la nunciatura de Madrid, fins i tot quan l'havia regit un home tan intel·ligent com Rampolla del Tindaro, que en el conclave del 1903 tingué el veto per a la tiara de part de l'emperador Francesc Josep, que el considerava massa liberal i francòfil.

Malgrat les admonicions de Lleó XIII als jesuïtes de tot Espanya per llurs actituds, quasi generals, integristes en les qüestions políticoreligioses, si alguns jesuïtes catalans s'acostaven a l'integriste catalanòfil de Sardà i Salvany, a Espanya continuaven en gran part aferrats a l'integriste ultrancer, no obstant la posició prou més oberta que entre 1892 i 1906 havia adoptat el preposít general Luis Martín, un burgalès d'extracció carlina moderada, que propicià el desenvolupament cultural en tots els camps i que no participava de les actituds anticatalanes de gran

(passa a la pàg. següent)

Carrer de l'Argenteria de Barcelona, amb la basílica de Santa Maria del Mar al fons

solutista que els emmenà a l'exili d'Itàlia —on, vull remarcar-ho amb total neutralitat, el grup catalanovalencià i el de la Nova Espanya foren els més consistents i els de major alçada cultural—. Aquella actitud antiabsolutista, com a causa primària de l'exili, ha estat documentalment comprovada, aquests darrers anys, amb la publicació d'algunes peces cabdals de l'arxiu de Campomanes —el veritable **deus ex machina**, i no pas Aranda, de la reial pragmàtica d'extermini, com llavors en deien, etimològicament i intencionalment alhora.

Ho confirma el fet que en temps napoleònics, ocupat el regne de

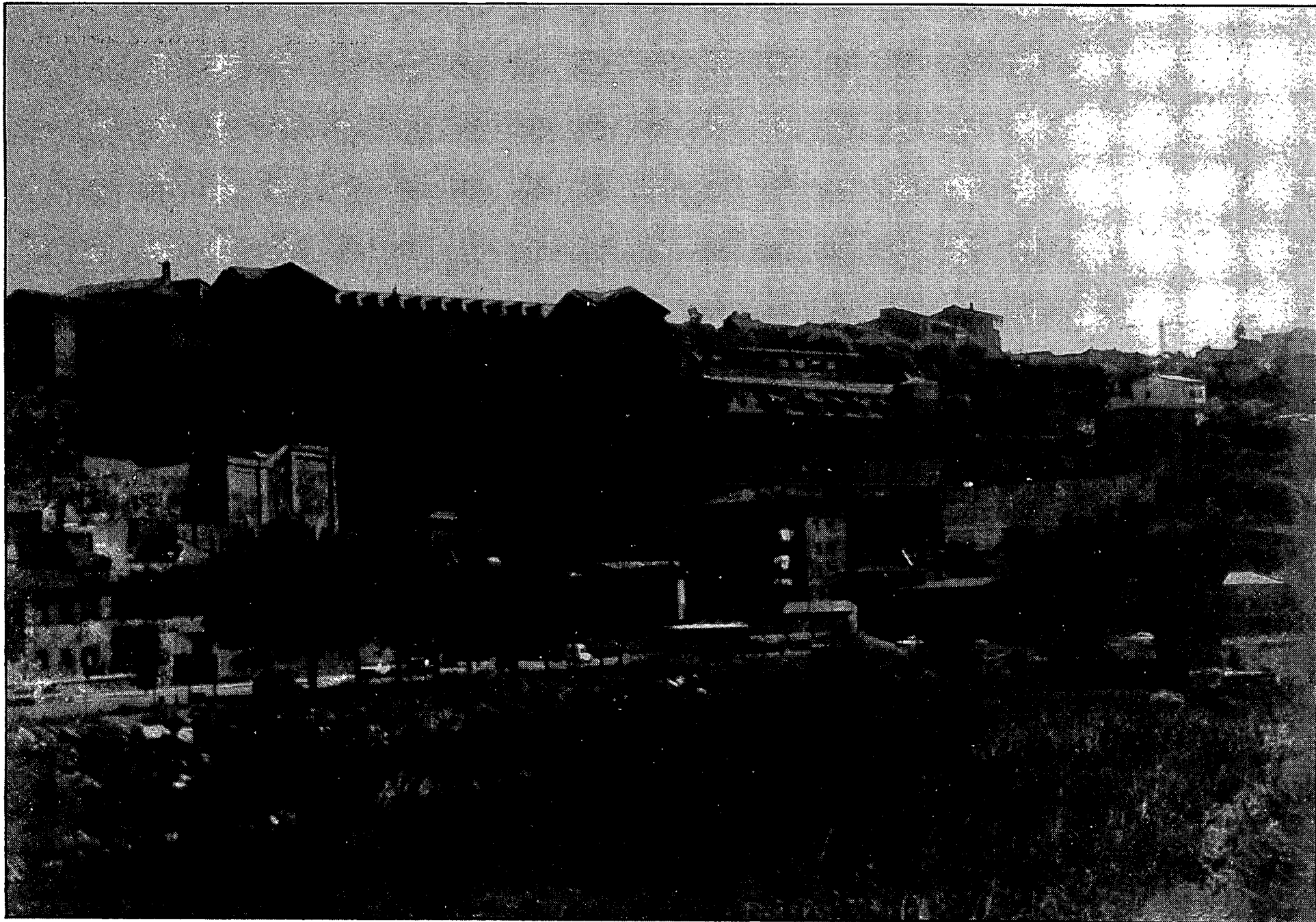
des de la Restauració postnapoleònica fins al concili Vaticà II.

A Catalunya, cal distingir entre l'època anterior a l'aparició del catalanisme polític, vers la fi del segle XIX, i els temps posteriors.

Retornats els jesuïtes a Espanya poc després del restabliment de la Companyia de Jesús per Pius VII el 1814, no pogueren tornar a instal·lar-se al col·legi de Betlem, ocupat legítimament pel seminari diocesà. I les contínues dissolucions de l'orde, des de 1820 fins a la restauració del 1875, els obligaren a viure en petites residències, dedicades sobretot a la predicació i a les missions populars. Mentrestant, els estudiants

les missions populars a Catalunya foren publicats en català. Aquest fil empalma amb la col·laboració de diferents jesuïtes amb l'obra del Foment de Pietat Catalana, amb l'ús quasi exclusiu del català en l'Obra dels Exercicis Parroquials àdhuc durant la Dictadura del 1923-1930, i igualment de l'Obra de les Missions Populars fundada pel pare Josep Maria Pijoan a l'ombra del Foment de Pietat.

Conglobats els jesuïtes catalans dintre una província religiosa d'Aragó, que abraçava les quatre regions provinents dels regnes hispànics de l'antiga Corona, foren més sotmesos que d'altres religio-

Recinte de la Cova de sant Ignasi a Manresa

(ve de la pàg. anterior)

part dels jesuïtes espanyols.

Cal recordar que, ja d'abans, el pare Fidel Fita havia publicat, en forma d'articles a **la Renaixensa**, els capítols que després constituïren el seu bell llibre, encara útil, **Los reys d'Aragó y la Seu de Girona**, i que la mateixa editorial donava a llum la primera edició dels programàtics **Col·loquis** de Cristòfor Despuig sobre la ciutat de Tortosa. Fita, des de l'Acadèmia de la Història, de Madrid, no deixà mai d'interessar-se per la història i la cultura de Catalunya i de tota la Corona d'Aragó. Alhora, els primers decennis de la Restauració, el pare Jaume Nonell anava publicant en castellà una sèrie d'estudis històrics sobre la mateixa Corona i, en català, gramàtiques i estudis filològics, seriosos per llur forta base grecolatina, però oscil·lants entre el dialectalisme oriental —ell provenia del Maresme— i el català medieval. Aquest fil serà reprès, els anys vint i trenta, pel pare Josep Calveras, massa silenciats al seu temps, i ara potser massa enaltits pels qui promouen un perillós neo-pitarisme —em penso que ell, si encara visqués, no els atorgaria pas un suport incondicional. Vull remarcar també que, segons l'opinió de Josep Maria de Casacuberta, la seva edició de l'**Epistolari Llorente** és la més perfecta per a tota l'època de la Renaixença.

És ben sabut que, el 1928, a les acaballes de la Dictadura militar, la cúria romana, sota la pressió de l'ambaixador espanyol, anava

preparant sis documents contraris a l'ús normal del català a les diòcesis de Catalunya. L'últim sortí a llum pel febrer de 1929, menys d'un any abans de la caiguda d'aquell règim. Aquell any 1929, la Santa Seu envià a Catalunya els pares generals dels tres ordes religiosos més acusats de separatisme per la Dictadura. L'un d'ells exilià els tres que eren considerats més catalanistes. Un altre, molt més prudent, els envià

—com em deia un testimoni fefaent— traient foc pels queixals.

Però ací, persones assenyades —entre elles Puig i Cadafalch i el mateix general Despuig— li feren comprendre una mica el veritable estat de la qüestió, i de les sengles persones. Ara sabem documentalment que, un cop retornat a Roma, hi defensà els jesuïtes acusats de separatisme, així com ja sabíem que partí de Catalunya decidit a procurar de

de l'Església a Catalunya l'hagi incorrectament acusat de responsable dels sis malaurats i intempestius decrets romans contra l'ús del català a l'Església.

Tot això no obstant, des del començament del nostre segle bastants jesuïtes catalans es mantingueren fidels a llur consciència íntima i a llurs principis ètics. Basti recordar-ne dos: el pare Ignasi Casanovas, que defensà, a insinuació de Prat

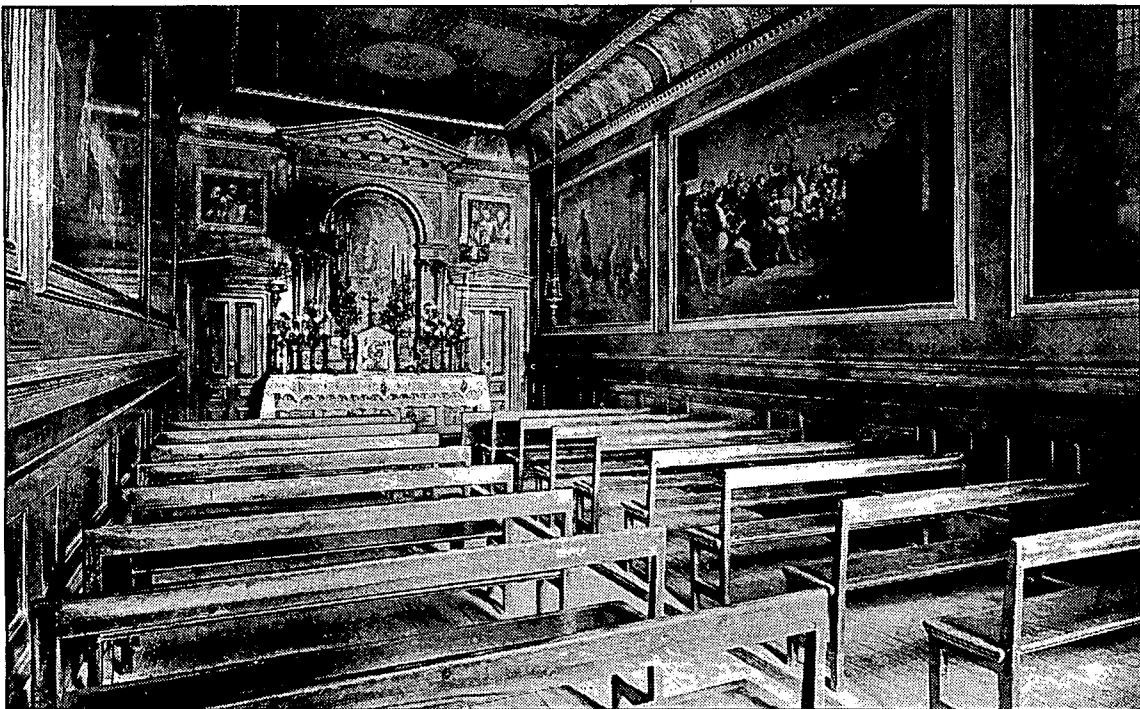
d'Europa per les seves publicacions històriques, normalment en llengua catalana.

El segon nom que vull recordar, ací i avui, és el del pare Josep Maria Murall, les prevencions integristes i anticatalanes del qual foren superades quan, essent provincial durant la República, adoptà l'actitud justa, la que mantenia llavors el cardenal Vidal i Barraquer. Deixat aquell per mort, després d'un intent d'assassinat al començament de la gran revolució esclatada pel juliol de 1936, i salvat, diguem-ne incorrectament per atzar, per un metge que hi passava, pogué recalar a San Remo. Jo llavors, davant d'una Europa incivil que s'estenia de Portugal a Romania i del Mar del Nord a la Mediterrània, i d'un món que ja no era el meu, vaig pensar que, per a mi, fóra millor partir cap a l'Índia. Però fou ell qui em digué: —No ho demani, perquè contra Catalunya no podran, i després tot serà recomençar de zero.

Mercès a ell, doncs, per la meua personal i modesta part, i mercès al redreçament general que els anys seixanta s'estengué per tot Catalunya, avui podem reunir-nos en aquest Saló de Sant Jordi, per a fer memòria d'un aspecte molt sectorial, per bé que interessant, de la nostra història col·lectiva.

■ Miquel Batllori, S.I.

Resum de l'Acte Acadèmic celebrat al Saló de Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya el 16 d'octubre de 1990

Capella domèstica

a Sarrià, per a poder dir a Roma que els havia tret de Barcelona. El preposit general dels jesuïtes, que, tot i dur un nom polonès, ja havia donat mostres de la seva prevenció i de la seva incomprensió dels problemes político-religiosos de Catalunya, va arribar a Barcelona

no haver d'exiliar-ne cap dels principals acusats, com així s'esdevingué. Però les seves precedents actituds anticatalanes, i la tramesa d'una dura carta als jesuïtes d'ací, per ordre expressa de la Secretaria d'Estat del Vaticà, han fet que algun historiador seriós

de la Riba, la llicitud moral i religiosa de la Solidaritat Catalana que donà més volada al Foment de Pietat Catalana, creat modestament per mossèn Eudald Serra i Buixó, i que fundà una institució, la Biblioteca Balmes, coneguda al seu temps arreu

Des que l'any 1543 els jesuïtes s'establiren en una casa a la barcelonina plaça del Pi han estat treballant a Catalunya en l'àmbit de l'espiritualitat, l'ensenyament, la intel·lectualitat, la ciència, etc., amb les obligades interrupcions derivades de la dissolució i l'expulsió de la Companyia de Jesús de l'estat espanyol.

Però en què treballen avui a casa nostra? Tot seguit fem una ràpida repassada, intentant donar una visió general dels camps d'actuació als què estan entregats els dos-cents i escaig de jesuïtes que viuen a Catalunya.

Què fan els jesuïtes catalans avui

Els jesuïtes a Catalunya

Educació i joventut

La tasca en el camp de l'ensenyament, diversificada en col·legis d'EGB, BUP i COU, i centres de formació professional, comprèn actualment la formació de 12.000 nois i noies, atesos per 600 professors seglars i 50 jesuïtes, amb el corresponent personal d'administració i serveis. El col·lectiu d'ensenyament està cohesionat per un Delegat del Provincial.

A més, almenys dotze jesuïtes ensenyen en altres centres docents.

Col·legi Casp-Sagrat Cor de Jesús (Barcelona)

EGB, BUP i COU

1.925

Col·legi sant Ignasi de Sarrià (Barcelona)

EGB, BUP, COU, FP 2, Turisme i Hosteleria

3.432

Escola Tècnica Professional del Clot (Barcelona)

EGB, BUP, COU FP 1, FP 2

3.096

Col·legi Claver de Raimat (Lleida)

Parv. EGB, BUP, COU

1.342

Col·legi St. Pere Claver (Barcelona)

Fundació privada

Preescolar, EGB

202

Centre d'Estudis Joan XXIII

Fundació privada

Preescolar, EGB, FP

2.014

Una seixantena de jesuïtes es dediquen a obres d'investigació i estudis superiors a la Facultat de Teologia de Catalunya, a la Facultat Eclesiàstica de Filosofia, a l'Institut de Teologia Fonamental, a l'Institut Borja de Bioètica, a l'Institut Científic Interdisciplinar, a l'Institut Químic de Sarrià, a ESADE, a l'Observatori de l'Ebre i a d'altres similars. Tretze treballen a les Universitats de Barcelona.

Però l'educació i l'evangelització de la joventut no resta limitada a l'àmbit escolar. Són catorze els jesuïtes que viuen la missió entre els joves, com a consiliaris o col·laboradors. En aquest sentit cal remarcar la tasca de les joves Comunitats de Vida Cristiana (C.V.X.), antigues congregacions marianes: CVX Berchmans (Casal Lloia) (Barcelona), CVX Fòrum Vergés-Joves (Casal Lloia) (Barcelona), CVX Sagrada Família (Barcelona), CVX Hostafrancs (Barcelona), CVX Sarrià (Barcelona), CVX Castelldefels, CVX Clot (Barcelona), CVX Sant Ramon-

Collblanc (Barcelona), Grups Convis de Bellvitge (Barcelona) i CVX Xavier (Lleida). Alguns grups que es formaren en la joventut perduren en l'activitat com les C.M. Purificació (Casal Lloia) (Barcelona) i la CVX Casp (Barcelona).

Formació i acompanyament espiritual

És un dels ministeris més importants i peculiars del seu apostolat. Tot jesuïta, almenys dos cops a la vida, ha viscut l'experiència dels Exercicis Espirituals segons l'estil de sant Ignasi. Actualment es treballa força en l'estudi i en la pastoral dels Exercicis, i també en la preparació de directores dels mateixos, ja sigui religiosos, preveres o laics. La Companyia té dues cases d'Exercicis: la Casa d'Exercicis de Sarrià (Barcelona) i la Casa d'Exercicis de la Cova de sant Ignasi (Manresa); i disposa de dues més per aquest ministeri: el Casal Borja (Sant Cugat del Vallès) i la Casa de Raimat (Lleida). A més dirigeix l'Obra d'Exercicis Parroquials de Barcelona. Un nombre imprecisable de Jesuïtes dona els Exercicis en les seves diverses formes o modalitats, alguns dels quals s'hi dediquen a ple temps.

Paral·lelament, l'església a Catalunya ha confiat a la Companyia de Jesús sis parròquies: sant Àngel Custodi (Hostafrancs) i sant Pere Claver (Poble Sec) a Barcelona, Mare de Déu de Bellvitge (Hospitalet de Ll.), sant Ignasi (Lleida) i Raimat (Lleida), i sant Josep a Torreforta-Tarragona. Hi treballen dinou jesuïtes. Uns altres cinquanta-cinc col·laboren en altres parròquies. Presten servei pastoral vint-i-tres jesuïtes a les esglésies no parroquials de la

Companyia: Sagrat Cor de Jesús (Casp, 27) i Reial Capella del Palau (Ataül, 4), de Barcelona, Església de la Puríssima Sang, de Lleida, i Església de la Santa Cova, de Manresa.

Una resposta als problemes del món actual

Encara que la teologia ocupa, com és natural, un lloc important de la tasca intel·lectual dels jesuïtes, aquesta no és pas l'única. La filosofia, la història, la medicina, la literatura, les ciències pures o aplicades, la sociologia, la psicologia, l'economia, el món de l'empresa, la política, els mitjans de comunicació, la pastoral en parròquies, els moviments socials i assistencials, l'ajuda al tercer i quart món, etc. ocupen un lloc important. Aquesta dedicació vol ser una resposta dinàmica al món actual. A tal de mostra podríem citar-ne algunes:

- El "Centre d'Estudis Cristianisme i Justícia" té la seva seu a la Residència de Roger de Llúria, 13, de Barcelona, i es fundà el mes d'octubre de 1981. Dos jesuïtes el dirigeixen, ajudats per un valuós equip seglar; deu formen el Departament de teologia i set el social. Promouen l'estudi i la reflexió intel·lectual sobre problemes de la justícia a la llum de l'Evangeli. Organitzen nombrosos cursos i conferències. Publiquen llibres, quaderns i suplementes (fins avui uns setanta) que arriben a unes 25.000 persones.

- Hi ha unes deu comunitats de jesuïtes que viuen en zones suburbials, immerses en els seus problemes. Tretze treballen d'alguna manera amb la "missió obrera". Des de la parròquia de sant Pere Claver (Poble Sec) es promou una acció seriosa i mul-

Vida quotidiana en la comunitat de jesuïtes del carrer Graner de l'Hospitalet

Un grup de la CVX-Berchmans en una reunió setmanal

tiforme en favor dels marginats, sobretot al barri del Raval. Altres parròquies estan força compromeses amb el món obrer.

- La Província Tarraconense (Catalunya) té un compromís de col·laboració amb Bolívia i amb el Txad on hi treballen amb destinació definitiva seixanta jesuïtes catalans; d'altres hi van per una tasca temporal de pocs mesos o anys. INTERMÓN, fundació privada, és un centre difusor de la problemàtica del tercer món i promotor d'un recolzament econòmic considerable a projectes de desenvolupament concrets en favor dels

països més pobres. El seu butlletí informatiu té una difusió de 50.000 exemplars.

- Dues revistes ("Selecciones de Teología" i "Actualidad bibliográfica"), els "Quaderns de l'Institut de Teologia Fonamental" i la col·lecció "Horitzons" es dirigeixen des de l'Institut de Teologia Fonamental de Sant Cugat del Vallès. Però potser encara representa un esforç més gran la col·laboració amb altres revistes i altres col·leccions i la publicació de llibres.

■ Josep Maria Torelló, S.I.
Carles Targa

Estadística de la Companyia de Jesús a Catalunya

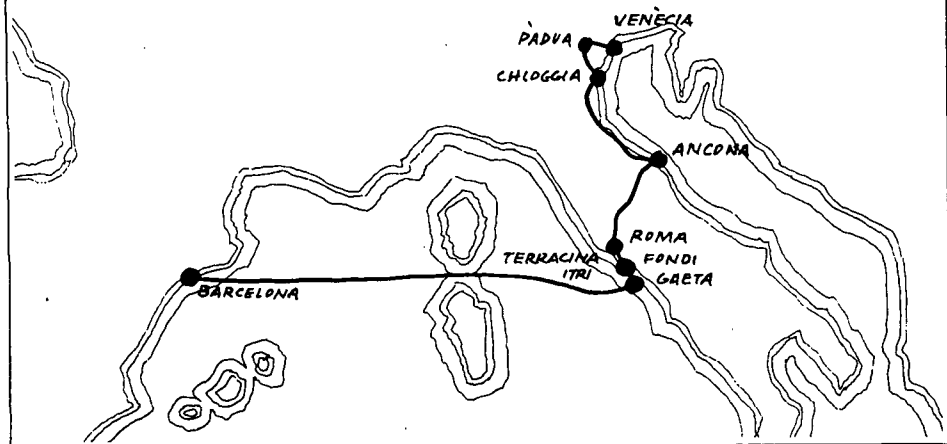
Jesuïtes que viuen a Catalunya	230
Jesuïtes que viuen fora de Catalunya	158
Àfrica Occ.	6
Argentina	2
Àustria	1
Bèlgica	1
Bolívia	59
Cuba	1
El Salvador	1
Estats Units	2
Guatemala	1
Índia	32
Brasil	4
Anglaterra	1
Xile	1
Nicaragua	1
Japó	6
Paraguai	10
Perú	18
Resta d'Espanya	18
Alemanya	1
Roma	9

TOTAL 158

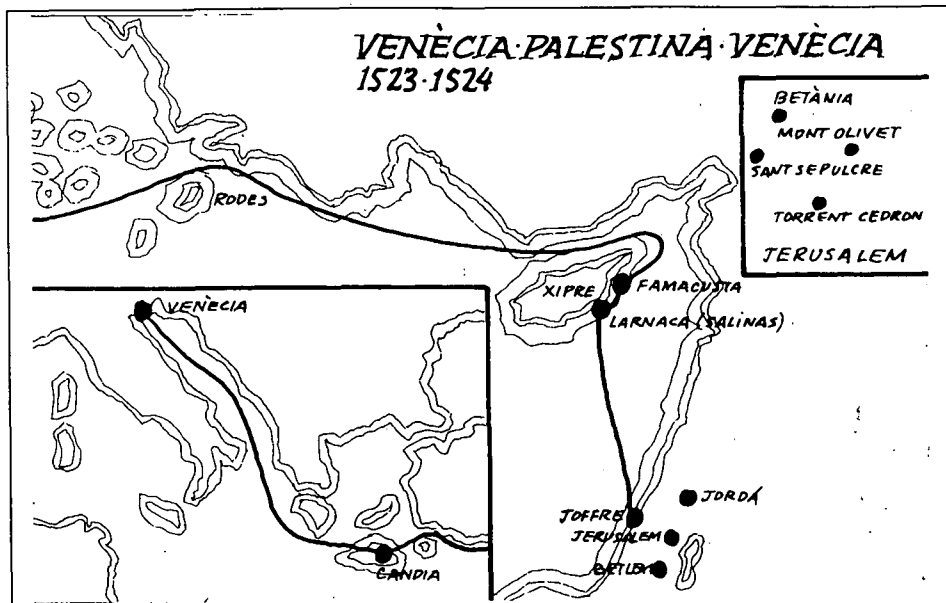

Nens jugant al pati del col·legi Sagrat Cor-Casp

BARCELONA · VENÈCIA 1523

VENÈCIA · PALESTINA · VENÈCIA 1523-1524

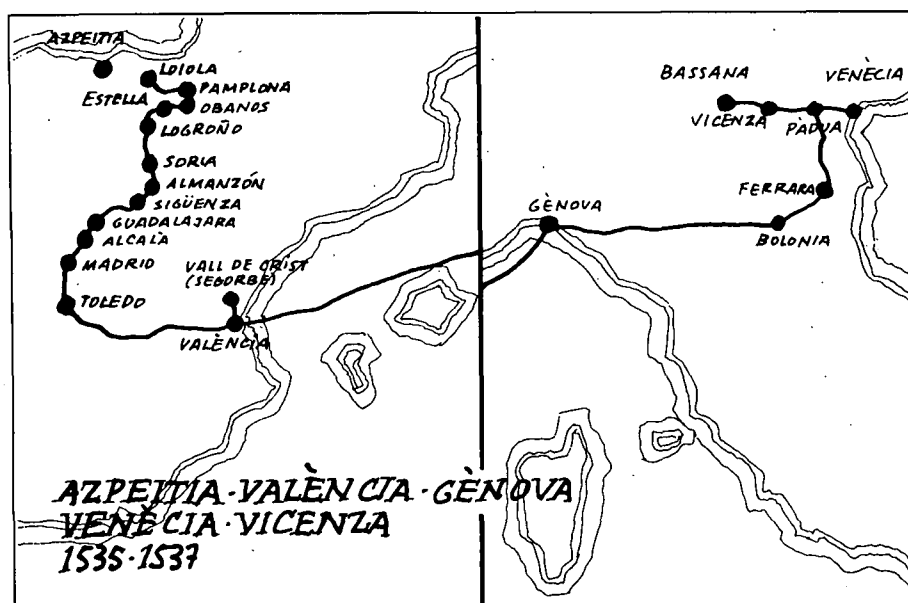

(Ve de la pàg 2)

1536 Trobem Ignasi a Venècia on estudia teologia i dona Exercicis Espirituals.

1537 Arriben a Venècia els companys de París, tal i com havien acordat abans de separar-se amb la finalitat d'embarcar-se cap a Jerusalem. Tot i obtenint el permís de Roma, el conflicte entre turcs i venecians fa impossible el viatge. Ignasi i alguns dels seus companys són ordenats de preveres. Després, amb Favre i Laínez, viatja cap a Roma. De camí té una altra singular experiència de Déu: "la visió de la Storta".

1538 Ignasi passa aquest any vivint a Roma on dona exercicis espirituals, predica... En concloure l'any, es reuneixen tots els companys i decideixen d'oferir-se al Papa per a realitzar qualsevol missió que els vulgui confiar. Ignasi celebra la primera missa a l'església de "Santa Maria Maggiore".

1538 Naixement de Sant Carles Borromeu.

1539 Els companys comencen a deliberar sobre si formen un orde religiós o no. Comencen a preparar la Fórmula de l'Institut que és aprovada oralment pel papa Pau III. Alguns dels companys són ja enviats per missions papals.

1540 Pau III confirma la fundació de la Companyia de Jesús.

1541 Ignasi comença la redacció de les Constitucions de la Companyia i és elegit com a superior general de la mateixa. A partir d'aquest moment Ignasi viurà permanentment a Roma.

1541 Ignasi comença la redacció de les Constitucions de la Companyia i és elegit com a superior general de la mateixa. A partir d'aquest moment Ignasi viurà permanentment a Roma.

1543 Ignasi erigeix un col·legi per a catecúmens conversos del judaisme i de l'islamisme.

1544 Ignasi obre la casa de santa Marta per acollir les prostitutes que desitgen canviar de vida.

1545 Obertura del Concili de Trento.

1546 Mort de Luter.

1547 Mort d'Enric VIII rei d'Anglaterra.

1548 Pau III aprova i recomana el llibre dels Exercicis Espirituals d'Ignasi.

1550 Juli III, papa.

1550 La Bula papal de Juli III confirma la Companyia de Jesús.

1551 S'inaugura el col·legi Romà, actual Universitat Gregoriana.

1553 Ignasi comença a dictar al P. Gonçalves de Câmara la seva Autobiografia.

1555 Marcel II i Pau IV, papes.

1556 Abdicació de Carles V.

1556 Mort d'Ignasi. És enterrat al lloc on actualment hi ha l'església del Gesù de Roma.

1609 El papa Pau V beatifica Ignasi de Loiola.

1622 Canonització d'Ignasi de Loiola pel papa Gregori XV.

JOSÉ ANTONIO YOLDI

Algunes dates importants en la història de la Companyia de Jesús...

"Una fidelitat de quatre-cents cinquanta anys..."

1538 Oferiment a Paulo III d'Ignasi i els seus companys.

1539 Primera missió a Parma.

1540 El 27 de setembre el Sant Pare Paulo III aprova solemnement la Companyia amb la butlla "Regimi Militantis Ecclesiae". Pere Favre comença l'apostolat a Alemanya.

1541 Francesc Xavier parteix cap a Itàlia.

S'escull a Ignasi Prepòsit General (13 d'abril; accepta el 19). 22 d'abril, els sis primers professors a sant Pau; comença la Companyia de Jesús.

1542 Els dos primers col·legis universitaris: Coimbra i Pàdua.

1543 Entra a la Companyia Pere Canisi.

1546 Favre, Laínez i Salmerón participen al Concili de Trento.

1547 Es funda a Espanya la primera Província. Els jesuïtes s'instal·len a Sicília.

1548 Primera edició impresa dels Exercicis espirituals.

1549 Els primers jesuïtes van a Brasil. Francesc Xavier és nomenat Provincial a l'Índia.

1550 Segona butlla de confirmació de la Companyia "Expositio debita" de Juli III.

1552 Els jesuïtes s'encarreguen del col·legi Germànic.

1553 Promulgació de les Constitucions.

1554 Condemna de l'Institut de la Companyia per la Facultat de Teologia de París.

1556 Mor Ignasi de Loiola (31 de juliol).

El P. Diego Laínez és escollit General.

1564 S'obren els col·legis de Milà i de París.

1565 És escollit General Francesc de Borja. Hi ha tres mil jesuïtes en divuit Províncies. Entrada a Perú i Mèxic.

1567 Primer Noviciat Romà a sant Andreu del Quirinal.

1573 Escollit General el P. Everardo Mercuriano.

1574 Primers jesuïtes a Xina.

1583 Va a Xina el P. Mateo Ricci.

1599 Promulgació de la "Ratio Studiorum".

1609 Beatificació d'Ignasi de Loiola.

1614 Persecució contra els cristians al Japó.

1622 Canonització de sant Ignasi i

sant Francesc Xavier.

1633 Primers jesuïtes a Amèrica del Nord.

1687 És escollit General el P. Tirso González.

1773 Supressió de la Companyia pel Sant Pare Climent XIVè.

1774 Solament hi ha jesuïtes a Suècia i a Rússia.

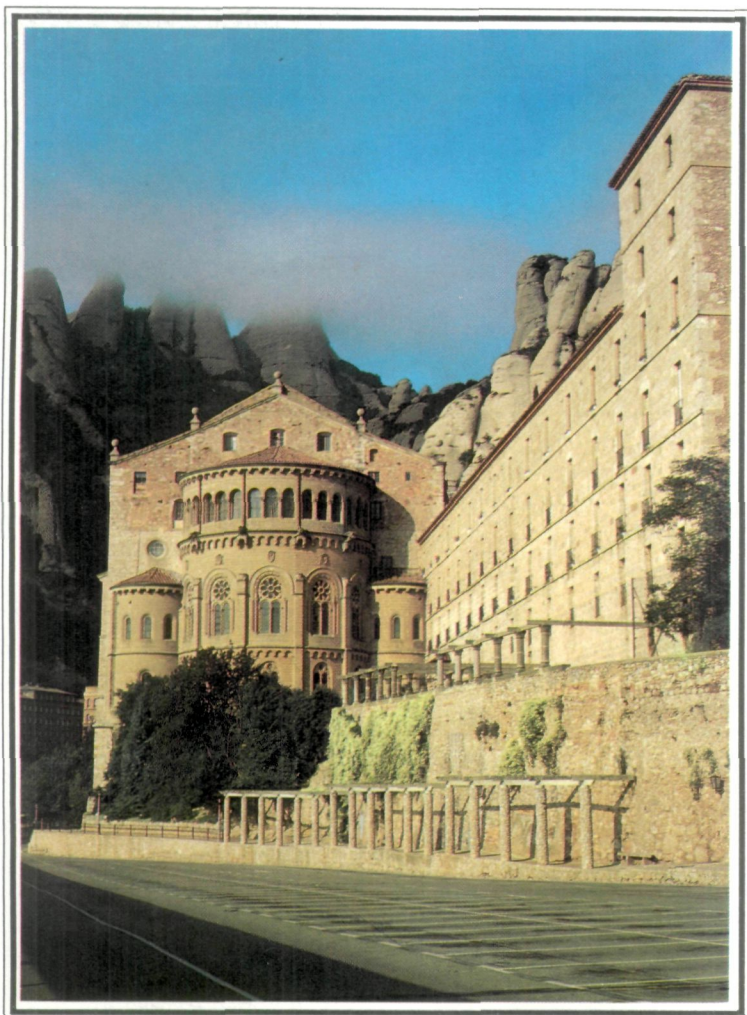
1814 Restauració de la Companyia pel papa Pius VIIè el 7 d'agost (Butlla "Sollicitudo Omnium Ecclesiarum").

1882 Escollit General el P. Luis Martín, espanyol, a la Congregació que es desenvolupa a Loiola.

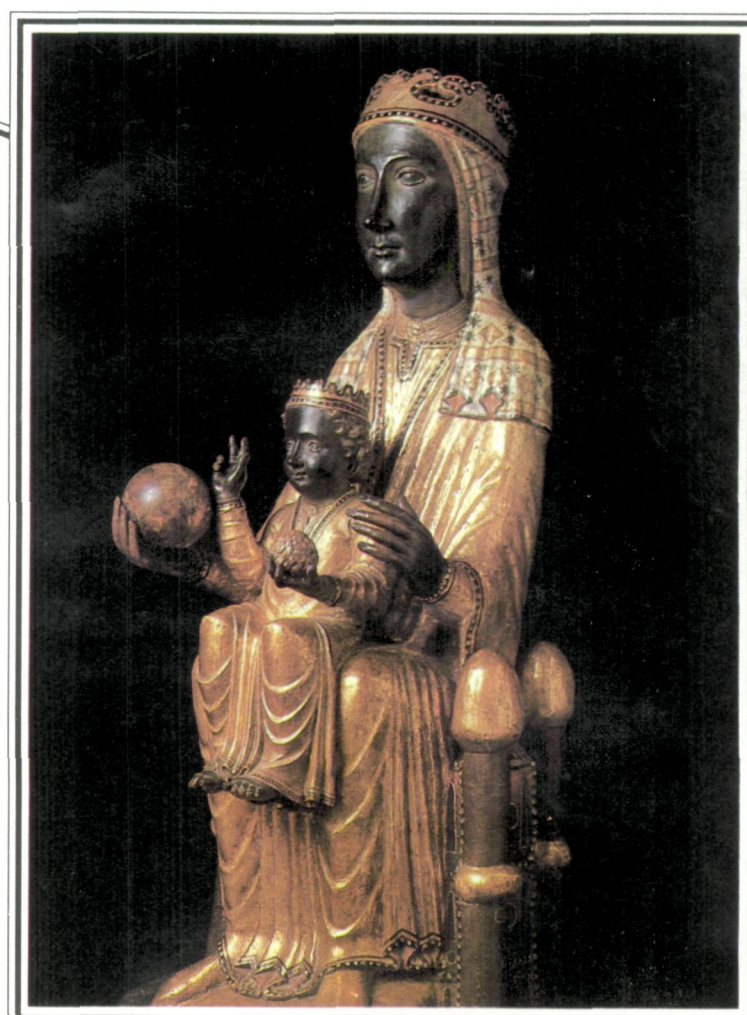
1932 Supressió dels jesuïtes a Espanya.

1965 És escollit General el P. Pedro Arrupe, basc.

1983 És escollit General el P. Peter-Hans Kolvenbach.

El monestir de Montserrat va ser una escala important en la seva vida. Allí afirmà la seva conversió.

Imatge de la Mare de Déu de Montserrat als peus de la qual Ignasi deixà l'espasa i vetllà armes.

Arrels ignasianes a Catalunya

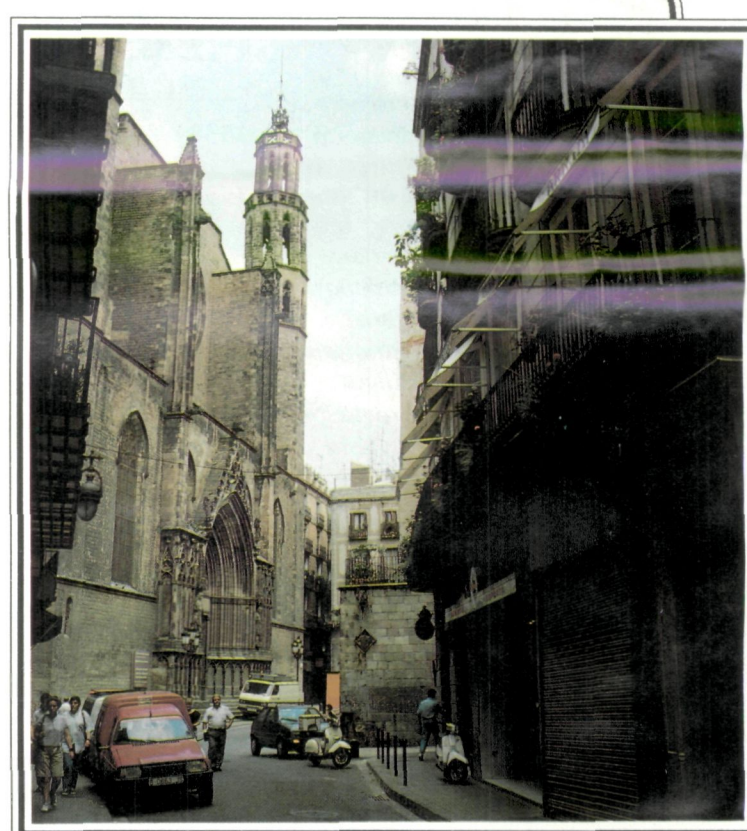

Interior de la Cova de sant Ignasi, on començaria a escriure els Exercicis Espirituals.

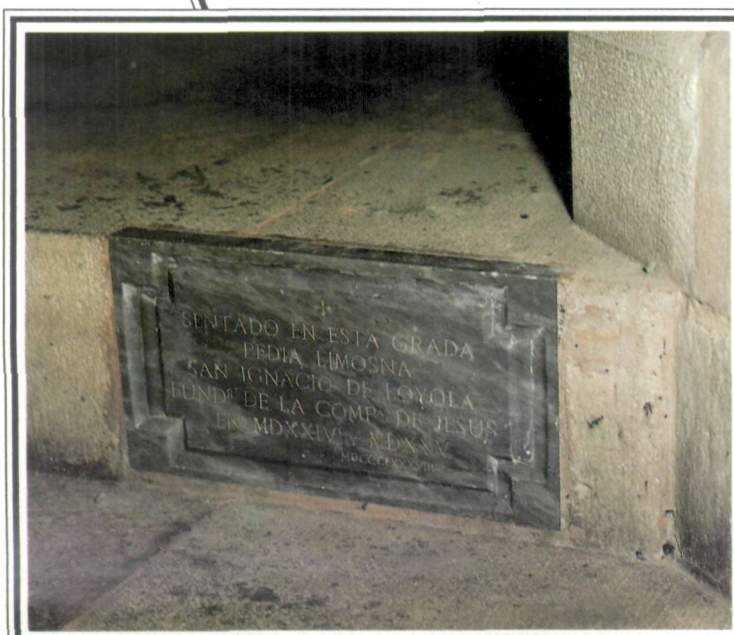
El pas de sant Ignasi de Loiola per Catalunya coincideix amb tres moments molt importants de la seva vida.

A Montserrat (març de 1522) hi arribà com a cavaller, però als peus de la Verge Bruna, hi deixà l'espasa i les vestimentes de gentil home i afirmà la seva conversió com a fidel servidor de Déu. De la muntanya santa partí cap a Manresa (1522-23) com a pelegrí pobre i allà, en una balma de la riba del Cardener, començà a escriure la seva obra cabdal: els Exercicis Espirituals.

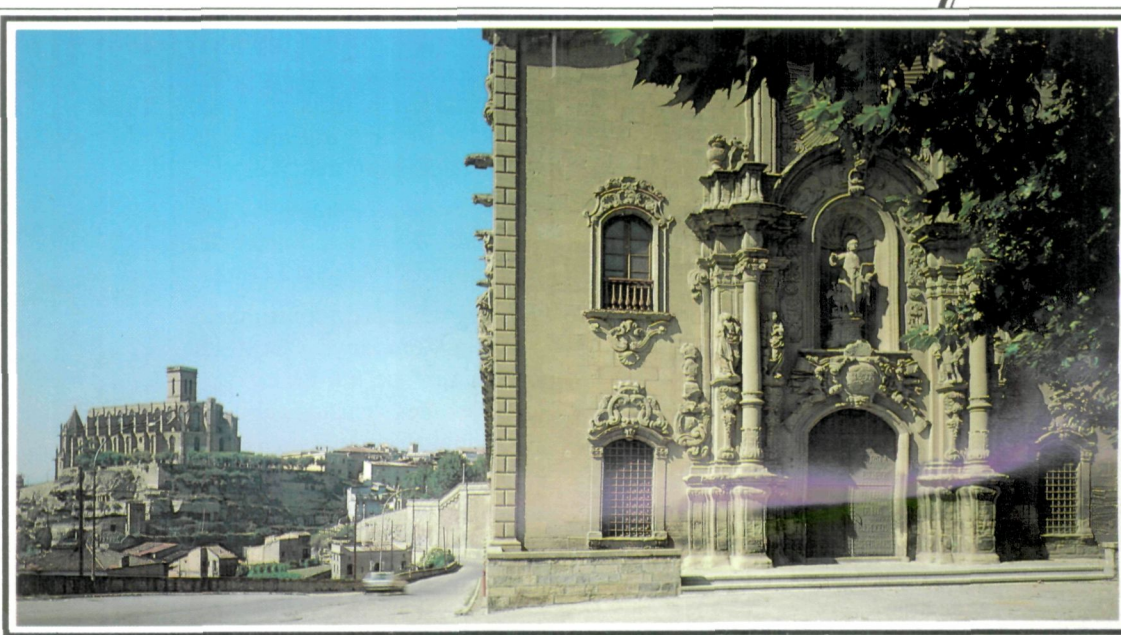
Finalment, Barcelona (1523 i 1525). La Ciutat Comtal seria lloc de trànsit per a Ignasi. Del seu port salparia cap a Venècia i Terra Santa. Aquí faria amistats profundes que resultarien decisives per la seva trajectòria personal i iniciaria un procés de formació intel·lectual amb el mestre Ardèvol.

Basilica de Santa Maria de Mar: era un dels temples barcelonins on sovint anava a pregar.

En aquesta grada de la basílica de Santa Maria del Mar, Ignasi anava a captar almoines pels pobres.

Església de la Cova de sant Ignasi de Loiola